

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 11 15 07 14 006 9

'Abdūllāh Paşa, Kölemen, 1846-19

١٣٢٨

بالقان حربنده شرق اردوسی قوماندانی

عبدالله پاشانك خاطراتی

'Abdūllāh Paşanın

hatıratı

اثرك برنجی دفعه حق طبعی

مشارالیه طرفندن ارکان حربیه مکتبنه اتحاف ایدلدیکی کبی معارف طبعیه‌سنه مدار اولمق اوزره کاغدی‌ده تدارك و اهدا بیورلمشدر

استانبول

ارکان حربیه مکتبی مطبعه‌سی

١٣٣٦

LIBRARY
JUN 29 1966
UNIVERSITY OF TORONTO

فهرست مندرجات

متن خارجنده جداول وخریطه‌لرك فهرستی

اعتذار :

۱۸۷ نجی صحیفه‌ده‌كی ۱۹ تشرین اولده جریان ایدن احوال سرنامه‌سنده‌كی رقم $\frac{18}{19}$ اوله‌جقدر. دیكر بعض اهمیتسز ترتیب خطالری قرینه ایله اكلاشیله‌بیله‌جكندن كتابه برخطا ـ صواب جدولی علاوه‌سندن صرفنظر اولونمشدر .

باشلامه‌دن اول

مشهور (ژان ژاق روسو) اعترافاتم (*Mes Confessions*) آدلی اثرینك
قدمه‌سنده (الده بو کتاب اولدیغی حالده حضور رب العالمینه چیقه‌جغم) دیدیکی
ی، بن ده دیوان عالی حضورینه بو کتابمله چیقدم؛ بو کون ده ینه ملتده بو کتاب
له چیقیورم؛ و یارین ده حضور رب العالمینه ینه بو کتابمله چیقه‌جغم.

بن بوراده هرشیئی اولدیغی کبی، بتون حقایقیله میدانه قویورم. ایسترم که
یکر قوماندانلره مأمور اولان آرقاداشلرم ده طبوع بنم کبی، حرکتلرینك حسنات
سیآتنی کیزله‌میه‌رك وتأویل وتحریف ایتمیه‌رك میدانه قویسونلر. تا که بدایت
شروطیتده بری دوچار اولمقده بولندیغمز آجیقلی زیانلرك وناقابل تعمیر فلاکتلرك
سباب وعواملی میدانه چیقسون، وملتمز حکومتده بوکبی فنالقلرك تکررینی منع
ده‌جك چاره‌لر الده ایده‌بیلسون.

مقصدم کیمسه‌یی تجریم واتهام ایتمك دکلدر. آنجق بکا اسناد وتحمیل ایدیلرك،
تی سنه‌دن بری بتون آغرلغیله اوزرمه چوکمش اولان مسئولیتلرك شکل وماهیتنی
یدانه قویمق وآرتق بوندن زیاده تحملم قالمادیغنی افراد ملته وبتون دنیایه آکلاتمقدر.

بو کتابی اوقویه‌جق اولانلره خطاب ایدیورم:

یازدقلرمده ذره قدر اشتباهی اولانلر دیوان حرب اوراقنك نشر واعلانی
حکومتدن طلب ایده‌بیلیرلر. بو اثرده وثائقه مستند اولمیان هیچ بر وقعه بحث
یرلمامشدر. بو وثائقك جمع وتصنیفی خصوصنده بکا پك چوق معاونتلری سبقت
یتمش اولان ارکان حربیه میرآلایلری فیضی وسداد بکلره تشکرله اسملرینی اثرده
ید ایتمك ایسترم.

(بالقان حربی) نامیله یازلمش اولان بو کتاب، محاربه‌نك ختامنی متعاقب بر ایکی
ی ظرفنده اکمال ایدلمش وفقط شمدی‌یه قدر نشرینه امکان مساعد اولمامشدی. آنجق
دکوده نشرینه باشلادیغم شو اثری اصلا تعدیلات وتصحیحات اجرا ایتمکسزین افکار

عمومیه‌نك حضور محاکمه‌سنه وضع ایدیورم. یالکز ختامنده اوچ فصل علاوه ایدیله‌جکدرکه برنجیسی آلمان ارکان حربیه‌سنك یاکلش معلوماته مستند اوله‌رق میدانه قویدیغی (بالقان تاریخ حربی) نك بعض اقسامنی تنقید، ایکنجیسی شو محاربهٔ عظماده عثمانلی اردوسنك حرکات سوق‌الجیشیه‌سنه دائر اوله‌جق و اوچنجی فصلده (دیوان حربم) نامی آلتنده اولوب، آنیده مطالعات عمومیه تعقیب ایده‌جکدر.

قاضی کوی، تشرین اول ۱۹۱۸

برنجی فریق
عبداه

افادهٔ مرام

آلتیوز سنه‌لك خواص جنكاورانه‌سیله تأمین ومحافظهٔ موجودیت ایتمش اولان عثمانلیلغه قارشو بوكون هر یرده برخندهٔ استخفاف وار. اوروپا مطبوعاتی بزی تعریض وتحقیر ایچون وسیله جو اولیور . حتی صمیمیتلرینه اعتماد ایتدیكمز دوستلرمز بزدن تباعد ایدرك دشمنلرمزه تقرب ایدییور .

چوق یرلرده حكومتمزك انحطاط دوره‌لرینك اك دون قدمه‌لرینه قدر تنزل ایتدیكی ، ملتمزك بتون خواص عالیه‌سنی ضایع ایلدیكی ادعا اولنیور . بتون بوتجاوز وتعرضلره سبب حرب اخیر نتایج مؤسفه ومؤلمه‌سیدر .

موفق اولسه ایدك دوستلق چهره‌سی كوسترنلر پك چوق اولور ایدی . شو حالده حقمزده ویرلمكده اولان حكم الجاآت طبیعتدن بشقه بر شی دكلدر .

عثمانلی اردوسی مغلوب اولمش ایسه بوفلاكتك اسباب حقیقیه‌سی تدقیق وتعمیق ایدلمدكجه بتون ملتك خواص بر گزیدهٔ اخلاقیه‌سنك افلاسنه حكم ایتمك دوغری دكلدر . هله بزمله سلاح ارقداشلغی ایده‌لی هنوز یارم عصر گچمش ملتلرك بوقدر سریع تبدیل فكر ایلملری شایان حیرتدر . بو بابده قرار ویره‌بیلمك ایچون اسباب مغلوبیتمزی تعمیق ایلمك شرطدر . بو حربه شرق اردوسی قوماندانی صفتیله اشتراك ایتمش بولنمق حسبیله جمع ایلدیكم شو خاطرات هركسدن زیاده بنم ایچون الیمدر .

خاطراتم هرحقیقتی اولدیغی كبی اورته‌یه قویه‌جغندن فلاكتك عوامل موجبه‌سنی محتوی وخواص ملیه‌مزك تدنی وتفسخی كبی مدعیاته بر مدافعهٔ تاریخیه حكمنی حائز اوله‌جق وشخصیت ملیه‌نك اولبابده‌كی تأثیراتی هركسه آكلاته‌جقدر .

بناءً علیه بو كتابك مقصودی مجهولات ایچنده بزه صالدیرانلری تنویر ایله منصفلری حق وحقیقته اماله ایلمكدر .

مدخل

وقايع حربيه تفصيلاتنه كيرشمزدن اول بو حربی اجرا ايدن عثمانلی اردوسنك حال ووضعيت وقيمتی حقنده تمهيداتده بولنمق الزمدر . زيرا وسائطك قيمتی بيلنمدكجه كوره جكی ايش حقنده حكم ويرمك ويا ياپديغی تأثيری تنقيد ومناقشه ايتمك دوغری دكلدر . عثمانلی اردوسنك شهرت سابقه وشرف حاضره سنی اخلال ايدن بو آجی مغلوبيتك اسبابی ـ نصل كه مخاصملرمزه عائد موفقياتك لدنياتی آنلرك قرق سنه لك مساعيسنده آرانيليور ايسه ـ صوك حربدن زياده بر عهد قريبه عائد اجرا آتده آرانمالیدر .

افراد ملتده فدا كارلق وجنكاورلك حسياتی نه درجه ده بولنورسه بولنسون اردو لايقيله احضار ايديلوب قيمت لازمه سنی اكتساب ايلمدكجه مفروض اولان موجوديتدن پارلاق مظفريتلر طلب اولنورسه « معجزه » ايستنلمش اولور . زيرا بوكونكی آلات حربيه قارشو منحصراً قهرمانلق ايله احراز غلبه دورلری چوقدن كچمشدر .

حكومتك مقدراتی يد مسؤليتلرنده بولنديران و بولنديرمش اولان ذواتك تقصيراتندن متولد فلاكتلری قانيله ، مال وجانيله اوديديكی كبی شرف وناموسيله دخی اوده مكه ملت عثمانيه نك آرتق طاقتی يوقدر . اردويی مغلوب ايدن سبب اصلی ظن وحكم اولنديغی كبی عثمانليق خواصنك تدنی وتفسخنده دكل اردونك قيمت حربيهٔ لازمه یی حائز بولنمديغنده در . عجبا اردوی عثمانی نه ايچون قيمت حربيهٔ لازمه یی اكتساب ايده مامشدر ؟ بونی تدقيق ايچون تاريخك منسی قالان صحيفه لرينه قدر رجوعدن وازكچه رك يالكز عثمانليلغه بر دورهٔ جديدهٔ حياتيه كشاد ايدن مشروطيتك عرفه سی اولان سنه لره قدر انفاذ نظر ايتمك كفايت ايدر .

سلطان حميد زماننده اردو :

سلطان مخلوعك ، شدتلی صلح ومسالمت طرفداری اولمغله برابر بونك لزوم استقرارينك ضمان قويسی اولان اردونك اصلاح وتكملی خصوصنده اختيار فدا كاريدن چكنمسی وبوكا مقابل حريص قومشولرمزك بو خصوصده لاينقطع جهد واقدام

ایلّی حکومت سابقه‌نك ذاتاً پك ضعیف اولان موقع سیاسیسنی بسبتون صارصمش ایدی . فی‌الحقیقه اساسات سابقه‌یه مربوط قالمق اوزره اردونك تنسیق وتجهیزی ایچون پك چوق پاره‌لر صرف ایدلمش ومعلم صفتیله آلمان ضابطانی جلب ایدلمش ایدی. بو اجراآتك هیئت عمومیه‌سنده روح ماده حسن نیته مبنی اولیوب مدافعهٔ نفس وسوسه‌سی ایله سیاست ذاتیه وبعض منافع شخصیه‌اجرای احکام‌ایلیور ایدی. فی‌الحقیقه سوء اداره سببیله اکسیك اولمیان عصیان داخلیلر دائما اردونك طاغیق بولنمسنه وتعلیم وتربیه‌دن محروم قالمسنه سبب اولمقده ایدیسه‌ده مانع اصلی بونلر اولمایوب هردرلو مساعینك سوء تفسیراته اوغرادیلرق اوکنه کچلمسی وبو صورتله تکملاته میدان ویرلمامسی اولمشدر . بناءً علیه حکومت مطلقه زماننده اردو تعلیم وتربیه‌دن وقیمت حربیه‌دن محروم ، ژاندارمه خدمتنه مخصوص بر کتلهٔ صامته‌دن بشقه بر شی دکلدی .

مشروطیتدن صکره اردو :

۱۳۲٤ سنه‌سی تموزنده حکومت مطلقه اداره‌سنه نهایت ویرلدیکی زمان تأمین وتجدید حیات ایچون هرشیدن اول اردونك اصلاحی چاره‌لری آرانمغه ابتدار اولندی . ایلك ایش پارچه‌لری شورایه بورایه آتلمش وقیریلوب دوکولمش اولان بو ماکنه‌نك ادواتنی بر آرایه کتیرمك وهر پارچه‌یی تمیزلیوب وتعمیر ایدوب یرلی یرینه طاقه‌رق ایشلیه‌جك بر حاله کتیرمك اوله‌جق ایدی .

فی‌الحقیقه بیوك بر همت وحسن نیتله ایشه باشلاندی . اولا اردو قوماندا هیئتنك وهیئت ضابطانك تنظیمنه قیام ایدلدی . متعاقباً اصلاحات اساسیه‌یه مباشرت اولنه‌جقدی . تنسیقات واصلاحاتدن یالکز حقوق مشروعهٔ ملت وحکومتك محافظه‌سی مقصود اولدیغی حالده طول امللر ، جهانکیرانه فکرلردن دائما بحث ایتمکه قیام ایدن مطبوعات ذاتاً شکل حکومتك تبدلندن قوشقولانان حریص قومشولرمزك بر قاتدها نظردقتنی جلب ایتمکدن خالی قالمدی . بر طرفدن احداث ایدیلن ویا داخلده وخارجده ظهور ایدن کشمکشلر اردونك آز زمانده اصلاحاتك تطبیقنه مساعده‌کار بر وضعیت آلمسنه مانع اولدی . بر سرمستی ایله کچن ایلك سنهٔ مشروطیتی تعقیب ایدن ۱۳۲٥ سنه‌سنده دخی وقوعه کتیریلان عصیان عسکری اردونك هنوز بر قیمت عسکریه اکتسابنه یاتین اقسام مهمه‌سنی تارومار ایتدی . ایشته بو ایکی وقوعات یعنی۱۳۲٤ و۱۳۲٥ وقوعاتی هیئت ضابطانك رشتهٔ مؤاختی

کسر ایله بر چوغنی مسلك عسکریسنی براقه‌رق سیاست یولنه صاپدیرمش وفرقه غیرتکشلکنه دوشورمش ، بالخاصه کچوك رتبه‌لی ضابطانی بسبتون شیمارتمش ایدی.
بناءً علیه وقایع مسروده‌نك مادی ومعنوی ضررلری اردونك قیمت حربیه‌سنه تعلق ایدر بر عبرت مؤثره اولمقله خاصةً شایان قید وتذکاردر . بو حالك دوامی روح الاساس اولان انضباط واطاعتی کوکندن صارصارق شو حربه قدر بعض محل وقطعه‌لرده تأثیرینی کوسترمکدن حالی قالمامشدر . اکثر محللرده مافوقلری مادونلرك تأثیر نفوذی آلتنده براقش وباشلانمش اولان امور اصلاحیه‌یی رأساً اداره ایدنلرك جسارتنی قیرمشدر . بو سنه‌لرده‌کی تعلیم وتربیه ایچون شوراده بوراده مصروف اولان مساعئ مخصوصه عقامته اوغرایه‌رق ثمرات نافعه بخش ایده‌مامشدر . بدایت مشروطیتده بالخاصه اصلاحاتك تأمین تطبیقی ایچون جلب ایدیلن اجنبی معلملرك مساعیسندن دخی لایق اولدیغی مرتبه‌ده استفاده اولنه‌مامشدر .

اردوده تعلیم وتربیه :

۱۳۲۵ سنه‌سی اواسطندن اعتباراً ایکی سنه‌یه قریب برمدت قوماندانلغنده بولندیغم عتیق ایکنجی اردویه ادوار تعلیمیه تعقیب ایتدیریله‌رك منتظم بر پروغرام داخلنده تعلیم وتربیه مساعیسی تأمین ایدیله‌بیلمش. وایرتسی سنه دخی بر چوق نقایص ایله برابر دوام ایدیله‌رك برنجی وایکنجی اردولر آره‌سنده مانوره‌لرده یاپیلمش ایسه‌ده مساعئ مذکوره عثمانلی اردوسنك دیکر اقسامنده عینیله جاری اولمدیغندن حائز خصوصیتدر. بو سببله بتون عثمانلی اردوسنك تعلیم وتربیه‌سی نامنه ایکی سنه‌لك بر مدت قزانلمش عد واعتبار ایدیله‌مز . زیرا منتظم مساعی فرصتنی اکتساب ایده‌بیلن یالکز برنجی وایکنجی اردولرده بیله برچوق قطعات هرطرفده باش کوسترن داخلی اختلاللرده قوللانیلمش ودها صوکره‌کی سنه‌لر ایسه دها غیر مساعد شرائط تحتنده جریان ایده‌رك بو اردولرك الکمهم قطعاتی‌ده یمن ، آرناودلق وایتالیا محارباتی سببیله طاغلمش وحرب اخیرده انلردن مع التأسف استفاده قابل اوله‌مامشدر .

تنسیقات جدیده :

اردونك تشکیلات اساسیه‌سنی تعدیلاً ارکان حربیه دائره‌سنجه تصور اولنان تنسیقاتك تمامیله موقع تطبیقه‌وضعی ۱۳۲۷ سنه‌سی اواسطنه‌دوغری میسر اوله‌بیلمش ایدی . اردونك الك مبرم احتیاجاتی :

١ — مكلفيت عسكريه‌نك برنسبت عادلانه‌ده بتون افرامله توزيعى وبونك
[ا]يچون تخصيص اخذ عسكر دوائرينك يكيدن تعديل وتنظيمى،

٢ — بدايت مشروطيته‌دهكى حالى ١٨٠٦ سنه‌سنده پروسيا اردوسنك حال
[و]ضعيتندن تعليم وتربيه وقيمت حربيه‌جه پك فرقلى اولميان اردومزك تقويه‌سى ايچون
[آ]ز زمان ظرفنده وآز مصرفله چوق معلم افراد يتشديره‌جك چاره‌لره توسل اولنمسى،

٣ — بيسود مصارفى بادى اولوب هيچ بردولتك اردو تشكيلاتنه بكزه‌ميان
[مو]جودلرندن استفاده قابل اولمديغى واوله‌ميه‌جغى برعهد قريبده ياپديغمز خارجى
[و]داخلى سفرلرله عيان اولان رديف تشكيلاتنك صور اصلاحيه‌سنك تأملى ايدى.
[٣٢]٣١ اواخرنده دردنجى اردو «شمديكى اوچنجى اردو مفتشلكى» قوماندانلغنده
[..]قاچ آيلق تتبعاتك خلاصه‌سى اوله‌رق اردونك تنسيق واصلاحى حقنده يازديغم
[لا]يحه‌ده بالخاصه بو نقاط نظرى انظار بصيرته وضع ايتمش ايدم. دوائر عائده‌سنجه
[اهم]يت ويرلمدى. بو جهتله يكى تتبعاتك نتايج مفيده‌سى اردويه آنجق شيمديكى
[شك]ل مخصوصى ويره‌بيلمش يعنى نظام حربلرك دكيشمسندن عبارت قالمشدر.

هنوز تشكيلات اساسيه‌نك بدايتنده اصلاحات داخليه نامنه منتخب قطعاتك
[تف]ريقيله هنوز تشكل ايتمش اولان جزء تاملرده قاريشمش وشو حال اردونك حال
[تر]قى‌ده حال حاضرينى بوزمشدر. هله يمن ايچون وقوعه كان سوقياتده اردولردن
[بر]كزيده قطعات تفريقى و موجودلرينك حال سفربرى‌يه ابلاغى ايچون قطعات
[د]ائره‌نك‌ده معلم افرادى آلنمق صورتيله تعليم وتربيه قادرولرى بوزلمش و ايكى
[سن]ه‌يه قريب برمدت ظرفنده يالكز ايكنجى اردو منطقه‌سندن قرق يدى طابور
[اع]اده ارائهٔ سطوت حكومت ويا تسكين آسايشه خدمت فكريله غارنيزونلرندن
[آير]يله‌رق يمن، آطنه، سوريه، قوصوه، ازمير، پروزه ودرسعادته سوق اولنمشدر.
[بالجمل]ه‌ته اردو بوصورتله تخريب ايدلمكده اولديغى بر زمانده دائما ترقيسندن
[تع]اليسندن بحث ايديليور ايدى. بو بابده‌كى مراجعتلرمزك، استرحاماتمزك فائده
[بخ]ش اولمديغى بروجه زير درج ايلمش اولديغم محررات ارائه واثباته كافيدر.

حربيه نظارت جليله‌سنه — ادرنه

٣ - كانون اول - ٣٢٦

ايكنجى اردونك ترقيسى ايچون هرطرفده جدى فداكارلقلر، متمادى
[غ]يرتلر اظهار اولنيور. بو انكار اولنه‌ماز. فقط وقوعات متعدده‌نك تأثيرى ايله

بو غیرتلر هبا اولوب کیدییور . بوکونه قدر اردونك اوتوزیدی طابوری لاأقل برسنه‌لك مأموریتلره عزیمت وعودت ایتمکده بولنیور . بناءً علیه یالکز پیاده صنفنك نصفی قوماندام آلتنده دکلدر . هر ویردکاری مأموریتدن عودتلرنده مانزمه‌لرینك تکرار تجدیدی ، قطعاتك تکرار تنظیمی ، ضابطان قادروسنك یکیدن املاسی ، افرادده انضباطك یکیدن تأسیسی کبی احتیاجلر ایله مالی بولنان بوطابورلر ایچون یکی باشدن باشلامق شرطیله چالیشمق ایجاب ایدییور . بوکبی مأموریتلره کیده‌جك طابورلرك از موجودلی وچوق ضابطان قادرولی اولمسندن زیاده موجودی چوق ، قادروسی آز (طابور عددی نقصان دیمکدر) اوله‌رق کوندرلمسنده عاجزلری چوق فائده کورورم . فی الواقع ضابطانك کثرتی حرکاتك انتظامنی تأمین ایدر ایسه‌ده اصل مهم جهت بر محاربه‌ده لزومی درکار اولان بوقادرونی بویله ایکنجی درجه‌ده حائز اهمیت مصادمه‌لرده وبوندن بشقه موجودی آز طابور افرادینی عددی چوق ضابطان خدمتنده استخدام ایتمش اولیورز . بو اصول ایله اردولرمزك ترقیسی رخنه‌دار اولیور . نتیجهٔ مساعی ایچونده برمقیاس الده ایدیله‌میور .

وجدان عالیلری قبول بیوریرلرکه ادرنه کبی برنقطه‌ده بولنان بر قوماندان طبیعی پك مهم بر وظیفه درعهده ایتمش اولیور . تفرعاتی تدقیق ایتمه‌دن اردونك ایلروده‌کی وظیفه‌سنی درعهده ایده‌جك ذات برکون کلیرکه بلکه مسئول طوتیلور . بو درلو سوقیاتك بوطرزده‌کی دوامی هیچ بر قوماندانك اردو یتشدیرمسنه امکان ویرمز . حالبوکه وظیفهٔ مهمه‌سی باشلادیغی بتون مسئولیتلر وعتابلر اوذاته توجه ایتمش بولنورکه : اوزمان تفرعاتی ، نقایصی صایمق ، حسابلامق زمانی کچمش اولور . فقط هرحالده ضرر کورمش اوله‌جق مملکتدر . ایشته شو نقطه‌یی ده پیشکاه سامیلرینه عرض ایله وجدانی وظیفه‌لرمدن برینی دها ایفا ایتمش اولیورم .

ایکنجی اردو قوماندانی

عبداه

حربیه نظارت جلیله‌سنه

ادرنه

١٨ کانون ثانی ٣٢٦

بنه مرتب طابورلر عددینك دها اوچ طابورله تقویه‌سی امر بیوریلیور . بونکله اردودن ینه وسائر محلره کیدن طابورلر عددی قرق بشه بالغ اولیور .

۱۲ کانون ثانی ۳۲٦ و ٤۳۳۸ و ۱۱ ، ۱۵ کانون ثانی ۳۲٦ و ٤۷۵۷ تاریخلی
نومرولو عریضه‌لرم هیچ نظر دقته آلنمیور. [*] نظامیه‌لرك ایشنی ردیفلر کوره‌جك
حالده اولسه‌لر ایدی طبیعی یمنه ترتیب وسوق اولنملری لازم ایدی. بلغارستان
اردوسنك افراد جدیده‌یی جمعه باشلادیغی فلبه باش شهبندرلکندن بیلدیریلیور .
ایکنجی اردو منطقه‌سنده شمدی قالان و بتون مرضا و تبدیلهوا خارج اوله‌رق
محارب افراد مقداری بروجه آتیدر :

اوچنجی فرقه	کسرسز اوله‌رق		٤۰۰۰
دردنجی »	»	»	۲۰۰۰
یکرمنجی »	»	»	۱۹۰۰
یکرمی برنجی »	»	»	۲۲۰۰
پیاده نمومه آلایی	»	»	۸۰۰ در. [**]

بو قوتك افراد جدیده ایله اکمال موجودلری مسئله‌سی زمانه محتاجدر .
ردیف طابورلری ایسه تضمینه غیر مساعد اولدیغندن بومنطقه شو صره‌ده خارجی
خصمه مدافعه دکل ، ایجابنده مدخر مالزمه‌یی بیله محافظه ایده‌بیلمك مشکلاتنه
قارشو بتون مسئولیت مستقبلهٔ الیمه‌یی بوحال ایله دوشنه آله‌جق قوماندان کیم
ایسه آنك اعزامیله عاجزلرینك عفو ایدلمکلکمی استرحام ایدرم .

ایکنجی اردو قوماندانی

عبداه

بو استعفانامه‌نك اعطاسندن برهفته صکره ایکنجی اردو قوماندانلغندن کف‌ید
ایلش ایدم. محررات مبسوطه‌ده‌کی بیانات اردونك قوهٔ عمومیه‌سی وتخصیص پیاده
صنفی حقنده بر فکر مخصوص ویرر .

کرك ایکنجی وکرك اوچنجی اردولرك بر قاچ استثناسندن صرف‌نظرله همان
تکمیل سریع آتشلی جبل بطریه‌لری یمن دیار منحوسنه سوق ایدلمشدر . بتون

---

[*] ایرتسی سنه ینه قولرادن دولایی افراد جدیده جلب ایدیله‌مامش اولدیغی
جهتله طابورلر موجودی دها زیاده آزاله‌رق ۸۰ الی ۲۰۰ راده‌سنه تنزل ایلش
ایدی. افراد جدیده آنجق ۳۲۸ سنه‌سنده جلب اولنه‌بیلمشدر.

[**] بو محرراتك صورتلری موجود اولمدیغندن درج ایدیله‌مامشدر . ارکان
حربیهٔ عمومیه اوراقنده اصللری موجوددر

بو احوال ، مالیسور عصیاننك قره طاغله حرب ایده‌جك حاد بر شکله کیرمه‌ی یوزندن یاپیلان تحشیدات ودها صوکره ظهور یافته اولان ایتالیا حربی دولاییسیله چناق‌قلعه بوغازی وسواحلك محافظه‌سی قیدی وعینی زمانده تکرار آلولانن آرناودلق عصیانی وسوریه وقوعاتی یالکز اردونك دیسلوقاسیونی هرج‌ومرج ایتمکله قالمیوب بیوك فداکارلقلرله کرك وقتیله وکرك اخیراً تدارك ایدلمش اولان لوازمات حربیه ووسائطك اك مهم قسمنك تارومار اولمسنی انتاج ایتمشدر .

غریبدرکه، طرابلس غرب‌ه ایتالیانلر تسلط ایتدیکی زمان اورادەکی قوهٔ عسکریه‌نك طاغیتلمش وقوهٔ مدافعه‌نك معدوم حکمنه کتیرلمش اولمسندن دولایی مجلس مبعوثاندن محله قهوه‌لرینه وارەسی‌یه قدر هریرده قیامتلر قوپارلدیغی حالده نه مجلس ملیمزده ونه‌ده برخیلی اعضاسی عسکری پاشالرمزدن مرکب اولان اعیان مجلسنده وطنك اقسام سائره‌سنك اسباب مدافعه‌سنی دوشونه‌رك استیضاح ایده‌جك وبونك ضمانتی حکومته تکفل ایتدیره‌جك فرد آفریده ظهور ایتمه‌مشدر .

اردونك ضعف معنویسی :

عثمانلی اردوسی اعلان مشروطیتدن اعتباراً کذران اولان زمان ظرفنده حال سابقدن زیاده بر قیمت اکتساب ایده‌جك غیرت وهمت کوسترمش ایسه‌ده برقسم ضابطانك هله صوك زمانلرده قابینه‌لر دکشدیره‌جك نفوذ واقتداری استحصال ایده‌جك درجه‌ده سیاسته اشتغال ایتملرندن رجال وارکان آره‌سنده شخصیت مسئله‌لری، توحید اعمال ومساعی‌یی عقیم براقمسندن دولایی حربده موفقیتك رکن اساسیسی اولان صیقی بر انضباطك وجودی تمنیٔ محال اولمشدر . ایشته حربی انضباط وتربیه‌سی مختل ، آلات وادواتی قریق ودوکوك ، کندیسی اختلال داخلیلرله بوزولمش تاب وتوانی قالمامش اولان بر اردو ایله اجرایه قالقشدق . بناءً علیه بوجهتلر ایجه تدقیق وتتبع اولنورسه نه زواللی فداکار ماتی ونه‌ده قوماندانلری دکل پولیتقه‌جیلقلرله اردویی بوحاله کتیرنلری تزییف وتلعین ایتمك لازم کلیر.

اردونك ضعف مادیسی :

اردونك مادةً اولان ضعفی‌ده آیروجه شایان بیاندر . مالزمه ، تجهیزات ، بالخاصه طوپ جبخانه‌سی اعتباریله پك مهم نقصانی وار ایدی. الده موجود طوپجی جبخانه‌سی میانده پك مهم برقسم مرمیات‌ده شایان اعتماد دکل ایدی. اوزاق یرلره کوندرلمکله بالقانلرده دول اربعه ایله وقوعه کله‌جك برحربده استخدامی ممتنع

لان قطعاتدن ماعدا ادرنه قلعه‌سنك اك مهم قدرت مدافعه‌سنی تأمين واحتياط
بجیسنی تشکیل ایده‌جك اولان سریع آتشلی آغیر صحرا واوبوس بطریه‌لری
ی ایتالیا حربی سببیله سلانیك ، ازمیر وچناق قلعه کبی مواقعه طاغیدلمش
ی .

اردو وسائط مدافعه‌سنك بیوك بر لاقیدی ایچنده آتی دوشونلیه‌رك اولنابده‌کی
طارات خیرخواهانه واسترحامات متوالیه‌مزه رغماً نه‌درجه‌لره قدر طاغیدلمش
دیغی سفربرلك وتجمع دورلرینك مطالعه‌سندن مستبان اولور .

مجلس مبعوثان کرسیلرنده ویریلن ایضاحاته مقابل ترقی وتکملی آلقیشلانان
حقیقتده فلاکت و هلاکه حاضرلانان اردونك خصملرمزك فعالیت وغیرت
ابله‌لریله وضعیت مساعده‌لری نظر دقته آلندیغی حالده قیمت حربیه‌جه مادونیتدن
والنظر قوهٔ عمومیه‌سی دخی حد کفایه‌ده دکل ایدی . هله سفربرلك وتجمعده
عت جهتیله اولان فرق، دکزك مسدودیتی جهتیله سوقیاتك ومواصلاتمزك یالکز
دمیر یولنه باغلانوب قالمسی مجبوریتیله دوچار اوله‌جغمز مشکلات بزی ایشك
یتده حربك نتیجهٔ موفقیتندن نومید ایدن باشلیجه سببلردر .

حربك اوکنی آلمق ایچونده تشبث :

سفربرلکك اعلانندن برقاچ کون صکره ولادت همایون اولمق حسبیله سرای
ونه کیتمش ایدم . ذات شاهانه بر عنایت مخصوصه اولمق اوزره بنی حضور
هانه‌لرینه قبول بیوردیلر . اردونك حالنی صوردیلر ، بن بتون تفصیلاتیله
ونك حال اسف اشتمالنی وحتی بورایه درج ایده‌مدیکم بر چوق خصوصاتی
ی ایتدکدن صکره حربك مملکتك نه‌درجه پریشانیتنه باعث اوله‌جغنی تفصیلاتیله
ض ایلدم. ومقام سلطنتك حائز اولدیغی نفوذ وقدرتی‌مقدرات مملکتی ید امانته
ش اولان وکلای فخام نزدنده استعمال‌بیوره‌رق نتیجه‌سی پك سوزشلی اوله‌جق
حربه‌قطعیاً میدان ویرلمامسنی‌کمال تضرع ایله استرحام‌ایتدم. ذات‌شاهانه معروضاتمی
کله‌یه‌رك پك متأثر کورونديلر . « یارم ساعت قدر طیشاروده بکله‌ییکز، وکلایی
ل ایده‌جکم . شو سویلدکلریکزی آنلرده حاضر بالمجلس اولدیغی حالده تکرار
یکز پك مهمدر » بیوردیلر .

فی‌الحقیقه بر آز صکره تکرار حضورهمایونه داخل اولدیغمده اولوقت شورای
لت رئیسی‌بولنان کامل پاشا ، اعیان‌رئیسی فرید پاشا وشیخ‌الاسلام جمال‌الدین‌افندی

حضراتی حاضر بولنیور ایدی . معروضاتمی تکرار ایتدم . مع‌التأسف بر نتیجهٔ مفیده ویرمدی .

ایرتسی کون حال انعقادده بولنان مجلس وکلایه دعوت ایدلدم . بنم کبی محمود شوکت وخورشید ، ارکان حربیه رئیسی هادی پاشالرده مدعو ایدی . صدراعظم غازی پاشا حضرتلری مشارالیهم‌ده حاضر اولدقلری حالده :

« ایتالیا ایله انعقاد صلح ایچون قرارکیر اولان لوزان معاهده نامه‌سی طرابلس غربی الیمزدن آلدیغندن وبالقان حکومانیله‌ده حرب محتمل کوروندیکندن بحثله بویله بر حربك ظهوری حالنده ایتالیا ایله حال حربك دوامنه امکان اولوب اولمیه‌جغی » حقنده‌کی مطالعه‌مزی صوردی . بالقان حکوماتندن یالکز بلغارستانله بیله یاپیله‌جق حربی باشه چیقاره‌جق بر اردویه مالك اولمدیغمزی وقوای حربیه‌مزك حال پریشانیسنی برقاچ سوزله عرض ایتدم وعثمانلی اردوسی دشمنی چتالجه‌ده توقیف ایده بیلور ایسه بیوك موفقیت عد ایده‌جکمی علاوه ایلدم .

صدر اعظم پاشا : « بالقان حکوماتیله ایدیله‌جك حربه دائر آیروجه سزك مطالعه‌کزی صوراجغز . شمدی یالکز لوزان معاهده‌سی مسئله‌سنی صوریورم » دیدی. بنده : « سزه دها کندیمه جواب ویریورم » دیمشدم .

محمود شوکت پاشا حضرتلری: « اردونك بالقان حکومتلرینه قارشو احضاری ایچون پك چوق امکار صرف اولندیغنی وفقط اختلال داخلیلرك همات مصروفه ثمراتنك تمامیٔ اقنطافنه مانع اولدیغنی و ۳۲٤ دخوللی افرادك ترخیصی ایله‌ده اردو موجودینك تناقص ایتدیکنی وبو سببلرله وبالقانلرده بر حرب وقوعی حالنده اردونك پك ضعیف اولدیغنی وبناءً علیه ایتالیا ایله حربه دوام قابل اوله‌میه‌جغنی » سویلدی .

هادی پاشا حضرتلری : « اردونك ضعفی حقنده‌کی مطالعات مشترکه‌یه دها واضح علاوات ایله طرافدارلغنی کوستردی . مشارالیه ادرنه قلعه‌سنه هنوز برحه‌ارزاق کوندریله‌مدیکنی و دیوان محاسباتك ویزه معامله‌سنه تابع اولان مصارفات‌حسبیله مبایعاتده چکیلن مشکلاتی، لوازماتك پك نقصان اولوب استانبولده برقات البسه بیله موجود اولمدیغنی وپاره ویرلدیکی حالده بیله یومیه ۱۰۰۰ قاتدن زیاده‌سی اعمال اولنه‌میه‌جغنی والحاصل اردونك طاغنقلغنی وبواسبابه مبنی ممالکتی مدافعه‌یه الویریشلی براردونك آنجق ۱ : ۱,٥ آی ظرفنده روم ایلیده تحشیدینه بلکه امکان بوله‌جغنی بیان ایتدی .

« لوزان » معاهده‌سی امضالاندی . فقط بالقان حربی‌ده کری قالمدی . مطالعات مسروده‌یه رغماً صدر اعظمی ١٢٩٣ حربنك فجایعنی ادراك ایتمش برمشیر ذیشان واوچ رکن مهمی عسکر اولان قابینه‌نك نتـایج فلاکتی عیان کورونن برحربك اوکنی آلمق ایچون نه‌کبی چاره‌لره مراجعت ویا نه‌کبی اسبابه مبنی بوحربی تجویز ایلدیکی بیلنمك ایچون حقایقك تمامیٔ انکشافنه انتظار لازم که‌جکدر .

قوماندا قبولنده‌کی ضرورت :

نتیجهٔ فلاکت انکیزی بوقدر وضوحیله کسدیره‌رك حکمدارمی ، هیئت وکلامزی وایلرو کلن رجالمزی وضعیتدن آکاه ایتمکه غیرت ایتمش ایکن شرق اردوسی قوماندانلغنی قبول ایدیشم بو مقـامه دها مناسب برینـك بولنه‌مامسندن وحقمده بیوك بر امنیت وتوجه پرورده ایدلمسندن ایلرو کلش و بو خصـوصده شخصیت تمامیـله اونودیله‌رق محقق اولان مغلوبیتدن زواللی وطن وملتی الك آز ضررله تخلیص ایتمك امنیه‌سی کبی برحس مقدس ، قوماندایی قبول قرارینه حاکم اولمشـدر . فی‌الحقیقه اردو قوماندانلقلرینه کچه‌جك ذوات وقت حضرده اردو مفتشلکارنده بولنه‌رق بالفعل اردویی حاضرلامش اولان کیمسه‌لر اولمق نظامنامهٔ مخصوصی ایجابندندر . برنجی مفتشلك مقامنده ، نم کبی ایکی‌سنه اچیقده قالدقدنصکره یکرمی کوندنبری ایفـای وظیفـه ایدن برقوماندانه بو ماده‌نك شمولی یوقدر . زیرا روح ماده اردویی حاضرلایان ذاتك قوماندا باشـنه کتیرلمسنی مسـتلزمدر . حالبوکه محمود شـوکت پاشـا حضرتلری بتون اردویی حربیه ناظری صفتیله حاضرلامش اولدیغی کبی مفتشلکك بدایت احداثندن اعتباراً بو وظیفه‌یی‌ده عین زمانده درعهده ایده‌رك شرق اردوسنی تشکیل ایده‌جك قطـاتی خاصةً احضار ایلمش اولدقلرندن شرق اردوسی امر وقوماندانسنك مشـارالیه طرفندن درعهده ایدلمسی دها موافق اولور ایدی . بوجهتله مشار الیهك دخی حضوریله هیئت وکلا مواجهه‌سنده کیفیت عرض وتکلیف اولندیغی حالده محمود شوکت پاشا حضرتلری شیمدیلك هیچ برقوماندا قبول ایده‌میه‌جکلرینی بیان ایده‌رك استنکاف بیوردیلر .

اردو حقنده‌کی بیاناته مقابل شرق اردوسی قوماندانلغنه دها مناسبنی کچیرمك جهتی ایسـه باش قوماندانلغه عائد ایدی . یوقسه مملکتك بکا محتـاج اولدیغی بر کونده قوماندایی رد ایدرك حربه کیتمکدن امتناع ایتمك ناموس و شرف عسکری ایله قابل تألیف اوله‌مازدی . افراد ملت قانی ، جانی ایثار ایتمك اوزره آقین آقین

کلیرکن ویریلن وسائط حربیه‌نك عدم کفایتی طولاییسیله امر وقوماندادن استعفا ایله کوشه‌نشین عزلت اوله‌رق مملکتك فلاکتنه سیرجی قالمق دنائتنك ـ بتون حیاتی مسلکنه حصر ایتمش برعسکر ایچون ـ اصلا شایان تجویز اوله‌میه‌جغی محبت وحمیت وطنیه اصحابنجه قابل رد اولمامق کرکدر .

ایشته شرق اردوسی قوماندانلغنی درعهده ایتمکلکم او وظیفه‌یی وسائط موجوده‌یه نظراً عن قدرالامکان ایفایه قادر اوله‌جق ذواته قارشو فکر رقابت و شخصی منفعت وطرفکیری سیاست کبی سفیل ومردود اسبابه مستند اولمیوب الجاآت ضرورتدر .

سفر برلك و تجمع دوری

سفر برلك

سفر برلك امری :

١٨ ایلول ٣٢٨ کونی وقت زوالده ـ اردونك زوال شرفنی بادی اولان حربله نتیجه‌لنن ـ سفر برلك امری ویرلدی . حربیه وداخلیه نظارتلری ایجاب ایدن مقاماته تبلیغات لازمه‌یی ایفا ومفتشلك سرعت ممکنه ایله استحضاراته ابتدار ایلدی . اردو مفتشلکی ارکان حربیه‌سی سفر برلك امورینك وقت حضره تعلق ایدن استحضاراتی ایچون ماصه باشنده کورولمك ایجاب ایدن ایشلرله خیلی اوغراشمش ایدی .

(عمومی سفر برلك) ك نه دیمك اولدیغی اردوده تقدیر اولنمدیغندن امرك تاریخ اعطاسندن درت کون کچینجه‌یه قدر مضمونتی اکلاتمق ایچون اشعار واستشعارلر دوام ایدوب طوردی . فی‌الحقیقه ٣٢٤ دخوللی افرادك ترخیصی ، بونلردن‌غیری صنوف احتیاطیه ایله‌نظامیه طابورلرینك بشیوز موجودینه چیقارلمسی وروم ایلی‌ده‌کی ردیف فرقه‌لرینه سفر برلك امری ویرلمسی کبی پك جزئی زمان اول باشلانمش تشبثاتك‌ده قسماً بوکا سببیت ویردیکی قابل انکار دکلدر .

موظف قوهٔ عسکریه‌مز :

سفر پلانی موجبنجه شرق‌اردوسنی وجوده کتیره‌جك‌اولان‌قول‌اردولر میاننده برنجی مفتشلك دائره‌سنده بولنان برنجی ، ایکنجی ، اوچنجی ، دردنجی نظامیه قول اردولری وار ایدی . ردیفلریمزك هرنقطهٔ نظردن هیچ بر قیمت حربیه‌یی حائز اولمدیغنه ٣٢٧‌ده قره طاغلیلره قارشو تحشید ایدیلن غرب وایتالیا حربی

دولاییسیله ازمیر حوالیسنه طوپلانان اناطولی غرب اردولرنده‌کی قوماندانلغمز زمانلرنده ایتان ایتدیکمزدن بر امیدمز وار ایسه اوده بونظامیه قول اردولرینه قالیور ایدی .

خاطرمده قالدیغنه کوره ــ مفتشلکك روم ایلی ده‌کی دائره‌سی داخلنده براقیلمش اولان بتون قوهٔ نظامیه‌سی سفربرلکك ایلك کونلرنده انجق ١٧.٠٠٠ راده‌سنده بولنیور ایدی . حالبوکه برنجی مفتشلك دائره‌سنده‌کی قول اردولرك بودجه موجودی ٨٠,٠٠٠ دن اشاغی اولمامق کرکدر. بوضعفك اسباب اصلیه‌سی: یمن، حوران، آرناوودلق سوقیات منحوسه‌سی وایتالیا حربی سببیله یاپیلان تحشیدات ایدی. هله غارنیزونلرندن قالدیریلان قطعاتدن برقسمنك کری قالانلرك معلم افرادیله اکمال ایدلمسی ، بوندن بشقه اشقودره ، یمن وسائره‌یه مرتبات افرازی واوچیوز یکرمی التی سنه‌سی صوك بهارنده ظهورایدن قولرا حسبیله افراد جدیده‌نك برچوق سنه سلاح آلتنه جلب واردویه سوق ایدیلمه‌مسی اردو موجودینی بوحاله کتیرن سببلرك الك مهملریدر .

٣٢٤ دخوللی افرادك ترخیصی برنجی اردو مفتشلکی داخلنده نسبتاً دها آز رخنه آچمشدر . حربیه نظارتیله ارکان حربیه دائره‌سنك بیوك بر جرأتله ودها طوغریسی تدبیرسزجه‌سنه اجراسنه قالقشدیغی بوترخیص معامله‌سنك تأخیری ایچون مفتشلك ارکان حربیه رئیسی میرالای جواد بك ارکان حربیه دائره‌سنه اعزام قلندیغی کبی ناظر پاشا حضرتلرینه‌ده بالذات مراجعت اولنه‌رق « وضعیت سیاسیه تامیله معلوممز اولمامغله برابر هرحالده کون کبی آیدینلق اولمادیغی وبناءً علیه بوترخیص معامله‌سنك اسباب مختلفه تحتنده دارمه طاغینق بر حاله کلمش اولان وضع الجیشمزك دوزلنلمسنه تعلیقی » رجا اولنمش ایدی. مشارالیه : « بوبابده اوامر لازمه ویرلمشدر. تلافیٔ مافات ایچون بشقه‌جه تدابیره توسل ایدیله‌جکدر. » طرزنده بیان مطالعه ایتمشلر وبعده نظامیه طابورلری موجودینك افراد احتیاطیه ایله بشیوزه ابلاغی وروم ایلی ردیف فرقه‌لرندن بر قسمنك سفربر ایدلمسی تصمیم قلنمشدر. قوتلی بولنمق لزومی تقدیر اولندیغی بر صره‌ده ترخیص معامله‌سنك تجویزی ، یکی حربیه ناظری طرفندن ارناوودلق حرکاتنده وقوعه کلن بعض اویغونسزلقلرك توسعنه میدان ویرمامك مقصدیله اجرا ایدلمش اولمسی محتملدر .

بویله اولمقله برابر بعض قول اردو وفرقه‌لرده سوقیات مصارفنك تحری وتدارکی

وحساباتك رؤيتی، قيوداتك تسجيلی كبی خصوصات معاملهٔ ترخيصيه‌يی اوزاتمش اولديغندن عمومی سفربرلك امری ويرلديكی زمان افراد مزبوره‌نك انجق نصفی قدری ترخيص ايديله‌بيلمش وبونك‌ده بر قسمی يولدن چويرلمشدر . مع‌مافيه‌ينه بو وقعه‌نك شرق اردوسنك سفربرلك وقيمت حربيه‌سنه سؤ تأثير ايتديكی قابل انكار دكلدر .

نظاميه قطعاتنك سفربرلكی :

مؤثرات مسروده‌دن دولايی نظاميه قطعاتی هيئت ضابطانی مهما امكن اكمال ايدلمش قادرولر مثابه‌سنده براقلمش دنيلسه خطا ايدلمامش اولور .

نظاميه قطعاتنك سفربرلكی بو ضعيف قادرولره معينلی ، معينسز ، معلم ، غير معلم وحتی اكثری يرلرده صنف (پياده ، سواری ، طوپجی ، بحريه) وسن (احتياط ، رديف ، مستحفظ) ارانمقسزين نفير عام صورتنده طوپلانمش ، قسماً الباس اولنمش ، قسم اعظمی كوی قيافتيله حتی عريان دينه‌جك حالده يالين اياق ، باشی قباق خلق سوريلرينی طولديرمق صورتنده جريان ايتمش [*] و بو زواللی اهالیٔ مجتمعه‌نك دخی چوق يرلرده مرتبلرينه التحاقی ميسر اوله‌مامشدر .

نظاميه قول اردولرينك سفربرلكنی اك زياده دوچار مشكلات ايدن سبب قطعاتك سفربرلكك ايلك كونلرنده‌كی داغينقلغی‌در . بونك درجه‌سی مربوط برنومرولی جدولدن اكلاشيلور .

سفربرلكده سرعت التزامی حقنده ايكنجی قول اردويه ، حدودك سترينه عائد تدابيرك اتخاذی حقنده ديكر قول اردولره واقع اولان تبليغاته مذكور قول اردولر قوماندانلقلرندن وارد اولان جوابلر بو قول اردولره منسوب مختلف فرقه‌لرك نه‌درجه‌لره قدر پريشان ايدلمش اولديغنی صراحةً كوستر‌ديكندن عيناً ترقيم اولنور :

---

[*] بعض جزؤتام قوماندانلری اكمال افرادی نامی ويريلن بو خلقك كندی قطعه‌لرينك انتظام‌وضبط وربطنی بوزمقدن‌بشقه برشيئه يرامديغنی‌وبونلر اولمقسزين قطعه‌لرينك قادرو موجودلريله ، ويريله‌جك هرهانكی بر وظيفه‌يی دها ايی ايفايه قادر اوله‌جقلرينی ادعا ايتمشلردر .

وحساباتك رؤيتی، قیوداتك تسجیلی کبی خصوصات معامله ترخیصه‌یی اوزاتمش اولدیغندن عمومی سفربرلك امری ویرلدیکی زمان افراد مزبوره‌نك انجق نصفی قدری ترخیص ایدیله‌بیلمش وبونك‌ده بر قسمی یولدن چویرلمشدر . مع‌مافیه‌ینه بو وقعه‌نك شرق اردوسنك سفربرلك وقیمت حربیه‌سنه سوء تأثیر ایتدیکی قابل انکار دکلدر .

نظامیه قطعاتنك سفربرلکی :

مؤثرات مسروده‌دن دولایی نظامیه قطعاتی هیئت ضابطانی مهما امکن اکمال ایدلمش قادرولر مثابه‌سنده براقلمش دنیلسه خطا ایدلمامش اولور .

نظامیه قطعاتنك سفربرلکی بو ضعیف قادرولره معینلی ، معینسز ، معلم ، غیر معلم وحتی اکثری یرلرده صنف (پیاده ، سواری ، طوپچی ، بحریه) وسن (احتیاط ، ردیف ، مستحفظ) ارانمقسزین نفیر عام صورتنده طوپلانمش ، قسماً الباس اولنمش ، قسم اعظمی کوی قیافتیله حتی عریان دینه‌جك حالده یالین ایاق ، باشی قباق خلق سوریلرینی طولدیرمق صورتنده جریان ایتمش [*] و بو زواللی اهالی مجتمعه‌نك دخی چوق یرلرده مرتبلرینه التحاقی میسر اوله‌مامشدر .

نظامیه قول اردولرینك سفربرلکنی الك زیاده دوچار مشکلات ایدن سبب قطعاتك سفربرلکك ایلك کونلرنده‌کی داغینقلغی‌در . بونك درجه‌سی مربوط برنومرولی جدولدن اکلاشیلور .

سفربرلکده سرعت التزامی حقنده ایکنجی قول اردویه ، حدودك سترینه عائد تدابیرك اتخاذی حقنده دیکر قول اردولره واقع اولان تبلیغاته مذکور قول اردولر قوماندانلقلرندن وارد اولان جوابلر بو قول اردولره منسوب مختلف فرقه‌لرك نه‌درجه‌لره قدر پریشان ایدلمش اولدیغنی صراحةً کوستردیکندن عیناً تزییر اولنور :

---

[*] بعض جزؤتام قوماندانلری اکمال افرادی نامی ویریلن بو خلقك کندی قطعه‌لرینك انتظام وضبط وربطنی بوزمقدن‌بشقه برشیئه یرامدیغنی‌وبونلر اولمقسزین قطعه‌لرینك قادرو موجودلریله ، ویریله‌جك هرهانکی بر وظیفه‌یی دها ای ایفایه قادر اوله‌جقلرینی ادعا ایتمشلردر .

یدنجی [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	اوچ طابوری یمنده‌در .
سکزنجی پیاده فرقه‌سی	چورلی	کلیولیده	٤	دیکر طابورلری خط محافظه‌سنده ویمنده‌در. سفر برلك امرندن صکره جلب ایدلمشدر .
طقوزنجی پیاده فرقه‌سی	بابا اسکی	«	٦	دیکر طابورلری یمنده‌در. سفر برلك امرندن صوکرا جلب ایدلمشدر.
اوچنجی نشانجی آلایی	قرق کلیسا	قرق کلیساده	٢	برطابوری یمنده‌در .
اونجی پیاده فرقه‌سی	ادرنه	ادرنه‌ده	١٠	
اونبرنجی « «	دده آغاج	ارناوودلقده	١٠	وقوعبولان مراجعت اوزرینه قسماً سفربرلکدن اقدم وقسماً سفر برلك اثناسنده دده اغاجنه کتورلمشدر .
اون‌ایکنجی پیاده فرقه‌سی	کوملجنه	کوملجنه‌ده	٥	اوچ طابوری قیرجه علیده ایکی طابوری یمنده‌در .
دردنجی نشانجی آلایی	ادرنه	اورته کوی	١	ایکی طابوری یمنده‌در .
الای ١ صحرا طوپجی	استانبول	چناق‌قلعه‌ده	٢	١ طابوری درسعادتده‌در. دیکرلری مراجعت اوزرینه جلب ایدلمشدر.
الای ٢ « «	«	ازمیرده	٢	١ طابوری درسعادتده‌در. دیکرلری سفربرلك امرندن صکره جلب اولنمشدر.
الای ٣ « «	«	درسعادتده	٣	سفر برلك امرندن صکره جلب اولنمش وتحشد منطقه‌سنه پك نقصان ورود ایده‌بیلمشدر .
الای ٤ « «	تکفور طاغی	مایدوسده	٢	
الای ٥ « «	کلیبولی	«	٢	آنجق چتالجه محاربه‌سنه اشتراك ایده‌بیلمشدر .
الای ٦ « «	ازمیر	ازمیرده	٢	
الای ٧ « «	قرق کلیسا	قرق کلیساده	٢	
الای ٨ « «	چورلی	چورلیده	٢	
الای ٩ « «	لوله برغوس	لوله برغوسده	٢	برطابوری چناق قلعه‌ده. سفر برلك امرندن صوکره جلب اولنمشدر.
الای ١٠ « «	ادرنه	ادرنه‌ده	٢	
الای ١١ « «	«	«	٢	
الای ١٢ « «	کوملجنه	ادرنه وکوملجنه‌ده ٢		
جبل ط ١	استانبول	ایکی بطریه ازمیرده ایدی		وقوعبولان مراجعت اوزرینه قیرجه علینك نقصان اولان طوپجیسنك اکمالی ایچون سفر برلکدن اقدم قیرجه علی‌یه کوندرلدی .
جبل ط ٢	تکفورطاغی	بربطریه چناق قلعه‌ده		دیکرلری حجاز وسوریه‌ده. چناق قلعه‌ده‌کی بطریه‌قالمشدر .
جبل ط ٣	قرق‌کلیسا	برر بلوکاری یمنده برر		
جبل ط ٤	«	بلوکاری قرق کلیساده برر بلوکاری چناق‌قلعه‌ده		سفر برلك امرندن صوکرا چناق قلعه‌دن جلب اولنمشدر . بر بطریه‌سی قیرجه علیده.
جبل ط ٥	قیرجه علی	٢ بطریه‌سی یمنده بربطریه‌سی ادرنه‌ده		
ادرنه قلعه‌سنه عائد اغیر اوبوس طابوری	ادرنه	بری ادرنه‌ده دیکری ازمیرده وبری‌ده چناق قلعه‌ده		بونلر بالمراجعه سفر برلکن اول ادرنه‌یه سوق ایدلمش ایدی یالکز یالکز جبخانه‌لرینك بر قسم مهمی قالمشدر .
اغیر صحرا طابوری	▪	ایکی بطریه‌سی چناق‌قلعه‌ده بربطریه‌سی ادرنه‌ده		

(صحیفه ١٦) یه لاحقه‌در .

(١) نومرو جدول : برنجی مفتشلك قطعات نظامیه‌سنك طاغنقلغی درجه‌سنی کوسترر

قطعات	حضری مرکزلری	سفربرلکده اول بولندقلری مواقع	اثبوت مواقعده طابورلرك عددی	ملاحظات
برنجی پیاده فرقه‌سی	استانبول	آرناوودلقده	١٠	وقوعبولان مراجعت اوزرینه سفر برلکدن اول جلبنه تشبث اولنمش ایسه‌ده غرب اردوسی طرفندن سلانیك جوارنده آلیقونلدی. یالکز ٤٥٠ موجودنده اوچ طابوری لوله برغوسه کله‌بیلدی .
ایکنجی پیاده فرقه‌سی	«	ازمیرده	١٠	سفربرلك امرندن صکره جلب ایدلدی .
اوچنجی « «	«	درسعادتده	١٠	
برنجی نشانجی آلایی	«	ازمیرده	٣	وقوعبولان مراجعت اوزرینه استانبوله جلب اولنمشدی .
دردنجی پیاده فرقه‌سی	تکفورطاغی	ارناوودلقده	٩	بر طابوری یمنده‌در. نظارت جلیله‌یه مراجعتله سفر برلکدن بر آز اقدم تکفور طاغنه جلب ایدلمشدر .
بشنجی پیاده فرقه‌سی	کلیبولی	مایدوسده	٨	ایکی طابوری یمنده‌در . سفربرلك امرندن صکره جلب ایدلمشدر.
آلتنجی پیاده فرقه‌سی	ازمیر	اطه‌لر و ازمیرده	٣	دیکر طابورلری ردوسده اسیر اولمشدر ، برقسمی یمنده‌در . بو اوچ طابور محاربه‌نك ایلك قسمندنصکره دارالحرکاته ورود ایتمشدر .
ایکنجی نشانجی آلایی	تکفور طاغی	یمنده	٢	بر طابوری قادرو و بلوك حالنده ایدی .
یدنجی فرقه	قرق‌کلیسا	قرق‌کلیساده	٧	اوچ طابوری یمنده‌در .
سکزنجی پیاده فرقه‌سی	چورلی	کلیبولیده	٤	دیکر طابورلری خط محافظه‌سنده ویمنده‌در. سفر برلك امرندن صکره جلب ایدلمشدر .
طقوزنجی پیاده فرقه‌سی	بابا اسکی	«	٦	دیکر طابورلری یمنده‌در. سفربرلك امرندن صوکرا جلب ایدلمشدر.
اوچنجی نشانجی آلایی	قرق کلیسا	قرق‌کلیساده	٢	برطابوری یمنده‌در .
اونجی پیاده فرقه‌سی	ادرنه	ادرنه‌ده	١٠	
اونبرنجی « «	دده آغاج	ارناوودلقده	١٠	وقوعبولان مراجعت اوزرینه قسماً سفربرلکدن اقدم وقسماً سفربرلك اثناسنده دده اغاجه کتورلمشدر .
اون‌ایکنجی پیاده فرقه‌سی	کوملجنه	کوملجنه‌ده	٥	اوچ طابوری قیرجه علیده ایکی طابوری یمنده‌در .
دردنجی نشانجی آلایی	ادرنه	اورته‌کوی	١	ایکی طابوری یمنده‌در .
الای ١ صحرا طوبجی	استانبول	چناق‌قلعه‌ده	٢	١ طابوری درسعادتده‌در . دیکرلری مراجعت اوزرینه جلب ایدلمشدر.
الای ٢ « «	«	ازمیرده	٢	١ طابوری درسعادتده‌در . دیکرلری سفربرلك امرندن صکره جلب اولنمشدر.
الای ٣ « «	«	درسعادتده	٣	سفر برلك امرندن صکره جلب اولنمش وتحشد منطقه‌سنه بك نقصان

ایکنجی قول اردو قوماندانلغندن مورود ٢٠ ایلول ٣٢٨ تاریخلی شیفره :

« بشنجی فرقه‌دن اون دردنجی آلایك ایکنجی طابوری سوریه‌ده‌در. آلتنجی فرقه‌دن اون یدنجی آلایك برنجی ، ایکنجی طابورلری یمنده التنجی نشانجی و اون آلتنجی آلایك برنجی ، اون سکزنجی آلایك برنجی ، ایکنجی ، اوچنجی طابورلری آطه‌لرده‌در. التنجی فرقه ازمیر جهتنده اوچ طابورلی قالمشدر. نشانجی آلاینك ایکی طابوری یمنده‌در . اوچنجی طابوری تکفور طاغنده بر قادرو بلوکی حالنده‌در . ایکنجی نشانجی مترالیوز بلوکی اشقودره‌ده ، برنجی ، ایکنجی جبل بطریه‌لری عربستانده‌در. قول اردونك قوهٔ اصلیه‌سندن اون برپیاده طابوری بر مترالیوز بلوکی ایکی جبل بطریه‌سی نقصان دیمکدر. بو قطعاته مخصوص اکمال افرادینك مراکز مطلوبه‌یه جلب وسوقلری تبلیغ ایدلدی. فقط قطعاتك نه زمان کلوب کلیه‌جکلری قطعی اوله‌رق بیلنمك ونقصان جزؤتاملره وفضله افراد سائره‌یه اوکا کوره معامله یاپمق اقتضا ایده‌جکی معلوم سامیلریدر . اون دردنجی آلایك ایکنجی طابوری سوریه‌دن وممکن اوله‌بیلیرسه اطه‌لرده‌کی قطعات جلب اولنه‌بیله‌جکمیدر سریعاً امر وایضاح بیورلمسی مسترحمدر . »

اوچنجی قول اردو قوماندانلغی وکالتندن :

« اوچنجی قول اردونك طقوزنجی فرقه‌سی وسکزنجی فرقه‌سنه منسوب یکرمی ایکنجی آلای ایله سکزنجی نشانجی طابوری واوچنجی ، دردنجی جبل طابورلرینه منسوب بر بطریه‌نك چناق قلعه وازمیرده واون نظامیه طابوریله ایکی جبل بطریه‌سنك‌ده یمنده بولندیغی معلوم دولتلریدر. سکزنجی فرقه‌نك بر قاچ طابوری ایسه خط محافظه‌سنه تخصیص ایدلمش وبناءً علیه اوچنجی قول اردونك بوکونکی موجودی‌اون ایکی نظامیه طابوروندن عبارت بولنمشدر. سفربرلك ترتیباتی موجبنجه قرق کلیسا ایله ادرنه اره‌سنده تحشد ایده‌جك اولان قول اردولرك تجمعی ایلك کونلرده ستر ایده‌جك اولان یدنجی نظامیه فرقه‌سنك‌ده یالکز یدی طابوری مرکزده بولونمقده وبو فرقه‌یه منسوب طوپجی آلایی ایله قول اردویه مربوط جبل طابورلرینك حیوانات وتجهیزاتجه شایان‌اهمیت نقصانلری بولندیغندن شوحاله نظراً وظیفهٔ مودوعه‌یی تأمین مقصدیله خادم صورتده ایفایه قدرتیاب اوله‌میه‌جغی آشکاردر. بوندن‌ماعدا کرك قول اردویه عائد وکرك‌تشکیلی قول‌اردویه

محول بولنان صحیه و سائر صنوف معاونه تشکیلاتنك قرق کلیسا موقعنده اجراسی مجبوریتی بوراده شمدیدن مقدار کافی قوتك وجودینه احتیاج کوستردیکندن قول اردونك شو خدمات مهمه‌یی ایفایه قدرتیاب اوله‌بیلمسی ایچون صورت مناسبه و سریعه‌ده تقویه و نقصان تجهیزاتیله بالخاصه حیوانات نقصاننك الیتین دیکر قطعاتدن همان اکمالی اسبابنك تأمین واحضارینه عنایت بیورلمسی مسترحمدر . »

بونلرك مطالعه‌سندن مستبان اوله‌جغی وجهله حضری غارنیزونده تکمیل قطعاتیله قاله‌بیلن آنجق استانبولده‌کی اوچنجی و ادرنه‌ده‌کی اونجی فرقه‌لر ایدی . دیکر فرقه‌لر (یاقسماً ویا کاملاً) وادرنه قلعه‌سنك احتیاط طوپجیسی وقت حضر غارنیزونلرندن اوزاقلاشدیرلمش بولنیور ایدی . حالبوکه بعض قطعات سفربرلکده لزومی اولان اکثری لوازماتی غارنیزونلرنده ترك ایتمش اولدقلرندن بوکبیلرك سفربر اوللری ایچون اول امرده دپویلرینك بولندیغی یرلره عودتلری ایجاب ایلکده ایدی .

کثیرتلرینه امکان اولان بونوع قطعاتدن ارناوودلقده بولنان برنجی فرقه‌نك آنجق بر آلایی باباسکی‌یه جلب ایدیله‌بیلمش ومستعجلیت مطلوبه حسبیله بو آلایك درسعادتده‌کی دپوسندن تجهیز اولنان اکمال افرادی بابا اسکی‌یه سوق اولنه‌رق سفربرلکی اکمال ایدلمشدی . دیکر کله‌بیلن قطعات حقنده‌ده اوکا بکزر تدابیر اتخاذ اولوندی .

والحاصل وضع الجیش حضریده‌کی انتظامسزلقلر و سفربرلك استحضاراتنه متعلق یولسزلقلر نظر عبرتی جالب لایعد ولایحصی قارغشه‌لقلر تولید ایتدی . باشلرنده علی الاکثر برمأمور مخصوص بولنمیان بر چوق اکمال افرادی مرتبلرینه نرده التحاق ایده‌جکلرینی بیلمدکلرندن موقع موقع دولاشه‌رق سوروندی، آچوبی علاج استاسیونلرده ، اسکله‌لرده بکلتدیرلدی . برچوغنك الباس وتجهیزی ایچون ردیف فرقه‌لری متوالیاً مراجعت ایدوب دوردی . قطعاتك بعضیسی اشخاص وحیوانات ، مالزمه وتجهیزات جهتیله اولان نواقصنی و بعضلری غانیزونلرینه عودت ویا اکمال افرادینی جلب ایچون عاجلاً وسائط نقلیه طلب ایتمکده ایدی .

هانکی امورك ، قنغی مقام و مرجعك تحت مسئولیتنده جریان ایده‌جکی صراحة بیلنمدیکی کبی اصحاب وظائفك نااهل اولمسندن ایش آلت اوست اولدی . بوهرج ومرج ایچروسنده هرشیئه ترجیحاً نظر اهمیته آلنمق لازمکلن نقلیات مسئله‌سی

اولدیغی حالده سفربرلکك ایلك کونلری عادتا برسرمستی ایله کچه‌رك زماندن لایقیله استفاده اولونمدی .

حربیه نظارتنه تحریرات :

« روم ایلی شرق اردوسنه مرتب اولان قوتدن (۹) نجی و (٥) نجی نظامیه فرقه‌لریله بروسه ، قسماً ایزمیت ، ارکلی ، قسطمونی ، صامسون فرقه‌لری‌که جمعاً ٥ : ٦ فرقه‌نك بحراً نقلی اقتضا ایتمکده‌در .

سفربرلکك دردنجی کونه قدر الآن ازمیت فرقه‌سنك بقیه‌سی نقل ایدلمامش [*] وشو آلتی فرقه‌دن دها برشیئك نقلی قابل اوله‌مامشدر .

لوازم دائره‌سی سوقیات شعبه‌سندن النان معلوماته کوره دون (۲۱ ایلول) عموم نقلیات ایچون الده تقریباً (٥) واپور بولندیغی و بونلردن دها اوچنك چناق‌قلعه‌ده بولنوب دیکر ایکیسنك درسعادتدن دردست تحریك اولدیغی آکلاشلمشدر . نقلیات بحریه‌نك اجراسنی تأمیناً بشقه وسائط تدارك ایدلمدکجه اردونك تحشدی تحت تهلکه‌ده بولوندیغی و بونك مدافعهٔ منافع وحقوق مملکت امرنده‌کی درجهٔ سوء تأثیرینك نظر دقته آلنه‌رق نره‌دن وسائطله واپور تدارکی ایجاب ایدییورسه همان مقتضاسنك تأمین ونتیجه‌سنك انبا بیورلمسی استرحام اولنور . »

فی‌الحقیقه ارکان حربیه‌نك سفربرلك پلانلرنده نقلیاته مخصص برچوق وسائط کوریلیور ایدی . بومیانده ارکاب وانزال ایچون تدابیر پك بسیط دوشونلمش واهمیتسز تلقی ایدلمشدی . مرمره حوضه‌سنده بیله سوقیات مکرره ایله اهمیتی تبین ایدن یرلرده بواهمیتله متناسب صورتده اسکله‌لر ، کمور وصو دپولری ، لوازم ارکابیه واخراجیه حاضرلانمامش ایدی . انك ایچون الده‌کی واپورلردن‌ده تمامیٔ استفاده ممکن اوله‌مدی .

خصوصی سفربرلکلرك احداث ایلدیکی مشکلات تدقیق اولنه‌رق بونلرك اندفاعی ایچون مقتضی ترتیبات دوائر عائده‌سنجه دوشونلمش ایسهٔ بیله قوه‌دن فعله

---

[*] ایزمیت فرقه‌سی ایتالیا حربی طولاییسیله چناق‌قلعه حوالیسنده بولنیور ایدی . عمومی سفربرلك امرندن اول ترخیصی ایچون ایجاب ایدن وسائط نقلیه اوزایه کوندرلمش وحتی فرقه‌نك برقسمی‌ده ایزمیته نقل ایدلمش ایکن بالاخره الده بولنان شو وسائط فرقه‌نك چناق قلعه‌ده قالمش اولان قسمنك‌ده تکفور طاغنه نقلنی تأمین ایلمشدر .

چیقاریله‌مدیغندن عمومی سفربرلکده پیدا ایلدیکی تشتت تصویری محال بر راده‌یه وارمشدر. برطرفدن مخاصملریمزك سفربرلکلرنده‌کی سرعت وتقدم دوشونجه‌سنك موجب اولدیغی عجله وتلاش دخی ایشك ایچنه کیره‌رك بیلینن ویاپلسی سهیل وممکن اولان خصوصاتیده اونوتدیرمشدر وضعیتك کیتدکجه کسب ایلدیکی نزاکته رغماً اسباب مسروده‌دن دولایی نظامیه قطعاتنك سفربرلکی وبیوك جزؤ تاملر حالنده تشکلی تصوراتدن اوزاقلاشیور ایدی. مطلق سفر پلاننك تعیین ایلدیکی منطقه‌ده اردونك تجمعی ضرورتی قارشوسنده تدابیر فوق‌العاده‌یه توسل ایجاب ایدییور ایدی. بوقطعاتك مقنن اولان زمانظرفنده اکمال سفربری ایده‌مدکلری حالده بوکا باقیلمقسزین نقلیات جدوللری موجبنجه سوقیمی؟ ویا اکمال سفربری ایتملرینه انتظار اولنمسیمی؟ لازم کله‌جکی قرارکاه عمومیدن صورلدی.

مقام مشارالیهادن جواباً: «تأخره سببیت ویرنلر حقنده بعده معاملهٔ قانونیه یاپلق اوزره قطعاتك بالغ اولدیغی موجودله نقلیات و یورویش جدوللری احکامنه تبعاً سوق وتحشیدی» امر اولوندی.

بوطرز حرکت جزؤ تاملرك سفربرلك اموری چیقدقلری اسکله‌لرده براقه‌جقلری قومیسیونلره توديع ایله نقصان برحالده تحشد منطقه‌لرینه جلب وسوقلرینی موجب اولمش ونتیجه‌ده سفربرلکی بوسبوتون تشویش وتصعیب ایلیه‌رك تحشدی تسریع دکل بالعکس تعویق ایلمش ایدی. بوندن الك زیاده متضرر اولان ایکنجی قول اردو اولمشدر.

تشرین اول ابتداسنه قدر بونجه مشکلات ایچنده اولا ادرنه قلعه‌سنه مرتب قطعات، اوچنجی قول اردونك یالکز یدنجی فرقه‌سی (٧ طابور) اکمال سفربری ایتمش، بعده برنجی قول اردونك ایکنجی، اوچنجی فرقه‌لری ـ صنوف راکبه‌سنه عائد بعض نقصانلری مستثنا ـ سفربرحاله کیرمش، دردنجی اردونك جمعاً اونبر طابوره بالغ اولان پیاده‌سیله طوبجیسی سفربر اولمش، ایکنجی قول اردو ایسه سفربرلکنی تماملایه‌مامشدر.

ردیف فرقه‌لرینك ومستحفظلرك سفربرلکی:

ردیف فرقه‌لری متصور ومنتظر اولان زمانه‌نظراً اکثریتله پك جزئی تأخرله ویر قسمی حتی دها اول اکمال سفربری ایتمکه موفق اوله‌رق ردیف طابورلری اسکله واستاسیونلره شتاب ایلمشلردر. مستحفظلرك سفربرلکی نظامیه، ردیفه عائد

تدارکاتله عین زمانده ایلروکتوریله مامشدی. پك یاریم‌ ییالاق اولان بو صنف تشکیلاتی ایچون خیلی مخابرات جریان ایتدی. درسعادتدن ایکنجی اردو مفتشلکی منطقه‌سنه قدر خطوط حدیدیه‌نك محافظه‌سی ایچون بابا اسکی فرقه‌سندن ٤ ، ادرنه فرقه‌سندن ٤ ، کوملجنه فرقه‌سندن ٢ ـ جمعاً اون ـ مستحفظ طابوری تشکیل ایدلمك مقرر ایدی . هیچ بر وجهله شایان اهمیت اولمیان وتجهیزات ، تسلیحاتلری بر عشیرت خلقندن فرقسز بولنان بومستحفظ تشکیلاتنك اجراسی اساساً مذکور فرقه‌لر طرفندن درعهده اولنمشدی . حالبوکه عمومی سفربرلك امرندن دها اول حاضرلق امری آلمش اولان بو فرقه‌لر تشرین اول ابتداسنده مرتبلرینه التحاق ایتمك اوزره حرکت ایتمشلر وتشکیلاتی یپاجق کیمسه‌یی براقمامشلردی. شمندوفرخطوطنك وقت حضرده محافظه‌سنه تخصیص ایدلمش اولان نظامیه قطعاتنك آلنمسی بو تشکیلاتك اجراسی ایله بوخطوطی اشغال ایلمسنه وابسته ایدی. زیرا خط اوزرنده ولو قورقولق مقامنده اولسون عسکر کورمیان شمندوفر قومپانیه‌لرمزك ترەن ایشلتمه‌یه‌جکی وبزم شمندوفر قطعاتیله خطلری اشغال ایتمکه وایشلتمه امورینی درعهده ایلمکه هنوز قادر بولنمدیغمز معلومدر. مستحفظ تشکیلاتنك وقت وزمانیله یاپیله‌مامسی بالخاصه برنجی واوچنجی قول اردولر قوهٔ نظامیه‌سندن برقسمنك خطلر اوزرنده بکه‌مسنی انتاج وبوحال قطعاتك سفربرلك وتجمعی اشکال ایلمشدر .

نظام حرب

شرق اردوسنی تشکیل ایدن قول اردولرك نظام حربلری ایلك ویریلن اساسه نظراً بر خیلی تعدیلاته اوغرادقدنصکره نهایت شکل لاحقی آلمشدر. قرارکاه عمومینك افکار ومقرراتی ، نقلیاتك انتظامسزلغی ، یاپیلان حساباتك قسم اعظمنك حال ووضعیته توافق ایتمه‌سی کبی سبیلر بوتعدیلاتی ایجاب ایتدیرمشدر .

نظام حربلر تدقیق اولنورسه نظامیه قول اردولرینك وفرقه‌لرندن اکثریسنك تشکیلات حضریه‌سنی محافظه ایده‌میه‌رك مرتب جزؤتاملر حالنده تشکل ایتدیکی وحتی ردیف ایله نظامیه‌نك برفرقه‌ده عینی برقوماندا آلتنده توحید ایدلدیکی کورولور. تشکیلات وترکیباتنده‌کی بتون محاذیرله برابر شودرت مرتب نظامیه قول اردوسی ایله ردیف قول اردولرینك جمع وتنسیقنه ، جزؤی بر مدت تعلیم وتربیه‌سنه امکان بولندیغی تقدیرده شرق اردوسی ایچون اولدقجه مساعد شرائط استحصالی

میسر اولوردی . فقط مع التأسف حربك نهایتنه قدر بو نظام حربلرده کوستریلن قطعات بر آره‌یه کتیریله‌مدیکندن هیچ برقول اردو معین وجهله تشکل ایده‌مدی .

عوامل موجبه‌سی ایسه حربیه نظارتنجه آرناوودلقده ، آطه‌لرده ، سوریه‌ده بولنان قطعات نظامیه ایله سفربرلکلری ختامه ایرمش اولدیغی حالده کونلرجه اسکله واستاسیونلرده بکله‌ین ردیف قطعاتنك وقت وزمانیله نقل ایدیله‌مامسی وبعض ردیف فرقه‌لرینك شرق اردوسنه مرتب ایکن تحریکلرینه قرارکاه عمومیجه مخالفت اولنمسی ، بعض قطعاتك‌ده شوراده بوراده آلیقونیله‌رق ایستنلدیکی کبی استخدامنه قالقیشلمسی وبتون بواویغونسزلقلره رغماً اردونك (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطنده تجمعنده اصرار ایدلمسیدر .

شرق اردوسنك ایلك نظام حربنده اون بشنجی قول اردو نامیله چناق قلعه وادرمید فرقه‌لرندن مرکب بر قول اردو دها اول داخل ایدی . بوقول اردو بدایت اجتماعده بحر سفید بوغازنده آلیقونمش ومؤخراً ـ آتیده کوریله‌جکی اوزره ـ مراجعت مکرره اوزرینه یالکز چناق قلعه فرقه‌سنك اردویه الحاقنه رضا کوسترلمش ایدی . اون التنجی واون یدنجی قول اردولره منسوب ردیف فرقه‌لری ایسه سفربرلکلرینی اکمال ایلدکلری حالده نظارت جلیله‌جه دارالحربه نقللری تأخره اوغرادلدیغندن سفربرلکلرنده‌کی سرعت مطلوب استفاده‌یی تأمین ایتمامشدی . بو فرقه‌لره منسوب طابورلردن بدایتده تجمع منطقه‌سنه کچه‌بیلنلر ، وضعیت ایجابی تقویه ایدلمك اقتضا ایلین قول اردولر قادرولرینه ادخال ایدیله‌رك قوللانیلمش ونتیجه‌ده اون التنجی قول اردو اصلا تشکل ایده‌مدیکی کبی اون یدنجی قول اردوده پك ضعیف بر حالده قالمشدر .

شرق اردوسنه مربوط قوای سائره :

ادرنه قلعه‌سی ، قیرجه علی قولی دخی شرق اردوسی قوماندانلغنه مربوط بولنیوردی . ادرنه‌قلعه‌سنه بدایتده اوتنجی نظامیه ، ادرنه ، کوملجنه ، افیون‌قره‌حصاری ردیف فرقه‌لریله دردنجی نشانجی واون ایکنجی سواری آلایلری ترتیب ایدلمش ایدی . افیون قره حصار فرقه‌سی نقلیاتنك مقنن زمانده اجرا ایدلمسنه اهمیت ویرلمدی . ذاتاً بو فرقه‌یی قلعه‌یه تعیین ایتمك خطا ایدی . حالبوکه قلعه‌نك سفربرلك زماننه متعلق بر خیلی استحضاراتی اولدیغندن قوته احتیاجی وار ایدی . بو سببله سفربرلکنده‌کی تقدم حسابیله اوچنجی قول اردو نظام حربنده بولنان ومرکزنده

هنوز تحریك ایدلمه‌مش اولان بابا اسکی فرقه‌سی قلعه‌یه ترتیب اولندی. اوچنجی واون التنجی قول اردولر نظام حربلرنده دخی بوکا نظراً تعدیلات یاپیله‌رق بابا اسکی فرقه‌سی یرینه انقره فرقه‌سی اوچنجی قول اردویه الحاق ایدلدی.

قیرجه علی قولی ایسه: بر نظامیه آلایی وایکی جبل بطریه‌سی ایله محلی خلقندن مرکب قیرجه علی ردیف ونظامیه فرقه‌لرندن عبارتدر.

قوای مزبوره‌دن بشقه ۱۸نجی، ۲۳نجی، ۲٤نجی قول اردولر تشکیل ایدیله‌جك ایدیسه‌ده بونلر احتیاط اردوسی نامیله توحید اولنه‌رق باش قوماندانلق طرفندن احواله کوره سوق واداره اولنه‌جقلردی.

حرکات حربیه لایحه‌سی

بلغارستانه قارشو حرکات حربیه لایحه‌سی اساساً عزت پاشا حضرتلرینك ارکان حربیه ریاستلری زماننده $\frac{۳۲۵}{۱۹۰۹}$ سنه‌سنده تنظیم وینه مشارالیه طرفندن بالآخره تعدیل ایدلمشدرکه عیناً آتی‌یه مندرجدر:

« بلغارلرك قوۂ کلیه‌لریله تراکیا دارالحرکاتندن تعرض ایتملری اغلب احتمالدر. کرچه « ادرنه » موقع مستحکمی و « مریچ »، « اردا » نهرلری بر درجه‌یه قدر موانعدن عد اولنه‌بیلورسه‌ده ماکدونیا دارالحرکاتنده‌کی طاغلره نظراً حرکات عسکریه‌یه دها مساعددر. ماکدونیا جهتنده بلغارلردن متنفر اولان صرب، اولاح، روم کبی اهالیٔ خریستیانیه ایله شجیع بر عرق اسلام تعرضات خصمانه‌یه قارشو عساکر عثمانیه‌یه ظهیر اوله‌بیله‌جکی حالده بری طرفده‌کی روملرك بر درجه‌یه قدر بلغارلاشمش واهالیٔ اسلامیه‌نك‌ده بیلغین وسجایای مردانکیدن بالنسبه محروم بولنمش اولمسی بلغارلره بادیٔ جرأت اولیور. آندن بشقه استانبول ایله ادرنه آره‌سنده‌کی خط مواصله‌ٔ اصلیمزك حدوده ودشمنك اس الحرکاتنه نظراً مائل اولمسی ووسطی جوارنده « استرانجه » کبی بر منبع عصیان بولنمسی بزم ایچون بر محذور عسکری تشکیل ایلر. بو اسبابك جمله‌سندن قوتلیسی‌ده پایتخت حکومت سنیه‌نك بو دارالحرکات اوزرنده بولنمسیدر. بلغارلرك مرکز محروسهٔ عثمانیه‌یه تحطیلری احتمالی نه‌قدر ضعیف اولسه دخی جوارینه کلملرندن تولد ایده‌جك محاذیر واغتشاشات سیاسیه جای مطالعه‌در. کرچه بلغارلرك قوۂ کلیه‌لرینی بوجهته طوپلامقله حدود غربیه‌لرینی آچیق براقه‌جقلری درکار ایسه‌ده اختلال چته‌لریله برابر برقاچ

فرقه‌لری حدود مذکوره‌نی تشکیل ایدن جبال منیعه‌ده مدت مدیده عسکرمزك تأخیر تعرضاتنه موفق اوله‌جقلری کبی « صوفیه » نك بلغارستانجه حائز اولدیغی وضعیت جغرافیه‌یه نظراً ، « صوفیه » یی ضبط ایتمکلکمز بلغارلرك « چورلی » یه کلملری قدر حائز اهمیت اوله‌ماز بلغارلر ادعای حق ایتدکلری ماکدونیایه‌صورت سریعه‌ده تخطی ایدرلرسه‌اوروپاجه بونك (*fait accompli*) حکمنده طوتلسی محتمل اولمقله بوفکره بناءً ماکدونیایه تعرضلری بعض‌جهتلردن ظن اولنمقده ایسه‌ده احوال عمومیهٔ سیاسیه‌نك بوفکری جارح اولمسندن صرفنظر ماکدونیاده‌کی ملل مختلفه شویله طورسون بلغارلرك بر قسمنجه بیله بلغارستانه التحاقدن توحش اولندیغی بر زمانده بورایه تعرض خصوصی کلی سفك دمادن واغتشاشات عظیمهٔ سیاسیه‌یه محل ویرمکدن بشقه برنتیجهٔ قطعیه‌یه اقتران ایده‌مز . الاکه اولجه اوستریا وصربیه ایله بوبابده وبرمقاسمه املنده ائتلاف حاصل ایدلمش اولسون بوندن بشقه بلغارلرك تراکیا جهتنده دخی مطالب ومدعیاتی اولوب بو جهتده رقیبدن ازاده بولندقلری درکاردر . بناءً علیه بلغارلرك احتمالات وتخیلات ضعیفهٔ سیاسیه‌یی برطرف ایدرك برغلبهٔ قطعیه احرازینه چالیشاجقلری بونك‌ایچون اك جان آله‌جق جهتلره توجیه قوت ایده‌جکلری ظن قویدر .

شوملاحظات ایله‌برابر بلغارلرك بهمه‌حال « ادرنه » طرفندن تعرض ایده‌جکلری ادعا اولنه‌ماز . بزم ایچین هر ایکی جهتده بدایت امرده قوهٔ عمومیهٔ خصمانه‌نك ثلثانه وبلکه‌ده اوچ ربعنه مقاومت ایده‌جك درجه‌ده قوت تحشیدینه غیرت ایتمك وقوهٔ جزئیه‌سنك بولندیغی جهتدن برتفوق کلی ایله‌تعرض ایتلك خصوصی درپیش ایدلمك اقتضا ایدر .

٢ . اردوی همایونك انقسامی

« ادرنه » جهتنه تحشید اولنه‌جق قوت:

بالاده‌کی ملاحظاته « لاحقه » ده تفصیلاً کوسترلدیکی اوزره ،

اولاً : برنجی مفتشلکده‌کی بالعموم قوای نظامیه وردیفه ،

ثانیاً : اوچنجی مفتشلکدن ایکی نظامیه فرقه‌سیله ایکی ردیف فرقه‌سی

٣ . تراکیا اردوسنك صورت تعبیه وتحشیدی (لاحقه)

دشمنك بزدن اول سفربرلکنی اکمال ایتمسی جهتیله‌بادیٔ امرده مدافعه‌خصوصی درپیش ایتلك وبوبابده بر قرار اتخاذی ایچون‌ده‌اولا دشمنك قنغی جهتدن تعرض

ایده‌جکی مناقشه ایدلمك لازم کلیر. دشمنك اس الحرکاتی « ادرنه » حوالیسنده حدودی
محیط برحالده اولوب « طونجه » ، « مریچ » حوضه‌لرنده جنوب وشرق استقامتلرینه
متوجه اولان ایکی خط الحرکات دخی متقارباً داخل ممالکه طوغری تخطی‌یه
مساعددر . بوندن بشقه « رودوپ » و « قیرجه علی » جهتلرندن بحرسفید
سواحلنه و « قرق کلیسا » نك شرقندن « استرانجه » سلسله‌سی بونجه درسعادته
شمندوفر خطنه دوغری تعرضه مساعد ایکی خط الحرکات داها وارایسه‌ده بونلردن
برنجیسی مبین ومهم برهدفه منتهی اولمدقدن ماعدا اراضینك عسرتی وسکنه‌نك
شجاعت و بسالتی حسبیله ـ محاربهٔ زائده روسلرك مصادف اولدقلری مقاومت
شجیعانه‌نك دلالت ایده‌جکی وجهله ـ بو جهتدن اوله‌جق بر تعرض انواع
مشکلاتی داعی اوله‌جغی کبی بورایه افراز اولنه‌جق قوت دخی اردوی اصلینك
دوچار ضعف و تشتت اولمسنی استلزام ایلیه‌جکندن بو طرفدن بر تعرض خصمانه
پکده حسابه آلنمغه دکمز . کرچه بویله شمالدن جنوبه دوغری ایلرولمکله دشمن
ایکنجی و اوچنجی اردولر بیننده التصاق شمندوفرینی قطع ایده‌بیلورسه‌ده هرایکی
اردونك اس الحرکاتی آیری اولمقله برابر اساساً اشبو شمندوفرله مذکور اردولرك
تعاونی پکده بیوك اهمیتی حائز اولمامق وشویله برحال احتیاج ظهورنده مواصلات
بحریه‌یه هرحالده امید بولنمق جهتیله بوطرفدن تأمین موفقیته کافی بر قوتله اجرا
ایده‌جکی تعرضدن دشمن بوتشبثك مستلزم اوله‌جغی ضعف وتعب ایله متناسب
فوائد استحصال ایلیه‌مز . معهذا اوفاق تفك چته تعرضاتنه قارشو شمندوفری
محافظه ایتمك واهالی‌یه قوة ظهر اولمق اوزره حوالئ مذکوره‌ده برمقدار عسکر
بولندیرلمسی لازم اولوب « قیرجه علی » جهتلرینك دشمنك « مریچ » خطنه
وشمندوفره قارشو تعرضی برمقولتوق تشکیل ایتمسی جهتیله شجیع وحرب آزما
اهالئ اسلامیه اره‌سنده بولندیریله‌جق بویله بر قوت دشمنی ده عساکر کلیه تفریقه
سوق و اجبار ایده‌جکندن اشبو عسکرك افرازندن اردویه ترتب ایده‌جك ضعف
بو وجهله تضمین ایدلمش اولور. [اهالئ محلیه‌یه ویرلمك اوزره اون بیك مارتینی
تفنکی دپولره کوندرلمشدر]

« قرق کلیسا » نك شرقندن درسعادته و « ارکنه » حوضهٔ علیاسنه کیدن یوللر
غایت صرب کچی یوللرندن عبارت و اراضی فوق العاده حائز مناعت اولدیغی ایچون
دشمن اردوی اصلیسنك ایلرولمسنه مساعد دکلدر. دشمن بوجهته بالفرض برفرقه

راده‌سنده بر قوهٔ مهمه افراز ایلرسه تعرض حقیقیسی بسبتون دوچار ضعف اوله‌جغندن بزجه داعئ فائده‌در .

یالکز احتراز اوله‌جق خصوص اوجهتلر اهالیسنك کلیتله بلغار اولمسی حسبیله بونلرك معاونتیله متفرق چته‌لرك ایلرولیه‌رك شمندوفری تخریب ایلمسی خصوصیدرکه بوکا قارشو مذکور یوللرك صورت مناسبه‌ده تأمین وترصدی اقتضا ایدر .

مریچ خط الحرکاتی اساساً عسکرك کچمسنه ونقلیاتك شمندوفر ونهرله سهولت اجراسنه مساعد و سهل المرور اراضی وطروقی محتوی اولمقله بادئ امرده تعرضه الویریشلی کوریلور . انجق بوخطده اوله‌جق تعرض « ادرنه » موقع مستحکمنه ومریچ خط مدافعه‌سنه مصادف اولور . خصوصیله « دیمتوقه » اوکنده یعنی شمال غربیسنده موقته اصولنده بر سر کوپری استحکامی تأسیس اولندیغی حالده مدافعه برقاتدها تشدید ایدلدیکی کبی تعرض مقابلی خصوصی دخی تأمین ایدلمش اولور.

شو حالده دشمنك « دیمتوقه » نك اوزاغندن ویولسز، ضرب طاغلر اوزرندن طولاشمق اوزره یان یورویشلری اجراسیله جنوبه طوغری اوزانمسی ، برقاچ نهر کچمسی کبی بطی ومهالك بر مانوره‌یی اختیار ایتمسی اقتضا ایدرکه بونده‌کی مشکلات ومهالك‌دن درکادر .

بوکا بناءً دشمن اردوسنك قسم کلیسیله « طونجه » حوضه‌سندن و « ادرنه » ایله « قرق کلیسا » ارەسندن ایلرولمسی اغلب احتمالدر . شو حالده « ادرنه » نك « درسعادت » ایله مواصله‌سی درحال قطع ایدلمش و« مریچ » خط مدافعه‌سنك ارقه‌سی النمش وهیچ برمانع طبیعی‌یه اوغرانلمقسزین « ارکنه » خطی و« استانبول» طریقلری الده ایدلمش اولور .

معهذا بلغارلرك سفربرلك وتجمعلرینك سرعتنه کووه‌نه‌رك عسکرلرینك بر قسمیله عین زمانده « مریچ » خطندن ایلرولمسی‌ده بعیدالاحتمال دکلدر . شو مطالعاته بناءً « تراکیا » اردوسنی بروجه آتی تقسیم وتعبیه ایتمك اقتضا ایدر .

قیرجه علی :	اشبو قوتلر آتیده‌کی ذیلده کوسترلمشدر .
دیمتوقه :	» » » »
شمندوفر خطوطی اوزرنده :	» » » »
استرانجه جهتلرنده ویزه جوارنده	» » » »

بوندن متباقی قالان قوت یدی قول اردو حالنده (یکیجه ـ خاصکوی) خطیله کریسنده تحشد ایدر. انجق هر بر احتماله قارشو « مریچ » خطنده استخدام ایدلمك اوزره بو قوتدن بر فرقه‌نك « آزادلی » موقعنه افرازی وقوتلی بر مفرزه ایله « قرق کلیسا » نك اشغالی اقتضا ایدر. سواری فرقه‌سی « سول اوغلی » چیفتلکی وجوارنده بولنه‌رق « استرانجه » طاغلریله « طونجه » نهری ارەسنده‌کی بر لوا سواری دخی آتیده بیان اولنه‌جغی وجهله « جسر مصطفی پاشا » جوارنده و مریچك طرفینده و « طونجه » ایله « اردا » بیننده‌کی اراضی‌یی ترصد ایلر.

٤. حدودلرك ترصدی

اجرای کشف وترصد ایچون « استرانجه » طاغلرینك شماللرینه قدر قطعات صغیرهٔ عسکریه اعزام ایدیلوب اشقیا وارباب اختلاله طعمه ایتدیرمك موافق مصلحت دکلدر. حدود قطعاتی ممکن مرتبه وظیفهٔ ترصدی ایفا ایدرلر. بونلرك کریسنده استناد اوله‌رق « قرق کلیسا » و « ویزه » ده بولنه‌جق قوتدن نهایت (صماقوو طرنوه‌جق ـ دولتلی اغاج) خطنه قدر بر طابور وبر مقدار سواری سوق اولنه‌جغی کبی بو طابورلرده استناد اولمق اوزره کریده بر ایکنجی خط متوسطك دخی اشغالی اقتضا ایلر. « دولتلی اغاج » دن « طونجه » یه قدر اولان قسم حدود ممکن مرتبه حدود قطعاتی وسواری فرقه‌سندن کوندریله‌جك بلوکلر ایله تأمین اولنور. بوبلوکلرك چته‌لره قارشو استنادی ایچون لزوم کورلدیکی تقدیرده قسم کلیدن مواقع مناسبه‌یه پیاده‌طابورلری دخی کوندریله‌بیلور. «طونجه» ایله «مریچ» ارەسنده « جسر مصطفی پاشا » ده بولنان سواریدن بر آلای وبوکا استناد اوله‌رق برده پیاده آلایی تخصیص ایدیله‌جکی کبی « جسر مصطفی پاشا » قوتنك قسم متباقیسی دخی « مریچ » ایله « اردا » ارەسنده‌کی قسم حدودی ترصد ایلر. اشبو قوتلر دشمنك تعرضی حالنده تماسی محافظه ایدرك « ادرنه » یه طوغری رجعت ایدر وپیاده نظام حربده کوسترلدیکی اوزره قلعه محافظلغنه، سواری ده « ادرنه » نك شرقنده‌کی اردو قسم کلیسنه التحاق ایدر. « دیمتوقه » ده بولنان سواری ایله ردیف آلایی وبرسیار طوپچی طابوری دشمنك حدودی تجاوزینی متعاقب « اردا » یه قدر ایلرولیه‌رك « اورته‌کوی » ده بولنان نظامیه آلایی ایله تأسیس مواصله و « اردا » خطنی بالترصد ممکن اولدیغی قدر دشمنك مرورینی تصعیب ایدر. بعده سواری واسطه‌سیله تماسی محافظه ایدر « دیمتوقه » یه چکیلور.

٥. تجمعك جريانه تدريجيسى

الك اول خطك جوازندەكى معلوم الاسامى ايكنجى صنف رديف طابورلريله « حتجه » يه قدر شمندوفر تأمين ايديلور . عين زمانده ايلك كلەجك برنجى و ايكنجى صنف رديف عسكرى « ادرنه » ، « ديمتوقه » ، « ويزه » مواقعنه اقامه ايديلورلر . ادرنەنك برنجى وايكنجى صنف رديفلرى كلنجەيه قدر نظاميه قطعاتى موقع مذكورك داخل و يقيننده بولنديريلەجنى كبى « ويزه » موقعنه دخى سفربرلكك بدايتيله برابر اوچ طابورلق برمفرزه اقامه ايدلمك لازمەدندر . اشبو اوچ موقعه مخصوص قواى رديفه مواصلات ايتدكدن صوكره نظام حربده كورلديكى وجهله سيار اردونك تشكيلنه بدأ ايديلور .

٦. دشمنك صور محتمله تعبيه‌سنه كوره اجرا اولنەجق حركات تدافعيه

دشمن قوۀ كليەسيله « مريچ » اووەسندن ايلرولديكى تقديرده (ادرنه ـ ديمتوقه) خطنده بر مدافعۀ شديده اولەجنى كبى اكر قوۀ كافيه تحشد ايتمش ايسه « ادرنه » سركوبريلرندن و دها شمالندن مرور ايليەرك دشمنك يانلرى وكريسى تهديد اولنور . اكر دشمن بوخط مدافعەيى جنوب جهتلرندن چويرمكه تصدى ايلر وقوتمز تجمع ايتمش اولور ايسه (ادرنه ـ ديمتوقه) خطنك ايلروسنه چكەرك وترك ايلديكى قواى مترصدەسى تشكيل اولنەرق خصمك كريلرى تهديد اولنور . ياخود « ديمتوقه » نك جنوبنده مريچى مرور ايدركن يانلرى اورلمق صورتيله غالبانه مقابله اولنور . دشمن « مريچ » اووەسندن و « طونجه » نهرينك شرقندن ايكى قول ايله تعرض ايتديكى حالده خطوط داخلەدن بالاستفاده بونلرى متفرقاً اورمغه چاليشيلور . بوحالده مريچدن ايلروليان قول مدافعه وشمالدن كلن قوتلره تعرض ايتمك جهتى دها مناسب كبى كوريلور ايسەده الجاآت احواله تبعيت ايدلمسى ضروريدر .

شايد دشمن قوۀ عموميەسيله شمالدن تعرض ايدەجك اولور ايسه اولوقت (ازادلى ـ ديمتوقه) قوتلرينى قسماً ويا كاملاً و امكان مساعد اولديغى تقديرده (استرانجه ـ ويزه) فرقەسنك بر قسمنى جلب ايدرك وحتى « ادرنه » دن دخى خروجلر اجرا ايتديريلەرك ممكن مرتبه چوق قوتله دشمنه تعرض ايديلور . بو جهتدەكى اراضى و طرقك بلتيلى عسكرلك سهولتله حركتنه الويريشلى اولماسى

جهتيله دشمن غايت درين قوللرله ايلروليه‌جكندن ماهرانه حركت اولنديغى تقديرده تعرضده دخى موفقيت اميد اولنور . شايد تماماً تجمعمزدن اول دشمن تعرض ايده‌جك اولور و مقاومت احتمالى قالمز ايسه « آلاپلى » جوارنده « تهلان » دره‌سى وياخود « قاريشديران » جهتلرنده كشف اولنه‌جق برموضع گريسنه قدر چكيلرك محاربهٔ تدافعيه ويريلور. بومحاربه‌ده (ديمتوقه ـ ويزه) قوتنك تشريككنه‌ده غيرت اولنور . بو رجعت أثناسنده « ديمتوقه » جوارندن و « دده اغاج » خطى اوزرندن موضع اصليه جلب اولنه‌میه‌جق پياده‌يه برسوارى الايى وبرسيار طوبجى طابورى الحاق ايديلرك دشمنك يانلرى اوزرندن مانوره اجراسنه مأمور ايديلوركه بو صورتله خصم قسم كليسنك « استانبول » استقامتنده تعرض وتعقيبى از چوق تأخر ايده‌جكى كبى هرحالده بوقوته قارشو برمقدار عسكر افرازينه‌ده مجبور اولمقله دشمن دوچار ضعف اولور. اشبو قوت « قيرجه على » مختلط فرقه‌سيله تأمين مواصله‌يه چاليشه‌جغى كبى بحراً عندالحاجه بوقوته معاونت ايتمك اوزره « دده اغاج » جهتلرينه بر اكى حرب وبرقاچ نقليه گميلرى گوندرلمسى اقتضا ايدر. بو ماده‌ده‌كى مناقشات عموميه قطعى المفاد عد اولنه‌ماز. چونكه احتمالات حربيه صورت قطعيه‌ده كشف واحاطه ايديله‌مز. انجق مدافعهٔ عموميه حقنده‌كى تصوراته دائر برفكر اجمالى ويرلمك اوزره بالاده‌كى تفصيلاته احتياج گورولمشدر .

تعرض سوق الجيشى

٧. ملاحظات

دشمنك تعرضات محتمله‌سى غالبانه رد اولونديغى وياخود دشمن ماكدونيا جهتلرينه تعرض ايدەرك ادرنه اردوسنك اوكنى ضعيف براقديغى صورتده درحال تعرضه قيام ايدلمسى طبيعيدر .

« ادرنه » جهتلرنده فى الحقيقه زوم ايلى شرقيه‌يه تعرض ايتمك انسب واولادر. گرچه ماكدونيا حدودى دشمنك مقر حكومتنه يقيندر. فقط اوراده اراضى جداً منيعدر. دشمن او دار بوغازلرده قوهٔ عموميه‌سنك ربع الى ثلثى يعنى ٧٠ : ١٠٠ بيك نفر راده‌سنده برقوت تحشيد ايدر واشتيا چه‌لرى جهات مختلفه‌دن حرب صغيره باشلار ايسه اردومزك تعرضنى گوركى كبى تعويق ايدر. اندن بشقه بوجهتدن تعرض ايدنه قزانيلور : صوفيه‌نى ضبط ايتسه‌ك دخى موقع مذكور سقوطى ادارهٔ حكومتى سكتهٔ مهمه‌يه اوغراده‌جق اهميت جغرافيه و سياسيه‌يى حائز اولمامقله

نتیجهٔ حربه بر تأثیر حقیقی ایراث ایده‌مز. بالعکس روم ایلیٔ شرقی حدود منطقه‌سی مرور ایدنجه غایت سهل الاستیلا وزنکین بر ساحهٔ فسیحه‌دن عبارت اولدیغی کبی بو قطعه‌یی حرباً اله کچیرمکله احتمال دیکر شکلده برادارهٔ ممتازه تحتنده اوله‌رق بلغارستاندن تفریقه حق قزانیله‌بیلیر. مع هذا بو ملاحظاتدن ماکدونیا جهتندن تعرض ایدیله‌جکی استدلال اولنمامیلیدر. شاید تخمین اولوندیغی وجهله دشمن قوهٔ کلیه‌سیله «ادرنه» جهتلرینه تجاوز ایلرسه البتده ماکدونیاده‌کی عسکر دولایسیله «ادرنه» اردوسنه معاونت ایتمك اوزره تعرضه قیام ایلر.

٨. اس الحرکات

حرکات تعرضیه‌مزك ومواصلاتمزك تأمینی ایچون براس الحرکات تأسیسنه احتیاجمز درکاردر. بونك ایچون «قرق کلیسا»، «ادرنه»، «جسر مصطفی پاشا» مواقعی کافی ایسه‌ده «استرانجه» طاغلرندن اینه‌جك اشقیانك شمندوفره خساراتنی منع ایچون «قرق کلیسا» نك شرقنده «ویزه» موقعنده دخی لااقل برالای عسکر بولندیرلمسی لازمه‌دندر. «ادرنه» ایله «قرق کلیسا» اره‌سنده دخی «ادرنه» محافظلرندن برمقدار عسکر بالتفریق تعبیه اولنمق اقتضا ایدر.

٩. تعرضه اردوسی

شاید دشمنك قسم کلیسیله ماکدونیا جهتلرینه دوغرو تعرض وتراکیا طرفلرینه جزئی مقدارده عسکر ترك ایلدیکی تحقق ایدرسه مواقع معلومه محافظلرندن بشقه سیار بش قول اردونك تجمعندن صکره تعرضه قیام ایدیله‌بیلور، مؤخراً تجمع ایده‌جك قوت پیدرپی سوق ایدیلور. عموماً قوتمزك تجمعنه قدر انتظار ایدیله‌بیلور.

انجق دشمنك ایکی اردوسی بر شمندوفر خطیله مربوط اولدیغندن سریعاً تعاونلری ممکن اولمغله اوکزده‌کی اردوسنی براضمحلاله اوغرادوب ارقه جهتلرده شمندوفری اساسلیجه برصورتده ومختلف یرلرده تخریب ایتمدکجه دشمنك ماکدونیا اردوسنك بر قسم کلیسیله تراکیا اردوسنه امداد ایلمسی احتمالدن بعید دکلدر. یرلرینه دپو طابورلری وضع اولنمق اوزره «ویزه»، «دیمتوقه» و«ادرنه» مفرزه‌لرینك نظامیه وردیفلرندن دخی بر ایکی فرقه دها تشکیلیله اردونك کریسندن سوق اولنورکن بو قوتله هم خطوط مواصله تأمین و هم‌ده لدی الحاجه اردویه معاونت ایدیلور.

١٠. تعرضده‌كی فكر عمومی

دشمنی شمندوفر خطندن آییره‌رق شماله آتمق و بو صورتله ماكدونیا اردوسنك معاونتندن محروم ایتمكدر.

١١. حركات تعرضیه

« ادرنه » ، « دیمتوقه » دن ایلرویه (طرنوه سمینی ـ خاصكوی) استقامت عمومیه‌سنه طوغری حركت ایدیلور. هرقول اردویه برطریق ویرلمك اوزره موجود یوللرك كافه‌سندن استفاده ایتمك صورتیله قسم كلی « مریچ » ك جنوب ساحلندن، ایكی قول اردو شمال ساحلندن حركت ایلر. آنجق اشبو صاغ جناح قول اردوسی متفرقاً برتهلكه‌یه اوغرامامق ایچون كندوسنه زیاده سواری ترفیق ایدیله‌جكی كبی قسم كلی خذاسندن برآز كریده اوله‌رق حركت ایتدیریلور.

مختلف قول اردولر بیننده مواصله‌نك تأمینی و نهرك عندالحاجه سریعاً مروری ایچون مقتضی وسائط و تدابیرك تدارك و اتخاذی طبیعیدر. « قیرجه‌علی » قوتی بو اثناده شدتله تعرض ایله اردونك حركاتنی تسهیل و شمندوفر خطوطنی تخریبه غیرت ایدر. دشمن (طرنوه ـ سمینی) موضعنده ثبات ایدرسه هجوم ایدیلور. غربه طوغری چكیلورسه عین استقامتده تعقیب و شماله دوغری چكیلورسه «سازلی دره» حوضه‌سندن شماله دوغری تبدیل استقامت ایدیلور. آنجق هر حالده شمندوفرلرك اساسلی برصورتده تخریبی، اوچنجی احتماله كوره قسم كلی شماله تبدیل استقامت ایتدكدنصكره « قیرجه علی» قوتنه برلوا سواری ترفیقیله «قابه» یه و دها اوزاقلره دوغری سوقی ایجاب ایلر.

« مستا » قره صوینده‌كی لوا و « طمراش » ده‌كی مفرزه مسلح اهالئ مسلمه ایله بلغارستانه دوغری تعرض ایدرك شمندوفری تخریبه چالیشور. »

پلانك شرق اردوسنه عائد قسمی بوراده بیتیور.

بو پلان حكومت سنیه‌نك یالكز بلغارستانله محارب بولندیغنه و بالقان حكومات سائره‌سنك بی طرفلقلری اساسنك و حتی روم ایلیده بلغار عنصرندن غیری عناصرك عادتا دوست وضعیتنده بولندقلری فرضیاتنه نظراً مرتبدر [*] وضعیت اخیره

[*] بالقان حكومات اربعه ویا متفقه‌سی ایله حرب ایدلدیكنه كوره ینه عزت پاشا حضرتلری طرفندن ترتیب قلنمش برپلان موجود اولدیغی بالاخره اوكرنلمش و بو پلان احتمالكه ناظم پاشا حضرتلرینك هم فكرلری اولان ذوات مسؤله طرفندن (بدایتدن اعتباراً تعرض) قرارینك بوزولماسی ایچون میدانه چیقارلمامشدر. حقایق آراندیغی وقت بو بابده‌كی سرو حكمتك ده انكشافی طبیعیدر.

ایسه تمامیله بر عکسدر . بویله اولمقله برابر بو پلان دستورالعمل اولمق اوزره شرق اردوسنه تودیع وحکمنك اجراسنده اصرار ایدلدکدن بشقه بدایت اجراآتده پلانك توصیه ایلدیکی بعض مرتبه احتیاطکارلقلره مع التأسف اهمیت ویرلمدی .

بو پلانك صورت ترتیب ومواد محتویه‌سی حقنده اوزون اوزادی یه تمهید مقالدن صرفنظرله اجراآتمزه تعلق ایدن قسمنی مطالعه وتدقیق ایتمك موافق اولور .

مطالعات وتدقیقات

پلانك بزجه اك زیاده نظر دقته شایان قسمی ترتیب ایدیلن قوتلرله بو قوای عسکریه‌نك منطقهٔ تجمعیدر . زیرا ایلك حرکاته اساس اولان بونلردر .

ردیف قوتندن صرفنظرله صرف نظامیه حقنده بر مقایسه یاپلسی وضعیتی تنویر ایده‌جکدر :

ایمدی پلانك ترتیبی صره‌سنده برنجی مفتشلك قطعات نظامیه‌سی سوقیات مؤخره واسباب سائره ایله ۳۲۸ سنه‌سی صوك بهارنده‌کی وضعیت پریشانیسنده بولنمدیغندن قطعات مزبوره هم قیمت وهم ده کمیت نقطهٔ نظرندن هرحالده اعتماده شایان اوله‌بیلیر ایدی. « ادرنه » دارالحرکاتنده اجرای فعل ایده‌جك اولان اردویه تشکیلات اساسیه نظامنامه‌سی موجبنجه متشکل بهری اوتوز اوچر طابورلی برنجی واوچنجی قول اردولر ، ایکنجی قول اردونك ۲۳ طابوری ، دردنجی قول اردونك « قیرجه‌علی »یه مفرز بر آلایی ایله « ادرنه » قلعه‌سنه تخصیص قلنان ۱۳ طابورندن متباقی ۱۷ طابوری و اوچنجی مفتشلکدن ۲۳ نظامیه طابوری ــ جمعاً ۱۲۹ نظامیه طابوری ــ مخصص ایدی . بوندن بشقه ۱۸ ایلول ۳۲۸ وضعیتنه نسبتاً صنوف مختلفه قطعاتی دولنون موجودده و برقسم جزئیسی مستثنا اولدیغی حالده اکثریسی کندی غارنیزونلرنده بولنمقده ایدی .

۳۲۵ سنه‌سنده وضعیتده‌کی شو منافعك سفربرلك وتجمع ایچون پك مهم برفائده اولدیغی درکاردر .

ردیف فرقه‌لرندن قطع النظر صرف نظامیه قوتنی پیش دقته آلدیغمز حالده شرق اردوسنك نظام حربنی تدقیق ایدر ایسه‌ك موجودلری قیریق دوکوك اولان نظامیه طابورلرینك عددینی بالاده‌کی مقدارك آنجق بشده اوچی راده‌سنده بولورز. صنوف سائره نسبتیده بوکا مقیس اولمق طبیعیدر. قالدیکه بوطابورلرك اکثریسنك

کندی غارنیزونلرنده اولمایوب طاغیتلمش اولدقلری موقعلردن طوپلانمسی ده سفربرلك وتجمعه آیروجه ایراث مشکلات ایلمکده در .

بناءً علیه پلانك مرتبات واردولرك ترکیباتنه عائد اولان قسمی ۳۲۸ سنه سی اواسطنه قدر اولان اجراآت نتیجه سی کلیاً دکیشمش بولنیور ایدی .

سالف الذکر پلانده منطقهٔ تجمع (یکیجه ـ خاصکوی) خطی ایله کریسی انتخاب ایدلمشدر . الده صنوف سائره سی و تشکیلات تالیه سی ایله (۱۵۰) بیکلك برقوهٔ نظامیه بولندیرمق امکانی استحصال ایدلدیکی تقدیرده بو خطده تجمعده مخاطره اولمیوب بلکه بر درجه جرأت واردر دنیله بیلیر . چونکه بونظامیه قوتنك لااقل ثلثانی قدر برقوهٔ ردیفه ایله ادرنه قلعه سی قوهٔ محافظه سی وقیرجه علی قوتی داخل حساب ایدلدیکی وغرب اردوسی نظردقته آلندیغی حالده بدایتدن اعتباراً بلغار اردوسنه قارشو متعرضانه حرکت اجراسنه قادر قوای حربیه یه دسترس اولنمش اولور . ذاتاً (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطی کبی ایلرو سورولمش بر تجمع منطقه سنده تحشدك غایه سی بهمه حال بویله برتعرضی حرکت اولمق طبیعیدر .

اردولر نظام حربلرنده کی تبدلاته نظراً منطقهٔ تجمع ده دکیشمك و شرق اردوسنك ضعفی نسبتنده کری آلنمق اقتضا ایده جکی بدیهیدر .

بوندن بشقه بلغارستان مانوره بهانه سیله عمومی سفر برلکدن بر آی اول اردوسنك برثلثی دیمك اولان اوچنجی مفتشلکنه منسوب (٤ نجی شمنی ، ٥ نجی سیلیستره ، ۹ نجی پلونه) فرقه لرینی حال سفربری یه قویمش وعمومی سفربرلکنی بلکه ایکی کون بزدن کیزلیه بیلمش اولمسندن دولایی خیلی تقدم قزانمش بولنمسی سببیله دها زیاده امین برتجمع اجراسی اقتضا ایلمکده ایدی . بلغار فرقه لرینك سفربرلك مدتنك بر هفته یه قدر تنزیل ایدلدیکی وقت حضردن معلوممز اولدیغی حالده (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطی کبی پك زیاده ایلرو فیرلامش بر خطده تجمع اجراسی امین اوله مازدی . سفر برلکمزك دها ایلك هفته سی ختامنده خصممزك بزی بوخطده غافل آولاماسی احتمالدن بعید دکل ایدی . حتی بتون اردوسنك تجمعنك ختامه ایرمسنی بکله مکسزین الده بولنان و ایلك حاضرلانان فرقه لریله تجاوز ایدرك ادرنه یی بر باصقین ایله ضبطه قیام ویا احاطه ایلیه رك منطقهٔ تجمعی مملکتمزه نقل ایلمسی وعثمانلی اردوسنك (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطنده طوپلانمسنه مانع

اولمسی ممکن ایدی. بویله جرأتکارانه برحرکته قالقیشمسه بیله تشرین اولك ایلك کونلرنده حرکات تعرضیه‌یه باشلامسنه مانع یوق ایدی .

ملاحظات سالفه سببیله (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطنده بلغـار اردوسنك عندالحساب غیر مساعد قوتلرله قارشولانمسی نفس‌الامره موافق کورولمیه‌رك تجمع منطقه‌سنك « ارکنه » خطنه ویا کریسنه نقلی ایچون درحال تشبث اولوندی. بوبابده سفربرلکك دردنجی کونی ارکان حربیـه‌مزه بالذات نوط ایتـدیریله‌رك قرارگاه عمومی‌یه ابلاغ اولونان مطالعه نامه‌مزك صورتی بروجه آتیدر :

باش قوماندانلق وکالت جلیله‌سنه

۲۲ ایلول ۳۲۸

« بلغار اردوســنك تجمعی حقنده شـمدی‌یه قدر وارد اولان اشعـاراتدن اردوسنك وجه تحشدی حقنده بر معلومات الده ایله‌مامش ایسه‌ده هرحالده سکز فرقه (اوچر لوالی) ایله « ادرنه » جهتندن حرکات عسکریه‌یه تشبث ایده‌جکی بزجه اك مهم براحتمال اولمق اوزره قبول اولنمشدر. بوقدر قوتك حدودده اکمال تجمعی ایکی هفته‌یه متوقف بولندیغی ظن ایدلمکده‌در. معمافیه سفربرلك اعلاننندن ایکی کون‌اول خفی صورتده بعض سفربرلك تدارکاتنده بولندیغی مسموع اولدیغی کبی مانوره بهانه‌سیله اوچ فرقه‌سنی دخی دها اول سفربر ایتمش بولندیغی استخبار ایدلدیکندن شو احواله کوره « ۳۰ ایلول » بازار کوننددن اعتباراً تکمیل قوتیله حرکات تعرضیه‌یه قیامنه احتمال ویریله‌بیلیر. بو قوتك برفرقه‌ســنك « مریچ » ایله « اردا »، دیکر ایکی فرقه‌ســنك « مریچ» ایله « طونجه » آره‌ســندن « ادرنه » اوزرینــه و دیکر بش فرقه‌ســنك‌ده « طونجه» شرقندن درحال جنوبه صارقه‌رق هنوز تجمع حالنده بولنان قوتلرمزه تعرضه قیام ایلمسی اك تهلکه‌لی اوله‌رق مطالعه ایدلمکده‌در .

بوحاله کوره تشرین اولك بر ویا ایکنجی کونی دشمن یورویش قوللرندن صاغ جناحه مصـادف اوچ فرقه‌نك « ادرنه » اوکارینــه مواصلت ایده‌جکی آکلاشیلیر .

۳۰ ایلولده اردومزك سفربرلك‌وتجمعنده تخمین‌ایدیلان اك مساعد احواله کوره قطعات مختلفه نقاط آتیه‌یه مواصلت ایده‌بیله‌جکدر :

		طابور	بطاریه
برنجی	قول اردو : بابا اسکی	٢٩	١٨
ایکنجی	« : پاولی کوی	١٣	١٥
اوچنجی	« : قرق کلیسا	٢٣	٢٣
دردنجی	« : اوزون کوپری	٣٥	١٢
اون آلتنجی	« : چرکس کوی	١٠	٣
اون یدنجی	« : پاولی کوی	٩	٥
		١١٩	٧٦

یکوناً ١١٩ طابور (نظامیه وردیف) ٧٦ بطریه ایدر.

پیاده طابورلری سویاً (٨٠٠) تفنکدن دارالحربه واصل اولدقلری قبول ایدلسه قوتمز (٩٥,٠٠٠) تفنك ، (٣٠٤) سریع طوپه بالغ اولیور . بلغار اردوسنك بش فرقه‌سنك قوتی ایسه (بهری « ٢٥,٠٠٠ » تفنك ، « ٣٦ » سریع « ٣٦ » عادی طوپدن) ١٢٥,٠٠٠ تفنك، ١٨٠ عادی، ١٨٠ سریع اوله‌رق حساب ایدلمکده‌در.

قوتلرك شومناسبتنه نظراً اکر مدت مذکوره داخلنده بلغارلرك سالف‌الذکر اولان قوتیله تعرضی امر واقع بولندیغی وطوپلانه‌جق قوتلرمزده (٩٥,٠٠٠) تفنك رادەسنده بولندیغی حالده ارەده نمایان‌اولان فرق ایله دشمن اردوسیله میدان محاربه‌سنك قبولی تجویز ایدلمه‌مکده‌واردونك اخراج استاسیونلرینی (چرکس کوی ـ مرادلی) خطنه وجبهه‌سنی تخمیناً « ارکنه » کریسنه طوغری آلمق وتفوق عددی استحصالندن صکره تعرض ایدلمك جهتی ترجیح ایدلمکده‌در .

شرق اردوسنك وضعیتیله بالآخره اجراسی مقرر بولنان حرکات بروجه بالا شرح وتوضیح ایدلمش بولندیغندن بیوك قرارکاه عمومیجه لاحق اولاجق فکر ومطالعه‌نك انبا بیورلمسی متمنادر . »

٢٢ ایلولده تقدیم قلنان بومخطره‌نك جوابنه مجلس وکلاده‌کی وظیفه‌سی حسبیله بوزمانلر نادراً کوروشه‌بیلمك نصیب اولان ناظر پاشا حضرتلرینه برقاچ کره‌لر مراجعت ایدلدیکی وهمان هرکون اردو ارکان حربیه رئیسی قرارکاه عمومی‌یه کوندرلدیکی حالده انجق ٢٩ ایلولده میسر اولندی . بر امر موجه شکلنده بولنان جوابنامهٔ مذکور بروجه آتی تزبیر اولنور .

غایت محرم ومستعجلدر   روم ایلی شرق اردوسی قوماندانلغنه

« بلغارستان هنوز اعلان حرب ایتامسی حسبیله قزانلمش اولان وقت ظرفنده الیوم ادرنه موقع مستحکمی دشمنه موفقیتله مقابله ایده‌جك بر حاله کلدیکی کبی روم ایلی شرق اردوسنی تشکیل ایدن قطعات عسکریه‌دن بالخاصه نظامیه قول اردولرینك تجمعلری دخی خیلی ایلرولمش ومرتب قول اردولرك بر آن اول دارالحرکاته یتشدیرلملرینه غیرت ایدلمکده بولنمش اولدیغندن شرق اردوسی تراکیا دارالحرکاتنده بلغارلرك باصقین طرزنده شدید بر تعرضنه دوچار اولمقدن وبو تعرضه قارشی بدایتده کری‌یه دوغری رجعت حرکاتیله حربی آچمقدن قورتولمش دیمکدر . بالعکس قطعات عسکریه‌نك بوکونکی حال ووضعیتنه ودشمنك شمدی اعلان حرب ایتسه بیله قرق‌کلیسا ایله جنوب غربیسنده‌کی منطقهٔ اراضی‌یه کلنجه‌یه قدر کچیرمك مجبوریتنده بولنه‌جغی وقته کوره بعض تجمع نقطه‌لرینی بر آز دها ایلری آلمالی وشرق اردوسنی بروجه آتی (قرق کلیسا ـ یکیجه ـ قاباج) خط عمومیسنده طوپلامالیدر .

٣. قول اردو : قرق کلیسا شمال وشمال غربیسی ایله قرق کلیسانك شرق وجنوب شرقیسنده [٧ . فرقه قرق کلیساده تمامیله طوپلانمشدر . اوراده‌کی تحکیماتی دها زیاده استفاده ایدیله‌جك بر حاله کتیرملی ، ٨. فرقه ایله ٩. فرقه‌نك بر آن اول قول اردویه التحاقلری ایچون یورویشلرینی تسریع ایتملی ، انقره فرقه‌سی الك قیصه یولدن قول اردوسنه کلملی در .]

١. قول اردو : قواقلی ـ یکیجه ـ طوقوجق منطقه‌سنده [٣. فرقه الیوم قواقلی جنوبنه واصل اولمشدر . ٢. فرقه شمندوفرله درسعادتده یوله چیقارلمق اوزره‌در . ١. فرقه‌نك لوله بورغازده‌کی آلایندن ماعدا قطعاتی کلنجه‌یه قدر کندیسنه الیوم قواقلی جوارنده‌کی برنجی نشانجی آلاینك الحاقی قابلدر .]

٢ . قول اردو : یکی محله ـ قره علی ـ خزینه‌دار ـ قوراپه منطقه‌سنده [٤. فرقه بابا اسکی اوزرندن یکی محله وقره‌علی‌یه یورومه‌لی ٥. فرقه‌نك صول جناحه التحاق ایتمك اوزره یورویشنی تسریع ایتملی .]

٤. قول اردو : ١١. فرقه‌سنی اردا خطنده‌کی سیمنلی ـ صامانه جوارینه قدر سورملی ؛ بو فرقه‌نك بر آلایی ذاتاً شمدیدن اورته کویده ، قول اردونك متباقیسی قوفالجه ـ تاپتیك ـ قاباج منطقه‌سنده ، [ازمیت فرقه‌سی قوفالجه وتاپتیکه

یورومەلی . بروسه فرقه‌سی بونك صول جناحنده قاباچ جوارینه کلمك اوزره یورویشنی تسریع ایتمەلی . ١٢. فرقه اوزون کوپریدن بدایتده شالاپلر جوارینه آلینمەلی .]

مستقل سواری فرقه‌سی تکمیل قوتیله بدایتده اردونك جبهه‌سنده قالمالی وبوتجمعی ستر ایله‌ملیدر .

١٦. قول اردو : چرکس کوینده شمندوفرلردن اخراج اولنوب ویزه اوزرندن اردونك جناحی کریسنه سوق اولونمالی یاخود اوزمانه قدر احوالك آله‌جغی شکله کوره صکره‌کی قطعاتی لوله بورغازده شمندوفرلردن چیقاره‌رق قول اردویی بابا اسکی ویا دها شمالی اوزوندن شرق اردوسنك جبهه‌سی کریسنده طوپلاتمالی .

تراکیا دارالحرکاتنده قالماسی قرارلاشدیریلن مرتب ٢. قول اردو [دکزلی وعشاق فرقه‌لرندن مرکب] لوله بورغازده طوپلانمالی ، احواله کوره تهلکه ملحوظ ایسه صکره‌کی قطعاتی مرادلی استاسیونده شمندوفرلردن اخراج اولنمليدر .

١٧. قول اردو ومتعاقباً مرتب ١٨. قول اردونك درسعادت اوزرندن شمندوفرله نقل ایدیله‌جك اولان قطعاتنك هانکی استاسیونلرده اخراج ایدیله‌جکلری حرکات حربیه‌نك اوزمانه قدر آله‌جغی شکله تابعدر . هرحالده بدایتده یامرادلی ویا لوله بورغازده طوپلانمالری محتملدر . شرق اردوسی بالاده کورلدیکی وجهله مرکز ثقلتنی قرق کلیسا جهتنه ، کندی صاغ جناحنه ویرمك وادرنه موقع مستحکمنی کندی صول جناحی ایلروسنده بولندیرمق اوزره بدایتده قرق کلیسا - قاباچ خط عمومیسنده بوصورتله اجتماع ایتدیکی وبر فرقه‌یی اردا کریسنده بولوندیردیغی تقدیرده [بو فرقه‌نك ایجابنده قله‌لی بورغاز ایله ادرنه‌دن مریچ نهرینی مرور ایده‌بیلمسی احتمالنی دوشونملی] اکر دشمن قوای کلیه‌سیله طونجه شرقندن ایلرولر ایسه اوکا قارشو موفقیتله مقابله ایتمکه وحتی صاغ جناحیله مناسب بر زمانده مقابل تعرضه کچه‌رك دشمنی ادرنه موقع مستحکمی وجواری اوزرینه آتمغه موفق اوله‌بیله‌جکی کبی دشمن کندی قوتنی ایکی‌یه ایره‌رق بر قسمیله طونجه شرقندن ودیکر قسمیله طونجه ایله مریچ ومریچ ایله اردا اره‌سندن ایلرولرسه ادرنه موقع مستحکمیله ارداده‌کی ١١. فرقه قارشولرنده‌کی دشمنی موفقیتله توقیف ایتدکلری اثناده شرق اردوسی ٤ الی ٥ قول اردو ایله دشمنك طونجه شرقندن ایلرولمش اولان اقسامنه ، اونك صول جناحنی چویرمك اوزره موفقیتله تعرض ایده‌بیلیر . شاید دشمن قوای اصلیه‌سیله

طونجه ایله مریچ و مریچ ایله اردا ارەسندن ایلرولرسه ادرنه موقع مستحکمی سایەسنده ایریلغه وضعیفلانمغه مجبور اولان اقسامی اوزرینه مناسب صورتده تعرضلر اجرا ایدیله‌بیلیر . دشمنك قوای کلیه ایله اردا اوزرندن دیمتوقه استقامتنده صارقمسی حالنده ادرنه موقع مستحکمندن استفاده ایدیله‌رك دشمنك صول جناحی وکریلری علیهنه یاپیله‌جق حرکات تعرضیه فوق‌العاده مؤثر اولور .

دشمن امیدك خلافنه اوله‌رق قوای اصلیه‌سیله ماکدونیا جهتندن تعرض ایدوب ادرنه‌جهتنه قارشو از برقوت سوق ایدرسه شرق اردوسی تصور ایدیلن اجتماع وضعیتندن اوفاق بر صوله چرخ ایله ـ صاغ جناحنی امور فقیه، قزل اغاج جهتنه قارشو سترایتلك شرطیله، ادرنه موقع مستحکمی ایچندن وموقع مستحکمك شمال وجنوبندن کچه‌رك واوراده غارنیزون اوله‌رق براقیلمش اولان فرقه‌لرك بیوك بر قسمنی دخی الەرق همان روم ایلی شرقی داخلنه حرکات تعرضیه‌یه ابتدار ایدلملیدر.

مرتب ۲. قول اردو ایله مرتب ۱۷. قول اردو حرکات مسرودەیه‌اك قیصه یولدن شدتله اشتراکه سعی ایدەجکلری کبی دارالحرکاته صکرەدن کله‌جك اولان مرتب ۱۸، مرتب ۲۳، مرتب ۲٤. قول اردولر احواله کوره قوللانیله‌جقلردر. دشمنك قرق‌کلیسا، قرەدکز اراسنده‌کی طاغلق واورمانلق منطقه داخلندن قوتلی قوللر سوق ایتمسی حالنده مرتب ۱٦. قول اردو ایله اوزمانه قدر کریدن کله‌جك اولان مرتب ۱۷. قول اردو مذکور قوللری موفقیتله توقیف ایده‌بیله‌جك بر وضعیتده‌درلر.

[چتالجه خطنك بران اول بوکبی دشمن قوللرینك باصقین حرکاتنه قارشی تحکیمی موافقدر] روم ایلی شرق اردوسی حرکات عسکریه‌سنك بالاده‌کی طرزده اداره‌سی سایه‌سنده ایچنده برچوق قوشومسز مانتللی طوپ ومهمات بولنان قرق‌کلیسا موقع مهمنی دشمنه قارشی تخلیه‌یه مجبوریت حاصل اوله‌میه‌جغی کبی ادرنه موقع مستحکمی درونده‌کی فرقه‌لر ایله‌ده [موقع مستحکم قوماندانننك فعالانه داورانمسی شرطیله] تشریك حرکات ایتمك ودشمن نه طرفدن کلیرسه کلسین کندیسنی موفقیتله قارشیلایه‌جق وفرصت دوشر دوشمز روم ایلی شرقی‌یه دوغری حرکات تعرضیه‌یه ابتدار ایده‌بیله‌جك بر وضعیتده بولنمق قابل اولور.

مستقل قیرجه علی مفرزه‌سی : اعلان حربله برابر بلاتأخیر شدتله وباصقین

طرزنده حدودی لچه‌رك خاصكوی وطرنوه ـ سیمنلی استقامت عمومیه‌سنده ایلروله‌ملی وشمندوفر خطی اساسلی صورتده تخریباته اوغراتمقله برابر كندی اوزرینه ممكن مرتبه چوق قوت جلب ایتمكه وفقط منفرداً برهزیمته اوغرامقدن اجتناب ایلمكه چالیشمالیدر.

بالاده‌كی ملاحظاته نظراً الیوم تجمع منطقه‌سنده حاضر بولنان فرقه‌لردن ٣نجی؛ ازمیت؛ ١٢. و١١. فرقه‌لرك هیچ وقت‌كچیرمكسزین یوقاریده ذكر ایدیلن تجمع نقطه‌لرینه قدر ایلرویه سورولمسی وكریدن كلمكده اولان دیكر فرقه‌لرك كندیلرینه تخصیص ایدیلن تجمع محللرینه دوغری یورویشلرینك تسریعی مناسب كبی مطالعه واردونك حركاتندن منتظماً وبلا فاصله باش قوماندانلغه معلومات اعطا بیورلمسی رجا اولنور.

٢٩ ایلول ٣٢٨

عثمانلی اردوی همایونی باش‌قوماندان وكیلی برنجی فریق

ناظم

سفربرلكك دردنجی كونی تجمع منطقه‌سنك «اركنه» خطنه آلنمسی حقنده‌كی قرارمزك اسباب موجبه‌سی شو ایدی: نقلیاتك تصوراته اویمامسندن وسفر پلاننده مرتب قطعاتك مقرر زمانلره نظراً بیوك تأخرله ورودندن ویا اصلا دارالحركاته كله‌مامسی یوزندن شرق اردوسی مطلوب وجهله تشكل ایده‌میه‌جك ایدی. بوحال ایله (قرق كلیسا ـ خاصكوی) خطنده فائق دشمن قوتلریله محاربه‌یه طوتشمق تهلكه‌لی بر وضعیت احداث ایدردی .

حالبوكه قرارگاه عمومیدن ورود ایدن امر جوابی مطالعاتمزده‌كی فكر مدیرك اصلا نظر اهمیته آلنمادیغی پك اعلا اكلاتیور وسفر پلاننك توصیه ایتدیكی احتیاطی‌ده اونوده‌رق تجمع خطنك دها ایلری‌یه سورولمسی بیله توصیه ایلیوردی. بو امر موجبهك بعض موادی متعارض اولدیغی كبی بعض موادی‌ده فرضیات وموهومات اوزرینه مؤسس بولونیوردی .

(قرق كلیسا ـ قاباچ) خطنده اجتماع ایده‌جك اولان شرق اردوسنك رجعت حركاتیله حربی آچمقدن قورتولدیغی قبول ایدلدیكی حالده ایكنجی خط قول اردولرینك اخراج استاسیونلری ایچون تهلكه تصور ایدیلیور وبونلرك عندالحاجه كری آلنمسی تأمل اولونیور ایدی ، انجق بر قاچ طابورلری موجود اولان فرقه‌لردن نظام حربلری نظردقته آلنمقسزین تشكیلاتی تمام فرقه‌لر كبی بحث ایدیلیوردی.

امر موجه شرق اردوسنه تعلق اولمیان ومثلا مذکور اردونك نظام حربنده داخل بولونمایان مرتب ٢٠ ردیف ، ١٨ ، ٢٣ ، ٢٤ . قول اردولره تعلق ایدن وظائفك تنظیمندن ده باحث بولونديغندن بو امرك قرارگاه عمومی ارکان حربیه‌سنجه باش قوماندانلق وکالتنه متقدم بر حرکات حربیه لایحه‌سی اولارق یازلمش اولدیغنه حکم ایدیلیر .

بو امر موجه ویا حرکات حربیه لایحه‌سنك قطعاتك جلب و نقلنه وتجمعك سترینه عائد موادی اساساً سفر پلانی موجبنجه شرق اردوسنجه تنظیم وایفا ودها اولجه اسبابنك تأمینی قرارگاه عمومی یه‌ده بیلدیرلمش اولان خصوصاتك برخلاصه‌سنی تشکیل ایدر. تجمعدن صکره‌کی حرکاته دائر مقررات ایسه وضعیتك توضحنه وایجاباتنه تابع اولدیغندن شمدیلك برطاقم نظریات وفرضیات کبی تلقی اولنور .
اصل حائز اهمیت اولان جهت اردونك (قرق کلیسا ـ یکیجه ـ قاباچ) خط عمومیسنده طوپلانمسی خصوصنده اصرار ایدلمسی وشرق اردوسی قول اردولرینك اجراآت آتیه‌سنك تعیینی وحتی فرقه‌لرك صورت حرکتلرینك تفصیلی ایله قرارگاه عمومینك دها حربك عرفه‌سنده اردو قوماندانلغنك صلاحیت ووظیفه‌سنه مداخله‌یه قیام ایلمسی ایدی .

قرارگاه عمومینك ملاحظاتمزه اویمیان مقرراته وصلاحیتمزه واقع اولان مداخلاته قیامی عواقب وخیمه‌یی تولید ایده‌بیلیردی . بو نتیجه‌دن احترازاً ، قرارگاه عمومی یه آتیده‌کی جواب یازلدی :

شرق اردوسی
٣٠ ایلول ٣٢٨

باش قوماندانلق وکالت جلیله‌سنه

قرارگاه عمومینك ٢٩ ایلول تاریخلی امر موجهنه جواب :
« تحت امر وقوماندامه توديع اولونمش اولان شرق اردوسنك منطقهٔ تحشدی داخلنده صورت تجمعنی آمر مفصل تعلیماتنامه‌لری رسیدهٔ دست تعظیم اولدی .
شرق اردوسی قرارگاهنجه‌ده اردونك بوکونکی حالی نظر دقته آلنه‌رق امرنامهٔ سامیلرنده مندرج ترتیباته پك قریب تدابیر اتخاذ واولوجهله قطعاتك تحشد منطقه‌سنه سوقنه ابتدار اولونمش ایدی .
شویله که ٣. قول اردو قرق کلیسا جوارنده ، ١. قول اردو ایلری قطعاتیله یکیجه‌ده وقسم کلیسیله قواقلیده ، ٢. قول اردو بتون قوتی پیدرپی کلنجه‌یه‌قدر

شمدیلك «بابا اسکی» شمالنده‌کی (قواقلی ـ ناجاق) اراسنده ، ٤. قول اردو «تاپ‌تیك» جنوب‌غربیسنده (پاولی ـ ازادلی) خطنده ، ١١. فرقه «آردا» منطقه‌سنده ، ١٦. قول‌اردو «ویزه» ، ١٧. قول‌اردو شمدیلك «مرادلی» جوارنده تجمع ایتمکده‌در. شوقدرکه امرنامه‌لری محتویاتی اردونك وحتی قول اردولرك بیله صلاحیت وظیفه‌لرینه مداخله‌یی اشراب ایتمکده اولمسنه نظراً بو خصوصی پیش نظر دقت آصفانه‌لرینه عرض وشوحالك قرارکاهلر اره‌سنده مطلوب حسن مناسباتك اخلالنه بادی اوله‌بیله‌جکنی علاوه ایلرم .

شرق اردوسی قوماندانی ایله قرارکاهی کندیلرینه مترتب وظیفه‌یی اقتدارلری داخلنده حسن ایفایه ساعی بولوندقلرندن بیوك قرارکاه عمومیدن وظیفه‌لرینه مداخله دکل وفقط کندیلرینی ایقاظ ایده‌بیله‌جك موجهلره انتظار ایده‌بیلیر .

ازجمله بوکونکی مفصل تعلیمات یرینه : (شرق اردوسنك بوکونکی قوتی نظر دقته النه‌رق اولجه اتخاذ اولونان ترتیباتك تعدیلی ایله قطعاتك ایلرو سورولمسی موافق کوریلور) طرزنده بر امرنامه‌لری اردویه وظیفه‌سی حقنده کافی تعلیمات تشکیل ایدردی . بالاده عرض ایلدیکم وجهله عمومیت اعتباریله قول اردولرك وظائفنه مداخله ایتمك اوزره قرارکاه عمومیدن ویریلن تعلیمات شرق اردوسنی آره یرده فضله براقدیغندن اکر شرق اردوسی قرارکاهنه امنیت موجود دکل وبی‌لزوم کورولیورسه لغوی وقول اردولره اشبو اوامرك طوغریجه اعطاسی وامر وقوماندانك قرارکاه عمومیجه درعهده اولونمسی منفعت مملکت نقطهٔ‌نظرندن دها مناسب اوله‌جغنك عرضنه ابتدار ایله فکر عاجزانه‌مجه بیوك قرارکاه عمومینك وظیفه‌سنك شرق‌وغرب اردولرینك توحید حرکاتی تأمین ایتمك خصوصنه‌معطوف بولونمسی مناسب اوله‌جغنی علاوه‌یه مسارعت ایلرم. »

شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

دیکر جهتدن ارکان حربیه رئیسی میرآلای جواد بك بوبابده تعلیمات لازمه ایله قرارکاه عمومی‌یه اعزام قلندی . باش قوماندانلق ارکان حربیه رئیسی هادی پاشا حضرتلری لایحه‌نك رئیس ثانی پرتو بك طرفندن تحریر ایتدیرلمش اولدیغنی وکندیسنك شرق اردوسی قوماندانلغی ایله تمامیله همفکر بولوندیغنی و ویریله‌جك

دیرکتیفنك مخالف برامری حاوی اولسه‌ده بر ایکی سطردن عبارت اولمسی لازم کله‌جکنی مومی‌الیه جواباً سویلمش وبعده ناظر پاشا حضرتلری‌ده بو امر موجهی اوقومقسزین امضا ایتدیکندن بیان اعتذارله شرق اردوسی قوماندانلغنك اجرا آتنه فیما بعد بویولده مداخلاتده بولونمیه‌جغنی وعد ایلمش ایدی . شوحال بیوك قرارکاه عمومی ارکاننده ادارهٔ حرب ایچون موجود اولمسی لازم کلن روابط ومناسباتك شکل وماهیتنی پك اعلا اکلاتیر .

۲۲ ایلولده‌کی مطالعهٔ معروضه‌نك جوابی استحصال اولونجه‌یه قدر کذران اولان بر هفته ظرفنده قول اردولره سفر پلانی موجبنجه ویرلمش اولان تجمع منطقه‌لری دکیشدیریله‌مدیکندن تجمعاته اساساً (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطنده طوپلانیله‌جق صورتده دوام ایدیلیور ایدی . بوسببدن برنجی قول اردونك بعض قطعاتی دخی « قواقلی » یه وارمشدی .

تجمع خطنك «ارکنه» کریسنه الئمسی مطالعه‌سنه قرارکاه عمومینك مخالفتی ، باش قوماندان وکیلی ، عین زمانده حربیه ناظری اولمق صفتیله مجلس وکلانك برعنصری وحکومتك سیاستنی اداره ایدن هیئتك اك مهم بر رکنی اولمق اجلدن معیتی ارکان حربیه‌سیله تنسیب ایلدیکی تجمع منطقه‌سنك دولتك پولتیقه‌سنه اویغون اوله‌جغی وبناءً علیه سیاسةً دها زیاده زمان قزانمق امکانی تأمین ایدیله‌جکی ذهابنی حاصل ایلدی. یوقسه اسباب موجبه اوله‌رق بو امر موجهده درمیان ونقصانیٔ تشکیلاتلری بیلنمیورمش کبی بحث مقال اولان نظامیه قول اردولرینك تجمعلرینك خیلی ایلرولمش اولمسی قضیه‌سی عمومی بر مطالعه‌دن عبارتدر . تجمعاتك نه‌درجه‌لره قدر ایلرولدیکی هرکون باراپور قرارکاه عمومی‌یه بیلدیرلدیکندن مقام‌مشارالیهاجه مجهول اولمامق لازم ایدی . اردونك ایلك تجمع ویاپیلماسنك حرکات متعاقبه وحربك طالعی اوزرینه بیوك تأثیرات ایقاع ایده‌جکی ووضعیته اویغون اولمیان بر تجمعك تولید ایده‌جکی ضررلرك حربك نهایتنه قدر تلافی ایدیله‌میه‌جکی درکار ایدی . بو نقطهٔ نظردن مسئله‌نك حائز اولدیغی اهمیتله تدقیق وملاحظه‌سی ضمننده ناظر پاشا حضرتلرینه بالذات مراجعت ایدلدکده مشارالیه سیاسةً زمان قزانلمسی امنیه‌سنه قوت ویردیکی کبی شرقی اردوسی تجمعنك برقات دها تسریعی ایچون بتون وسائطك بو اردو نقلیاتنه تخصیص ایدیله‌جکنی وامکانك مساعد اولدیغی هرتدبیره مراجعت اولنه‌جغنی وعد وبیان ایلدیکندن (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطنده تجمع

خصوصنده تصور ایدیلن محاذیرك ـ بو مواعدك قوەدن فعله چیقمەسی حالنده قسماً ـ مندفع اولەجغنده شبهه یوق ایدی . حالبوکه آتیده کوریلەجکی اوزره هرنه سببه مبنی ایسه زمان قزانمق شویله طورسون اعلان حربده استعجال کوسترلدیکی کبی اردونك تسریع نقلیاتی خصوصندەده فضله برشیئ یاپلمدیغی حالده شرق اردوسنی (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطی اوزرنده تجمع وتشکیلاتنی اکمال ایتمەدن تعرضی محاربەیه مجبور ایتمك اوزره امرلر بریرینی ولی ایتدی .

تجمع

قول اردولرك منطقۀ تجمعلری وتجمعك ستری ایچونده ترتیبات :

قول اردولر اول امرده معین منطقەلرده تجمع ایتدکدنصکره عموم اردو (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطنده تحشید اولنەجق ایدی . بو مقصدله قول اردولره آتیدەکی منطقەلر ویرلمش ایدی :

برنجی قول اردو : (قواقلی ـ یکیجه ـ طوقوجق ـ یکی محله) منطقەسی ،

ایکنجی قول اردو : (بابا اسکی شمالنده ناجاق ـ خوروشلی) خطی ،

اوچنجی قول اردو : « قرق کلیسا » وحوالیسی ،

دردنجی قول اردو : (پاولی کویی ـ شالاپلر ـ ازادلی) خطی ،

سواری فرقەسی : « سول اوغلی چفتلکی » جوارنده ،

اون التنجی قول اردو : « ویزه » حوالیسنده ،

اون یدنجی قول اردو : « لوله برغوس » حوالیسنده طوپلانەجق ایدی .

قول اردولرك ذکر ایدیلن منطقەلرده تجمعنی ستر ایچون اوچنجی قول اردویه منسوب ۷ نجی فرقه ایله مستقل سواری فرقەسی و « ادرنه » قلعەسندن اونجی نظامیه فرقەسی و ٤ نجی نشانجی الایی ومستقل سواری فرقەسی وکذلك « اردا » منطقەسنك ستری ، عندالایجاب « دیمتوقه » نك محافظەسی ایچون اونبرنجی نظامیه فرقەسی [*] تعیین ایدلمش ایدی .

هنوز درسعادتده بولنان سواری فرقەسی قوماندانه وظیفەسنك فروعنه واردونك تجمع وضعیتنه دائر شفاهاً ایضاحات وبروجه آتی تعلیمات ویرلدی :

---

[*] اساساً بو وظیفه ۱۵ نجی قول اردویه عائد ایدی . بوقول اردو ایسه بدایتده کاملاً بوغازلرده آلیقوندیغندن ٤ نجی قول اردویه احاله ایدلمش ونتیجەده ۱۱ نجی فرقەیه براقلمشدر .

مستقل سواری فرقه‌سی قوماندانلغنه ایلول

۲۱-۷-۳۲۸

« ۱ — شمدی‌یه قدر آلنان معلوماتدن بلغار اردوسنك « قلبه » فرقه‌سنك « خرمنلی » استقامت عمومیه‌سنده « اسلمیه » ، « اسکی زغره » فرقه‌لرینك دخی صورت عمومیه‌ده « طونجه » استقامتنه دوغری‌سوق اولنمقده اولدیغی اکلاشیلیور . (۸ ، ۱۰ ، ۹ ، ۲ ، ٦ ، ۱ ، خاصه) سواری آلایلرینك دخی « قزیل اغاج » استقامتنه سوق ایدلدیکی وبو موقعده بر پیاده آلایی و « روم بکك » جوارنده‌ده قوتی غیر معین قطعاتك اجتماع ایتمکده بولندیغی اکلاشلمشدر .

۲ — اردومز هنوز تجمعنی اکمال ایتمکده‌در .

۳ — مستقل سواری فرقه‌سی « سول اوغلی چفتلکی » نده طوپلانه‌جق و (دولتلی آغاچ ـ طونجه) حدود منطقه‌سنی ستر وترصد ایلیه‌جکدر . سواری اونبرنجی آلای اولجه پیشدار مقامنده « حاجی دانشمند » ه کوندرلمشدر .

٤ — اعلان حرب حالنده فرقه‌نك وظیفه‌سی درحال ایلرولیه‌رك دشمن اردوسنك «طونجه» نهرینك شرق طرفنده ایلرولیه‌جك قسمنك یورویش قوللرینك عددینی ، قوتلرینی میدانه چیقارمق وممکن اولدیغی قدر حرکاتنی تأخیر ایلمك وخاصةً صول جناح منتهاسنده یوروین قولك قنغی استقامتده ایلروله‌مکده اولدیغنی صورت قطعیه‌ده میدانه چیقارمقدر. «طونجه» نهرینك غرب طرفندن «اردا»‌یه قدر امتداد ایدن جبهه‌نك استکشافی شمدیلك «ادرنه»ده دردنجی قول اردو قوماندانلغنه مربوط اولان مستقل خفیف سواری لواسنه عائددر .

٥ — دشمنك حدودی تجاوزی حالنده سواری فرقه‌سنك دشمن یورویش قوللریله صورت دائمه‌ده تماسی محافظه ایتمسی وبالجمله کشف مفرزه‌لرینك تعرضله کری‌یه پوسکوردلمسی صورت قطعیه‌ده ملتزمدر . بو صورتله دشمنك بالخاصه اثنای کشفده ییلدیرلمسی چوق درجه حائز اهمیتدر .

٦ — حدود مفرزه‌لری کری چکیلمکه مجبور اولدقلری حالده بالعموم کویلرده تصادف اولنه‌جق حیوانات واورابه‌لرك ووسائط اعاشه‌نك کری‌یه دوغری‌سورولمسی

۷ — فرقه‌یه استرلی تلسز تلغراف طاقمی الحاق اولنمشدر . (بر استاسیونده مستقل سواری لواسنه ویردیرلمشدر.) « ادرنه » قلعه‌سیله « بابا اسکی »‌یه‌ده آرابه‌لی بر تلسز تلغراف مرکزی وضع اولنه‌جقدر .

٨ — دشمنك حدودى تجاوزينه وحركاتنه دائر اولان خبرلرك درحال قرارگاه عمومى يه واك يقين قول اردولرله خفيف سوارى لواسنه تبليغى لازمدر . دشمن اروسنه دائر پيدرپى تدارك اولنه جق معلومات شمديلك تلغرافله « بابا اسكى » يه ويريله جكدر .

٩ — قرارگاه عمومى شمديلك درسعادتده قاله جقدر . »

شرق اردوسى باش قومانى
عبدالله

ادرنه موقع مستحكمى قوماندانلغى ايله مستقل سوارى لوا قوماندانلغنه ده آتيده كى تعليماتلر اعطا اولندى :

ادرنه موقع مستحكم قوماندانلغنه ٢٤ ايلول ٣٢٨

« ١ — « ادرنه » قلعه سنك قوۀ سياره ومحافظه سى اولمق اوزره اوتجى نظاميه فرقه سى و ٤ نجى نشانجى آلايى ايله « بابا اسكى » ، « كوملجنه » ، « ادرنه » رديف فرقه لرى سوق وتحشيد ايدلمشدر. بوكره ارسال ايدلمكده اولان قوشوم حيواناتى ايله موقع مستحكمه مربوط طوپجى احتياطنك سوق وتحريكى ممكن اوله جقدر .

٢ — « ادرنه » موقع مستحكمنك وظيفه سى دشمنك ممكن اولديغى قدر چوق قوتنى قلعه اوزرينه چكمك وبونك ايچون دشمنك يان وگريلرينى دائما تهديد ايدرك سربستئ حركاتنه مانع اولمقدر .

٣ — « طونجه » ايله « مريچ » آره سنده بولنه جق دشمن يورويش قوللرينك « طونجه » نك شرق جهتنه سربستئ مرورينى اشكال و « اردا » نهرينى بالمرور « ديمتوقه » اوزرينه حركت ايتمك ايسته يه جك دشمنى منع وتوقيف ايتمك الزمدر .

٤ — قلعه قوۀ سياره سنك دشمن ترصد قوتلرى قارشوسنده قلعه يه چكيله رك اجراى حركت وفعاليتدن محروم قالمامغه وعمومى بر احاطه و محاصره نك اجراسنه قدر دشمنك حركاتنى كمال فعاليتله اشكال ايلمكه چاليشمسى الزمدر .

٥ — قلعه قوۀ سياره سنك كنديسنه توديع اولنان بو وظائفى فعاليت واحتياط ايله اجرا ايدرك كنديسنى قطعى بر مغلوبيته معروض قيلمامق وبوصورتله موقع مستحكمى قوۀ مدافعه و احتياطيه دن محروم ايده جك برحاله ميدان ويرمامك ايچون قطعى محاربه لردن اجتناب ايتمسى وبصيرتكارانه حركت ايلمسى بغايت مطلوبدر .

٦ — « ادرنه » قلعه‌سی، سیار اردونك كافۀ حركاتی تسهیل و دشمن اردوسنك تعرضنی تصعیب ایتمك اعتباریله پك زیاده حائز اهمیت اولدیغندن وسائط و قوۀ موجوده ایله وكافۀ ترتیبات وتدابیر تدافعیه‌نك اتخاذیله وسائط حربیه‌نك كافه‌سنی صرف ایدنجه‌یه قدر، مدافعه‌ده ثبات ایلمسی الزمدر .

مستقل سواری لواسی قوماندانلغنه ٢٧ ایلول ٣٢٨

« ١ — شمدی‌یه قدر النان معلوماتدن بلغار اردوسنك « قلبه » فرقه‌سنك « خرمنلی » استقامت عمومیه‌سندن « اسلمیه » ، « اسكی زغره » فرقه‌لرینك دخی صورت عمومیه‌ده «طونجه» استقامتنه دوغری سوق اولنمقده اولدیغی اكله‌شیلیور. هرحالده قطعی معلومات دها ورود ایتمامش اولمغله برابر دشمنك بیوك برقوتنك «طونجه » شرقندن سیار اردومزه وبرقسم قوتیله غربدن « ادرنه‌یه » یورومسی اغلب احتمال كورولمكده‌در .

٢ — اردومز قسم كلیسی ایله (قرق كلیسا ـ بابا اسكی ـ اوزون كوپری) خطنده طوپلانمقده و اقسام متباقیه‌سی « اركنه » كریسنده جمع وتحشید ایدلمكده‌در .

٣ — مستقل سواری فرقه‌سی (اوچ لواء برسواری طوپجی طابوری ، درت مترالیوز بلوكی ایكی تلسز تلغراف طاقمی و براستحكام مفرزه‌سندن مركب) « صول اوغلی » چفتلكنده‌در .

اعلان حربله برابر فرقه‌یه حدودی تجاوزله دشمن قوللریله تماس حاصل ایلك وعدد وقوتنی میدانه چیقارمق وممكن اولدیغی قدر حركاتی تأخیر و خاصةً صول جناح منتهاسنده یوروین قوتك استقامتنی میدانه چیقارمق ودشمنك بالجمله كشف مفرزه‌لرینی پوسكورتمك وظیفه‌سی احاله اولونمشدر .

٤ — مستقل خفیف سواری لواسی‌ده «طونجه» ایله «مریچ» اره‌سنده‌كی جبهه‌دن حدودی تجاوزله ایلروله‌جك اولان دشمن یورویش قوللرینك عدد و قوتی واستقامت حركتنی میدانه چیقاره‌جقدر. دشمنك تخمینمز وجهله «طونجه»نك شرقندن بیوك قوتیله یورودیكی و «طونجه » غربندن یوروین قوللرینك عدد وقوتی تعیین ایتدكدن صكره سواری لواسی بومنطقه‌ده بیهوده وقت غائب ایتمیه‌رك سریعاً «طونجه» شرقنه كچه‌جك و بورادن ایلرولین خصم قوتلریله تماس پیدا واردومزك (اوزون كوپری ـ پاولی كوی) خطنده‌كی صول جناحنی ستر وتأمین ایده‌جكدر .

مستقل خفيف سواری لواسی (بابا اسکی - پاولی کوی - اوزون کوپری) خطنه واصل اولور اولماز سواری فرقه‌سیله برلشه‌رك امری آلتنه کیره‌جکدر.

٥ — دشمنه دائر آلنان معلوماتك طوغریجه قرارکاهه ارسالیله برابر موقع مستحکم قوماندانلغنه و «ادرنه» قلعه‌سنده‌کی تلسز تلغراف واسطه‌سیله سواری فرقه‌سنه وقت و زمانیله اشعاری و (مریچ - آردا) منطقه‌سنك ستر و ترصدینه مأمور ١٢ نجی آلایله‌ده متمادیاً ارتباطك تأمینی مقتضیدر.

٦ — قرارکاه عمومی شیمدیلك استانبولده‌در.

٧ — برصورتی سواری فرقه‌سنه‌ده ویرلمشدر.

شرق اردوسی قوماندانی برنجی فریق
عبداله

تجمع ایچونه نقلیات:

تجمع ایچون نقلیاته سواری فرقه‌سنك تحریکیله باشلاندی. واقعا درسعادتده بولنان مذکور فرقه‌نك آلایلری تمامیله اکمال سفربری‌ایتمامشدی. [*] فقط وظیفهٔ مقدمه‌سی اعتباریله هرقطعه‌یه ترجیحاً نقلی ضرورتی قارشوسنده موجودیله حرکتی طبیعی ایدی. سرعت نقلی و حیوانلرك یاغمورلی بر موسمده محافظهٔ قوتی مطلوب اولدیغندن شمندوفرله نقلنه تشبث ایدلدی. ٢١ ایلولدن اعتباراً سوقیات باشلادی. ایدیلن استعجاله رغماً فرقه‌نك صوك قسمی اولان طوپچیسی انجق ٢٦ ایلولده یوله چیقاریله‌بیلدی. شوحالده استعجال حرکتی تحت وجوبده بولنان بر سواری فرقه‌سنك نقلیاتنك بش کون سوردیکی آکلاشیلیر. بوتأخر وسائط ارکابیه‌نك بولنمامسنه ویا سواری قطعاتنك شیمدی‌یه قدر ترنه بینوب اینمکی اوکره‌نمامش اولمه‌لرینه اسناد ایدلمکدن زیاده ضبط وربطك عدم وجودینه وشمندوفر قومپانیه‌سنك حسن نیته غیر قابل تألیف لاقیدیسنه عائددر.

سواری فرقه‌سندن صکره صنوف سائره قطعاتنك نقلیاتی دخی [طوپچی مستثنا] ینه خدمته کوه‌نیلن بو شمندوفر خطیله وعین سرعتله اجرا ایدلمشدر.

---

[*] سواری آلایلری حیواناتنك اکمال نقصانی ایچون «قرق کلیسا»، «ادرنه»، درسعادتده برر قومیسیون تشکیل اولنه‌رق وسائط نقلیه قومیسیونلرنجه تدارك ایدیلن حیواناتدن بنکه‌الویریشلی اولانلرك بالتفریق اکمال افرادی ایله «بابا اسکی» اوزرندن «سول اوغلی» نه سوقی اسبابنه تشبث اولنمش ایسه‌ده نه درجه‌لره قدر فائده‌بخش اولدیغی مجهولمزدر.

ارکان حربیهٔ عمومیه‌نك ترتیباتنه نظراً یومیه « ۱۹ » تره‌ن چیقاره‌جق اولان وبو خصوصده حکومته عسکری استاسیونلر انشاسی، مقاص ورامپه‌لر ترتیبی وسائره‌کبی استحضارات ایچون بیکلرجه مصارف اختیار ایتدیرمش بولنان شرق قومپانیاسنك دها ایلك نقلیات کونی آنجق « ۳ » تره‌ن چیقارمسی حیرتلره سزادر. بو شرائط تحتنده نقلیات أمین اوله‌میه‌جغندن معروضات آتیه ایله درحال حربیه نظارتنك نظر دقتی جلب اولوندی :

حربیه نظارتنه ۲۲ایلول۳۲۸

« شرق تیمور یوللرینك (درسعادت ــ ادرنه) خطی قسمنده یومیه «۱۹» تره‌ن تحریکی ارکان حربیه‌جه ترتیب اولونان سوقیات جدوللرنده اساس اتخاذ ایدلمش وتحشیدات پلانلری بوکا نظراً تنظیم قلنمش ایدی. حالبوکه ایکی کوندنبری اجرا قلنان سوقیاته نظراً یومیه انجق ۲ : ۳ تره‌ن تحریك ایدلمکده اولدیغی کوریلیور . بوحال فوق‌العاده شایان اهمیت اولوب بر سوءنیتله تأخره اوغرادلمقده اولمسی قویاً ملحوظدر . تجمعك کمال سرعتله اجراسی لزوم قطعی وعاجلنه نظراً بو تأخرك نتیجه‌سی وخیمدر . نافعه نظارتی نزدنده تأثیرات لازمه اجراسی ومقرر ومرتب سوقیاتك زماننده مستعجلاً اجرا ایتدیرلمسی اسبابنك استکماله امر واداره بیورلمسی مسترحمدر . »

بو تشبثك مع‌التأسف هیچ بر ثمره ویرمدیکنی‌ده علاوه ایتمك لازمدر . بو سببله قومپانیه سفربرلك بدایتندن اعتباراً قابلیت نقلیه‌سنی کون بکون تنقیص ایدرك یومیه تحریك ایتدیکی تره‌نلرك عددینی بره قدر تنزیل ایتمکدن حیا ایتمامش وبوکا قارشو حکومت هیچ بر شی یاپامامشدر .

فی‌الحقیقه قومپانیه بوحاله جهت عسکریه‌نك سببیت ویردیکنی ادعا ایده‌بیلیرسه‌ده تشوشی موجب اوله‌جغنی بیلدیکی حالده واقع اولان هرطلبی بلاتردد قبول ایلمش اولمسی بر مدافعهٔ منطقیه تشکیل ایده‌مز .

اناطولی خطی عین شرائط داخلنده کمال انتظام ایله مقنن تعهداتنی مع زیادهٍ ایفایه غیرت ایتمش ایسه‌ده شرق شمندوفری ایله اولان ارتباط ومناسبت اشبو نقلیاتدن استفاده‌یی ممتنع قیلمشدر .

(صومه ــ باندرمه) خطی دخی بوتجمع دورینك اواسطندن اعتباراً نا تمام اولدیغنه رغماً فعالیته بالابتدار یومیه «٤» تره‌ن چیقارمق صورتیله اظهار حسن‌نیت

وصداقت ایتمشدر . دیگر جهتدن مراکب بحریه‌نك ـ ۳ تشرین اولدن اعتباراً صره‌سیله آتیده ذکر ایدیلن جریان احوال و وضعیتلردن مستبان اوله‌جغی اوزره ـ وقت وزمانیله تدارك وتحریك ایدیله‌مامسی دخی اردونك تجمعی اشکال ایلشدر.

والحاصل بو نقصان ویا حسن استعمالی بیلنمیان وسائطله تجمع بیك درلو مشکلات ایچنده جریان ایتمشدر.

اردونك اجتماعنه مؤثر احوال :

شرق اردوسنی تشکیل ایده‌جك اولان قول اردولردن یالکز ٤ نجی قول اردونك اکمال نواقص ایله‌یه‌رك بر درجه‌یه قدر طوپلی بروضعیتده بولندیغی ، دیگرلرینك ایسه بسبتون طاغنق برحالده اولدیغی مستبان اولور.

۳ نجی قول اردو هنوز اجتماع ایتمدیکی کبی بعض قطعاتنك آنجق ثلثی تحشد منطقه‌سنه کچمش و ایکنجی قول اردو قطعاتنك هنوز قسم اعظمی «تکفور طاغی» و « مایدوس » دن کلمدیکندن مذکور قول اردو مع التأسف بر خیلی زمان وجودندن استفاده اولنه‌میه‌جق بر حال و وضعیتده بولنیوردی.

۱٦ و ۱۷ نجی قول اردولر ایسه هنوز موجود دکلدر.

برنجی قول اردو قوای متباقیه‌سندن طوپجیدن غیری قطعاتك شمندوفرله نقلی اجرا ایدلمکده ایسه‌ده سفربرلکك ایلك کونلرندن اعتباراً شمدی‌یه قدر یاپیلان نقلیاته نظراً یومیه بر آلایك تحشد منطقه‌سنه کله‌بیله‌جکنی دوشونمك حالنده بیله حساب کنیشجه طوتمش اولوردی. ارناودلقدن نقلی مقرر برنجی فرقه‌نك یالکز اوچنجی الایی بو تاریخه قدر تحشد منطقه‌سنه کله‌بیلمش ایدی.

٤٥٠ موجودیله پریشان برحالده «بابا اسکی» ده بولنمقده اولان بوالایدن خیلی زمان برخبر بکلنه‌مزدی. قره‌دن کلمکده اولان قول‌اردو طوپجی قطعاتنك برنجی آلایدن‌غیریسنك بوکونلرده « بابا اسکی » یه ورود ومرتبلرینه التحاقی مقررایدی.

مرکزی پایتخت اولمق دولاییسیله هردرلو وسائط و مالزمه‌سنی قولایلقله اخذ وجمع ایتمکه وبناءً علیه سفربرلکنی هرقول اردودن‌دها سریع اجرا ونقلیاتنی برآن اول اکمال ایلمکه امکان بولمسی اقتضا ایدن اشبو قول اردونك سفربرلك اون بشنجی کونی اولمسنه رغماً هنوز بوحالده بولنمسی بالخاصه جالب دقت اولوب

سفربرلکنه عائد تأخراتده‌کی اسباب بحث مخصوصنده ذکر ایدلمش ایسه‌ده سفربرلکی بیترمش اولدیغی حالده تأخیر حرکتی جهتنه کیدیلن قطعات وبالخاصه الده حاضر بولنان اوچنجی نظامیه فرقه‌سنك ایکی اوچ کون تأجیل سوقنده‌کی اسباب آیریجه شایان نظردر. بونك باشلیجه سببی او وقتلر درسعادتده ظهورندن قورقیلان قارغشه‌لق دولاییسیله پایتختده ایشه یارایاجق درجه‌ده برقوت بولندیرمق امنی اولمق کرکدر. «ازمیر» دن نقل اولنان ایکنجی فرقه‌نك پك متأنیانه نقلی‌ده بلکه بوجهتدن تجویز ایدلمشدر. بو قول اردویه، برنجی فرقه‌نك ارناودلقدن نقل ایدیله‌میه‌جکی ونقل ایدلسه‌ده برفائده‌سی اوله‌میه‌جغی آکلاشلدیغندن، «عشاق» ردیف فرقه‌سی‌ده ترتیب ایدلمش ایدی. بونك‌ده سوقنه باشلانمدیغی کبی ایلك کلن «عشاق» مرکز طابوری‌ده درسعادتده آلیقونمش ایدی.

ایکنجی قول اردویه کلنجه: حیوانات و وسائط نقلیه‌سی برآی مقدم واقع اولان [illegible] «تکفور طاغی» اوزرندن جلب ایدیلن بو قول اردو سفربرلکنی مع التأسف اکمال ایده‌مامش، کرك اکمال افرادینی وکرك حیواناتنی وقت وزمانیله اخذ وجمع ایلیه‌مامش ایدی. بالخصوص بتون طوبجی جبخانه‌سی وجبخانه آرابه‌لری درسعادتده بولنیور ایدی. مذکور قول اردو قوماندانلغنه تسریع فعالیتی حقنده سفربرلکك ایلك کونلرندن اعتباراً یازیلان تلغرافنامه‌لردن صوکنجیسنه وارد اولان جوابده:

«بروسه» فرقه‌سی طرفندن حاضرلانمش اولان حیواناتك برهفته‌در اسکله‌لرده بکلمکده اولدیغی ونقللرینه مقتضی واپورلرك تدارك واعزامنه دائر حربیه نظارتنه واقع اولان مراجعتلره حالا حواله سمع واعتبار ایدلمدیکی وقول اردونك استانبولده بولنان مأمور مخصوصنك بیك رجا ایله آلدیغی اقل قلیل مالزمه‌یی کوندرمك ایچون وسائط نقلیه بوله‌مدیغی وبیکلرجه مینسزلر سوق ایدلدیکی حالده پك آز اکمال افرادی کوندرلدیکی و«ادرنه» اموالنه ویرلمش اولان حواله‌نك نصفی بیله آلینه‌مدیغی» بیلدیرلمکده ایدی.

بو قول اردویه معلوم اولان ضعفیتنه بناءً ترتیب ایدلمش اولان «قسطمونی» ردیف فرقه‌سنك ترجیحاً وعاجلاً سوقی ایچون حربیه نظارتنه ایدیلن مراجعات متوالیه‌یه ایسه انجق ۳ تشرین اول تاریخنده مذکور فرقه ایچون واپورلر تخصیص قلندیغی مبین، جواب ورود ایلشدی. حالبوکه بوفرقه طابورلری سفربرلکك ایلك هفته‌سنده اسکله‌لرده حرکته آماده ایدیلر.

ایکنجی قول اردویه منسوب ٦ نجی فرقه طابورلری ایسه قسماً یمنده وقسماً جزائر بحر سفیدده بولنوب دارالحرکاته نقللری ایچون تبلیغات ایفا قلندیغی حالده وقت وزمانیله وروودلرینه احتمال ویریله‌میوردی .

اوچنجی قول اردو : بو قول اردوده وقتیله یاپیلان یمن سوقیاتی دولاییسیله خیلی ضعیفلامش و ٩ نجی فرقه‌سنک ذاتاً موجود یدی طابورندن ایتالیا حربی سببیله آلتیسی « مایدوس » ه نقل اولونمش ایدی . بناءً علیه فرقه‌نک « بابا اسکی » ده‌کی برطابورندن ماعدا « لوله‌برغوس » ده‌کی طوپجی آلایی قول اردویه جلب ایدیله‌بیلمش ایدی . « تکفورطاغی » نه چیقاریلان آلتی طابورک التحاقلری ایسه منتظر ایدی . بو طابورلر سفربرلکلرینی هنوز اکمال ایده‌مامش ایدیلر . معمافیه بو فرقه‌نک مع طوپجی درت بیکی پکده تجاوز ایتمیان موجودی قول اردو قوۀ عمومیه‌سنده داخلدر .

اوچنجی قول اردونک «انقره» فرقه‌سیله تقویه‌سی مصمم ایدی . اناطولی شمندوفر خطی استاسیونلرنده بکلمکده اولان بو فرقه طابورلرینک عاجلاً تحشد منطقه‌سنه تحریکی ایچون یالکز ٥٠ حیوانله سکبار اوله‌رق نقل ایدلملری ومتباقی حیواناتک بالآخره منزل مفتشلکنجه قول وقافله حالنده بالترتیب اعزامی کبی بعض تدابیره اردوجه توسل ایدلمش ایسه‌ده حربیه نظارتنک اوامر وترتیباتی سببیله کأن لم یکن حکمنده قالمش ایدی . کرک بو طابورلر وکرک اون التنجی قول اردونک « افیون قره‌حصار » و « قونیه » فرقه‌لری طابورلری محللرنده حرکته حاضر اولدقلری حالده التصاق خطنک قطعی احتماله قارشو بران اول غرب اردوسی اکمال افرادینی یتشدیره‌بیلمک ایچون خطلرک بو سوقیاته تخصیصی دولاییسیله نقل اولنه‌مامشلردی . حالبوکه بو تاریخلرده درسعادتده ١٢،٠٠٠ ی متجاوز اکمال افرادی نقل وقشله‌لره اقامه ایدلمش اولوب هنوز سوق ایدیله‌مدیکندن دولایی اناطولی خطنک، درسعادتدن بالآخره یورویشله منطقۀ تحشدلرینه یتشدیرلمک اوزره بو طابورلره تخصیصی قابل والزم ایدی . شو مسروداتمزدن نتیجۀ قطعیه‌یی استحصاله مأمور اولان شرق اردوسنک سرعت تجمعنه نه درجه‌لره قدر عطف اهمیت ایدلدیکی تبین ایدر .

دردنجی قول اردو : ٣ تشرین اولدن اقدم جریان ایدن مخابراتدن منفهم اوله‌جنی اوزره « چناق قلعه » فرقه‌سیله تقویه اولنمق مقرر ایدی . حرکته حاضر اولان بو فرقه‌نک نقلی بیوک قرارکاه عمومی ارکان حربیه‌سنک برجه ینه اسبابی

مجهول مخالفته مبنی بر قاچ کون تأخره اوغرادقدن صکره باش قوماندانلق وکالتنك مساعدهٔ مخصوصه‌سی استحصال اولنه‌بیلدی . ینه بوقول اردویه مرتب « بروسه » فرقه‌سنك « تکفور طاغی » نه اخراجی هنوز ختام بولمامشدی .

١٧ نجی قول اردوبی تشکیل ایده‌جك اولان « صامسون » و« ارکلی » فرقه‌لری طابورلری دخی « قسطمونی » فرقه‌سی طابورلری مثللو سفربرلکك ایلك هفته‌سندن اعتباراً اسکله‌لرده موجود تام ایله طوپلانوب واپور بکلمکده وحتی « صامسون » فرقه‌سی قوماندانلغندن طوپلانمش عسکرلرك دها زیاده انتظار ایتمیه‌رك طاغیله‌جقلری، کون بکون تك توك موجودك ازالمسندن اکلاشلدیغی بیلدیرلمش ایکن بو کونه قدر اجرا قلنان نقلیاتك بر قاچ طابوره منحصر قالمسی سوقیاتك حربیه نظارتجه نه درجه‌لره قدر نظر بصیرته آلندیغنی کوسترر .

شرق اردوسنك قوهٔ عمومیه‌سی :

اسباب مسروده‌یه مبنی شرق اردوسنك الیوم منطقهٔ تحشدده بولنان قطعاتی نقصان وناتمام برنجی ، ٣ نجی ، ٤ نجی قول اردولره ایکنجینك ٤ نجی فرقه‌سندن عبارت اولوب ٦٥,٠٠٠ موجودینی تجماشدی . بو موجودن آنجق ٥٧,٠٠٠ تفنك حساب اولنه‌بیلور .

قلعه‌نك وضعیتی :

« ادرنه » قلعه‌سی — قلعه‌نك سفربرلکی اکمال ایدلمش و بورایه مرتب اولان کافهٔ قطعات هرشیئه ترجیحاً سوق وادخال اولنمش ایدی .

موانع فرعیه انشاآتیله آوجی میتریسلری خفریاتی ایلرو کتورلمش ایدی .

« عوارض » کوبی جوارنده بر کوپری تأسیس وبو موقعك جنوبنده‌کی کوپرینك انشاسنه دوام اولنمش، الحاصل اسباب مدافعه بوجهتلردن‌ده ترقی ایتدیرلمکده بولنمشیدی .

بری نظامیه اوچی ردیف اولمق اوزره جمعاً — بواثناده — درت فرقه‌دن عبارت اولان موقع مستحکم قوتی ٤٣,٣٠٠ موجودینه ارتقا ایتدیرلمش ایدی، که بوندن‌ده آنجق ٣٨,٠٠٠ تفنك حساب اولنه‌بیلیر .

والحاصل « قیرجه علی » ده منفی بر وظیفه ایفا ایده‌جك اولان اهالئ محلیه‌دن ردیف ومستحفظ طرزنده متشکل، هیچ برقیمت حربیه‌یی حائز اولمیان ١٥,٥٠٠ کشیلك بر قوت‌ده داخل حساب اولدیغی حالده تراکیا حوالیسنده کاغد اوزرنده

« ١٢٤ » بيك كشيلك بر قوتك بولنديغى اكلاشيليورسه‌ده بوندن انجق ٦٥,٠٠٠ كيشينك شرق اردوسى قوهٔ سياره‌سنى تشكيل ايتمكده اولديغى فراموش ايدلمامليدر.

بلغار اردوسنه دائر معلومات :

بوكونكى مورود معلوماتك خلاصه‌سى بروجه آتيدر:

« ١ — برنجى حدود بلوكى منطقه‌سنده و « تزلجق بايرى » قله‌منزك شمال غربيسنده وحدوددن « ٥٠٠ » متره قدر بلغارستان داخلنده « ٨٠٠ » مسلح وچانطه‌لى باشى بوزوقدن مركب بر دشمن قوتى على الصباح حدودى دولاشدقدنصكره « دره كوى » استقامتنه كيتمشلردر .

٢ — « بوسنه بايرى » قله‌منزك « ٣٠٠ » متره قربنده صيق اورمانلق ايچنده‌كى مناستر جواروندن ايشيديلن بالطه سسلرينى تحقيقه كيدن بر نفرمز بلغارلر طرفندن شهيد ايدلمشدر .

٣ — (مصطفى پاشا ـ حيبجه) شمندوفر خطنك حدوددن اعتباراً ايكى كيلو متره‌لك محلنك رايلرى سوكولمشدر . »

معلومات موجوده‌يه بوكون وارد اولان خبرلر پك مهم برشيلر علاوه ايتميورلر ايدى. يالكز (مصطفى پاشا ـ حيبجه) شمندوفر رايلرينك قالديرلمسى وكرك بلغارلرك حدودك ستر ومحافظه‌سنده اتخاذ ايتدكارى اولجه استخبار قلنان ترتيبات وحدود اوزرنده‌كى كويلرده‌كى چولوق، چوجق وقادينلرينك درت ساعت كرويه سورولمش اولملرى حقنده النان خبرلر بلغارلرده بدايت حربده تجاوزاته اوغرامقدن احتراز ايدلديكنه دلالت ايده‌بيلور .

بلغار اردوسنك تجمعى حقنده مطالعات :

بلغار اردوسى سفربرلكنك ١٧ نجى كونى اولمقله برابر بوكونه قدر النان معلوماتدن صورت تجمعى حقنده واضح و قطعى بر فكر استحصال واستخراجى ممكن اوله‌مديغى كبى اركان حربيهٔ عموميه‌جه اقدمجه ياپيلان حساباته نظراً سفربرلكك ١٥ نجى كوننده‌ن اعتباراً منتظر اولان تعرضى ايما ايدر دلائل و امارات‌ده موجود دكل ايدى . بناءً عليه بلغار اردوسنك تجمعى حقنده النان پك جزئى معلومات و وقت حضرده يوروديلان ملاحظاته نظراً اغلب احتمالات ٣٠ ايلول تاريخندن شيمدى‌يه قدر بروجه آتى تصور ايدلمكده ايدى :

بلغار اردوسی قوۀ اصلیه‌سی اوچر لوالی درت فرقه‌سیله (امور فقیه ـ قزیل اغاج) خطنده و ینه اوچر لوالی اوچ فرقه‌سیله (قواق ـ خاصکوی) خطنده تجمع ایدر .

(امورفقیه ـ قزیل آغاج) خطنده : ۹٦۰۰۰ تفنك ، ۲٦۲٥ قلنج ، ۳۲٤ طوپ [صحرا واوبوس

(قواق ـ خاصکوی) « : ٦۷۰۰۰ « ، ۱۲٥۰ « ، ۲٤۷ « [صحرا اوبوس ومحاصره

(کلیسا ـ طمرش) خطنه مقابل : ۸۰۰۰ « ، ۱۲٥ « ، ٤۲ «

یکون عمومی ۱۷۱۰۰۰ ٤۰۰۰ ٦۱۳

افواه ناریه [*] مقدرانده اولوب بو قوتدن شرق اردوسی ایچون برنجی درجه‌ده حائز اهمیت اولان قسمی (امور فقیه ـ قزیل آغاج) خطنده بولونانی اولوب قسماً ده طونجه غربنده‌کی قواق جوارندن دها بدایت حرکاتده تقویه‌سی ممکن ایدی .

بو فرضیه‌یه کوره دشمنك بش فرقه‌سیله « امورفقیه » ، « اخلاطلی » ، « پاشا کوی » ، « قزیل اغاج » و « قواقلی » دن « زوم بکلك » ه کچه‌رك بورادن جنوبه طوغری اینه‌جکی وصول جناح منتهاسنك « قرق کلیسا » اوزرینه ایلرولیه‌جکی تخمین ایدلمکده ایدی. واقعا ۱ تشرین اول تاریخنده بلغار اردوسی صول جناحنك کشفی ایچون حدود قومیسرلکی جانبندن کوندریلن مخبر واسطه‌سیله ۳ نجی « اسلمیه » فرقه‌سندن بر آلایك بر مترالیوز بلوکی ایله « زوم کویی » شمالنده بولندیغی استخبار ایدلمش ایسه‌ده بونك ینه عین تاریخده عین منبعدن النان معلوماته نظراً « آخیوللی بوزغاز » جنوبنده بولنان آلای وطوبجی طابورلریله تقویه ایدیله‌رك قوتلیجه بر قول حالنده « اریکار » ك دها شرقندن جنوبه صارقمسی یك مستبعد کورلمامش وفقط اراضینك مناعت طبیعیه‌سی سببیله بویله بر تشبثدن ثمرات مفیده اقتطافی انجق برتقدم حرکتیله و مثلا سائر قوللرك حرکاتندن بر ایکی کون اول حدودك تجاوزیله قابل اوله‌جغی وبونك‌ده بالطبع خبر النه‌جغی تصور ایدلمش ایدی.

۲ تشرین اولده وضعیت ایشته بوندن عبارتدر.

---

[*] بلغارستان اردوسنك سلستره آلاییله ٥۷ محاصره طوپی بومیانده داخل دکلدر. مقداری حقنده ویریلن معلومات بو تاریخده مبالغه‌لی تلقی اولنان (۳٦ طوپ ، ۱ سواری آلاییله ٤۰ : ٥۰ بیك پیاده) ضرب قطعاتی‌ده « خاصکوی » حوالیسنده و « ایری اوبه » ده بولنمقده اولوب آیروجه بومقداره ضم اولنمق ایجاب ایدر.

٣ و ٤ تشرین اول مخابرات ومقرراتی :

شرق اردوسی سالف الذکر وضعیتده سفربرلکنی اکمال ایله سفر پلانی موجبنجه ویریلن تحشد منطقه‌سنده تجمعه چابالامقده ایکن قرارگاه عمومیدن آتی‌المفاد امر تلغرافی وارد اولدی :

لوله برغوسده روم ایلی شرق اردوسی قوماندانلغنه

« یونان حکومتی مستثنا اولمق اوزره بلغارستان و صربستان حکومتلریله صورت قطعیه‌ده دوندبری قطع مناسبات ایدلمش اولدیغندن مستغنیاً بتوفیقه تعالی حرکات عمومیهٔ تعرضیه‌یه سریعاً مباشرت ایدلمسی توصیه اولنور . » ٣ تشرین اول ٣٢٨

اردوی همایون باش قوماندان وکیلی

برنجی فریق ناظم

اشبو تلغرافنامه مآلی اعلان حرب حقنده آچیق بر افاده‌یی حاوی اولمیه‌رق قطع مناسباتدن باحث وبالخصوص شرق اردوسنك سریعاً حرکات تعرضیه‌یه قیامنی امر بولنیوردی . حالبوکه اردو قرارگاهنك درسعادتدن مفارقتی گیجه‌سنك عرفه‌سنده باش قوماندان وکیل پاشا حضرتلریله برنجی اردو مفتشلکی دائره‌سنده اردومزك و بلغار اردوسنك موجود و وضعیتی حقنده دور و دراز مذاکره اولنمشدی . شرق اردوسنه مرتب ردیف فرقه‌لرینك تحشد منطقه‌سنه ورودیله بو اردو قوهٔ عمومیه‌سنك « طونجه » شرقنده اجرای حرکات ایده‌جکی متصور بلغار اردوسی قوتنه معادل وبالکده بر درجه‌فائق اوله‌بیله‌جکی حساب ایدلمش ، اوزمانه قدر دشمنك قوتنك ووضعیتنك تاماً انکشاف ایتمش ، بلکه خط مدافعه‌مزه اجرا ایلیه‌جکی تعرضلرك برایکیسیده دفع ایدلمش بولنه‌جغی مأمول بولنمش ایدی .

بوکا نظراً بدایت امرده قوای موجوده‌نك تعرضه الویریشلی بر صورتده جمع وترتیبنه برلکده قرار ویرلمش ایدی . بو قرارك اردونك هیچ بر وقت اکمال نقصان وموجود ایلدکجه تعرضه‌قیام ایده‌جکی معناسنی تضمن ایلمیه‌جکی بدیهیدر . اردویه مرتب ردیف فرقه‌لرندن قطع‌النظر هنوز برنجی ، اوچنجی قول اردولر قوای نظامیه‌سی زیاده‌سیله نقصان و ایکنجی قول اردو عادتا معدوم برحالده وبتون سیار اردونك اشغالی مقرر اولان (قرق کلیسا ـ خاصکوی) جبهه‌سنده ایکی کونه قدر آنجق « ٥٧,٠٠٠ » تفنکدن عبارت برقوتنك جمعنه امکان بولندیغی تأمل اولندیغی تقدیرده شرق اردوسنك بوکونکی حال ووضعیت وموجودیله

تعرض حركاتنه مباشرت شويله طورسون قدرت مدافعه‌دن بيله محروم اولديغى تظاهر ايدر. بوسببه مبنى اسبابى بيلنه‌مين حركات عموميهٔ تعرضيه‌يه هم‌ده سريعاً مباشرت خصوصنده آلنان بالاده‌كى امر تلغرافى‌يه جواباً آتيده‌كى تلغرافنامه كشيده اولندى :

لوله‌برغوسدن — درسعادتده باش قوماندانلق وكالتنه

٣/٤ تشرين اول ٣٢٨

« دوندنبرى قطع مناسبات اولنديغندن حركات تعرضيه‌يه ابتدار اولنمسى لزومى بيلديريليور. حرب اعلان ايدلمشميدر ؟ حدود تجاوز ايديله‌جكميدر ؟ بوجهتلر اكلاشيله‌ميور. شرق اردوسنك انجق «قسطمونى» ، «انقره» ، «قره‌حصار» ، «چناق‌قلعه» فرقه‌لرى‌ده ورود ايتدكدن صكره حركات تعرضيه‌يه ابتدار ايديله‌جكى واوزمانه قدر تحشد منطقه‌سنده‌كى قوتلرك تعرضه الويريشلى بر صورتده تركيب وتشكيلنه چاليشيله‌جغى بينمزده بالحساب تقرر ايتمش ايدى. حالبوكه هنوز فرقه‌لر كلديكى كبى طورغود پاشاده تيكفورطاغندن حركت ايتمدى. تحشد منطقه‌سنه نه زمان كله‌جكى مجهولدر. ايكنجى فرقه‌نك بش طابورى‌ده درسعادتدن هنوز كلمدى. برنجى طوپجى الايى دون استانبولدن براً يوله چيقدى. بر خيلى قطعاتده هنوز تحشد منطقه‌لرينه كيتمكده‌درلر. بو حال ايله اردونك بش كوندن اول تعرض ايچون ايلرو يوريشه باشلامسى خطالى ونتيجه‌اعتباريله وخيمدر. سريعاً امريكزه انتظار ايدر ومذكور رديف فرقه‌لرينك تسريع حركتلرينى رجا ايدرم مع‌مافيه حركات تعرضيه‌يه بدأ ايلك اوزره تداركات لازمه‌يى ايفا وابنا ايلرى قول اردولره تبليغ ايدلمشدر. »

شرق اردوسى باش قوماندانى

برنجى فريق عبداه

باش‌قوماندانلق وكالتنك امرى اوزرينه قول اردولره تبليغات اجراسى، قطع مناسبات ايدلديكنى انلره افهام وترتيبات وتداركاتلرينى تعرض نقطهٔ نظرندن اجرا وتحشد منطقه‌لرينه مواصلت ايچون بر آن اول حركتلرينى تسريع مقصدينه مبتنى ايدى. بو بابده‌كى تبليغ اوزرينه اوچنجى‌قول اردوجه اتخاذ ايديلن تدابير، مذكور قول اردو قوماندانلغندن ٣/٤ تشرين اول تاريخلى صورتى آتيده مندرج راپور مفادندن مستبان اولور :

لوله بزغوسده شرق اردوسی قوماندانلغنه	قرق کلیسادن

۳/۴ تشرین اول ۳۲۸

« یاریندن اعتباراً حرکات تعرضیه یه ابتدار اولنمق اوزره بالجمله تدارکاتك اکمالی خصوصنده شیمدی تلقی ایتدیکم امره تبعاً بتون نواقصنی اکمال ایتمش اولان ۷ نجی فرقه قسم کلیسی حدودندن ۲۰ کیلومترو مسافه ده بولنان « اریکار » ه واصل اولمق اوزره یارین صباح حرکت ایتدیریله جکدر . بو فرقه نك « طرنوه جق » ده کی مفرزه سی کندیسنه التحاق ایده جکندن صاغجناحمزده ترصداتده بولنمق اوزره همان بر سواری مفرزه سنك « کوك تپه » جهتنه دوغری سوق هنوز « حاجی دانشمند » ده بولنان سواری فرقه سنه رجا اولندی . سفربرلك امرنجه ۸ نجی فرقه یه التحاق ایتمك اوزره « ویزه » یه کیتمه سی مقرر اولان ٤ نجی جبل طابورینك حرکتنه محل قالمادیغنی ظن ایتدیکمدن بوراده ابقا ایدیورم . دون وارد اولان امر قوماندانیلرینه نظراً برنجی واوچنجی قول اردولرك یاور پاشا قوماندا سنده مستقلاً برلشه جکی بیلدیرلمشدر . ۸ نجی فرقه نك دخی قول اردویه التحاق ایدوب ایتمیه جکنك ایضاح بیورلمسی متمنادر . یاور پاشا نشانجی آلاینی آلمق ایسته یورمش ؛ قول اردو موجودینك دون بولنمسنه نظراً ویرلمسنی مناسب کورمیورم . اشبو آلای ایله برابر ۹ نجی فرقه (۷ طابور اولوب هنوز « قرق کلیسا » یه کلمك اوزره یولده) نك موجودی ۶۱۳۱ نفردر . سواریمز ۷ نجی فرقه ده ۱۰۰ آتلولق بر بلوکله قرارکاهده بر طاقمدن عبارتدر . متباقی سواری افرادی حیوانسزدر . »

اوچنجی قول اردو قوماندانی
محمود مختار

قول اردوجه اتخاذی ارزو اولنان بو تدابیر ، تجمعك تعرض مقصدیله ایلرویه طوغری توسیعی معناسنده ایسه ده نواقصنی اکمال ایتدیکندن بحث ایدیلان ۷ نجی فرقه نك یاریندن اعتباراً ایلرو سورولمسی دشمنك تجاوزاته باشلامسی حالنده ایلك کونلرده یااوراده محاربه یه کیریشمسنی ویاخود چکلمسنی انتاج ایده جك ایدی . برنجی حالده اجرا ایدیله جك محاربه یه بتون قول اردونك اشتراکی ضروری اولوردی . بویله اولونجه اردونك صاغ جناحی دها دیکر قول اردولر اجتماع ایچون انتخاب اولونان خطه کلمه دن منفرداً تعرضه هدف اوله رق تپه لنمك تهلکه سنه معروض قالیردی . فرقه نك محاربه ایتمکسزین چکلمسی ایسه بر موضع مستحضر قربنده

بولنان اوچنجی قول اردونك رجعت ایله محاربه‌یه باشلامسنی منتج اوله‌جغندن هر ایکی شقه کوره‌ده فرقه‌نك ایلری سورولمسی مناسب کورولمدی . اوچنجی قول اردو قوماندانانك منفرداً دشمن اوزرینه آتلسندن احترازاً مشارالیهه متأنیانه حرکتی آتیده‌کی تلغرافله توصیه اولندی :

قرق‌کلیساده اوچنجی قول اردو قوماندانلغنه   لوله برغوسدن

۴ تشرین اول ۳۲۸

« بتون اردونك بردن حرکات تعرضیه‌یه باشلامسی مقتضیدر . تبلیغ اولنان امر ایلری‌یه حرکت ایچون قول اردو وقطارلر تشکیلاتنك اکمالنه عائددر . حرکات تعرضیه‌یه مباشرت ایچون آیروجه امره انتظار ایدلمسی لازمدر . »

شرق اردوسی باش قوماندانی
برنجی فریق عبداه

۳ نجی قول اردونك معیتنده بولنوب نظام حرب دولابیسیله ۴ نجی قول اردویه التحاق ایده‌جك اولان ۷ نجی سواری آلاینك‌ده انفکا کنده قول اردو سواری قوتنك دوچار ضعف اولاجغنه مبنی سواری فرقه‌سندن آتیاً بر الای ایله تقویه‌سی دوشونلمش ایدی . ۸ نجی فرقه ایچون قول اردونك تصورات واجرا آتی دوغری ایدی . بناءً علیه تصویب ایدلدی . فقط قول اردو صور سائره ایله تقویه ایدیله‌جکندن بونی کوستریر برده نظام حرب کوندریلرك برنجی نشانجی آلاینك قول اردوسنه اعاده‌سی‌ده یازلمش ایدی .

$\frac{3}{4}$ تشرین اول تاریخیله مرسول تلغرافنامه‌یه جواباً باش قوماندانلق وکالتندن ۴ تشرین اول تاریخنده وارد اولان تلغرافنامه اهمیت مندرجاتنه مبنی عیناً درج اولنور :

لوله برغوسده شرق اردوسی قوماندانلغنه

« دولت عثمانیه‌یه قارشو بلغار ، صرب حکومتلرینك اخذ ایتدکلری وضعیت تهدیدکارانه وخصمانه‌یه ، حدود بویلرنده بلغار و صرب عسکرلرینك ، توالی ایتمکده اولان تعرضات وتجاوزاتنه بناءً اردوی همایونك دخی بالمقابله تعرضات وتجاوزاته باشلامسی خصوصنك طرف عاجزی‌یه ، بلغار و صرب سفیرلرینك پاساپورطلرینك کوندرلمسی خصوصنك خارجیه نظارتنه تبلیغی مجلس وکلاجه تقرر ایتدیکی باتذکرهٔ سامیه تبلیغ بیورلمش ودون اقشامکی تعرض تلغرافنامه‌سی بونك

اوزرينه وحركت متقدمه طرف حكومت سنيه‌دن احراز ايدلمك اوزره يازلمش ايدى. بناءً عليه حركات عموميهٔ تعرضيه‌يه ابتدار ايدلمسى وسوارى، مناسب قطعات ايله حدودك اوته طرفنده استكشافات اجراسى و بو مقصدك تأمينى ايچون تحشيداتك ايلرى‌يه دوغرى تسريعى متمنادر. »

باش قوماندان وكيلى
برنجى فريق ناظم

بو امرده حركات تعرضيه‌يه باشلانمسى تأكيد اولنديغى حالده دها صكره حدودك اوته طرفنه براى استكشاف سوارى ومناسب مفرزه‌لر سوقى وتعرض مقصديله تحشيداتك ايلرى‌يه دوغرى تسريعى امر اولنيور. والحاصل مقصود ومطلوب صراحةً وقطعياً آكلاشيله‌ميور. دها صكره‌وارد اولان ديكر برتلغرافنامه ايسه سوارى ايله حدودك تجاوز ايدلمسى حقنده‌كى قيدى تأكيد ايليوردى. اوتلغرافنامه‌ده بودر :

« بلغار اوردوسنك قوهٔ كليه‌سيله «روم‌ايلى شرقى» و «كوستنديل» منطقه‌لرينك هانكيسنده تجمع ايتديكى هنوز آكلاشيله‌مامش وبو جهتك تعيينى زياده‌سيله حائز اهميت بولنمش اولديغندن صباحكى تلغرافنامه ايله حدودك اوته‌طرفنه سوقى بيلديريلن سوارى فرقه‌سنه بويولده تعليمات اعطاسى و « روم‌ايلى شرقى » ده متحشد دشمن اوردوسنك دخى باشليجه قوتنك « طونجه » شرقنده‌مى؟ يوقسه « خرمانلى » طرفنده‌مى ؟ اولديغى حقنده معلومات صحيحه استحصالنه چاليشيله‌رق بورايه انباسى متمنادر . »

باش قوماندان وكيلى
برنجى فريق ناظم

مستقل سوارى فرقه‌سى قوماندانه درسعادتدن مفارقتى كونى « ٢١ ايلول » ويريلن ديركتيف وتعليمات شفاهيه ايله باش قوماندانلق وكالتنك اشبو مطالعه‌سى تماميله تفهيم وطلب اولنمش ايدى . يالكز حدودلرك ستر ومحافظه‌سى مقصديله بلغار اوردوسى طرفندن اتخاذ اولنان ترتيبات سوارى فرقه‌مزك قولايجه حدودى آشمه‌سنه مساعد بولنميوردى. بالاخره سوارى‌فرقه‌سى قوماندانلغندن‌ده بيلديرلديكى وجهله ايلرى حركاتى پياده طرفندن حدودك يارلمسنه وسوارى‌يه استناد اوله‌جق پياده قوتلرينك ايلرى سورولمسنه وابسته بولنيوردى . بوسببله سوارى فرقه‌سى آنجق پياده قطعاتنك ايلرى سورولمسيله بوندن اقتباس قوت ايدرك حدودى آشه‌بيله‌جك ايدى . مع‌مافيه بلكه بر بوشلق بولورده موفق اولور اميديله همان

تجاوز حدود ایدرك مطلوب كشفی اجرا ایلمسی تأكید اولوندی . دیكر جهتدن ردیف قطعاتنك سرعت سوقی وشرق اردوسی حركاتنه اساس اوله‌جق معلومات مزبوره‌نك صرف سواری كشفیاتنه تعلیق ایدلمیوب سفارات ومطبوعات اجنبیه كبی بشقه وسائطه‌ده مراجعتله تداركنه چالیشلمسی بیوك قرارگاه عمومی‌یه یازلدی.

قول اردولرك تعرض مقصدیله تركیب وجمعی ایچون‌ده ترتیبات :

بوبابده اتخاذ ایدیلن تدابیر آتیده‌كی اردو امرینك مطالعه‌سندن مستبان اولور:

اردو امری (۱)	لوله‌برغوسدن ٤ تشرین‌ثانی ۳۲۸

« ۱ — مستعیناً بتوفیقه تعالی اردونك سریعاً حركات تعرضیه‌یه ابتداری باش قوماندانلق وكالتندن امر اولنمشدر .

۲ — قول اردولر بر آن اول حركات تعرضیه‌یه چكمك ایچون الده موجود وسائطدن بالاستفاده قول وقطارلرینی سریعاً تنظیم وتحشد منطقه‌سنه هنوز كلمه‌ین قطعاتی همان جلب ایتملیدر.

۳ — ۸ نجی فرقه درحال « قرق كلیسا » یه حركت وقول اردوسنه التحاق ایده‌جكدر. اوچنجی قول اردویه الحاق ایدیلن «انقره» فرقه‌سنك طابورلری پیدرپی « قرق كلیسا » اوزرندن قول اردویه التحاق ایده‌جكدر.

٤ — برنجی قول اردویه «مرتب عشاق» فرقه‌سی الحاق ایدلمشدر. قطعاتنك پیدرپی « قواقلی » ده جمع وتحشد واستخدامی قول اردویه عائدر.

٥ — بشنجی پیاده فرقه‌سیله ۲ نجی قول اردویه منسوب طوپجی وصنوف سائره قطعاتی سریعاً « بابا اسكی » یه سوق ایدیله‌رك ایكنجی قول اردونك تحشدی اكمال ایدیله‌جكدر. « قسطمونی » ردیف فرقه‌سی ایكنجی قول اردویه الحاق ایدلمشدر. بوفرقه‌نك « تكفور طاغی» نه چیقان قطعاتی اك قیصه یولدن « بابا اسكی »یه سوق اولنه‌جقدر .

٦ — موقع مستحكمدن اوچ فرقه (۱۰ نجی نظامیه ، « كوملجنه » ، « ادرنه » ردیف فرقه‌لری) بر قول اردو تشكل ایده‌جكدر . بو قول اردویه لزومی اولان قول وقطارلرك دخی « ادرنه »ده بولنان بتون وسائطدن بالاستفاده همان تشكیلی الزمدر . « بابا اسكی » فرقه‌سی « ادرنه » قلعه‌سی قوهٔ محافظه‌سی تشكیل ایده‌جكدر.

٧ — «ویزه» ده طوپلانمقده اولان «افیون قره حصاری» و «قونیه» فرقه لرینك موجود طابورلری ارکان حربیه میر آلایی شکری بك قومانداسیله «پیکار حصار» ه کیدرك بو ایکی فرقه اوزاده طوپلانه جقلردر.

اون یدنجی قول اردویه منسوب «صامسون» و «ارکلی» فرقه لرندن «تکفور طاغی» نه کلن طابورلر «لوله بورغاز» ده جمع اولنه جقدر.»

شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

اشبو امردن اردونك بولندیغی وضعیت اعتباریله تعرض اجراسنه نه درجه یه و نه زمانلره قدر قادر اوله بیله جکی پك قولای منفهم اولور.

اردونك اعاشه جهتیله وضعیتی :

اردونك ٤ تشرین اولده کی وضعیتی برکون اولسندن پك ده فرقلی اولمیوب تبدلات برنجی قول اردونك بر آلای قدر قوت آلمش اولمسندن واوچنجی قول اردونك طاغنیق بعض مفرزه لرینی جلب ایلمسندن عبارت قالمشدی. اصل کسب اهمیت ایتمکه باشلایان اعاشه مسئله سی خاصةً شایان قید وتذکاردر. تجمعات ایلرولدکجه اولبابده کی استحضاراتك یولیله ووقت لازمنده اجرا ایدلمیوب منحصراً مأمور تعیینندن عبارت قالمسنه وبونلرك ایسه وظیفه لرندن قطعیاً بیخبر واکثریسی متقاعدین و معلولیندن اولملرینه مبنی اعاشه مشکلاتی آرتمغه باشلامش، منزل نقطه لرینه ورود ایدن قطعاتدن قطع النظر دها پایتختده استاسیونلرده بکله ینلر صیقنتی چکمکه باشلامشلردی.

اعاشه خصوصنده اوغرایلان مشکلاتك باشلیجه اسبابی :

١ — لوازمات عمومیه دائره سنك سفربرلك اعلانیله برابر ایلك کونلرده خطوط حدیدیه اوزرنده کی نقلیاتك آزلغندن بالاستفاده منزل انبارلرینی طولدیره جغی و بوخصوصده اردو منزل مفتشلکی ایله ال اله ویروب چالیشه جغی یرده قول اردولرده اداره مأمورینی بولندیغندن و حواله لریده ویرلمش اولدیغندن بحثله بالامتناع فوت فرصت ایلمسی،

٢ — حربیه نظارتنجه مختلف الللر واسطه سیله اعاشه ایچون ایدیله جك مصارفك وقت حضرده اولدیغی کبی دیوان محاسباتجه ویزه معامله سنه ودها تعاملی وجهله کیرتیلی چیقیتیلی برطاقم معاملاته تابع طوتلمسی،

٣ — خیلی زمان فوت اولدقدنصکره مشکلات ایله تدارك ایدیلن ارزاق ولوازماتك ـ منزل امورینك یولی ایله ترتیب اولنه‌میوب شمندوفر نقلیاتنك بجریکسز اللر ایله تشویش اولنمسندن ـ درسعادتدن یوله چیقارلدیغی حالده خط اوزرنده کونلرجه تأخر ورودی ،

٤ — منزل نقطه قوماندانلرینه و اعاشه مأمورلرینه پك کچ اوله‌رق ویریلن مبالغی مومی‌الیهمك مقصده موافق صورتده استعمال ایده‌جك محیط بوله‌مامسی یوزندن قطعاتك اثنای نقلیاتده کچدیکی منزل نقطه‌لرنده پاره موجود ایکن دوچار سفالت اولمسی ،

٥ — منطقةالحرکات داخلنده واقع قصباتده فرونلر، فابریقه‌لر، دکرمنلر کبی اعمالات صناعیه‌دن‌وشورادە بوراده مدخر ارزاق وسائره‌دن‌وقت‌وزمانیله استفاده ایدلمامسی وبالاخره‌ده موجود اعمالاته علاوةً هیچ برشیٔ یاپلمامسی ،

٦ — قطار وقافله‌لر تشکیلاتنده هیچ برکونا ضبط وربط وانتظام اولمیوب برانباره مراجعت ایدن قافله‌نك ایستدیکی کبی حرکت ایلمسی ولاغر اولان اوکوز مانده آرابه‌لرینك بطائت حرکتی ویوللرده چاموره صاپلانوب، قیریلوب قالمسی ،

٧ — قطعاتك بتون یه‌جکنی کریدن بکله‌یوب نادراً جوارنده‌کی وسائط اعاشه‌دن استفاده‌یه چابالامسی وهر نه صورتله اولورسه اولسون تدارك ایدیلن ارزاقك حسن توزیع واستعمال ایدیله‌مامسی ،

٨ — احتیاط ارزاقك لزوم واهمیتی هیچ برقول اردو نزدنده تقدیر ایدیله‌میه‌رك مقتضی یکسمادك تدارك ایدلمامسی ،

٩ — اردو اداره هیئتنك اردو اعاشه امورینی تنظیمده‌کی عدم کفایتی ،

١٠ — والحاصل بر مانوره‌ده بیله جای تطبیق بولمیان منزل، قطار وقافله‌لر تشکیلات وامورینك یولی ایله ایشله‌یه‌مامسی ودها بوکا مماثل خصوصاتدن عبارتدر.

بر جهتدنده بتون بو حاللر اردونك مطلوب و ملتزم اولان سرعت تجمعی اخلال ایلمکده ایدی. اسکله‌لره استاسیونلره اخراج اولنان قطعاتك کونلرجه معیشت وتأمین حیات غائله‌سی ایله بیهوده یره برچوق کونلر ضایع ایلملرینی انتاج وایلروده امنیت وجرأت ایله حرکات عسکریه اجراسی امکانی نزع ایلیوردی اردویه ملاقی اولمق اوزره درسعادتدن کلن برآدم ایچون ـ اثنای راهده استاسیونلرده آچ قالان چیریل چیپلاق اکال افرادینی وحتی باشلرنده ضابطلری

اولدیغی حالده رفع آواز شکایت ایلین ردیفلرك حالنی کورەرك ـ اردونك منزل خطی اوزرندەکی شوماجرایه وقوف حاصل ایدوبده اردونك فلاکت مستقبلەسنه حکم ایتمامك غیر قابل ایدی .

ایلك کونلره عائد بواحوال فجیعەنك کون کچدکجه آرتمسی برامر طبیعی ایدی. صرەسیله ذکر ایدیلن اسباب دولاییسیله سفربرلکمزك اون آلتنجی کونی اولمسنه رغماً ایشلرك یولنه قونامامسی آتی ایچون پك آز اولان امیدیده کسر ایتمش و بو بدینالکمزده نه درجەلره قدر حقلی بولندیغمز بالآخره ظهورات ایلده تبین ایلمشدر .

بومشکلات حقنده ، هربرجهتدن یاغان شکایاته مقابل واقع اولان اشعاراته علاوةً ٥ تشرین اول صباحی بیوك قرارکاه عمومی یه آتیدەکی تلغرافنامه کشیده اولنمشدر :

باش قوماندانلق وکالت جلیلەسنه — لوله برغوسدن

٥ تشرین اول ٣٢٨

« تکفور طاغی » نه چیقان طابورلر برکونلك اکمك تدارك ایدەمدکلرندن اوچ کوندر اوراده قالمغه مجبور اولدیلر. بو حوالیده موجود ارزاقك کافەسی نهایت بر هفتەیه قدر صرف ایدیلەجکدر . « مرادلی » و حوالیسندەکی قطعات همان آچ دینەجك برحالدەدر . برهفته صکره دشمن قارشوسندەکی قطعاتكده عین حالده قالمسی محتملدر . شمدی یه قدر کرك قول اردولردن وکرك شرق اردوسی قرارکاهندن وقوعبولان مراجعتلر مثمر اولمدی . « لوله برغوس » و« بابا اسکی »یه عاجلاً ارزاق ادخار ایتدیریکز .

شو آرەلق درسعادتده اوقدر عسکر قالمامش اولەجغندن عسکری فرونلری ایله یومیه ٥٠ : ١٠٠ بیك قیه اکمك طبخ وارسالی قابلدر . یومیه بو حوالی یه برترەن اکمك وپکسماد ، اون وپرنج وسائره ارسال اولنمزسه اردو دشمندن دکل آچلق یوزوندن فلاکته اوغرایەجقدر . الك مهم ایشلری براقوب ارزاق تدارك وتأمینی ایله مشغول اولمغه باشلادق . سزکده هرایشی براقوب بوکا چارە ساز اولمکزی رجا ایدرم . »

شرق اردوسی قوماندانی

برنجی فریق عبداه

استطراد : یونان محاربه‌سی ایچون ایلك سفربرلك امری ویرلدیکی کون عین زمانده ولایات مختلفه‌یه ایلك کونلرده صرف اولنمق اوزره (٥,٠٠٠,٠٠٠) قیه پکسمادك اعمالی اراده اولنمش ایدی . بو حربده ایسه بونوع حاضرلقلره مع التأسف پك کچ اوله‌رق تشبث اولنمش ونظارت شرق اردوسنه انجق « لوله برغوس » محاربه‌سندن صکره اکمك کوندرمکه موفق اوله‌بیلمشدر .

دشمنه دائر معلومات :

بوکون صباحلین ساعت اوندن اعتباراً بتون خط بوینجه دشمنك حدودی کچمکه ابتدار ایلدیکنه دائر هرطرفدن معلومات ورود ایلمکه باشلادی .

ساعت ١٠ ده ٣ طابور قدر برقوتك « وایضال » و« کوچوك اوکلی » جهه‌سندن حدودی کچدیکی وسواری فرقه‌سی طرفندن کمال شدتله مقابله اولندیغی ودیکر قوتلری حقنده معلومات النه‌مدیکی بیلدیرلمش ایدی . بونلرك معین بر زمانده نره‌یه قدر ایلرولدکلری وکشف اولنه‌میان دیکر قوتلردن مراد نه اولدیغی بو راپوردن آکلاشیله‌مدی .

دردنجی قول اردو قوماندانلغندن :

« قورد کوی » و « آطه چالی » موقعلرینك دشمن قوای منتظمه‌سنك تعرضنه دوچار اولدیغی و « قورد قلعه » مصادمه‌سنده ملازم جمال افندی ایله بر قاچ نفرك شهید ومجروح دوشدیکی بیلدیرلمش ایدی .

قلعه قوماندانلغندن :

« جسر مصطفی پاشا » قپو قره‌غولی کروسنده آته بینمش بر سواری آلایی وحدودك کریسنده‌کی سازلق ایچنده تخمین ایدیله‌مه‌ین پیاده قوتی موجود اولدیغی و« طونجه » شرقنده بر طابور پیاده‌نك « چالی دره » [چوبان دره اوله‌جق] اره‌سندن تعرض ایتمکده بولندیغی و « اوفلی خان » جوارنده دشمنك بر آلای قدر پیاده‌سی وبر سواری آلاییله بر بطریه طوپی کورولدیکی بیلدیرلدی .

بومعلوماتك ورودی اوزرینه اول امرده « آردا » منطقه‌سنك ستر ومحافظه‌سی ایچون ١١ نجی فرقه‌نك بتون موجودیله حرکت وترتیبات لازمه‌یی اخذ ایلمسی دردنجی قول اردو قوماندانلغنه تبلیغ ایدلدیکی کبی قوت افرازی ایله‌مذکور فرقه ایله توحید حرکت ایلمسی لزومی ده قلعه قوماندانلغنه اشعار اولندی . کرك دشمن حقنده آلنان معلومات وکرك عاجلاً اتخاذ اولنان تدابیر بیوك قرارکاه عمومی‌یه ده یازلدی .

٥ تشرین‌اولده ، تحشد منطقه‌سنده بولنوب حرکات حربیه اجرا ایده‌بیله‌جك
...یار اردو قوهٔ عمومیه‌سی قول اردولردن آلنان معلومات اوزرینه اردو ارکان
...بیه‌سنجه یاپیلان حساباته نظراً ۷۱۱۹۷ تفنك رادده‌سنده کوریلیوردی . [*]
فقط بوموجود ایچنده برکون‌اول «تکفورطاغی» نه چیقان ٦١٠٦ موجودلی
...سنجی فرقه ایله ٤ نجی و ۷ نجی فرقه‌لرك صنوف سائره‌سی‌ده ادخال ایدلمش
...لدیغندن بوکون ویا یارین حرکات‌حربیه‌یه اشتراك ایده‌جك تفنك عددینك ٦٠ بیکی
...اوز ایتمیه‌جکی آکلاشیلور .
۱۱ نجی فرقه «اردا» منطقه‌سنك سترینه مأمور ایدلدیکندن «طونجه»
...رقنده اجرای حرکات ایده‌جك اولان اردو قوای کلیه‌سندن آیری دوشه‌رك
...وغریدن طوغری‌یه حرکات عمومیه اوزرینه مؤثر اوله‌میه‌جقدی .
بناءً علیه بو فرقه‌نك‌ده موجودینك تنزیلی ایله بالاده‌کی مقدار ٥۲ بیك
...دده‌سنه تنزل ایدر . مقداری مرقم اشبو قوت (قرق‌کلیسا ـ زالوف کوی)
...والیسنده بولنوب انجق ایرتسی اقشام (قرق‌کلیسا ـ خاصکوی) خطنده
...وپلانه‌بیلیردی .
اردویه مرتب ردیف قطعاتندن اولجه داخل حساب اولانلردن بشقه
...شاق» فرقه‌سندن ٥ ، «قسطمونی» فرقه‌سندن ۲ ، «ارکلی» فرقه‌سندن ٤ طابور
...ا تحشد منطقه‌سنه کچمش ایدیسه‌ده بوکونلرده قوللانیله‌جق‌قدر ایلرو یتشمامش
...یلر .
بیوك قرارکاه عمومیدن ٥ تشرین‌اولده مورود معلوماته کوره مرتب وصورتی
...یه مندرج جدول اردونك شو طاغنقلغنك بزدن زیاده اوراجه معلوم اولدیغنی
...ت ایلمکده‌در .

---

[*] ارکان حربیهٔ عمومیه‌نك قوهٔ عمومیه جدوللرنده کوستریلن مقدار یکون
...بومقدار اره‌سنده‌کی فرق «تکفور طاغی» نده « ٦٠٠ » «چورلی»ده « ۷٠٠٠ »
...ق کلیسا»ده « ٦٥٠٠» تفنکسز البیسه‌سز بیاض دونلر ایله باشی‌قباق، یالین آیاق
...یه‌جکلری دخی اولمیان برطاقم خلق ایله «استانبول»دن «لوله‌بورغاز»ه قدر
...طرفه طاغلمش ونره‌یه کیده‌جکنی بیلمین برچوق بیچاره‌کانك شرق اردوسنده

	تحشد منطقه‌سنده	درسعادتده	تكفورطاغنده	محلنده
عشاق فرقه‌سندن:	٥ ط	٣ ط	•	برآلايي يمنده
قسطمونى « :	٢ ط	•	•	٧ ط
آنقره « :	•	٤ ط	•	٨ ط
قونيه « :	١ ط	١ ط	•	٤ ط
قره‌حصار « :	٥ ط	٤ ط وچركس كوينده	•	•
اركلى « :	٤ ط	•	١ ط	٤ ط
قلعهٔ سلطانيه « :	•	•	كاملاً	•
صامسون « :	•	•	•	تكميل طابورلرى

طوپجى قوتى ايسه من حيث المجموع – ٣٩ ى صحرا ، ٢ سى جبل و ٢ سى اوبوس اولمق اوزره – « ٤٤ » بطريه‌در . جبخانه مقدارى پك مساعد بر حالده اولميوب بالخاصه ٢ نجى قول اردو طوپجيسنك جبخانه آرابه‌لريله جبخانه‌سى هنوز درسعادتدن منتظر ايدى . بو قول اردو ايتاليا حربى دولاييسيله سفربر ايديلوب « مايدوس » حواليسنه كچيرلمش ايكن طوپجى قطعاتنك جبخانه آرابه‌لريله حرب ترتيبى جبخانه‌سنك قول اردو نزدنده بولنمامسى خاطره كلير غرائبدن دكلدر .

مستقل سوارى فرقه‌سى مع خفيف لوا « ٢٤٥٠ » قلنج ، « ٣ » بطريه‌در .

وضعيت حقنده مطالعات واتخاذ قلنان ترتيبات :

دشمنك بوكون اوكه‌دن اول باشلاديغى استخبار قلنان تجاوزاتى عمومى بر تعرض حركتنك مقدمه‌سى اولمق محتملدر . زيرا بوكون حسابمزه كوره بلغارستان اردوسى سفربرلكنك ١٩ نجى كونيدر . بو اردونك سفربرلكنك ١٦ نجى كونى تجاوزاته قيامنه انتظار اولنوركن ١٩ نجى كونى باشلامسى وباخصوص حدودك نقاط مختلفه‌سنده موجوديتى شيمدى‌يه قدر استخبار ايدلمش اولان قوتلرك شايان اهميت اولمسى بو فكرى تأييد ايدر . دشمنك وضع الجيشنه نظراً خبر النان جهتلردن ماعدا يرلردن‌ده تجاوزاتك باشلامش اولمسى محقق عد اولنيوردى .

دشمن اردوسنك قواى اصليه‌سيله واعظمى بر تخمين نتيجه‌سى ٧ : ٨ فرقه‌سى ايله (بورغاز – يانبولى – طرنوه – سيمنلى) منطقه‌سنده بولنديغى و بونك بهرى اوچر لوالى « ٤ : ٥ » فرقه‌سنك ويا اكا معادل قوتنك « طونجه » شرقنده اجراى حركات ايليه‌جكى بزجه اغلب احتمال ايدى . بو قوتك صول جناحى ايله « قرق

کلیسا »یی اوروب «ویزه» طریقنی وبوصورتله «استانبول» یولنی وبناءً علیه اردونك خط رجعتنی الده ایتمکه چالیشه‌جغی ظن اولنیوردی .

بوحرکتی اجرا ایده‌جك بلغار اردوسنك «ادرنه»یه قارشو لااقل ایکی فرقه‌لق بر قوت و «قیرجه علی» قول اردومزه قارشوده بر ترصد قوتی براقه‌جغی تخمین ایدیلیوردی . بو تخمیناتك صو کنجیسندن ماعداسی بالاخره وقوعات ایله همان عیناً ظهور ایتدی. یالکز بلغارلرك «قیرجه علی»یی ترصدله اکتفا ایتمیوب دها بدایتده اوحوالیده‌کی قوتی طاغیته‌جق برقوت تفریق ایلدکاری اکلاشلمشدر.

ارکان حربیهٔ عمومیه‌جه مرتب پلانه ودشمنك وضعیتنه کوره الده موجود قوتك بو کوندن اعتباراً (قرق کلیسا ــ خاصکوی) خط عمومیسنده طوپلانمسی ایجاب ایدییوردی . بوخط بدایت امرده اردو اقسام سائره‌سنك ورودینه قدر عادتا بر ستر خطی کبی ضعیف طوتیله‌بیله‌جکدی .

بوخطك صول جناحی « لخنه پاشا » ده بولنان سواری فرقه‌سی واسطه‌سیله « ادرنه» قلعه‌سیله کسب ارتباط ایدر. ٤٥ کیلو متره‌لك برطولی اولمسندن دولایی مدافعه ایچون کنیش بر جبهه‌یه مالکدر . مع‌مافیه بو جبهه‌نك اخذ واشغالی انجق یارین اقسام ممکن اوله‌بیله‌جکدر . بو وقته قدر دشمن تعرضاتنه دوام ایلدیکی تقدیرده وضعیت دها ایی تظاهر ایلیه‌جکندن جبهه‌نك یارینك‌دن صکره اقتضای حاله کوره دارلاشدیرلمسی (خطی قیصالتمق) ، تأمل اولنمق قابلدر .

مع مافیه دشمنك بوکون ویا یارین مشقتلی یورویشلر یاپارق ایلرولمسی حالنده آیك یدنجی کونی شرق اردوسنی بوخطده محاربه‌یه مجبور ایتمسی‌ده وارد ایدی‌که شرق اردوسی ایچون شو حالده پك‌ده مساعد بر وضعیت تکون ایتمزدی . اردو صاغ جناحی قارشوسنده‌کی دشمن طرفنده جریان ایدن احوال حقنده هنوز معلومات النه‌مامش اولمقله برابر بورادن‌ده دشمنك تجاوز ایتمش بولنمسی اغلب احتمال اوله‌رق قبول اولندیغی تقدیرده آیك یدیسنده ویاسکزنده جناح مذکورك چویرلمسی وبالنتیجه اردونك غیر مساعد بر وضعیته القا ایدلمسی مستبعد دکلدی.

کوریلیورکه بو تاریخده شرق اردوسنك وضعیتی تعرضی حرکات اجراسنه قادر اولمق شویله طورسون بواردو ایچون تدافعی بر محاربه قبولی بیله پك امید بخش اوله‌مازدی ؛ بناءً علیه وضعیتك شو تصور ایدیلن مساعده‌سزلکنه چاره‌ساز اولمق اوزره اتخاذ ایدیلن تدابیر ، قول اردولره ویریلن آتیده‌کی امرلرك مطالعه‌سندن مستبان اولور .

لوله برغوس ٥ تشرین اول ٨ — قرق کلیساده اوچنجی قول اردو قوماندانلغنه

« دشمن حدودی بوکون اوفاق قطعاتی ایله تجاوز ایتدی . بونك عمومی بر تعرض حرکته مبدأ اولمسی احتمالدن بعید دکلدر . اوچنجی قول اردو مدافعه ایچون اوجه تحکیم ایلدیکی موضعك تحکیماتی یاریندن اعتباراً توسیع وتمدید چالیشه‌جغی کبی « قرق کلیسا » نك شرق طرفندن وقوعی ملحوظ براحاطه حرکتنه قارشو دخی اردونك صاغ جناحنی محافظه وتأمین ایده‌جکدر . بونك ایچون « ویزه » موقعنده میرالای شکری بکك تحت قوماندا‌سنده بولنان « ٥ » طابور قوماندا‌کزه آلنه ویرلمش وبونلرك یارین علی الصباح « قرق کلیسا » یورومه‌لری حقنده تبلیغاتده بولونلمشدر . »

قواقلیده برنجی قول اردو قوماندانلغنه

« دشمنه دائر معلومات . . . . [*] بونك تحقق حالنده اردونك (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطنده محاربه ویرمسی مأمولدر . برنجی قول اردو طرفندن تحکیم ایدیله‌جك موضعك شیمدیدن تحکیمی الزم اولدیغندن اوچنجی قول اردو ایله بالمخابره بو قول اردونك صول جناح نهایتندن اعتباراً « خاصکوی » یه دوغری برموضعك همان تحکیمنه ابتدار ایدیکز . »

بابا اسکی‌ده ایکنجی قول اردو قوماندانلغنه

« دشمن حدودك نقاط مختلفه‌سنه تجاوز ایتدی . قول اردوکزك موجودی هرنه‌دن عبارت اولور اولسون ایکی کونه قدر سوقی مقرردر . حرکته مهیا بر حالده بولونکز . الده بولنان وسائط سزه کوندریله‌جکدر . امرك ورودنده بر دقیقه تأخر اولنمامسی شدتله توصیه اولنور . »

زالوفده دردنجی قول اردو قوماندانلغنه

« ایلری قطعاتکزله « خاصکوی » ده بولنمق اوزره یارین حرکتله مذکور نقطه جوارنده اخذ موقع ایدیکز . صاغ جناحکزده برنجی قول اردو بوله‌جقدر . آنك ایله تأسیس ارتباط ایدیکز . »

---

[*] اوچنجی قول اردویه ویریلان امرده اولدیغنك عینیدر .

اون یدنجی قول اردویه : موجود «٣» طابورینی « ویزه » یه کوندرمسی و«ویزه» ده بولنان «قره‌حصار» فرقه‌سی قوماندانی شکری بکك معیت موجوده‌سیله ٣نجی قول اردویه « قرق کلیسا »ده التحاقی امر اولنمشدر . مستقل سواری فرقه‌سنه اقدمجه ویرلمش اولان دیره‌کتیف ، اجراآتی حقنده نقاط لازمه‌یی احتوا ایلدیکندن آیریجه امر اعطاسنه لزوم کورولمدی. یالکز فرقهٔ مذکوره‌نك ایلری حرکاتی تسهیل وتأمین ایچون استناد اولمق اوزره بر پیاده مفرزه‌سنك پشی صره اعزامی ایسته‌نمش ایدی. بربطریه وبرمترالیوز بلوکی ایله، قیمت حربیه‌سی معلومز اولان برنجی نشانجی آلاینك « سول اوغلی » چفتلکنه سوقی ، او استقامته دوغری ایلرولمکده اولدیغی خبر ویریلن دشمنی توقیف وفقط قطعی محاربه‌دن اجتناب ایلسنك تفهیمی برنجی قول اردو قوماندانلغنه تبلیغ و کیفیت سواری فرقه‌سنه انبا اولوندی.

وضعیتی قرارکاه عمومی‌یه عرض ایتمك اوزره‌ده « لوله‌برغوس »دن بوتلغرافنامه کشیده اولنمشدی :

درسعادتده قرارکاه عمومی‌یه ٥ تشرین‌اول٣٢٨

« بوکون (٥ تشرین اول) دشمنك حرکاتنه دائر آلنان خبرلردن عمومی بر تعرض حرکتنه باشلادیغی تخمین اولونمقده‌در . دشمنك برجه الك تهلکه‌لی حرکتی قوای کلیه ایله « طونجه » شرقندن « قرق کلیسا » اوزرینه ایلرولمسی اولدیغندن بوحاله قارشو شمدیلك قول اردولری (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطنده طوپلامق اوزره ترتیبات امر اولندی . دشمنك حرکات آتیه‌سی بوندن غیری هرنه‌صورتله واقع اولورسه بوخطدن اکا کوره تدابیر لازمه اتخاذی مقرردر . »

بوکون آقشامه قدر دشمنه دائر آلنان معلومات خلاصه‌سی بروجه‌آتیدر :

مستقل سواری فرقه‌سی قوماندانلغندن :

بوصباح ساعت ٩ ده ٤ نظامیه، ٢ میلیس، ١ سواری بلوکی « مالقوچلر » ، « کرازلی بایری » قریه‌لرینی احراق و « حجولك قناره » یه قدر ایلرولیوب کوینی یاقدقدنصکره « مالقوچلر »ه طوغری عودت ایتمشلردر.

دردنجی قول اردو قوماندانلغندن :

« الوان دره » اوزرندن «نشان آغاجی » ، « چادر قورومی »، « قورت‌قلعه» موقعلرینی دشمن ضبط ایتمش و مذکور محللردن « مصطفی پاشا » استقامته

و« قورت کوی »نه قدر حاکم محللری کاملاً اله کچیرمشدر . مصادمه الآن دوام ایدییور . « قورت کوی » مفرزه‌سنك اطرافی صارلمش اولدیغنه مبنی کیجه قرا کلغندن بالاستفاده « سلبکم » ده‌کی قطعه‌یه التحاق ایتمك اوزره چکیله‌جکدر. ۱۱نجی فرقه‌مز بو صباح « خانداپلی » استقامتنه حرکت ایلشدر .

قیرجه علی قوماندانلغندن :

درت بیکه قریب عسکر واهالی « آی طوغمش » ه هجوم ایتمش و « روژن » جوارنده شدتلی آتش باشلامشدر . شیمدی‌یه قدر اخبار ایدیلن قطعاتدن ماعدا « چیللی » ده ایکی آلای سواری، « اچیللی » ده ایکی‌سواری بلوکی، « طاراطلی » ده بر پیاده بلوکی ، « ایری اوبه » ده قرق بیك پیاده، برسواری الایی، اوتوز التی طوپ « خاصی اوبه » ده کلیتلی عسکر، « آیدینلر خرابه‌سی » ، « ایلیجه تاتارکوی» « قره آلان » موقعلرنده ۳: ٤ طابور ؛

« اوچ تپه » ایله « آرابه » کدیکنده بر نظامیه بلوکی و ایکی کوکللی طابوری کورلمشدر. حدودك هرطرفنده وبالخاصه «مزار کدیك» ، « قرامانجه » ، « روژن» « سوه‌تی » ، « جوبه‌جی » ، « قره قلاوز » جهتلرنده آوجی خندکلری یاپلشدر.

حربیه نظارتندن :

بلغارستان اردوسنك «۱۰۰۰۰۰» کشیلك برقوتله (طرنوه ـ سیمنلی) حوالیسنده « و ۸۰۰۰۰ » کیشلك بر قوتله‌ده « کوستندیل » حوالیسنده طوپلاندیغی «بکرش» سفارتندن بیلدیرلدیکی و « ویانه » آتشه میلترلکندن کلن دیکر بر تلغرافنامه‌ده دخی الك صوك خبرلره کوره آلتیسی نظامیه وآلتیسی احتیاط اولمق اوزره اون ایکی فرقه‌نك (طرنوه ـ سیمنلی) منطقه‌سنده واوچی نظامیه، اوچی احتیاط، آلتی فرقه‌نك « کوستندیل » اطرافنده تحشد ایتدیکی بیلدیرلمکده اولدیغنه نظراً بلغار قوای اصلیه‌سنك (طرنوه ـ سیمنلی) جهتنده تحشد ایلدیکی اغلب احتمال کورلمکده‌در .

وضعیت حقنده مطالعات :

سواری فرقه‌سندن مورود معلوماتدن بوکون و بلکه‌ده یارین دشمنك صول جناحیله ایلری یورویه‌جکی ذهابی حاصل اولدی . بوسببله « بیوك دربند » دن ده تجاوز ایتمش اولان قوتك بیوك برقول حالنده سرعتله جنوبه صارقه‌جغی احتمالی‌ده

بوكون ايچون زائل اولدی . بناءً عليه ٥ تشرين اولده « طوبجه » شرقنده‌كی قوهٔ سياره ايچون وضعيتك يوم مزبور صباحی تصور ايدلديكی قدر غير مساعد اولمديغی آكلاشيلدی .

دردنجی قول اردو قوماندانلغندن موروده معلومات (طوبجه ـ مريچ) آره‌سنده دشمنك حدودی تجاوزه باشلاديغنی بيلديريور ايدی . بو ايسه صباحلين آلنان معلومات دولاييسيله ذاتاً محتمل ايدی . بو منطقه‌ده هنوز بيوك قوتلرك حركاتی حقنده بر معلومات يوق ايدی .

« قيرجه علی » قوماندانلغندن ويريلن معلومات منطقهٔ مذكوره قارشوسنده قوای مهمه بولنديغنی بيلديريور ايدی . قوتك مقدارينه دائر اولان جهت استكشار ايدلمدی . زيرا بولغار اردوسی ايچون خطوط ارتباطيه‌سنی « فلبه » استقامتنده ياپاجغی حركات ايله پك زياده تهديد ايده‌بيله‌جكی ظن ايدلمك طبيعی اولان « قيرجه علی » قوتنی اهمال ايتمك ممكن اوله‌مازدی . قيرجه علی قوتی بر نظاميه آلايندن بشقه محلی رديف ومستحفظ فرقه‌لرندن متشكل اولوب تعليم وتربيه‌دن محروم ، هيئت ضابطانی متقاعدينندن و شورادن بورادن طوپلانمش و باخصوص بتون قول اردونك يالكز ايكيسی سريع و بری عادی اوچ جبل بطريه‌سی كبی غايت ضعيف طوپچيسی اولمق اعتباريله اساساً قيمت حربيه‌سی يوق ايدی .

يالكز بو طاغلق منطقه خلقنك خصائل مخصوصهٔ جنكاورانه‌سی نظر دقته آلنه‌رق مدافعهٔ وطن اوغرنده پك بيوك فداكارلقلر ابراز ايده‌جكلری وجسارت شخصيه‌لری دوشونيله‌رك مهم ايشلر كوره‌جكلرينه اردو اركان حربيه‌سنجه اطمئنان وار ايدی. دوسته بو ذهابی ويره‌ن بو قوتك دشمنی‌ده خيلی اوركوته‌جكی تخمين اولنه‌بيلور ايدی. بناءً عليه بولغار اردوسنك « طوبجه » شرقنده‌كی سيار اردوسی ايله « ادرنه » محاصره اردوسنك اجرا ايده‌جكی حركاتی تحت تأمينه آلمق ايچون بو قوتی اورته‌دن قالديره‌جق ويا مطلقا حركتسز براقه‌جق بر مهم قوتی آنك قارشوسنده براقمسی لازم كليور . اردو اركان حربيه‌سنجه برنجی شقه دها زياده احتمال ويرلمكده ايدی . فقط عكسی ظهور ايتدی . شو معلوماته كوره « قيرجه علی » يه قارشو طوپلانان قوتك قول اردوی طاغلقدن صكره « مريچ » نهرينك غربنده كائن ساحله قدر ممتد اولان منطقهٔ اراضی‌ی تحت استيلايه آله‌جغی والتصاق خطنی قطعه قيام ايليه‌جكی مطالعه‌سی وارد اولدی.

مع مافیه منطقهٔ مذکوره‌ده‌کی مناعت طبیعیه‌یه مبنی قوای مهمه‌نك اجرای حرکتنه عدم مساعده‌سی شو مطالعه‌یی ضعیف براقمش ایدی. کرك « قیرجه علی » قول اردوسنه قارشی سیار اردونك کیریلرینی حمایه وکرك « ادرنه » محاصره اردوسنك خطوط ارتباطیه‌سنی محافظه هر حالده مهم بر قوتله اوله‌جغی کبی « ادرنه » قلعه‌سنك جهت جنوبیه‌دن اکمال محاصره‌سنه مأمور اوله‌جق قوای عسکریه‌ده اوحوالی‌یه یقین محللرده جمع ایدلمش بولنه‌جقندن بو مقاصدك استحصالی ایچون جمعاً قرق بیکلك برقوتك وجودی استکشاف ایدیله‌مز ایدی. بوکا بناءً موروث معلوماته اینانیلمش ایدی.

«ادرنه»یی جهات سائره‌دن احاطه ایده‌جك اولان بولغار قوای سائره‌سنك موجود یوللر وشمندفرلره نظراً قسماً « مریچ » ك هرایکی طرفنده وباخصوص « مریچ » ایله « طونجه » آره‌سنده طوپلانه‌جغی طبیعی ایدی. مؤخراً حربیه نظارتندن آلنان معلوماتده یوز بیك نفرلك بر قوتك (طرنوه ـ سیمنلی) حوالیسنده طوپلاندیغی بیلدیریلیور ایدی. مقداری بر درجه مبالغه‌لی تلقی ایدلمکله برابر قلعه‌یی محاصره ایتمك اوزره اورالرده مهمجه قوتلر بولندیغنه قناعت حاصل اولمش ایسه‌ده حربیه نظارتنك بویوك جزؤ تاملرك تشکیلاتی حقنده اردو ارکان حربیه‌سنك فکرینه مخالف اوله‌رق ویردیکی معلومات قید احتیاط ایله تلقی اولندی. مع مافیه شرق اردوسنجه حائز اهمیت کوریلن کیفیت فرقه ویا قول اردو تشکیلاتی اولمیوب قوای عددیه ایدی.

مسئله‌نك الك مهم جهتی بولغار قوای اصلیه‌سنك (طرنوه ـ سیمنلی) حوالیسنده تحشد ایله‌مکده بولندیغی حقنده‌کی معلومات ایدی. زیرا شیمدی‌یه قدر بولغار اردوسنك حرکات متعاقبه‌سی حقنده‌کی تصوراته توافق ایتمیور ایدی. چونکه قوای اصلیه‌سیله « طونجه » شرقنده اجرای حرکات ایده‌جکی قبول ایدلمش اولان دشمن اردوسنك (طرنوه ـ سیمنلی) حوالیسنده طوپلانمیه‌جغی پك طبیعی ایدی. الثان بروجه معروض حوادثه اعتماد اولندیغی حالده دشمن قوای اصلیه‌سنه « آردا » و « مریچ » حوضه‌لرنده انتظار ایتمك لازم کله‌جك ایدی که بو حاله نظراً شرق اردوسنك اجتماع وضعیتنده بویوك تعدیلات اجراسی وحرکات آتیه‌سنك آکا کوره تنظیمی ایجاب ایتمکده ایدی. یالکز معلومات وارده‌نك تأییدینه انتظار ایتمك لزومی‌ده درکار ایدی.

« قیرجه علی » قوتنك منتظر اولان ثباتی مهم بر دشمن قوهٔ عسكریه‌سنك منفی بر وظیفه ایله اوراده توقفی انتاج ایلیه‌جكندن شرق اردوسنك حركات متأخره‌سیله قلعه‌نك محاصره‌سی اوزرینه فائده‌بخش اوله‌جق ایدی .

شیمدی آلنان معلوماته نظراً « قیرجه علی » قوتی متفوق دشمن قارشیسنده قاله‌بیله‌جك ایدی . مع مافیه بو قوت فضله تلفات وضایعاته اوغراسه‌ده جهت شرقیه‌ده سیار اردو طرفندن قزانیله‌جق موفقیتله تلافیسی قابل ایدی .

« آردا » منطقه‌سنك ستری وظیفه‌سی[*] اون برنجی نظامیه فرقه‌سی ایله قلعه قوماندانلغنه تودیع ایدلمش اولدیغی یوقاریده ذكر ایدلمش ایدی . بو فرقه‌نك‌ده بدایتده ایفا ایده‌جكی وظیفه طوغریدن طوغری‌یه سیار اردونك حركاتی اوزرینه مؤثر وآنكله متحد اولمیوب « قیرجه علی » قوتنك وظیفه‌سی كبی منفی ایدی .

« قرق كلیسا » محاربه‌سنه تقدم ایدن كونلرك وقوعاتی

٦ تشرین‌اولده جریان ایدن احوال :

٥ تشرین اول تاریخی ایله واقع اولان معروضاتمزه مقابل ($\frac{٥}{٦}$ تشرین اول سنه ٣٢٨) كیجه‌سی باش قوماندانلق وكالتندن آتیده‌كی تلغراف وارد اولدی :

« تصور ایتدیكز حركات حربیهٔ تعرضیه حقنده معلومات اعطاسی متمنادر . »

دشمن اردوسنك قوهٔ اصلیه‌سنه (طیرنوه ـ سیمنلی) ده تجمعی حقنده‌كی معلومات واردهٔ اخیره سببیله بلغارلرك وجه تجمعی حقنده كرك بیوك قرارگاه عمومی وكرك شرقی اردوسی قرارگاهنجه بر فكر قطعی اولمایوب هر درلو اجراآتك تماماً تخمینات واغلب احتمالات اوزرینه مؤسس بولندیغی بر صره‌ده تعرض دوشونجه‌لرینك فی‌الحقیقه تصوراتدن عبارت قالمسی طبیعیدر . بناءً علیه مقام مشارالیهایه جواب آتی ویرلدی :

باش قوماندانلق وكالت علیه‌سنه — ٦ تشرین‌اول ٢٨

« هدف‌الحركات هنوز تعین ایتمه‌دن تعرض ترتیباتی صوریلیور . شرق اردوسی

---

[*] « آردا منطقه‌سنك ستر ومحافظه‌سی سفر پلاننده « ادرمید » ، « چناق قلعه » فرقه‌لرندن تشكل ایده‌جك اون بشنجی قول اردویه تودیع اولنه‌جق ایدیسه‌ده بوقول اردونك دارالحركاته سوق ونقلی ایله قول اردو تشكیلی زمانه محتاج ایدی .

تحشدينك اكمالى متعاقب اوچنجى قول اردو ايله (اسكى پولوز ـ بويالق)
برنجى قول اردو ايله (كيره‌متلى ـ قورد آلان) استقامتنده « طونجه » نهرينك
شرقنده ودردنجى قول اردو ايله طونجه‌يى بالمرور « مريچ » ك صول ساحلنى
تعقيباً «خرمنلى» اوزرينه ايلريلمك و« آردا » نك محافظه‌سنه مأمور اون‌برنجى فرقه‌يى
« قيرجه علي » قول اردوسيله توحيد حركات ايليه‌رك « خاصكوى » اوزرينه سوق
ايتمك وايكنجى قول اردوى احتياط اوله‌رق ايكنجى خطده وسوارى فرقه‌سنى
صاغ جناح ايلروسنده بولنديرمق تصورنده‌يم

اشبو حركاتك اجراسنى تأمين ايچون قول اردولره ارزاق وجبخانه‌يى اكمال
قول وقطارلر تشكيلاتنى اتمام ايتملرى امر ايدلمشدر . استحصالاتك اكمالنه دائر
قول اردولردن هنوز بر جواب آلنمامشدر . دون برنجى قول اردو قوماندانى
ياور پاشا حضرتلرى قرارگاهه كله‌رك ارزاق تداركى خصوصنده پك زياده دوچار
مشكلات اولديغنى بيان ايلدى . بو مراجعات همان هرطرفدن وقوعبولمقده وهنوز
يرلرنده بولنان قول اردولرك امر اعاشه‌سنده دوچار اولنه‌كان مشكلات حركات
تعرضيه‌يه ابتدار ايله غير قابل اقتحام بر حاله كله‌رك اردونك باعث فلاكتى اولمسى
تهلكه‌سندن احتراز ايدييورم . ارزاق ارسالى حقنده دفعاتله وقوعبولان مراجعت
مع‌التأسف مثمر اوله‌ميور . بو خصوصده بالخاصه نظر دقتكزى جلب ايدر وهر
نه صورتله اولور ايسه اولسون يوميه بر ارزاق ترننك دارالحربه سوقنه فوق‌العاد
غيرت اولنمسنى اهميت مخصوصه ايله عرض ايده‌رم .

رديف قطعاتنك سوقياتى دخى وضعيتك اهميتله متناسب اوله‌رق تسريع اولنميور
بويوك قرارگاه عمومى درسعادتدن كچن رديفلرك سفربرلكلرينى اتمام ايتمش اولديغى
ذهابنده بولنيور . حالبوكه بونلرك برچوق نواقصى واردر . « تكفور طاغى » ن
چيقاريلان قطعات اوچ كون اتمك تدارك ايده‌مامشلردر . ايكنجى قول اردو هنو
پراكنده بر حالده‌در ، « بابا اسكى » حواليسنده طوپلانمغه اوغراشيور . حركات
تعرضيه‌نك حسن نتيجه‌يه اقترانى ارزاق ومهماتك دواملى بر صورتده اكمالن
وقطعاتك سرعتله سوقنه وابسته‌در . بناءً عليه قيش كلمزدن اول پك سرعتله اتمامى
ايچون معروضاتمك كمال اهميتله نظر دقته آلنمسنى رجا ايلرم . »

شرق اردوسى قوماندانى
برنجى فريق عبداه

ملاحظات سوق الجيشيه :

تصورات مسروده‌یه اساس اولان فکر دشمن اردوسی قوای اصلیه‌سنك (طرنوه ـ سیمنلی) حوالیسنده طوپلاندیغی حقنده آلنان معلوماتدر. قوۀ اصلیه‌نك حوالیٔ مزبوره‌ده طوپلاندیغنه نظراً « طونجه » شرقندن ایکنجی درجه‌ده قوتلرله اجرای حرکات ایتمسی وحرکات اصلیه‌سنی آشاغی « مریچ » ده طوغری صارقه‌رق « دیمتوقه » اوزرینه توجیه ایلیه‌جکی ظنی حاصل اولمش ایدی . مع مافیه بو مطالعه ضعیف ایدی. اول امرده قول اردولر ٥ تشرین اولده‌کی مقرراتمز وجهله (قرق کلیسا ـ خاصکوی) خطنده بوتون قطعاتی ایله طوپلانه‌جق وتعرض ایچون مقتضی وقطار وقافله‌لرینی تنظیم وارزاق وجبخانه‌لرینی اکمالی ایله بزه بیلدیره‌جکلر ایدی . بو زمانه قدر هرحالده وضعیت توضح ایده‌جکندن دشمنك تصور اولنان حرکاتنه نظراً تجمع وضعیتنجه اجراسی ایجاب ایده‌جك تعدیلات قول اردولرك اجتماعندن صکره‌یه تعلیق اولندی . دشمنك قوای اصلیه‌سنك و مثلا ٤ : ٥ فرقه‌سنك (طرنوه ـ سیمنلی) ده طوپلاندیغی حقنده‌کی معلوماتك عدم تأییدی ایله‌اونه‌دنبری قبول اولندیغی‌وجهله « طونجه » شرقنده ظهوری حالنده «قرق‌کلیسا» ایله « خاصکوی » آره‌سنده مناسب بر موضعده قارشیلانه‌جق اولان قوت شماله آتلدقدن صکره تعرض‌خصوصنده‌کی بوتصوارتمز ینه‌عینیله موقع اجرایه‌قونه‌بیله‌جك ایدی. بوجهته عائد تصورده‌کی روح ملاحظه ایسه شوایدی: شماله آتیله‌جق‌دشمنی او استقامتده تعقیب ایدرك ایلرولملك‌حالنده شرق اردوسی حاکمیتی حائز برطاقم‌جبهه مواضعی‌قارشوسنده قاله‌جغندن‌قطعی برمحاربه‌نك نتایج مطلوبه‌سی‌قولایلقله‌استحصال ایدیله‌میه‌جکدی. بناءً علیه اوچنجی‌وبرنجی واوزمانه‌قدر مواصلت‌ایده‌جك ویا ایتمش بولنه‌جق‌اولان، ١٧و ١٨ نجی‌قول اردولری دشمنك تعقیبنه مأمور وایکنجی قول اردوی‌احتیاطده‌ترك‌ایده‌رك «چناق‌قلعه» فرقه‌سنك‌ورودیله‌موجودی ٢٧٠٠٠ تفنك راده‌سنه چیقاجق دردنجی قول اردو وقلعه‌دن ٢٥٠٠٠ کشیلك برقوت، « آردا » سترینه مأمور اون برنجی فرقه و « قیرجه علی » قوتی ایله احتیاطده بولنه‌جق ایکنجی قول اردوی (قسطمونی فرقه‌سنك ورودیله بو قول اردو قوتنك ٢١ : ٢٢ بیك راده‌سنه چیقه‌جغی مأمول ایدی .) دخی احوالك ایجاباتنه کوره اشتراك ایتدیره‌رك کسرسز (١٠٠٠٠٠) کشیلك بر قوت ایله قلعه‌یه استناداً مانوره یاپه‌رق بلغار اردوسنك خطوط اتصالیه‌سنی قطع‌ایتمك اوزره «خرمنلی» و«خاصکوی»

استقـامتلرينه تعرض ايتمك و بوصـورتله دشمن اردوسنه بالواسطه قطعى بر ضربه
ايندیرمکدن عبارتدر. واقعـا اردو تحشداتنى اكمال و نواقصنى اتمام ايلسـه دخى
قيمت حربيه‌جه قابل تلافى اولميان بر چوق نقصانلرى وارايدى بو نواقصك، بر
موضع مدافعه‌ده دشمنى قارشيلايه‌رق بالعموم اردو افراد وضابطـانه محـاربه‌نك
طرز جريانى حقنده بر فكر ويرمك واول امرده تعبيه حدودى داخلنده كوچك
مقياسده مقـابل تعرضلرله اعتماد خاصه‌سنى حاصل ايتمك صورتيله، بردرجه‌يه قدر
اولسون، تلافيسى ممكن ايدى. هله دشمنى طرد ايتمك حالنده قوۀ معنويه كركى كبى
آرته‌جق ايدى. بو امكانك حصولى حالنده تصوراتمزك باشه چيقارلمسى مأمول ايدى

حركات تعرضيه‌نك، شكل وصورت اجراسى هر نه وجهله اولورسه اولسون
موقع مستحكم قوۀ سيـاره‌سى ايله توحيدى ايجـاب ايدردى. بوسـببله قلعه قو
سياره‌سنك تازه برحالده اشترا كنى تأمين ايچون آن مرهوننك حلوله قدر بيوك
مقياسده خروجلردن توقى اولنمسى موقع مذكور قوماندانلغنه امر ايدلدى. مع التأسف
آتى الذكر جريان احوال تصوراتك موقع فعل واجرايه وضعنه امكان براقمامشدر

بوكونده (٦ تشرين اول) دشمنه دائر مختلف منابعدن كلن معلوماتك خلاصه‌سى

— «مالقوچلر» قريه و قلعه‌سى بولغارلرك طوپ آتشيله ياقلمش و «كروان سراى
قله‌مزك حين تخليه‌سنده عسكرمز اهالى طرفندن آتشه طوتلمشدر.

٢ — اوچ طـابورلق دشمن قوتى « حاجيلر » و « كوچك اوكلى » يـ
دوغرى ايلرولمه‌مشدر.

٣ — (مريج _ طونجه) منطقه‌سنده و « تاتار رشاديه » ايله « ميخاليچ
آره‌سنده‌كى « قالقان تپه » آرقه‌سنده‌كى صرتلرده بر مقدار دشمن پياده‌سى واردر

٤ — اسير براونباشينك افاده‌سنه نظراً : ايكنجى آلايدن بر، آلتنجى وخاص
آلايلرندن اوچر سوارى بلوكيله اوتوزنجى پياده واحتياط آلايلرينك « حبيبجه
ده، « اسكى زغره » فرقه‌سندن بر آلايك « خاصكوى » ده، بر آلايك «اوفلاخانلى
و بر آلايك « درويش تپه » شمالنده بولنديغى آكلاشلمشدر.

٥ — بر آلاى دشمن سـواريسى « يخشى بكلى » و « قوجه يعقوبلى » يـ
دوغرى ايلروله‌مش وبر مقدار دشمن قوتى‌ده « درويش تپه » و« كوستى كوى
جهتندن يوروهمشدر.

٦ « سلبكم » ، « قورت كوى » ، « آطه چالى » استقامتنه دوغرى دشمن
قوللرى ايلرولمكده « محمودلى » مقـابلنده بعض دشـمن قوتلرى كورولمكده

« آردا » نك مقابل ساحلنده‌كی « آطه چالی » دن « بولغار یووه‌بوكی » نه قدر حاكم تپه‌لر دشمن النده‌در.

٧ — « قیرجه علی » منطقه‌سنده « غابرووا » نك جنوب شرقیسنده‌كی « حسن تپه » یی قطعاتمز ضبط ایتمشدر.

٨ — درت طابور ودرت طوپ ایله باشی بوزوقلردن مركب بر دشمن قوتی « آی دوغمش » ه هجوم ایتمش و « آی دوغمش » قله‌سنك آرقه‌سی آلنمشدر. بو مصادمه‌ده اوچ مجروح وبر شهیدمز واردر.

٩ — عین مقدار بر قوتله « قره‌كوزلر » ه دوغرو حركتله مصادمه باشلامشدر.

١٠ — اوچ طابور پیاده و درت طوپدن مركب بر دشمن قوتی « یحیالی » منطقه‌سنده « بك كولی » و « یكی محله » قله‌لری جوارنده مصادمه‌یه باشلامشدر. بر طابورلق دشمنك « حاجی اوبه » ده بولندیغی آكلاشلمشدر.

١١ — « پشماقلی » جهتنده « روژن » و « قره‌مانجه » قله‌لرنده مصادمه دوام ایتمكده‌در.

١٢ — دشمن ایكی استقامتدن « دره‌كوی » نه و « چناق » ده‌كی قوتمز « روغوج » ه طوغری حركت ایتمشدر.

مستقل سواری فرقه‌سنده :

مستقل سواری كشف بلوكلری خط حدود اوزرنده همان هر نقطه‌ده دشمن پیاده‌سنه تصادف ایتمشدر. سواری برنجی لواسی « یاقه‌جق » قله‌سی قارشوسنده‌كی دشمن قله‌سنی ضبط ایله برابر بر پیاده طابوری وبر مترالیوز مفرزه‌سندن مركب دشمن ایله اوچ ساعتدن فضله محاربه ایتمشدر. دشمن « وایصال » و « حاجیلر » ، « كوچك اوكلی » قریه‌لرینی اشغال ایتمش، « كوچك اوكلی » قریه‌سنه برده دشمن بطریه‌سی كلمشدر.

ادرنه موقع مستحكم قوماندانلغنده :

دشمن « طونجه » شرقندن و « طونجه » ، « مریچ » ، « آردا » آره‌سندن و « آردا » جنوبندن هر طرفده قوتلی بر پیاده آلاینی تجاوز ایتمیان منتظم قوتی ومیلیس عسكری ایله حدودلری تجاوز ایتمشدر. دشمن حدودلرمزدن اعظمی اوله‌رق یدی كیلومتره قدر ایچرویه كیرمش وبورالرده توقف ایتمشدر. شیمدی‌یه قدر قلعه منطقه‌سنده‌كی حدود قسمنده طوپ آتشی اجرا ایدلمامشدر.

اوكله‌دن صكره بش بچقده تقریباً بر آلای دشمن سواریسنك « لفکه » استقامتنده وبر سواری مفرزه‌سنك دخی « کوستی کویی » استقامتنده حرکتی کورولمشدر .
« مصطفی پاشا » کوپریسی وفرونی تخریب ایدلمشدر .

قرارگاه عمومیده :

« پارس » دن بیلدیرلدیکنه کوره بلغارلر ۳ اردو تشکیل ایتمشلردر . برنجی اردو « ایوانوف » قومانداسنده (خرمنلی ـ سیمنلی) جهتنده طوپلانمشدر . (فلبه ، اسکی زغره ، صوفیه ، دوبنیچه ، و یراچه) فرقه‌لرندن متشکلدر .
اوچنجی اردو « دیمتریف » قوماندا‌سنده « طونجه » شرقنده طوپلانمشدر . (اسلمیه ، پلونه ، روسجق ، شمنی) فرقه‌لرندن متشکلدر .
جمعاً تراکیا دارالحرکاتنده بلغارلرك « ۲۱۶ » طابور و « ۱۵۳ » بطریه‌لری وار ایمش . ایکنجی اردو « استروما » وادیسنده و « کوستندیل » حوالیسنده تجمع ایدییور . قوماندانی جنرال « قوتینچف » در . قسم کلیسی احتیاط قطعاتیدر . بردان تفنکلری وعادی آتشلی طوپلرله مجهزدرلر . مجموعی « ۷۲ » طابوردر .
صرب اردوسی دخی اوچ اردودن متشکلدر . برنجی اردو « موراوا » وادیسنده تجمع ایتمشدر . برنجی اردو برنجی بان فرقه‌لرندن بش فرقه اولوب قوتی « ۸۰ » طابور پیاده ، « ٤٥ » بطریه‌در . ایکنجی اردوسی « زیرقوویچ » قوماندا‌سنده « ۷۰,۰۰۰ » قوتنده اولوب قسماً « نیش » ده بولنیور ، بر قسمی‌ده « کوستندیل » ه حرکت ایتمشدر . برنجی اردو « اسکوب » ه ، ایکنجی اردوده « کوستندیل » دن « پلنغه » یه تعرض ایده‌جك ایمش . اوچنجی اردو « ۳۰,۰۰۰ » قوتنده « یکی پازار » سنجاغی علیهنه تخصیص ایدلمش اولوب قره‌طاغلیلرله اشبو سنجاق داخلنده توحید حرکت ایده‌جك ایمش .

دشمنك وضعیتی حقنده مطالعات :

دشمن حقنده منابع مختلفه‌دن مورود معلومات ایچنده اك زیاده حائز اهمیت اولان بلغارستان قوای حربیه‌سنك اردولر حالنده صورت تشکیل و دارالحرکاتلره وجه تقسیمنه دائر اولاندرکه قسماً « رومانیا » طریقیله مستحصل معلوماتی تأیید ایدییوردی . بو معلومات شمدی‌یه قدر مجهولیت ایچنده بولنان واغلب احتمالات اوزرینه بنای اساس ایدن قرارکاهلری خیلی تنویر ایلدی . بیوك جزؤ تاملرك تصور ایدلدیکی کبی کاملاً اوچر لوالی دکل ، بلکه بعضلرینك ایکیشر لوالی فرقه‌لر

حالده بولنديغی ظننه قوت ويرديردی . صرب اردوسی قوۀ عموميه‌سی حقنده وقت حضرده اركان حربيۀ عموميه‌مزجه ياپلمش اولان حسابلره كوره بوكون تشخيص استخبار ايديلان « ماكدونيا » يه قارشو اجرای حركاته مأمور اردولردن بشقه ٤٠ الی ٥٠ بيك نفرلك بر قوتك‌ده « بلغارستان » ه كچمش بولنمسی احتمالی تقويت بولمقده و قبل‌الحرب قوۀ مذكوره‌نك « خاصكوی » حواليسنه نقل ايدلمش بولنديغی حقنده‌كی خبرلری تأييد ايتمكده‌در. شمدی‌يه قدر واقع اولان استخبارات و شو مطالعات شرق اردوسنك آرتق بلغار اردوسی قوای كليه‌سی قارشوسنده بولونديغنه شك وشبهه براقمامشدر.

بالاده ١ و ٢ نومرولو تحتده يازيلان و آيريجه سواريدن وارد اولان معلومات دشمنك « طونجه » شرقندن بوكون قوای جسيمه ايله تعرضه كچمديكنی وتجاوزه اوغرايان مواقعه كلن صنوف مختلفه‌دن مركب قوتلرك بو حواليدن كله‌جك قوللرك ايلری سورولمش اقسامی اوله‌جغنی اشراب ايدييوردی . « طونجه » ايله « مريچ » آره‌سنده‌كی حركات‌ده بويله ايدی . فقط « آردا » و « قيرجه علی » منطقه‌لرينه قارشو ياپيلان تشبثاتك دها شدتلی اولمسنه نظراً اورالرده‌كی قوتمزی پوسكورتوب آتمه‌دنجه دشمنك حركات اصليۀ تعرضيه‌يه‌كچميه‌جكی آكلاشيليوردی. بلكه بلغارلر بو حواليده مهمجه بر قوتله ياپه‌جقلری تعرضله « قيرجه علی » منطقه‌سنه شرق اردوسی قوۀ سياره‌سندن برقسم دها جلب ايتمكی دوشونمشلردر.

شرق اردوسنك وضعيتی :

بوكون تحشد منطقه‌سنده بولنان شرق اردوسی قوتلرينك وضعيتی بروجه آتی ايدی :

٣نجی قول اردو — «قرق كليسا» حواليسنده شوراده، بوراده‌كی مفرزه‌لرينی جلب ايتمش ايدی. «آفيون قره حصاری» فرقه‌سندن بش و ١٧نجی قول اردودن اوچ طابورله‌ده تقويت بوله‌جق ،

١ نجی قول‌اردو — (اصل بكلی ـ يكيجه ـ لفه‌جه ـ قره‌علی) منطقه‌سنده. قول اردو قرارگاهی ، « قواقلی » .

٤نجی قول اردو — « ايزميت » فرقه‌سی ايلری قطعاتيله « خاصكوی » ده قسم كليسی مع قرارگاه « عثمانلی » ده، ١٢نجی فرقه ايلرو قطعاتيله « غابيلر » ك درت كيلو متره جنوب شرقيسنده‌كی كوپری ايله « اولو پاشا » خطنده ، قسم كليسی مع قرارگاه « عثمانلی » [عثمانجی] غربنده ، قول‌اردو قرارگاهی : «حوصه»ده .

۱۱ نجی فرقه — بو اقشامه قدر ٤۰ کیلومتره یورویشله اقشام کچ وقت « قاچلی » جنوبنده « خاندایلی »یه مواصلت ایده‌جك.

۲ نجی قول اردو — « بابا اسکی » حوالیسنده طوپلانمقده، قول اردو قرارکاهی: « بابا اسکی » ده بولنیوردی.

بو کون دشمن ایلرولمکه دوام ایتمدیکی حالده دردنجی قول اردونك «خاصکوی»ه طوغری ایلری یناشمش اولمسی طولاییسله شرق اردوسی وضعیتنك دها مساعد بر حاله کلدیکی اکلاشیلیور. شو حاله نظراً ۷ تشرین اول ایچون‌ده اردونك اکمال تحشیداتنه، دشمن طرفندن تعجیز اولنمقسزین دوام ایدیله‌بیلمسی اغلب احتمال ایدی. ۸ نجی کون ایچون‌ده عین احتمال وفقط بر درجه ضعیف اولمق اوزره موجودی ایدی. اردومزك وضعیتی شوصورتله محاکمه اولنمقده ایکن باش‌قوماندانلق وکالت جلیله‌سندن همان حرکات‌تعرضیه‌یه قیامی امر بر تلغرافنامه دها وارد اولدی.

۶ تشرینه اول مخابراتی :

باش قوماندانلق وکالتیله صوك ۲٤ ساعت ظرفنده‌کی مخابراتمز زیاده‌سیله‌شایان اهمیتدر. مقام مشارالیهادن مورود تلغرافنامه‌نك صورتی ایله بوکا ویریلن جواب بروجه آتیدر :

لوله برغوسده شرق اردوسی قوماندانلغنه

« بورادن حرکت‌عالیلری‌کونی برلکده‌اتخاذ ایدلمش اولان‌مقررات دائره‌سنده همان حرکات تعرضیه‌یه مباشرت بیورلمسی وابتدار اولندیغنك اشعاری کمال اهمیتله توصیه اولنور. » [*] ۶ تشرین‌اول ۳۲۸ باش‌قوماندان‌وکیلی برنجی فریق

ناظم

باش قوماندانلق وکالت جلیله‌سنه

« ج — ۶ تشرین اول ۳۲۸. ینه تعرض امریکزی آلدم. بینمزده اتخاذ قلنمش اولان مقررات هنوز طرف عالیلرندن انفاذ واجرا بیورلمدی. مرتب ردیف فرقه‌لری هنوز کلمه‌دی. بوبابده‌کی مشکلاتی تفصیل ایدن برعریضه‌یی بوصباح ملازم نهاد افندی‌یه تودیعاً کوندردم. فقط ایکی اوچ ساعتدنبری احوال حربیه کسب وضوح ایتمکده‌در. دشمنك بر قولنك « طونجه » نك شرقنده ظهور ایدرك

[*] بر کون اول اردونك نه‌درجه طاغنیق اولدیغنی کوسترر جدولك ینه قرارکاه عمومیدن کوندرلمش اولدیغنی بوراده تکرار خاطرلاتمق ایسترم.

حدودی تجاوز ایتدکلری ودیکر ایکی قولنکده احتمال یارین اقشامه دوغری « قرق کلیسا » اوزرینه کله‌جکی تظاهر ایدییور. شوحاله کوره ایکی اوچ کونه قدر بر بیوك میدان محاربه‌سنك وقوعی محققدر.

۱ نجی ، ۲ نجی قول اردولر قطعات وافرادی نزدنده اوچر یوز فشنك وار. بونلرك اتمامی و« بابا اسکی »ده هنوز طوپلانمقده اولان ۲ نجی قول اردو مرتباتی استانبولده بولندیغندن بونلرکده عاجلاً یتشدیرلمسی لازم کلنلره امر بیوریکز. بتون قرارکاه کیجه‌لی کوندوزلی سعی ایدییور . فقط تصادف ایدلمکده اولان مشکلات اوراجه معلوم اوله‌میور . نواقص معروضه اکمال ایدلمکسزین وقوع بوله‌جق تعرضدن اردونك وطولابیسیله مملکتك دوچاراوله‌جغی فلاکتی دوشونمك عاجزلری ایچون جمله وظائف اساسیه‌دندر . دائما تعرض ایدلمسی امربیوریلیور . فقط معروضات متعدده ایله اکمالی طلب ایدیلن نواقص حقنده بر امر عالیلری آلینه‌میور . بناءعلیه بوراجه احوالك کوستره‌جکی ایجابه کوره تدافعی ویا تعرضی ایفای وظیفه‌یه توسل وبوبابده صوك درجه‌یه قدر صرف غیرت ایدیله‌جکنه امنیت واعتماد بیورمکزی ومعروضات واقعه دائره‌سنده نواقصك بر ایکی کونه قدر یتشدیرلمسنه عنایت بیورلمسنی عرض وجمله‌مزك توقیفات صمدانیه‌یه مظهریتمزی تمنی ایلرم . »

۶ تشرین اول ۳۲۸ — شرق اردوسی قوماندانی
برنجی فریق عبداه

باش قوماندانلق وکالتنك امر تلغرافیسی یا بوکون صباحلین واقع اولان معروضاتمزك هنوز واصل اوله‌مسندن ویاخود بزجه معلوم اولمیان وبلکه‌ده بزه بیلدیرلمك ایستنمیان بعض اسبابدن طولایی تعرضك سریعاً اجراسنی طلب ایدییور ایدی . هرنه‌صورتله اولورسه اولسون تأکیداً ویریلان بوامر بتون اردونك سلامت وفلاکتندن رأساً مسئول اولانلر نزدنده دشمن اردوسی قوت وقدرتنك حدندن زیاده استصغار اوله‌رق اردومز قیمت حربیه‌سنك قطعیاً نظر دقت واهمیته آلنمقسزین ونواقصنك اتمامنه ولو قسم اعظمنك اولسون اکمال تحشیداتنه باقلمقسزین موفقیتك تمامیله طالعه براقلمق ایستندیکنی اکلاتمقده ایدی . بوصره‌ده اوچنجی قول اردو قوماندانلغندن دخی وضعیت حقنده مطالعات مهمه‌یی وبالنتیجه همان تعرضه قالقلمسی آرزوسنی حاوی برراپور وارد اولدی . مذکور راپورده عیناً شودر :

شرق اردوسی قوماندانلغنه قرق‌کلیسادن ٦ تشرین‌اول ٣٢٨

« دشمنك وضع الجیش حضریسنه وخطوط سوق‌الجیشیه استقامتنه نظراً بری « جسر مصطفی پاشا » قارشوسنده دیگری دخی « یانبولی » نك جنوبنده (قزیل یکیجه ـ پاپاس کوی) خطنده تحشد ایلیه‌رك ایکی غروپ تشکیل ایتمسی احتمالی اغلبدر . اشبو غروپلردن « قرق کلیسا » قول اردوسنجه نظر اعتباره آلینه‌جق اولانی (قزیل یکیجه ـ پاپاس کوی) خطی جنوبنده بولونانیدر .

« پاپاس کوی » ندن (غائبلر ـ اریکلر) طریقیله ایلرولیه‌بیله‌جك اولان دشمن، بلغار شرق اردوسنك صول جناحنی تشکیل ایده‌بیله‌جك اولان قوت اولوب بر فرقه‌دن‌زیاده اولمسنه احتمال‌ویریله‌مز . اشبو فرقه‌نك جهت شرقیه‌سنده بولنوب « دره‌کوی » اوزرندن ایلرولیه‌بیله‌جك بر قوت‌تصور اولنسه بیله بونك وظیفه‌سی آنجق « طرنوه‌جق » حوالیسنده‌کی بلغارلری‌تسلیح ایله خطوط مواصله‌مزه‌دوغری سوق ایتمکدن‌عبارت اوله‌جغندن مهم مقدارده اوله‌ماز (پاپاس کوی ـ دره‌محله‌سی ـ وایصال ـ چشمه‌کوی ـ پترا) استقامتنده دخی دشمنك بر فرقه ایله تعرض ایتمسی مأمولدر . اشبو ایکی فرقه‌دن غیری کله‌جك قوتلر « یکیجه » جوارنده بولنوب ایلری قطعاتی « قیون کاوور » ه قدر سوق ایتمش اولان برنجی قول اردومزك جبهه‌سنه تصادف ایتمسی طبیعیدر .

بلغارلرك (قرق‌کلیسا ـ یکیجه) قارشوسنده‌کی قوتلری هرنه مرتبه‌ده اولورسه اولسون الیوم برنجی واوچنجی قول اردولرك متحشدبولنان قوتلرینه قارشو حاکم عد اولنه‌ماز. بوجهتدن بیوك بر قوتله تعرضی فرض ایدلسه بونك برقسم مهمی « یکیجه » اوزرینه سوق ایدرك برنجی واوچنجی قول اردولری شرق جهتنه دوغری آتمق اوزره حرکت ایده‌بیلیر. بوکا قارشو اوچنجی قول اردونك وظیفه‌سی بلغارلرك صول جناحی کریسنه طوغری دوشمکدر . « قرق کلیسا » یی جهت شرقیه‌دن یعنی « قوزد کوی » اوزرندن‌چویره‌بیله‌جك صورتده‌بلغارلرك سوقیاتده بولنه‌بیلمسنه نه وضع‌الجیشلری ، نه‌ده وضعیت اعتباریله انتظار اولنه‌ماز .

« قرق‌کلیسا » نك اشبو شرق‌شمالی جهتی‌ذاتاً پك متین اولوب جزئی‌قطعات ایله مدافعه‌یه الویریشلی اولدیغندن بو جهتدن وقوعه کله‌جك تعرضدن هیچ بر تهلکه ملحوظ دکلدر .

یوللرك فنالغی واوزونلغی حسبیله وقوای عثمانیه‌نك (قرق کلیسا ـ یکیجه) خطی اوزرنده واسع بر جبهه‌یه مالك اوله‌لرندن ناشی دشمنك بر تك قول ایله

ایلروله‌میوب متعدد یوللردن گله‌سی وهر یولدن دخی آنجق برفرقه سوق ایده‌بیلمسی درکار اولدیغندن ، اراضینك غایت كسيك ومانعه‌لی بولنمسندن بالاستفاده برنجی قول اردونك « پتره » اوزرندن كله‌بیله‌جك قطعاته قارشو كیدوب انی وانك جهت غربیه‌سنده‌كی قوتلری اشغال ایتمسی وبلغارلرك هنوز یول قوللرنده طاغنیق بولنمسندن بالاستفاده « قرق كلیسا » ده‌كی قوتمزك « تكه صوبی » نك جهت شرقیه‌سندن « اریکلر » استقامتده ایلرولیه‌رك ودشمن فرقه‌سنی یوسكورده‌رك برنجی قول اردومزله حربده بوله‌جق اولان دشمنك كریلرینه دوشمسی اقتضا ایدر .

شو حالده بردشمن تعرضنه قارشو بو قول اردولرمزك حال مدافعه‌ده قالمیوب آچیق جبهه ایله ایلرولیه‌رك یول قوللرنده بولنان دشمنی قارشولاملری و دشمنك طاغنیقلغندن استفاده‌یه مسارعت ایتملری ضامن موفقیت كورلمكده‌در.

« قرق كلیسا » نك شمالنده‌كی كویلرمزك علی‌الخصوص « مالقوچلر » ده‌كی ذخیره‌نك یاقمسی دشمنك بو جهتدن مهم بر تعرضده بولنمق امانده اولمدیغنه دلالت ایده‌بیلیر . شاید ایلرولنه‌سه دخی (یكیجه ـ قرق كلیسا) خطنده‌كی قوتمز الیوم كافی عد اولنه‌بیلیر. علی‌الخصوص كه بالاده بیان اولندیغی وجهله سرعتله و آچیق جبهه ایله تعرض سایه‌سنده دشمنك یول قوللرینی باصدیرمق امكانی سهولتله الده ایدیله‌بیلیر . اشبو مطالعات قاصرانه‌مه نظراً امر وارادهٔ قوماندانیلرینه انتظار ایده‌رم. »

بحریه ناظری و اوچنجی قول اردو قوماندانی
محمود مختار

كوریلیوركه هریرده تعرض ایچون بر تمایلك وار : باش قوماندانلق وكالتی تعرض امر مؤكدینی تأكید ایدیور . قول اردو قوماندانلری عین ارزویی اظهاره باشلایور. بز ایسه هنوز شرائط مساعده‌نك حصولنه انتظاراً تعرض حقنده بالاده بیان ایتدیكمز نقاط نظرمزی محافظه ایدییورز . بو مسروداتمزی ۷ ، ۸ تشرین اول ایچون ویردیكمز صورتی آتیده مندرج امر دخی اثبات ایدر . شیمدی اوچنجی قول اردو قوماندانلغنك راپوری حقنده‌كی ملاحظاتمزی تمهید ایلیه‌جكز.

مشارالیه اولا بلغار اردوسنك ایكی غروب حالنده اجتماع ایده‌جكنی وبونلردن (قزیل یكیجه ـ پاپاس كوی) خطی جنوبنده بولونانی نظر اعتباره آله‌جغنی یازییور. راپور تماماً مطالعه اولندیغی حالده تكمیل بو غروبی نظر دقته آلمیوب منحصراً بو غروب صول جناحندن بحث ایتدیكی آكلاشیلیور. فی‌الحقیقه اوچنجی

قول‌اردویه قارشو وبا آنك حركاتنه طوغريدن طوغری‌يه اجرای تأثير ايده‌جك قسم جناح مذكوردر.

قول اردو قوماندانی، دشمن اردوسی صول جناحی منتهاسنك « اريكلر » اوزرندن صارقه‌جغنی، بونك‌ده اعظمی برفرقه قدر اوله‌جغنی تخمين ايديور ودها شرقدن مثلا « دره كوی » اوزرندن ايلروليه‌بيله‌جك برقوتك آز اوله‌جغنه وبونك منبد برتأثير كوستره‌ميه‌جكنه حكم ايليور. بوحكم دوغرودر. بوملاحظه‌ده تماميله هم فكر اولديغمز اوله‌جه بو بابده تمهيد ايتديكمز مطالعه‌دن‌ده مستبان اولور.

مشاراليه بر فرقه‌نك‌ده « پتره » اوزرندن تعرضی مأمول ايديور. شو حالده ايكی دشمن فرقه‌سنك دوغريدن دوغری‌يه « قرق كليسا » اوزرينه، يعنی اوچنجی قول اردو عليهنه ايلروليه‌جكنی ودها غربدن كله‌جك قوتلرك ايسه‌قوای اصليه‌سيله (اصل بكجی ـ قواقلی ـ يكی محله ـ لفه‌جه) منطقه‌سنده بولنان برنجی قول اردو قطعاتی طرفندن قارشولانه‌جغنی طبيعی عد ايديور. بناءً عليه بلغار اردوسی صول جناح قوتلرينی ايكی فرقه‌دن فضله، بلكه اوچ فرقه اوله‌رق قبول ايديور. بويله اولدينی حالده بلغار قوتی ۳نجی و۱نجی قول اردولرمز قوای متشحده‌لرينه فائق تصور ايتميور. واقعا بالآخره ظهورات تفوق قوا مسئله‌سنی حل ايله‌مش ايسه‌ده سرد ايديلن مطالعه‌يه نظراً هنوز قوهٔ عموميه‌لری مجموعی « ۵۰ » بيكه بالغ اولان مذكور قول اردولر قوتنه قارشو ۳ بلغار فرقه‌سنك ضعف ويا مساواتی قبول ايديلمز.

دشمنك صول جناحيله وبيوك برقوت ايله تعرضی حالنده ايكی‌اردونك توحيد مساعی ايله‌رك برنجی قول اردونك قوهٔ مذكوره‌يی شرقه آتمسی واوچنجی قول اردونك شرقدن غربه دوغری دشمنك صول جناح وكريلرينه دوشمسی كيفيتی ايسه قوتجه تفوق دشمنده بولنمق دولاييسيله برحسن تمنی اولور. باخصوص نظر مطالعه‌يه آلنان منحصراً دشمن اردوسنك صول وآكا قارشو بزم اردونك صاغ جناحی‌در. اشبو حركات متصوره‌نك عينی زمانده اردو اقسام سائره‌سيله ارتباط ومناسبتنك نه يولده تأمين اولنه‌جغی كيفيتی‌ده آيروجه جای ملاحظه‌در.

قول اردو قوماندانك دها صكره‌كی ملاحظاتنك بتون اردو ايله اجراسی ـ قيمت حربيه‌يی حائز و مانوره اجراسنه قادر قوای عسكريه‌يه مالك اولديغمز ـ حالده ـ يك طوغری اوله‌بيلير. مشاراليه « قرق كليسا » نك جهت شرقيه‌دن

چوریلمه‌حکنی قطعی افاده ایله بیـان ایدییور. بلکه بو بیاناتی ٥ تشرین اولده اردودن ویریلان امر اوزرینه‌در. ـ معلوم اولدیغی اوزره امر مذکورده « قرق کلیسـا » نك شرقندن وقوعی ملحوظ احاطه حرکتنه قارشو اردو صاغ جناحنك محافظه وتأمینی وظیفه‌سی ده اوچنجی قول اردویه تودیع ایدلمش ایدی. فی‌الحقیقه « قرق‌کلیسا » نك شرق‌وشمال شرقیسنده‌کی اراضی، مناعتی جهتیله، اوقدر حرکته الویریشلی دکلسه‌ده بورالری آشوب کلمك مشکلاتنه قاتلانمق، ای‌انداخت میدانلرینه مالك، اولدقجه تحکیماتی حائز بر جبهه‌یه قارشو حرکت ایتمکدن هیچ شبهه یوقکه اولادر. هله اردو صاغ جناحنك « قرق کلیسـا » یه استنادینه نظراً مطلقا موقع مذکور شرقنك پك اهمیتسز تلقی ایدلمه‌مسی لازمدر.

« قرق کلیسـا » شمالنده‌کی کویلرك وبالخاصه « مالقوچلر » ده‌کی ذخیره‌نك یاقلمسی حقنده‌کی مطالعه فی‌الحقیقه بو اجراآتك بلغار عسکری طرفندن بیلیه‌رك یاپلمش اولمسی حالنده دوغری اوله‌بیلور. فقط مذکور قرادن اکثریسنك مسلمان کویی اولمسنه نظراً یابلغار اشقیـاسی طرفندن قصداً ویاخود دشمن النه کچمه‌سی ایچون کویلیلر طرفندن احراق ایدلمش اولمسی ده وارد خاطر اوله‌جغندن اواستقامتدن مهم بر تعرضـك وقوعبولیه‌جغنه قطعیتـله حکم اولنه‌ماز. بالخصوص « اربکلر » اوزرینه ایلرولیه‌جك قوتك « مالقوچلر » دن کچمه‌سی محتملدر.

خلاصه : ۳ نجی قول اردو قوماندانلغنك بو راپورنده قول اردوسـنك ایفا ایده‌جکی وظیفه حقنده کوزل تصورانده بولندیغی کوریلیورسه‌ده بونی ایفا ایده‌جك عنصرك قیمت وقدرتندن بحث ایدلمیوب منحصراً عمومی اساسات اوزرینه بنـای مطالعه ایدلدیکی آکلاشیلیور.

۷ تشرین اولده جریان ایدن احوال

٦/٧ تشرین اولده موقع مستحکمده دشمنه دائر مورود معلومات :

« ۱ ــ اوکله‌دن صکره سـاعت ۸ صولرنده بر بلوك قدر دشمن سواریسی « طوغانجه » کوینه کیرمشدر.

۲ ــ « چرمن » اوکلرنده قوتی مجهول اوفاق تفك دشمن سواری قطعاتی کورولمشدر.

۳ « قره باغ » جنوبنده « بورغاجی چفتلکی » نه بردشمن سواری بلوکی کیرمش وآرقه‌سنی قوتی آکلاشیله‌میان بر پیاده قوتی تعقیب ایتمشدر.

٤ — دشمنك بوكون بهری لوا تخمین اولنان اوچ بیوك قولی « فیکله » ، « کیرچجی ... صکوی » ، « سوکن » اوزرینه یورودیکی واشبو قوتلر قارشوسنده بولنان اونجی فرقه‌مزك قطعیاً محاربه قبول ایتمیه‌رك قدمه قدمه چکلدیکی ویالکز طوپجیسی ایله « فیکله » قولنی اشغال ایلدیکی فرقه‌مز کوره قوماندانلغندن بیلدیرلمشدر.

٥ — اشبو قوللرك « طونجه » شرقنه کچه‌جکنه احتمال ویریلیور.

٦ — ینه ساعت اون بچقده کلن خبرلرده « کمال کوی » و « طوغانجه » استقامتنده بیوك بر آتش ظهور ایتدیکی وبونك « کمر طابیه » دن کوروندیکی بیلدیریلیور.

٧ — « طوغانجه » شرقنده‌کی مفرزه‌یی تقویه ایچون اوکله‌دنصکره ساعت التیده اوچ پیاده طابوری ایله بر بطریه طوپ وبر مترالیوز بلوکی سوق ایدلمش ایسه‌ده نشانجی آلایی فائق قوتلرله تماسدن احترازاً بو اثناده کری چکلمکه قرار ویره‌رك « ٢١٢ راقملی تپه » یه دوغری حرکت ایتمشدر. »

مستقل سواری فرقه‌سندن :

« صاری دانشمند » ده‌کی فرقه موضعندن دشمنك ایکی پیاده فرقه‌سیله ایکی سواری آلاینك (بیوك دربند — حاجیلر) یولنی تعقیباً « حاجی دانشمند » کوینه دوغری ایلریلدیکی کورولمش وفرقه‌مز طوپجیسی طرفندن تعجیز ایدلمشدر. اشبو قوتك پیشداری طرفندن « حاجی دانشمند » ك جنوب تپه‌لری ساعت اوچی یکرمی کچه اشغال اولنمشدر.

فرقه‌مز اوچ لواسیله « طاشلی مسلم » موضعنده حال انتظارده‌در. « لخنه پاشا » کوی جهتلرندن بر بچق ساعت قدر طوپ صدالری ایشیدلمشدر. والآن دوام ایلمکده‌در. »

وضعیت حقنده مطالعات ومقررات :

کرك قلعه‌دن وکرك سواری فرقه‌سندن مورود معلومات ارتق بوکون دشمنك حرکات عمومیهٔ تعرضیه‌یه ابتدار ایتدیکنی آکلاتیوردی.

« طونجه » ایله « مریچ » اره‌سندن ایلرولدیکی استخبار اولنان قوتلردن هر بری لوا تخمین اولنان اوچ قولك « طونجه » شرقنه کچه‌رك بوراده‌کی قوتلرله توحید حرکات ایلسی وقوای سائره‌نك ده قلعه‌نك احاطه‌سنه مأمور ایدلمش بولنملری طبیعی ایدی.

سواری فرقه‌سی طرفندن یالکز برقوتلی قولك ایلرولدیکی و « لخنه پاشا » کوی جهتلرندن سورکلی طوپ صدالری ایشیدلدیکی بیلدیریلیوردی. مذکور قولك

قوتی حقنده ویریلن معلوماتك موثوقیتنه تماميله اعتماد ایدیله‌میوب بو استقامتدن یالکز بر قوتلی قولك ایلرولدیکی و « لخنه پاشا » کویی جهتلرندن سوزکلی طوپ صدالری ایشیدلدیکی بیلدیریلیوردی . مذکور قولك قوتی حقنده ویریلن معلوماتك موثوقیتنه تماميله اعتماد ایدیله‌میوب بو استقامتدن یالکز بر قوتلی فرقه‌نك ایلرلمکده اولدیغنه و « لخنه پاشا » کویی جهتلرندهکی طوپسسلرندنده او استقامتدن کلمکده اولان بر دیکر فرقه پیشداریله خفیف سواری لواسی طوپجیسنك محاربه‌یه طوتوشدیغنه حکم اولندی .

شمدی‌یه قدر تجمعنی اکمال ایتمش وسوق الجیش یاپیلمه‌سنی‌یاپمش اولمسی‌بدیهی اولان بولغار اردوسنك بووجهله منفرد ایکی قول ایله « طونجه » شرقندن‌حرکتی پك آز محتمل بولندیغندن بر ایکی قولك دها صارقمقده اولدقلرینه قویاً احتمال ویرلمش وعین صورتله بونلرکده قریباً خبر النه‌جغی تخمین ایدلمش ایدی .

بولغار قوللرینك بوکون ایلری حرکته دوام ایتلری حالنده ۸ تشرین اولده زواله دوغری ویا زوالدن صکره ، اك کچ اوله‌رق ۹ تشرین اولده (قرق کلیسا — خاصکوی) خطنه واصل اوله‌جقلری تخمین اولوندی .

اردومز تجمع وضعیتنده ، ۳ نجی ، ۱ نجی ودردنجی قول اردولریله (قرق کلیسا — خاصکوی) خطنده وهنوز سفربرلك وتجمعنی اکمال ایده‌مامش اولان ایکنجی قول اردوسیله « بابا اسکی » ده بولوندیغندن بالاده‌سرد ایدیلن احتمال قوی قارشوسنده پك مساعد بر وضعیتده بولنمیوردی . بالخصوص خط اوزرنده بولنان بو قول اردولرکده بر چوق نواقصی وار ایدی .

اتخاذ اولنانه ترتیبات :

وضعیتی دها مساعد بر حاله کتیرمك وشو درت نقصان قول اردو ایله متین بر خط مدافعه‌ده یاپیله‌رق خصمی قارشولامق ایچون بولغارلرك سریعاً ایلرولمه‌لری احتماله قارشو زمان قزانمق الزم ایدی .

بووظیفه‌یی جبهه‌دن اجرا ایتمك یرینه موقع مستحکم قوتنه‌تودیع ایدرك یاندن تأثیر صورتیله ایفا ایتمك ترجیح ایدلدی. « فیکله » ده « طونجه »یی کچه‌جکی محتمل اولان قوللرك حرکاتی ممکن اولدیغی قدر تعویق ایدلدیکی تقدیرده « طونجه » شرقندن ایلروله‌یه‌جك قوللرکده تأخیر حرکت ایلیه‌جکلری اغلب احتمال کورولدی.

بناءً علیه اول امرده بومقصدك تأمینی موقع مستحکم قوماندانلغنه تبلیغ اولوندیغی

کبی قول اردولره (قرق کلیسا ــ یکیجه ــ بوستانلی) خطنده یاییله‌رق خط مذکوری مدافعه ایچون احضار واشغال ایلملری آتیده‌کی اردو امریله تفهم اولوندی. شوقدر وارکه بو امر عمومیدن اول قول اردولرله سواری فرقه‌سنه آیری آیری امرلر ویرلمش ، بونلردن اوچنجی قول اردویه ویریلن امرده « دره کوی » ، « قوجغاز » ، دولتلی آغاج » استقامتلرینک کشفنک درجهٔ لزومیتی وسواری فرقه‌سنه کذلك (قرق کلیسا ــ قوجغار) ، (قرق کلیسا ــ طرنوه‌جق) استقامتلرینک کشفنه اهمیت ویرمسی تبلیغ ایدلمشدی .

برنجی قول اردویه‌ده دولغون موجودلی بر سواری بلوکنك همان « ادرنه » اوزرندن « اورته کوی » استقامتنه سوقی ایله « آردا » نك جنوبنی و « قوشیقواق » استقامتنی کشف ایتدیرمسی و آله‌جغی معلوماتی « ادرنه » موقع مستحکم قوماندانلغی واسطه‌سیله اردو قرارکاهنه بیلدیرمسی امر اولنمشدی . [*]

دردنجی قول اردویه وعین زمانده موقع مستحکم قوماندانلغنه « آردا » منطقه‌سنده اجرای حرکاته مأمور اونبرنجی فرقه‌نك جلب وسوقی بیلدیرلمش ایدی.

عمومی اردو امری بروجه آتیدر :

٧ و ٨ تشرین اول ایچون اردو امری (٢) لوله‌برغوس اردو قرارکاهندن

٧ تشرین اول ٣٢٨

« ١ ــ بلغارلرك برر فرقه‌قوتنده تخمین اولنان اوچ یورویش قولی دوندنبری « کوچك اوکلی » ، « حاجی دانشمند » و « وایصال » دن جنوبه دوغری ایلریلمکده‌در .

١ــ٢ فرقه تخمین اولنان دیکر قوتنك دخی « مریچ » ایله « طونجه » آره‌سندن « ادرنه » اوزرینه ایلریلمکده بولندیغی استخبار اولنمشدر .

٢ ــ اردو (قرق کلیسا ــ یکیجه ــ بوستانلی) خطنده طوپلانه‌جق و اشبو خطی بروجه آتی تحکیم واشغال ایده‌جکدر :

٣ نجی قول اردو : (قرق کلیسا ــ قیون کاوور) آره‌سنده اولجه تحکیم ایتدیکی صرتده ،

---

[*] دردنجی قول اردویه نظام حرب موجبنجه التحاق ایده‌جك اولان یدنجی سواری آلاینك هنوز اوچنجی قول اردوجه کوندیلمه‌سی سواری بلوکنك اعزامنی ایجاب ایتدیرمشدر.

٤ نجی قول اردو : برنجی قول اردونك صولجناحنی تمدید وتحکیم ایده‌جك وایکی فرقه‌سی ایله صولجناح کریسنده احتیاطده بولنه‌جقدر .

۳ — ایکنجی قول اردو : احتیاط اوله‌رق « قواقلی » ده بولنه‌جقدر .

٤ — سواری فرقه‌سی قوتلی دشمن اوکنده « حوصه » یه دوغری چکیله‌جك ، دردنجی قول اردو ایله « ادرنه » ارەسنده ترصده دوام ایده‌رك اردونك صولجناحنی ستر ومحافظه ایده‌جکدر . اردونك صاغ جناحنی کشف ایچون بر سواری الاینی اوچنجی قول اردو قوماندانك امری التنه کوندره‌جکدر .

٥ — اردو قرارکاهی : ۸ تشرین اول اوکله‌ین ۱۲ دن اعتباراً « قواقلی » ده بولنه‌جقدر . خبرلر ۸ تشرین اول قبل‌الزوال ساعت سکزه قدر « لوله برغوس » ه واندن اعتباراً « قواقلی » یه کوندریله‌جکدر .

قول اردولر قرارکاهلرینی تلغرافله قرارکاه عمومی‌یه ربط ایده‌جکلردر .

شرق اردوسی قوماندانی برنجی فریق
عبداه

۷ تشرین‌اول اردو امرینك اعطاسنه اساس اولان فکر :

اشبو امرك اسباب موجبه‌سی شیمدی‌یه قدر وضعیت حقنده سرد و اتیان ایتدیکمز ملاحظاتدن قسماً مستبان اولمشدر . بناءًعلیه بوبابده تطویل مقالدن صرف نظرله یالکز برایکی نقطه‌یی تنویر ایتمك ایسترز . (قرق‌کلیسا — بوستانلی) خطنك بو وجهله اشغالی ارزوسنی اظهار ایتدیکمز زمان شرق اردوسی ارکان حربیه‌سنده متخالف رأی ومطالعه‌لر موجود ایدی . تعرض فکرینی پرورده ایدن ویا خطك صولجناحنك « خاصکوی » ده قالمسنه طرفدار اولانلرده وار ایدی . تعرضك اجراسی اردونك حالنه وایجابات وضعیته نظراً الك دکرسز مطالعه ایدی . اردونك حرکاتی تدافعی اولسون ، تعرضی اولسون موقع مستحکم ایله ارتباطده بولنه‌جغندن دشمنك تعرضی انتخاب ایتدیکمز خطده قبول اولنورکن اردو صول جناحنك چویرلمسنه احتمال ویریله‌مزدی . زیرا موقع مستحکمدن متعرضانه ایلروليه‌بیلمسی طبیعی اولان برقوت قارشیسنده دشمنك بویله بر تشبثی ممکن‌الاجرا اوله‌ماز ، ایکی آتش اره‌سنده قالمسنی انتاج ایدردی . موقع مستحکمدن یاپیله‌جق خروجك تأخری ایله اردونك تهلکه‌یه دوشمسی احتماله قارشی ایسه دردنجی قول اردو وسواری فرقه‌سنه ویریلن وظیفه ایله چاره‌ساز اولنمش ایدی .

بناءً علیه صولجناحی « خاصکوی » ده براقیوب « بوستانلی » یه چکمك ، خط مدافعه طولنك ۷ : ۸ کیلومتره قدر تنقیصی کبی برفائده‌یی موجب اولدیغندن قبول ایدلمش ایدی . « بابا اسکی » ده طوپلانمقده اولان ایکنجی قول اردونك « قواقلی » یه جلبی ایسه اوکون ایچون اولوب بالآخره « یونده‌لی » صرتلرینه سوق و اعزامی مقرر ایدی .

کشف خصوصنده بعض استقامتلر اوزرینه بالخاصه نظردقتی جلب ایدلمش اولان اوچنجی قول اردودن مورود راپورك شایان دقت قسمی شودر :

اوچنجی قول اردو قوماندانلغك راپوری :

« برنجی قول اردودن تلفونله آلدیغمز خبره نظراً جبهه‌مز ایلروسنده بولنان بعض کویلر چته‌لر طرفندن احراق ایدلمشدر . بوکا قارشو تدبیر اولمق اوزره یدنجی وطنوزنجی فرقه‌لرك جبهه‌سنه تصادف ایدن منطقه‌ده‌کی قرالك محافظه‌سی ضمننده علی‌الصباح مفرزه‌لر سوقی فرقهٔ مذکوره‌یه توصیه ایدلمشدر . « غائبلر » استقامتده ایلرولیوب حدوددی کچه‌رك اوجوارده بولنه‌بیله‌جك دشمن حقنده استکشافاتده بولنمق اوزره بو صباح برضابط کشف قولی کوندرلمشدر .

حدودده‌کی سواریلرمزدن استکشاف خصوصنده مع‌الاسف استفاده ایده‌مدك . بوحال قسماً امر وادراده‌کی نقصان ایله برابر قسماً دخی سواری حیواناتنك مشاق سفریه‌یه متحمل اوله‌جق درجه‌ده تغذی ایدیله‌مامسندن نشئت ایتمکده‌در . » .

بو راپوردن اوچنجی قول اردونك موجود سواریسی ایله مطلوب وظائف کشفیه‌یی ایفا ایده‌میه‌جکی وایلری امنیت ایچون سوق ایدلمك ایسته‌نن مفرزه‌لرك کشفندن ایسه سرعت و سهولتله واسع بر سعه داخلنده استفاده قابل اوله‌میه‌جغی آکلاشلدی . بوقول اردونك سواریسنی هرحالده تقویه ایتمك اقتضا ایدییوردی .

بو ایجاب ایسه وقتیله تقدیر اولنه‌رق سواری فرقه‌سنه صاغ جناحده کشف اجراسیچون اوچنجی قول اردو قوماندانلغك تحت امرینه بر آلایك همان اعزامی یازلمش ایدی . اردو امرینك اعطاسی کونی آقشامی موقع مستحکم قوماندانلغندن آتی‌المفاد راپور وارد اولدی :

شکری پاشانك راپوری :

۱۰ — ۷ تشرین اول کونی تعرض ایچون ویریلن امرلر اونجی فرقه‌طرفندن اجرا ایدیله‌مامشدر .

٢ — دشمنك اوچ لوا قدر تخمین اولنان بر قوتنك اونجی فرقه طرفندن بر تأثیره معروض اولمقسزین « طونجه » شرقنه کچدیکی ظن ایدیلیور.

٣ — ٧ تشرین اول اوکله‌دن صوکره بشده « سرای آق پیکار » لك دشمن طرفندن اشغال ایدلدیکی کورلدیکی حالده اوکله‌دن صوکره ساعت ١٠ ده دشمن کورلمامشدر.

٤ — « طونجه » شرقنده‌کی ٦ طابور و ٢ بطریه ایله ٢ مترالیوز بلوکندن مرکب مفرزه « قره یوسف » لك غرب جنوبیسنده‌کی « ٢١٢ راقملی تپه » ده بولنمقده‌در.

٥ — بیوك مقیاسده تعرضه کچلمه‌سی لزومندن باحث امر قوماندانلری اوزرینه شرق مفرزه‌سنك « موسی بکلی » نك غربنده‌کی « ١٨٨ راقملی تپه » یه چکلمسی و محاربهٔ قطعیه‌یه کیریشمامسی واونجی فرقه‌نك ده شفقله برابر (م ح ی د ب ر ل ن)ه چکمسی امری ویرلمشدر.

٦ — شرق مفرزه‌سندن مورود راپورده دشمنك تردده دوشدیکی، کشف قوللری طرفندن ٢ مترالیوز تفنکیله مع تجهیزات بر ضابط حیوانك الده ایدلدیکی خبری ویریلیور.

٧ — « مرعش » حوالیسنده کوریلان دشمنك اعظمی برپیاده آلایی قوتنده بولندیغی تخمین وظن ایدیلیور.

٨ — هنوز قلعه طوپلرینك استعماله لزوم کوستره‌جك وضعیت تکون ایتمامشدر.

٩ — شهرداخلنده طوپلانان ١٠٠ کسور اشخاص مضره تحت الحفظ درسعادته سوق ایدلمك اوزره ترنه ارکاب ایدلمشدر.

١٠ — اونبرنجی فرقه اوکله‌دنصکره ساعت اونده « قره آغاچ » ه واصل اولمشدر. کیجه‌یی « قره آغاچ » ده کچیره‌جکدر.

١١ — تحکیمات اهمال ایدلمامکده‌در.

١٢ — احوال صحیه ومحلیه وقوهٔ معنویه برکمالدر. »

وردنجی قول اردو قوماندانلغندن :

« اونبرنجی فرقه‌نك قلعه‌دن آلدیغی امر اوزرینه « ادرنه » استقامتنده حرکت ایلدیکی آکلاشلدی. مذکور فرقه‌نك قول اردویه التحاقی ایچون (ادرنه ـ حوصه) استقامتی ویرلمش ایسه‌ده سواری فرقه‌سنك « قوجه حضر » ه قدر چکلمش

اولمسی ودشمنك بر فرقه‌سنك ایلری قطعاتنك دون آقشام « سلیمان دانشمند » و حوالیسی جوارنده کیجه‌یی کچیردیکی جهتله بو آقشام « کچکنلی » و « کره‌ده‌لی » خطنه مواصلتی مأمول وقول اوردونك (حوصه ـ خاصکوی) خطنی یارین تخلیه ایده‌جکندن دولایی فرقه‌نك منفرداً (ادرنه ـ حوصه) یولنی تعقیب ایلمسی حالنده یالکز یقالانه‌جغی آشکار بولنمغله شوحاله کوره هانکی استامتی تعقیب ایلمسی تنسیب ایدیلیرسه همان شیمدی قلعه قوماندانلغنه امریله طرف عاجزی‌یه‌ده معلومات اعطاسی متمنادر. »

دردنجی تعرض امری :

بیوك قرارکاه عمومیدن بو آقشام شرق اردوسنك قوای اصلیه‌سیله (طرنوه ـ سیمنلی ـ خاصکوی) استقامت عمومیه‌سنده تعرضی حقنده آتیده‌کی امر موجه ورود ایتدی :

« شرق اردوسنك اجراسنه باشلایه‌جغی حرکات تعرضیه‌نك عمومیتله « ترا کیا » جهتنده‌کی دشمن قوای کلیه‌سنی شمال شرقی‌یه و شرقه دوغری آته‌جق صورتده تنظیم ایدلمسی آرزو اولندیغندن « ادرنه » موقع مستحکمندن تشکیل ایدیله‌جك یکی بر قول اردو دخی داخل اولدیغی حالده اردونك ایلك خطده‌کی قطعاتنك قسم کلیسیله (طرنوه ـ سیمنلی ـ خاصکوی) خط عمومیسی استقامتده ایلرولمك واردونك صاغ جناحنده‌کی قطعاتله صاغه طاشقین قدمه‌لی اوله‌رق بوتعرض حرکاتی تعقیب وعین زمانده اردویی « یانبولی » استقامت عمومیه‌سنه قارشو ترصد وتأمین ایتمك، « قیرجه علی » قطعاتی « خاصکوی » استقامت عمومیه‌سنده بو حرکات تعرضیه‌یه اشتراك ایتدیرمك موافق کبی مطالعه اولنمقده‌در . اردونك بو صورتله حرکات عمومیهٔ تعرضیه‌یه ابتداری حالنده اکر قوتلی دشمن قوللری « طونجه » طرفیندن وشرقندن جنوبه صارقارسه بدایتده صاغ جناحده‌کی قطعات عسکریه ایله اوزمانه قدر کیریدن ییتیشه‌جك اولان دیکر قطعات عسکریه و مثلا ١٦نجی قول اردو طرفندن طرد وتنکیل اولنه‌مدیغی تقدیرده دوچار توقف اولدیغی اثناده دیکر قول‌اردولرله دشمنك صاغ جناحی علیهنه شدتله تعرض اولنمسی قابل اوله‌جغی کبی بالعکس دشمن کندی قوای اصلیه‌سیله « خرمنلی » و (طرنوه ـ سیمنلی) جهتنده بولندیغی تقدیرده مرکز وصول جناحنده‌کی قول اردولر و « قیرجه‌علی » قطعاتی طرفندن صاغجناحی چوریله‌جك صورتده شدتله تعرض اجرا ایدلمسی

و بوصرده صاغجناحده‌کی قطعاتمز طرفندن کرك دوغریدن دوغری‌یه بو تعرضه اشتراك وکرکسه «یانبولی» جهتده‌کی دشمنك طرد وتنکیل وهیچ اولمازسه بهمه‌حال توقیف اولنمسی ممکن اولور. بالاده‌کی صورت‌حرکت دشمنك اول امرده «ادرنه»‌یی محاصره وسقوط ایتدیرمك و «دیمتوقه» استقامت عمومیه‌سنه توجه‌ایتك صورتیله وقوعبوله‌جق حرکاتنه‌قارشو دخی موفقیتله‌مقابله‌یی تأمین‌ایدر. ٥ تشرین اول ٣٢٨»

باش قوماندان وکیلی برنجی فریق
ناظم

امر موجه حقنده ملاحظات :

امر موجهه اساس اولان فکر وقناعته باقیلیرسه بلغار اردوسی قوای‌کلیه‌سنك (طرنوه ـ سیمنلی) حوالیسنده طوپلاندیغنك قبول ایدلدیکی ظن اولنور . واقعه جواباً ٦ تشرین اولده شرق اردوسی قوماندانلغندن‌ده امر موجهده اولدیغنه‌بکزر مطالعات یورودلمش ایدیسه‌ده مطالعات واقعه‌نك ٥ تشرین اول آقشامنه قدر آلنان معلوماته مبتنی اولدیغی اونودلمامق لازمدر . حالبوکه ایرتسی کوندن اعتباراً وضعیت توضح ایتمکه‌باشلامش ، « طونجه » شرقندن دشمن فرقه‌لرینك پیشدارلری اولمق لازم کلن مفرزه‌لر میدانه چیقدیغی کبی « اسلمیه » ، « پلونه » ، « روسجق » ، « شمنی » فرقه‌لرندن مرکب و « دیمتریه‌ف » قوماندانسنده بولنان اوچنجی بلغار اردوسنك « طونجه » شرقنده اجتماع ایتدیکی استخبار اولنمشدر . شوحالده آرتق دشمن قوای اصلیه‌سنك « طونجه » شرقنده اجرای حرکت ایده‌جکی حقنده‌کی افکار قوت بولمغه باشلامش ایدی . « دیمتریه‌ف » اردوسنك اجتماعندن شرق اردوسنی ٦ تشرین اول آقشامی خبردار ایدن قرارکاه عمومینك ٧ تشرین اولده اصدار ایلدیکی امر موجهده بو مهمه‌یی نظردقتدن دور طوتمش اولمسی شایان دقتدر .

قرارکاه عمومی تعلیماتنك بدایت امرده موقع اجرایه وضعی خصوصی تدقیق اولندیغی تقدیرده بتون خطوط مواصله‌نك ، پایتخت یولینك « طونجه » شرقندن ایلروليه‌جك بلغار اردوسنه ترکی وشرق اردوسنك بالاختیار « ادرنه » یه قاپانه‌رق « بازه‌ن » اردوسنك « مچ » ده اوغرادیغی فلاکته معروض براقلمسی نتیجه‌سنك محققاولدیغی عیاناً کورولور .

« طونجه » شرقندن‌ایلرولیه‌جك «دیمتریه‌ف» اردوسنك «طونجه» نك غربندن شرقه آلنه‌بیله‌جك بر فرقه ایله تقویه‌سی پك طبیعی اولدیغندن بو قوته قارشوشرق

اردوسنك يالكز صاغ جناح قطعاتى وصكره‌دن يتيشه‌جك اقساميله مقابله ايدرك تعرض عمومينك (طرنوه ــ سيمنلى ــ خاص‌كوى) خطنه اماله‌سنه حاكم اولان افكار وملاحظاتك وضعيتله اولان مناسبتى بر درلو آكلاشيله‌مامشدر .

هله « طونجه » شرقندن قوتلى دشمن قوللرينك صارقمسى احتماله قارشو اولان تصورات ــ بر دفعه شرق اردوسى قواى اصليه‌سى ايله (طرنوه ــ سيمنلى) اوزرينه توجيه اولندقدن و « طونجه » غربنه آلندقدن صكره بو نهر اوزرنده يالكز « ادرنه » ايچنده وبرده « عتيق كوى » جوارنده كچيد اولديغنه و « طونجه » نك بوموسمده هيچ بريرده كچيد ويرمديكنه نظراً قوتلى دشمن قارشوسنده قابل اجرا اوله‌مامق يك محتملدر .

اسباب مذكوردن دولايى بووضعيتك ايجاباتنه قطعياً توافق ايتميان شو ديركتيف بالطبع بوكون اتخاذ اولنان مقررات وتدابير اوزرينه بر تأثير كوستره‌مامشدر .

حركات تعرضيه‌يه قيامى موجب اسباب

اردو قراركاهى « لوله برغوس » ده ايكن ٣ نجى قول اردو قوماندانى محمود مختار پاشا « قرق كليسا » ده تلغرافخانه‌ده ماكنه باشنه كله‌رك ٦ تشرين اوله‌كى وضعيت حقنده باراپور درميان ايلمش اولديغى ملاحظاته استناداً برجرأت فوق‌العاده ايله وضعيتك بزه پك مساعد اولديغى قناعتنى اظهار ايليوب دشمن قوللرينى سريع ونا كهانى بر تعرضله تپه‌لمك تكليفنده بولنيوردى . قرارگاهك مطالعات ومقرراتى حقنده مشاراليه جواب ويرلمش ايسه‌ده بو ، كافى كورلميه‌رك بر آز صكره اردو قرارگاهى ايله « قواقلى » يه حركت اولنمش ايدى . بن واركان حربيه رئيسم اوچنجى قول اردو قوماندانيله يقيندن مذاكره ايتمك اوزره « قرق كليسا » يه حركت ايدرك محمود مختار پاشا ايله بولوشمشدق . مشاراليه برنجى قول اردو قوماندانى ايله‌ده كوروشديكنى وآنك‌ده صورت قطعيه‌ده وضعيتك مساعده‌سندن بالاستفاده تعرض فكر ومطالعه‌سنده بولنديغنى بيان وبونكله استحصال ايديله‌جك نتايج مفيده‌يى درميان ايلمكه باشلامش ايدى . جواباً طرفمزدن بسط وتمهيد اولنان مطالعات خلاصةً شودر :

« فى‌الحقيقه وضعيت غير مساعد دكلدر . دشمنك شمدى‌يه قدر ٣ فرقه قدر بر قوتنك « طونجه » شرقنده بولنديغنه دائر خبر آلندى . بردردنجى فرقه‌سنك‌ده « طونجه » شرقنه كچه‌بيلمسنه احتمال ويريليور . بتون بو قوتى شمديلك ٤٥ كيلو

مترەلك برجبهە اوزرندە وباخصوص قلعەنك تأثيرات مشتركەسنە نائل اولەجق صوجناحمز قارشوسندە بولنيور . فقط يە بوندن استفادە ايدەبيلەجك بر حالدە دكلز . بوكا قارشو اردومزك هنوز درت قول اردوسی بيلە تكميل مرتباتی ايلە مطلوبمز اولان خطدە تحشد ايدەمامشدر .

بوقول اردولرە مرتب رديف فرقەلرينك دها كلديكنی برطرفە براقەلم، افراد اكماليەسنی وقت وزمانيلە آلەميان وبوجهتلە فرقەلری موجودی ٤ : ٥ بيك رادەسندە اولمق دولايسيلە قوهٔ عموميەسی اون اوچ بيكی كچميان و طوپجی جبخانەسی هنوز درسعادتدن ورود ايتميان ٢ نجی قول اردو آنجق يارين « قواقلی » جوارينە كلەبيلەجكدر .

هلە احوال هوائيە سببيلە يوللر، دكل طوپلرلە يوكلی آرابەلرك حتی، بوش آرابەلرك بيلە حركتنە اوقدر مساعد دكلدر .

اردو قوهٔ عموميەسی اعتباريلە بوسببلردن اوتوری تماميلە فائق وحاكم بر موجود ووضيتدە صاييلەماز . تصور ايدلديكی كبی الدەكی موجودلە تشبثات تعرضيەيە قيام بتون نتائج موفقيتی طالعە باغلامق ديمك اولور . حال بوكە بوحربك عاقبتی شرق مسئلەسی اوزرينە تماميلە مؤثردر . بو مسئلەنك دوكومنی چوزديرمامك ايچون يك زيادە احتياطلی دوراننق لازمدر . بوكا بناءً قبول ايدەجكمز بر محاربەنك عاقبتندن تكميل شرائطی ايلە بهمەحال امين اولمدقچە صرف جرأت ايلە حركت نتائج مؤسفە توليد ايدەبيلور .

فكرمجە اردو بوكون كندوسنە تحكيم ومدافعە ايچون ويرلمش اولان خطی درت قول اردوسيلە تماميلە طوتسە دخی غايت مساعد اسباب مستثنا اولديغی حالدە حركات تعرضيەيە قيامدن صرف نظر ايتمك ايجاب ايدەجكدر . زيرا : اردونك تعليم وتربيەسی قيمت وتشكيلات عسكريەسی يكدن حركت تعرضيەيە قالقشمغە مساعد دكلدر .

شمندوفر خطی اوزرندە بولنديغی حالدە اعاشەسنی يولنە قويامديغمز بو اردو غلب اولسەبيلە ايلرويە كيدلديكی حالدە آچلق يوزندن بالآخرە دوچار فلاكت اولور . اونك ايچون اول امردە حاضرلانەجق موضع مدافعەدە دشمنی قارشولامق ومساعد احوال وشرائطە انتظاراً بدايت امردە مدافعە شقنی قبول ايتمك الك معقول بر تدبيردر . قرار قطعيمزدە بودر . »

بو مركزدە دوام ايدن مكالمات خصوصيەنك نتيجەسی اولەرق ٣ نجی قول اردو قوماندانڭ اقناع واماله ايدلديكی تخمين اولنەبيليردی .

$\frac{7}{8}$ تشرین اول کیجه‌سی « قرق کلیسا » ده کچیرلمش ایدی .

آیك سکزنجی کونی « قواقلی » قرارکاهنه عودت ایدلدی . بوکون دشمن حقنده آلنان معلومات ایله اردونك وضعیت وقوهٔ عمومیه‌سی آتیده کوریلور:

شمدی‌یه قدر بیوك قرارکاه عمومیدن تعرض حقنده وارد اولان امرلره ضمیمةً « یانبولی » استقامت عمومیه‌سنده همان حرکات تعرضیه‌یه ابتدار اولنمسی امر یشنجی بر تلغراف دها ورود ایتمشدی . دها صوکره « قیرجه علی » نك سقوطنه دائرده محلندن بر تلغراف کلدی . کرك بیوك قرارکاه عمومیدن وکرك « قیرجه علی » دن وارد اولان معلومات وتفصیلات اردو قرارکاهنك موجب حیرت وتأسفی اولمشدی. بیوك قرارکاه عمومی تعرض خصوصنی برقطعیت افاده ایله امر ایدیوردی . شو شرائط قارشوسنده اردو قرارکاهی اردونی سوق واستخدام خصوصنده‌کی نقطهٔ نظرینی ینه محافظه‌یه چالیشدی. فقط قرارکاهه کلن برنجی‌قول اردو قوماندانی یاور پاشا طرفندن « اردو بر چوق دفعه تعرض امرلری آلیور . وضعیت غایت مساعد ایکن قیملدامق ایستنمیور. مدافعه التزام اولنیور. بوحقایقدن خبردار اولان ضابطان برطرفدن صیزلانیور. دیکر جهتدن ایلروده برچوق مسلمان کویلری چایر چایر یانیور ، مهاجرین اسلامیه پریشان برحالده دونیور دونه‌میانلرده دشمن آیاغی آلتده چیکنه‌نیور بو فجایع افراد و ضابطانك قوهٔ معنویه‌سنی محو ایتمکده‌در .... الخ » کبی سوزلرله حسیات ایله اویناندیغی اخبار ایدلدی. بوحال اردو قرارکاهنك شمدی‌یه قدر تعرضه سوق واماله‌سی ایچون مؤثر اولان عواملە یقیندن مؤثر برضمیمه تشکیل ایلشدی .

بالانك تعرض امرلری یکدیکرنی تعقیب ایدیور، مادون قوماندانلری بوتون روحیله تعرض ایستیور . بوخصوصده مادونلرینك تأثیراتنه قاپلدقلری کبی اردو قرارکاهی‌ده حسیاتنه اماله ایدیبور ایشته بو وضعیتك نتیجه‌سی اوله‌رق مدافعه عزمی متزلزل اولمغه باشلامشدی . باخصوص قرارکاه عمومینك شرق اردوسی اجرا آتنه اساس اولمسی لازم‌کلن اوامر مؤکده‌سی اردونك احوالی حقنده ویریلن جوابلره حوالهٔ سمع اعتبار ایدلمه‌سی اشبو تعرض امرلرینك شرق اردوسی قرارکاهنجه معلوم اوله‌میان برطاقم اسبابه مبتنی اولدیغی فکرینه قوت ویریوردی.

صوك امرایسه « قیرجه علی » نك سقوطندن صکره دشمنك التصاق خطنه ایمه‌سنه‌میدان ویرمه‌مك وغرب اردوسی قارشوسنده‌کی دشمن قوتی جلب ایده‌رك

مذکور اردونك وضعیتنی تسهیل ایتمك ایچون شرق اردوسنك تعرضنه صوك درجه اصرار ایتدیکنی کوسترییور ایدی. فی الحقیقه بو مقصدله شرق اردوسنك حرکات تعرضیه‌یه کچمسی آرزو اولندیغی دهاصکره وارد اولان برقطعه تلغرافنامه مفادیله‌ده تأیید ایتمش ایدی که مذکور تلغرافنامه عیناً تزبیر اولنور.

بیوك قرارکاه عمومیدن موروود صوك تعرض امری

« قیرجه علی » نك سقوط ایتدیکی وضابطانه عائله‌لریله اهالینك کاملاً « کوملجنه »یه هجرته باشلادیغی ، ارزاق ومهماتك یوللرده قالدیغی ، یوللرك قپانوب سوقیات قابل اولمدیغی ، یاور پاشانك غایت پریشان برحالده چکلمکده اولدیغی « کوملجنه » موقع قوماندانی قول آغاسی شرف‌الدین افندیدن موروود تلغرافنامه‌ده بلدیرلمشدر.

« قیرجه علی » مفرزه‌سنك وظیفه‌سی دشمن اراضیسنه کچه‌رك خصم اردوسنك خط رجعتنی تهدید ایتمك اولدیغی حالده بونی اجرا شویله طورسون بالعکس اساسلی برمدافعه‌ده بیله بولنمیه‌رق پریشان برصورتده رجعت ایلدیکی صحیح ایسه فوق‌العاده موجب مسئولیتدر. قارشوسنده‌کی دشمن نه‌قدر فائق اولورسه اولسون هم تعرض، هم محافظهٔ موقع ایده‌میه‌رك دشمنه ترك موقع ایتمك و پریشان بر صورتده چکلمك بك زیاده غیر شایان کورولمشدر. « قیرجه علی » مفرزه‌سی غایت عالی و شانلی بر وظیفه درعهده ایتمش ایدی. دشمنك « کوملجنه »یه قدر صارقمغه وخطی تخریب ایله ایکی اردونك مواصله‌سنی قطع ایله روم‌ایلی اردوسنی هردرلو معاونتدن محروم بر صورتده دوچار مشکلات وفلاکت ایتمکه و « کوملجنه » سنجاغنده اغتشاش وقتل عام یاپه‌رق هرطرفده بر هرج ومرج یاپمغه موفق اولمسی نتایج مؤسفه تولید ایدر. بو احتمال مؤسفه امکان قالماموق ایچون شرق اردوسنك همان بوکون حرکات قطعیهٔ تعرضیه‌یه کچمسی وعین زمانده « قیرجه علی » مفرزه‌سنك دخی اوراده هیچ شبهه‌سز سبتیله اویوشماسه اولان عثمانلی قانلرینی غلیانه کتیره‌رك شانلی بر مقابل تعرض ایتمسی ودشمنی کلدیکی یره یوسکورتمکه چالیشمسی قطعیاً الزمدر. بو دائره‌ده‌کی اجراآت مسعوده‌ٔ والالرینه صبرسزلقله منتظرم. غرب اردوسنه مرتب « مرادلی » دن

سوق ایدلمکده اولان قوندنه ٦ طابورك (کوملجنه) ده احتیاطده آلیقونمسی ایجاب ایدنلره امر اولنمشدر.»

باسمه قوماندان وکیلی
برنجی فرقه ناظم

شرق اردوسنك نه کبی مداخلات وتأثیرات آلنده حرکات تعرضیه یه قالقدیغنی شیمدی یه قدر اولان مسرودات لایقیله آکلاتیر صانیرز.

٨ تشرین اولده جریان ایدن احوال

دشمنه دائر آلنان معلوماتك خلاصه سی:

١ — «صاری طالیشمان» دن ایلرله ین قوتی مجهول بر دشمن قولی «سیمن» خرابه سنه ایلرولمشدر. دشمنك «سول اوغلی» چفتلکنه قدر کوندردیکی بر طابور، سواری فرقه سی طرفندن چکیلمکه مجبور ایدلمشدر.

٢ — «قره حمزه» استقامتنده هیچ بر دشمن قولی اورمانی جنوبه دوغرو چکمه مشدر.

٣ — ٦ تشرین اولده «حاجی دانشمند» جوارنده بولندیغی استخبار قلنان دشمن قول اردوسندن بر فرقه ایله ٢ سواری آلاینك «صاری طالیشمان» و «حاجی دانشمند» ده اولدیغی و ٣ پیاده آلاییله اون ایکی طوپ و بر مترالیوز بلوکندن و بر فرقه کوپریجی مفرزه سندن مرکب بر قولك «حاجی دانشمند» ك شمال غربیسنده کائن «کوجوك اوکی» دن «بویونلی» یه ایلرولدیکی وبالاخره بو قولی اوچ ویا درت سواری آلاینك تعقیب ایلدیکی و «دمیر کوی» دن «شازل بکیجه» اوزرینه ده تخمیناً بر فرقه قدر قوتنك کلدیکی وصباحلین ساعت اون برده دشمنك بعض پیاده قطعاتنك «اورتاقجی» نك ایکی کیلومتره شماله قدر ایلرولیوب بر آلای پیاده سنك ده شرقه «آچه لی» یه دوغرو یورودیکی، خفیف سواری لواسندن بیلدیرلمشدر.

٤ — خفیف سواری لواسنه منسوب ملازم محمد افندی قوماندانسنده بر کشف قولی دشمندن بر نفرله جبخانه یوکلی ایکی حیوان و بر بنك اسیر ایلمشدر. مرقومدن «یانبولی» فرقه سنه منسوب ٢٩ نجی آلایدن اولدیغی و «لخنه پاشا» کوی استقامتنده ایلرولیه ین پیاده قولنده ٨ نجی «زغره» فرقه سنك ٣٢ نجی آلایی بولوندیغی آکلاشلمشدر.

٥ — سوارى فرقه‌سى يورغون بر حالده بولونديغندن (قوجه حضر — موصوچ) جوارلرنده ايكى كون مولا ويره‌جكمش.

٦ — « قيرجه على » بوكون بلماريلرك الينه دوشمش و اوراده‌كى قول اردو طاغينيق پريشان بر حالده رجعت ايتمشدر. دشمن جوار قرا وقصباتى كاملاً احراق و تخريب ايتمكده‌در.

وضعيت حقنده مطالعات :

اشبو معلومات شمدى‌يه قدر مشكوك اولان وضعيتى تماميله دكلسه‌ده اولدقجه ميدانه چيقارمشدى. دشمنك اوچ فرقه‌سنك (سيمن — حاجى دانشمند) ، (آچه‌لى — لخنه باشا كوى) ، (اورتاقچى — دبر يكيجه) استقامتلرنده ايلرولمكده اولديغى ويشدارلريله « سيمن » ، « آچه‌لى » « اورتاقچى » موقعلرينه مواصلت ايلديكى تحقق ايتمشدر . بر دردنجى قولك (وايصال — چشمه كوى) استقامتنده ايلرولمش اولمسى‌ده اغلب احتمال ايدى . « قيزيل » ده « طونجه » يى كچه‌جكنه احتمال ويريلن ديكر بر فرقه ايله دشمن قوتلرى فرقه تخمين ايدلمكده اولوب بر آلتنجى فرقه‌نك دها ظهورينه اوقدر احتمال ويرلمه‌مكده ايدى . هرحالده « غائبلر » اوزرندن « اريكلر » ه اينه‌جك بر قولك دها وجودينه احتمال ويرلمكده ايديسه‌ده معلومات مأخوذه‌يه نظراً بونك برلوا اولمسى دها محتمل ايدى. شوصولك معلومات دارينكه ره ده دها ايلريدن دشمن قواى منتظمه‌سنك ايلروله‌ميه‌جكى فكرينى ويرمش ايدى [*] .

بناءً عليه دشمن قواى اصليه‌سى جهت غربيه‌ده و (قرق‌كليسا — بوستانلى) خطنده مدافعه ايچون صوبلانقده اولان شرق اردوسنك بوكونكى وضعينه نظراً مركز و صول‌جناحى ايلروسنده بولونيور ديمكدى . اراده آنجق بر كونلك يورويش مسافه‌سى بولنديغندن بوكون اقشام دكلسه بيله يارين طرفينك تماسى و بر محاربه‌نك باشلامسى محقق ايدى .

تعرض امرى و بو امرله اتخاذ اولنان تدبيراتك اساسى اولان فكر : قواقلبدن

٩ تشرين اول ايچون اردو امرى — ٨ تشرين اول ٣٢٨

« ١ — اوچ فرقه قدر تخمين اولنان دشمن قوتنك تقريباً (سول اوغلى چفتلكى — قايپا) « پراوادى » جنوبنده خطنك كريسنده بولنديغى اكلاشلمشدر .

[*] آلديغمز معلومات تدقيق اولنديغى حالده سوارى فرقه‌مزك دشمن صول جناح فرقه‌لرينه دائر كشف ياپامديغى اكلاشيلير .

« اریکلر » وجوارنده دشمن سواری‌سی کورولمشدر .

بونك کریسنده « دولتلی اغاج » جوارنده قوتی مجهول پیاده‌سی بولندیغی خبر النمشدر . « طونجه » نك غربنده « فیکله » جوارنده بردشمن قوتنك بولندیغی معلوم اولوب بونك « طونجه » نك شرقنه کچمش اولمسی محتملدر .

٢ — بتوفیقه تعالی اردومز یارین دشمنه تعرض ایده‌جکدر .

٣ — ٣ نجی قول اردو : یدنجی فرقه‌سنی « اریکلر » استقامتنه سوق واردونك صاغ جناحنی « دولتلی اغاج » استقامتنه قارشو ستر ایده‌جکدر . اوجهتدن دشمن ظهور ایتمز ایسه بوفرقه‌نك دخی محاربه‌یه اشتراکی تأمین ایدیله‌جکدر .

قول‌اردو دیکر فرقه‌لریله (راقلیجه — پترا — اسکی‌پولوز — چشمه‌کوی) اوزرندن « طاشلی‌مسلم » استقامتنده حرکت‌ایلیه‌جك‌ودشمنك صول‌جناحنی‌احاطه ایده‌جکدر .

٤ — ٢ نجی قول اردو : (قواقلی — قویون‌کاوور) اوزرندن (کره‌میتلی — سیمن) استقامتنده حرکت ایده‌جکدر .

٥ — برنجی‌قول‌اردو : برفرقه‌سیله (یکیجه — کره‌ده‌لی — سول اوغلی‌چفتلکی) ودیکر فرقه‌سیله (طوقوجق — آقار دره خرابه‌سی — کوکیلی — کچکنلی) استقامتلرنده حرکت ایده‌جکدر .

٦ — دردنجی قول اردو : بر فرقه‌سیله (بوستانلی خرابه — قوجه حضر — موصوچ) اوزرندن «چفتلك» (کچکنلی غربنده) ؛ دیکر فرقه‌سیله دخی (خاصکوی — غابیلر) اوزرندن ینه مذکور « چفتلك » استقامتنده حرکت ایده‌جکدر .

٧ — سواری فرقه‌سی‌دردنجی قول‌اردونك صول‌جناحنده واشبو قول اردونك امری تحتنده محاربه‌یه اشتراك ایده‌جکدر .

٨ — «ادرنه» قلعه‌سنده بولنان بالعموم نظامیه قطعاتی ایله برردیف فرقه‌سی واون‌برنجی نظامیه فرقه‌سی موقع‌مستحکم قوماندانی‌شکری پاشانك‌تحت قوماندا‌سنده اوله‌رق دشمنك «طونجه» شرقنده‌بولنان قوتلرینك یان‌وکریلرینه تعرض‌ایده‌جکدر .

٩ — اوچنجی‌قول اردو، قسم‌کلیسنك قول باشیسی ایله اوکله‌دن اول ساعت اون برده « چشمه کوی » غربنده‌کی « سازلی دره » خطنی کچمليدر .

ایکنجی قول اردو کذا قوتنك قول باشیسیله ساعت اون‌برده « سول اوغلی چفتلکی » شمالندن « خاصی دره » یی وبرنجی قول اردوایله دردنجی قول اردو ساعت اونده (سول اوغلی چفتلکی — کچکنلی — تیمور خانلی) خطنی کذا قسم کلیلرینك قول باشیلریله کچملیدرلر .

۱۰ ــ اردو قرارکاه عمومیسی یارین صباح طقوزه قدر « قواقلی » ده و طقوزدن اعتباراً « یکیجه » نك غرب صرتنده و « کره‌دەلی » یه کیدن یولك یقیننده بولنه‌جقدر . »

شرق اردوسی قوماندانی
برنجی فریق عبداه

اشبو امر : ۱ نجی ، ۲ نجی ، ۳ نجی ، ٤ نجی قول اردولرله مستقل سواری فرقه‌سنه عیناً و « ادرنه » قلعه‌سنه اجمالاً وتلغرافله تبلیغ ایدلمشدر .

اشبو اردو امرینه ذیلاً ۱۷ نجی قول اردویه قطعاتی کیجه‌لی ، کوندوزلی یوروته‌رك « لوله برغوس » ه جلب وبونی « ادرمید » و « چناق قلعه » فرقه‌لرینه‌ده تبلیغ ایلمسی و ۱٦ نجی‌یه‌ده « پیکار حصار » ده بولنان قول اردو قطعاتنك بلاتوقف « قرق کلیسا » یه تحریکی ، « بابا اسکی » و « لوله برغوس » ده شمندوفردن چیقاریله‌جق « آنقره » ، « افیون قره‌حصاری » ، « عشاق » ، « قونیه » فرقه‌لرینه عائد طابورلرك ترەندن ایندیرلمیه‌رك دوغری « قرق کلیسا » یه سوقی یازلمشدی . تعرض ایچون قطعات نزدنده یاپیله‌جق ترتیبات حقنده بر امر یومی تسطیر اولوندی .

امر یومی وبیانامه

« ۹ تشرین اول ۳۲۸ ده بتوفیقه تعالی اجرا اوله‌جق تعرضده ترتیبات آتیه اتخاذ اولنه‌جقدر :

۱ ــ افرادك چانطه‌لرنده بی‌لزوم اشیا بولنمیه‌جقدر . اوزرلرنده بر کونلك ییه‌جك ومحاربه آغیرلقلرینه علاوه ایدیله‌جك خصوصی بارکیر آرابه‌لرنده ایکی کونلك ییه‌جك بولنه‌جق واوزرلرنده ۲۲۰ شر جبخانه موجود اوله‌جقدر . بیوك آغیرلقلر یول قولنده اولدقلری حالده ترك اولنه‌جق ، اردوکاهك مناسب مسافه کریلرنده حرکته آماده بولندیریله‌جقدر . اشبو آغیرلقلر حقنده فرقه‌لر طرفندن قطعی تعلیمات اعطا اولنمایدر .

۲ ــ جبخانه‌نك اسراف ایدلمه‌مسنك افراده ایجه تلقینی وضابطانك بونقطه‌یه هر زمان فوق‌العاده دقت ایتملری موفقیتی تأمین ایده‌جك الك مهم مسئله‌در .

۳ ــ قوللر ، اوکوز وبارکیر آرابه‌سندن اولدقلرینه کوره مناسب نقطه‌لرده بولندیریله‌جقدر .

٤ ــ یاپلمغه مجبور اولان هر قول اردو او آندن اعتباراً اردو قرارکاهنك بولنه‌جغی « یکیجه » غربنده‌کی موقع ایله تلغراف تأسیس ایده‌جکدر .

دردنجی قول اردو « ادرنه » خروج قوتیله بر آن‌اول ارتباطی الده ایده‌جکدر .

٥ — موقعك مالكيتنه بناءً «ادرنه» قلعه‌سی خروج قوتیله دشمن و دوست قطعات حقنده مشاهده ایتدیکی معلوماتی تلسز تلغرافله «لوله برغوس» ه بیلدیره‌جك واورادن قرارکاهه تبلیغ اولنه‌جقدر.

٦ — اردو تلغراف مفرزه‌سی صباحلین ساعت طقوزده قرارکاهك بولنه‌جغی نقطه ایله «لوله برغوس» و «ادرنه» آره‌سنده تأسیس مخابره ایتمش اوله‌جقدر.

٧ — ایکنجی قول اردویه تلغرافی اردو تلغراف مفرزه‌سی تمدید ایده‌جکدر. بو بابده مناسب نقطه‌یی ٢ نجی قول اردو وقت وزمانی کندیکنده قرارکاهه بیلدیره‌جکدر.

٨ — لزوم قطعیسندن فضله براکنده افراد براقلماسی قطعیاً لازمدر.

٩ — کوچوك آغیرلقلرده‌کی جبخانه‌لر افراده توزیع اولنه‌جقندن بوشالان آرابه‌لردن آلنسنه ایکی کونلك پکسماد ویش آرابه‌ده احتیاط جبخانه قونه‌جقدر.

قطعات فضله احتیاط جبخانه‌سی ایچون شدیدن مرکز قوماندانی قول آغاسی فضلی افندی‌یه مراجعت ایده‌جکلردر. »

بياننامه :

اردو افراد وهیئت ضابطانك احوال روحیه‌لرینی اوخشامق وحس وظیفه ومحبت وطنیه‌یی تقویه ایلمك اوزره آتیده‌کی بیاننامه نشر اولندی :

« سلاح آرقداشلرم وطنداشلرم !

وطنمزك مبارك طوپراغنه آیاق باصان دشمنی محو پریشان ایتمکه عزم ایتدك. یارین وابركون عثمانلیلر ایچون انبیوك بایرام کونلریدر. برچوق سنه‌لردنبری مملکتمزی، ملتمزی تعجیز ایدن وبلغارستانده بولنان قرداشلریمزه راحت یوزی کوسترمیان دشمنك تماماً محوی ایچون بالجمله امرا وضابطان وعسکر قرداشلریمزك صوك درجه‌یه قدر عزم وغیرتله دوکوشملری وهر آوچ طوپراغی بابالرمزك قانیله یوغورلمش اولان مقدس وطنی قورتارملری فرضدر. وطن وملتك سلامت وسعادتی بو ایکی کون ایچنده کوستریله‌جك شجاعت ومتانتله تأمین اولنه‌جقدر.

جسور ومتین قرداشلر، هپکزك سینه‌سندن دشمنه قارشو فوران ایدن انتقام حسلرینك بو وظیفه‌یی تأمین ایده‌جکندن امینم.

بر قاچ کون ایچنده سیندن طانیدیغمز دشمنك پك قورقاق اولدیغنی آکلادق کوسنره‌جککز شدتله قافه‌سنك محو وپریشان اوله‌جقلری شبهه‌سزدر. بونك ایچون ویریله‌جك امرلری تماما اجرا ایتمك الزمدر.

هایدی یاورلرم آرش ایلری ! دنیاده سعادت، آخرتده جنت سزی بکلیور.

اللهك عنايتی ، پيغمبر مزك روحانيتی وخليفهٔ روی زمين ، سوكيلی پادشاهمزك دعاسنی نزمله برابردر . »

اشبو امر و بياننامه‌نك نشريله برابر هر قول اردو نزدينه اردو اركان حربيه‌سندن خبر ضابطلری كوندرلدی . نتيجه‌ده الك مهم وظيفه‌يی ايفا ايده‌جك اولان ۳ نجی قول اردونك تماميله مقصده موافق تدابير وترتيبات اتخاذ ايلديكنه قناعت حاصل ايتمك اوزره اركان حربيه رئيسم ايله برلكده اوتوموبيل ايله تكرار « قرق كليسا » يه دونمش ايدك . مشار اليه قول اردوسنه عائد تدابير وترتيباتده احتياطی الدن براقامسی توصيه اولنديغی بی آتيده‌كی خصوصات اوزرينه‌ده نظر دقتی جلب ايدلمش ايدی :

۱ — احوال اراضی وبالخصوص يوللرك مناعتی ، وهله ياغمورلردن زمينك چامورلی برحاله كلسی حسبيله اوبوس بطريه‌لرينك بيهوده يره سوروكله‌مه‌يه‌رك شهرك مدافعه‌سنه ترك ايتمك ،

۲ — شايان امنيت اولميان رديف قطعاتنی بدايت حركاتده ايلری خطلرده استخدام ايتمامك .

۳ — جوار قرا سكنه‌سنك حالی وبالخصوص منطقهٔ شرقيه‌نك كملاً بلغار اولديغی نظر دقته آلنه‌رق هر احتماله قارشی « قرق كليسا » موقعنی تصور ايدلديكی وجهله برايكی مستحفظ طابورينه براقيوب حركاتده اوقدر شايان امنيت اوله‌ميه‌جق بر قسم ايله دها تقويه ايدرك نسبتاً قوتليجه اشغال ايتمك .

بالآخره حادث اولان وقوعات بو توصيه‌لرده نه درجه حقلی اولديغمزی مع التأسف حزين برصورتده اثبات ايلمشدر .

۹ تشرين اول وقايعی

تشرين اولك طقوزنجی كونی هوا بولانيق ايدی . فقط ياغمور ياغميوردی .

زوالدن اول اردو قرارگاهی اسسوار اوله‌رق « قواقلی » دن « يكيجه » غرب صرتلرينه متوجهاً يوله چيقدی . « تكه دره‌سی » واديسنه اينجه‌يه قدر تعقيب اولنان صرت يوللری پك آز چامورلی اولوب حركاته مساعد ايدی . يولده برنجی قول اردونك آرابه‌لرينه تصادف ايدلدی . يورويشه باشلانه‌لی اوقدر چوق زمان كچمديكی حالده سوق وحركتلرنده هيچ بركونا ضبط وربط يوقدی . هر آرابه‌نك باشنده ٤ : ٥ نفر محافظ براقلمش ايدی . ايلری كيدلدكجه قول اردونك برآكنده ، دوكونتيلرينه تصادف اولونيور وبونلرك مقداری تدريجاً تزايد ايديور ايدی . برچوق بهانه‌لرله كری قالان ، اوطوروب‌ده يمك يين ، كيفنه باقان برچوق افراد اولديغی حالده بونلری ايلرو سوره‌جك نه برضابط ، نه‌ده برچاوش ضبط كوروليوردی .

حالبوکه بو حال مأمولك فوقنده ایدی. شو حال اردو قرارکاهی نزدنده دیکر قول اردولرك ده عین حالده بولنمسی طبیعی اوله جغی دوشونجه سنی حاصل ایلدی. عادتا ، پیاده قوهٔ عمومیه سنك ثلثی دکلسه بیله ربعی بو صورتله کریده قالمشدر ، دییه حکم اولنه بیلور.

« تکه صویی » وادیسنه ایندیکی وقت احوال دها زیاده جالب دقت . بو راده قول اردونك تلغراف مفرزه سی چامورلره باتمش ، کچمك عادتا غیر قابل . دها اوته ده برنجی قول اردونك مرتب فرقه سنه منسوب بعض قطعات « تکه صویی » باشنده حال استراحتده بولنیور .

آرتق « یکیجه » کویی نه داخل اولنمش ایدی. بو راده بر قیصه موله ویرلدی. وقت ، زواله ایرشمش ایکن هنوز قول اردولردن بر معلومات ورود ایتمامش ودشمنه تصادف اولندیغنه دائر بر خبر آلینه مامش ایدی . بو حاله کوره قول اردولرك شمدی یه قدر قطع ایتدکلری ودشمنه بلا تصادف قطع ایده بیله جکلری مسافه نظر دقته آلنه رق ۹ تشرین اول آقشامی ایچون آتیده کی اردو امری ویرلدی :

۹ تشرین اول آقشامی ایچون اردو امری یکیجه دن

۹ تشرین اول ۳۲۸ سا : ۱۲ د : ۱۵

« ۱ — دشمنه بو کون تصادف ایدلمدیکی تقدیرده قول اردولر بروجه آتی محللرده کیجه یی کچیره جکلردر .

۳ نجی قول اردو — صاغ جناح قولی : « اریکار » ده صول جناح قولنك قسم کلیسی « اسکی پولوز » وجوارنده ، پیشداری « چشمه کوی » ده ، قول اردو قرارکاهی : « اسکی پولوز » ده .

۲ نجی قول اردو — قسم کلیسی « کره میتلی » وجوارنده ، پیشداری « سیمن خرابه » ده ، قول اردو قرارکاهی : « کیره میتلی » ده .

۱ نجی قول اردو — قسم کلیسی : (سول اوغلی - کچکنلی) خطنده ، قول اردو قرارکاهی : « سول اوغلی » چفتلکنده .

٤ نجی قول اردو — پیشدارلری : (چفتلك [کچکنلی غربنده] — تیمور خانلی) خطنده قول اردو قرارکاهی : « غابیلرده » ده

۲ — اردو قرارکاهی بو کیجه یی « کره ده لی » ده کچیره جکدر .

۳ — یارین ایچون امر آلمق اوزره هر قول اردودن امر ضابطلری بو کون ساعت بشده اردو قرارکاهنده بولنه جقدر . »

بو اردو امری یازدیرلمقده ایکن ٤ نجی قول اردونك شو راپوری کلدی :

دردنجی قول اردونك راپوری وبو بابده‌کی مطالعه‌مز :

شرقی اردوسی قوماندانلغنه　　　　«قوزاپه» قول اردو قرارکاهندن

٩ تشرین اول ٣٢٨ ــ ٧ د ٣٠

« شیمدی » (ساعت ٦ اوکله‌دن‌اول) ١٢ نجی فرقه قوماندانی نامنه ارکان‌حربی مراجعتله فرقه‌نك اوچ کوندنبری وبالخاصه « حوصـه » دن « خزینه‌دار » ه کلمك اوزره دون یاغمور آلتنده ویول دنیله‌میه‌جك درجه‌ده غیر قابل مرور پاتیقه‌لر آره‌سنده جبری یوریشـلر اجرا ایتمش، اوکوز آرابه‌لرندن متشکل آغیرلقلر پك کریده قالدیغی جهـتله افرادك کیجه‌یی قسماً آچ کچیرمش اولدیغنی افاده ایلدی . خط مطلوبه وقت معیننده واصل اولمق طاقت بشریه فوقنده اولدیغنی وقول‌اردونك اوکوز آرابه‌لری یوللرده کومولمش قالمش اولدیغندن امر یومی وجهله اوزلرینه ارزاق دخی آله‌میه‌جقلرینی سویلدی . نه یاپیلیرسه یاپیـله‌رق همان حرکت ایتملری تبلیغ ایدلمش ایسه‌ده حالك بو مرکزده اولدیغنی وبناءً علیه ١٢ نجی فرقه جبری یورویشه باشلایمق اوزره بالذات طرفمدن تحریك ایدیله‌جکسه‌ده یورغونلقلرینه نظراً یوللرده دوکیلوب قاله‌جقلرینی وخط مطلوبه واصل اوله‌میه‌جقلرینی وفی‌الحقیقه دون کیجه‌یی قسماً آچ کچیرمش اولدقلری کبی ارزاقك خطمذ کوره بوکونه یتشدیرلمسی ممکن اوله‌میه‌جغی جهتله بوکیجه‌ده آچ قاله‌جقلرینی نظر دقت عالیلرینه عرض ایلیورم . قول اردو تلغراف مفرزه‌سی آرابه‌لری یوله کومولمش قالمش اولدیغی جهتله اردو قرارکاهی ایله آنجق سواری مخصوص ایله مخابره ایدیله‌جکدر . قول اردو قرارکاهی ١٢ نجی فرقه‌یه تعقیب ایتدیریله‌جك اولان (خزینه‌دار ــ کوسـه عمر چفتلکی ــ خاصکوی ــ غائبلر ــ چفتلك) استقامتنده حرکت ایده‌جکدر .

اردو مختلف یورویش قوللرینك تنظیمنده قول اردونك بولندیغی شو حالك نظر مطالعه‌یه آلنمسی رأی دولتلرینه وابسته‌در . قول اردوده پکسماد دخی یوقدر . مراجعات واقعه‌یه رغماً استانبول کوندرمامشدر . « ٥٠ » بیك‌قیه پکسمادك بوکون آقشامه قدر « پاولی » کوینده بولندیرلمسنك امری مسترحمدر . »

قول اردولره حرکات تعرضیه‌یه قیام ایچون مقتضی استحضاراتی اجرا واتمام ایتملری بر هفته اول تبلیغ وبر ایکی دفعـه‌ده تأکید اولندیغی حالده دردنجی قول

اردونك تمام ایشه مباشرت اولندیغی کون بویولده واقع اولان اشعاراتنك آرتق نه یولده تلقی وقبول اولنمسی لازم کله‌جکی ونه طرزده جواب اعطا ایدلمش اوله‌جغی پك قولای تخمین وتقدیر اولنه‌بیلیر . واسع برمنطقه‌ده بیوك مقیاسده موجود ارزاقه وضع ید ایلمش ، برچوق انبارلر طولدیرمش اولان بوقول اردو اداره‌سنك « ٥٠ » بیك قیه پکسماده عرض افتقار ایلمسی وبونی اردودن ، درسعادتدن بکله‌مسی شایان دقتدر . بوندن بشقه قلعه‌دن ٣٠ بیك قیه پکسماد کوندرلدیکی و « سازلی دره » یه قدر قلعه‌نك اوتوموبیللری ایله سوق ایدلدیکی حالده نقل ایدلمیه‌رك احراق ایدلدیکی مؤخراً اوکره‌نلمشدر .

قرارگاه « یکیجه » غرب صرتلرنده :

ساعت بر صوکره اردو قرارکاهی « یکیجه » غرب صرتلرنده بولنیوردی . بورالری جهت شرقیه‌یه طوغری واسع بر دائرهٔ رؤیتی حائز اولوب « قرق کلیسا » « راقلیجه » ، « پترا » و « اسکی پولوز » استقامتلرینی تمامیله کوریوردی . فقط شمال وغرب استقامتلرینه قارشی امتداد ایدن صرتلرك حاکمیتی او استقامتلرده مدنظره حائل اولیوردی .

اولا شمال ، بعده شرق استقامتنده ظهور ایدن دومانلر نظر دقتی جلب ایتدی . بونلر محاربه دومانلری ظن اولندی . فقط بالآخره بلغار عسکر وچته‌لری طرفندن یاقیلان بعض مسلمان قراسنك دومانلری اولدیغی آکلاشیلدی . برآز صوکره ساعت ایکی‌یه دوغری شرق ، شمال وغرب استقامتلرنده وقت وقت ظهور ایدن وپك آز زمان نمایان اولوب غائب اولان کوچك کوچك بیاض بلوطلر محاربه‌نك ابتداسنی ایما ومخالف روزکار سببیله آنجق دریندن درینه ایشیدیله‌بیلن طوپ سسلری آنی اعلان ایدییوردی . شمال جهتنده اوزاقدن کوریلن وادیلردن بیوك برامتداد ایله یوکسه‌لن بیاض دومانلر پیاده محاربه‌سنك باشلادیغنی آکلاتیوردی .

شرقده « پترا » ایله « اسکی پولوز » آره‌سنده ٣ نجی قول اردونك صول جناح قولی محاربه ایدییوردی . طوپ آتشنك برجهتدن وبونك‌ده « اسکی پولوز » استقامتندن اجراسی بادئ اندیشه اولمغه باشلامش ایدی . ایکنجی قول اردونك یورویش قوللری بواثناده « قیون کاوور » ایله « کره‌میتلی » آره‌سنده میدانه چیقمغه باشلادی . شمال وغرب استقامتلرندن کلن طوپ سسلرندن ، شراپنل دومانلرندن ایسه برنجی ودردنجی قول اردولرله قلعه‌دن خروج ایدن قول اردونك محاربه‌یه کیرشدیکی آکلاشیلیوردی .

بعدالزوال ساعت ایکی بچقدن صکره کرك قول اردولردن وکرك قول اردولر نزدنده‌کی خبرضابطلریمزدن کلمکه باشلایان راپورلر وضعیت وجریان احوال اوزرینه قرارکاهی اولدقجه تنویر ایلدی. ابتدا ساعت ۲,۳۵ ده برنجی وبعده ایکنجی قول اردو قوماندانلرینك آتیده‌کی راپورلری وارد اولدی :

برنجی قول اردو قوماندانلغی　　　　کرده‌لی شرقندکی صرت

۹ تشرین اول ۳۲۸ س ۱ د ۱۰

یکیجه‌ده شرق اردوسی قوماندانلغنه

« ۱ — بوکون ساعت ۱۲ ده « کوندوز » کرده‌لی‌نك شمال غربیسنده‌کی قورولغك کریسنده‌کی تپه‌دن دشمنك ۳ آلای پیاده و ۲ آلای سواری قدر (تخمین اولنان) سواری قوتی کورلمشدر.

۲ — کرده‌لی‌نك غرب جنوبیسنده‌کی صرت اوزرنده کوزوکن دیکر بر دشمن سواری آلاینه کرده‌لی کوینك تقریباً بر کیلومتره شرقنده اخذ موقع ایدن ایکنجی فرقه طوپچیسنك بر بطریه‌سی طرفندن اجرا ایدیلان بر ایکی ال انداخت اوزرینه سواری آلایی کندی پیاده‌سنه دوغری چکلمشدر .

۳ — نشانجی آلایی و ایکنجی فرقه دشمنله حال تماسده‌در.

٤ — ساعت اون ایکیدن بری غربدن واوزاقلردن شدتلی طوپ سسلری کلیور.

٥ — اوچنجی فرقه‌دن هنوز بر خبر کلمدی. مرتب فرقه قول باشی ایله پاشا کوینه (قره قولاچ دره‌سی اوزرنده) هنوز واردی.

٦ — یوللرك چامور وبطاق اولمسی قطعاتك یورویشنه بطائت ویردیکی کبی بر قاچ طوپ وجبخانه آرابه‌سی‌ده یوللرده قالمشدر .

۸ — صاغجناحمزده بولنان ۲نجی قول اردو قول باشی ایله هنوز دولان دره اوزرینه کلمشدر.

۸ — بن کرده‌لی‌نك اوچ کیلومترو قدر شرقنده‌کی صرتده‌یم. »

برنجی قول اردو قوماندانی فریق
(امضاسی یوقدر)

یکیجه‌ده شرق اردوسی قوماندانلغنه　　　　قویون کاوور غرب صرتندن

۹ تشرین اول ۱,٥۰ بعدالزوال

۱ — قویون کاوور - کیره‌میتلی استقامتنك شمالنده‌کی منطقه‌یه کوندریلان

برضابط کشف قولی ساعت ١١ده دشمنك برپیاده طابورینك چشمه کوبی جوارلرنده اولدیغنی وبو جهتده برچوق طوپ صدالری‌ده ایشتدیکنی شیمدی باراپور بیلدردی . چشمه اورمانلغندن ایدیلن آتشله بوکشف قولنك بر حیوانی آیاغندن وورلمش ایمش.

٢ — شو آنده دوربینله اجرا قلنان رصداتدن ٣نجی قول اردونك صول جناح قولنك « اسکی پولوز » ه کیردیکی آکلاشلمشدر.

٣ — بوکشف قولنك راپوری قول اردوجه براز شبهه‌لی تلقی ایدلمشدر . چونکه صباحدن بری ادرنه جهتندن طوپ صدالری ایشیدلمکده ایسه‌ده شمال طرفلردن هیچ برصدا ایشیدلمامش و یالکز ایکی ساعت اول اوچ طوپ صداسی ایشیدلمشدر .

٤ — آقشام تقرب ایتمکله وضعیت و نتیجه حقنده امر و معلوماته انتظار اولنور .

٥ — کیره‌میتلی قریه‌سنه حرکت ایدییورم. ایکنجی قول اردو قوماندانی
شوکت طورغود

برنجی قول اردو قوماندانك راپورندن قول اردونك وضعیتی اوکره‌نلمش ودشمن حقنده ویردیکی معلومات دخی شایان اهمیت بولنمش ایدی .

ایکنجی قول اردو قوماندانك راپورلرنده ایسه کندی قول اردوسی حقنده هیچ بر معلومات وصراحت یوق ایدی . یالکز مهم اوله‌رق « چشمه کوبی » جهتنده ضعیف دشمن قوتلری بولندیغنی واوچنجی قول اردونك « اسکی پولوز »ه کیردیکنی بیلدیرییوردی. حالبوکه بوخبرك عدم صحتی بالذات وقوعبولان رصداتمزله‌ده تبین ایدییوردی. یالکز قول اردو قوماندانی « کیره‌میتلی » یه قدر کیتمك آرزوسنده بولنیوردی.

برنجی قول اردودن ساعت برده یازیلان راپورده ایکنجی قول اردو قول باشیلرینك وقت مزبورده « دولان » دره‌سنه مواصلت ایتدیکنی بیلدیرییوردی. بوکا نظراً شمدی یعنی ٢,٤٥ ده ایکنجی‌قول‌اردو قول‌باشیسنك مطلقا «کیره‌متلی» یه مواصلتنه حکم ایتمك طبیعیدر .

اوچنجی قول اردونك برجه معلوم اولمیان اسباب تحتنده هنوز تعرضی ایلری کوتوره‌مامش اولمسی حسبیله دشمنك بوکونکی غیر مساعد وضعیتندن بالاستفاده

تعرضك ینه بوكون باشه چیقارلمسی اقتضا ایدییور. اوچنجی قول اردونك فائق دشمن قارشوسنده قالدیغنه احتمال ویرمامكده ایسه‌ده مطلقا معادل بر قوتله محاربه ایتمكده اولدیغندن دولایی ایلرولیه‌مدیكی ذهابی حاصل اولمشدی. بو قول اردونك قوتلی اولمسی و كریسنده « قرق كلیسا » موضع مستحضرینك بولنمسی، قوماندانك فعالیت واقتداری جهتلریله اردو صاغ جناحنك امین بولوندیغنده شبهه براقمیوردی. بناءً علیه تعرض ترتیباتنه اساس اولان فكرك دیكر قول اردولر طرفندن اجراسی ضروری اولوب موفقیت، پك‌ده جانلی وقوتلی برحالده بولونمیان ایكنجی قول اردونك فعالانه حركت وفداكارلغنه وابسته بولنیوردی. بو جهتله كرك مذكور قول اردو وضعیت حقنده تنویر ایتمك وكرك شو قیمتدار وظیفه‌سنی كندیسنه تبلیغ وتفهیم ایلمك اوزره راپوری كتیرن ضابطه تودیعاً امر آتی اسرا قلندی:

ایكنجی قول اردو قوماندانلغنه ۹تشرین‌اول۳۲۸ ۲.٤٥ بعدالزوال

یكیجه‌نك شمالنده‌كی تپه

« ۱ — صول طرفكزده بولنان برنجی قول اردونك « سول اوغلی »نه یوروین ایكنجی فرقه‌سی دشمنك برفرقه قدر قوتیله محاربه ایدییور.

۲ — كرك بوقول اردونك ایكنجی فرقه‌سنك و كرك « ادرنه »دن خروج ایدن قول اردونك محاربه‌یه كیردیكی طوپ سسلرندن آكلاشیلیور.

۳ — ایكنجی قول اردونك « كیرەمیتلی » شمالنه كچه‌رك دشمنه « سیمن » خرابه‌سی استقامتنده شدتله تعرضی نتیجهٔ قطعیه‌یی تأمین ایده‌جكدر. آكا كوره حركت ایدیكز.

٤ — اوچنجی قول اردو ایله ارتباطی تأمین ایدیكز. »

شرق اردوسی قوماندانی

عبداه

اوچنجی قول اردوده‌كی خبر ضابطمزك راپوری‌ده بروجه آتیدر:

شرق اردوسی قوماندانلغنه ۱۵-۱۲ اوكله‌دن‌صوكره

ساعت ۱۲ ده وضعیت :

۱ — اریكلرده یدنجی فرقه بولنیور. اورادن ایكی طوپ سسی ایشیدلدی. تخمیناً دشمن سواریسنی طرد ایتدی.

۲ — قره حصار فرقه‌سی « اسكی پولوز » ه اوجی ایله كیرمش.

٣ ــ طقوزنجی فرقه « پترا » یی پیشداریله ترك ایتمش موله‌ده قسم کلیسی « پترا » جنوبنده موله‌ده .

٤ ــ سکزنجی فرقه هنوز کوزوکمامش .

٥ ــ قرارکاه « پترا » ده [٩ نجی فرقه قرارکاهی ایله برابر] ارکان حربیه بیکباشیسی حقی

اوچنجی قول اردونك ٣ فرقه‌سندن مرکب و«اسکی پولوز» اوزرینه حال حرکتده بولنان صول جناح قولی شو معلوماته نظراً عادتا داغنیق بر حالده بولنیوردی . اوچی ایله «اسکی پولوز» ه داخل اولان «آفیون قره‌حصار» فرقه‌سی کبی اساساً ضعیف ٣٢٦ سنه‌سی مانوره‌لرنده کندینی کوسترديکی اوزره قیمتدن عاری ضعیف بر فرقه‌نك وضعیتی ، منفرداً آچیلمش و یاییلمش بر دشمنه تصادفی حالنده محا به‌یه کیریشمسی ، اندیشه‌ناك ایدی. زیرا ٩ نجی فرقه قسم کلیسیله هنوز « پترا » جنوبنده حال استراحتده و بناءً علیه بو فرقه‌یه عاجلاً معاونت ایده‌میه‌جك بر حالده بولندیغی کبی ٨ نجی فرقه‌دن‌ده بر خبر یوق ایدی . صاغ جناح قولنی تشکیل ایدن ٧ نجی فرقه ایسه ویریلن معلوماته کوره « اریکلر » ه قدر ایلریلمش اولدیغندن قول اردونك بوآنده مساعد بر وضعیتده بولنمدیغی آکلاشیلور .

محاربه‌نك باشلادیغی صره‌ده یالکز برجهتدن طوپ آتشی اجرا ایدلمسندن دولایی حاصل اولان سؤ ظنی شو حال تقویه ایدییوردی .

مذکور قول اردو صول جناحنك تأخر حرکاتی یوللرك حالی طولاییسیله بطریه‌لرك حرکتنده و نقل ایدلمسنده مشکلاته اوغرامسنه ویرلمش ایدی. بلکه بونك‌ده بر درجه تأثیری اولمشدر . فقط سبب حقیقینك « ٩ نجی فرقه قوماندانلغی اقشامدن شفاهاً امر ویرلدیکی و تفصیلات نوط ایتدیرلدیکی حالده تحریری امره انتظاراً ٤ نجی ساعت تأخیر حرکت ایلمسی و آفیون قره‌حصار فرقه‌سی قوماندانلغی‌ده عین سببله استحضاراتنی اکمال ایتمیوب بالاخره طوپجیسنی ترك ایده‌رك منحصراً پیاده‌سنی چکوب کتورمسی » کبی مواد اولدیغی بالآخره قول اردو قوماندانلغندن مورود راپور مفادندن آکلاشلمشدر .

بناءً علیه نتیجه اوله‌رق اك امین برالده بولنان اك قوتلی قول اردونك مع التأسف پك غیر مساعد شرائط تحتنده محاربه‌یه باشلادیغی مستبان اولور .

ایکنجی قول اردو قوماندانلغندن ساعت درت بچقدن صکره ورود ایدن
تی الذکر راپور بو قول اردونك وضعیت وتشبثاتنی بیلدیرییوردی .

شرق اردوسی قوماندانلغنه کیره‌متلینك شرق صرتلرندن

٩ تشرین اول ٣٢٨ ساعت ٤ بعدالزوال

« ١ — اوکله‌دن صکره ساعت ٣ ده دشمنك سواریسی کیره‌میتلی کوینه کیرمش
یاقمش ایسه‌ده بزم پیاده‌لرمز طرفندن طرد ایدلمشدر .

٢ — شیمدی دشمنك (سین - کیره‌میتلی) یولندن اوزون بر قولی
« کیره‌میتلی » غرب صرتلرندن طاغنیق پیاده‌لری ظهور ایتمشدر.

٣ — ٤ نجی فرقه بتون قوتیله بودشمن قولنه تعرض ایدییور. ٥ نجی فرقه
ردنجینك صاغندن ایلرولیوب شیمدیلك ایکنجی خطی تشکیل ایده‌جکدر. »

٤ — « اسکی پولوز » جهتنده‌ده محاربه شدتله دوام ایلمکده‌در .

ایکنجی قول اردو قوماندانی
شوکت طورغود

اردو قرارکاهی بو راپوردن ، میدان محاربه‌ده بر آز اول قول اردویه تودیع
دلمش وظیفه‌نك ایفاسنه توسل ایدلمش اولدیغنی وتعرضنی بو آقشام باشه چیقاره‌ماز
سه یارین‌ده دوام ایده‌جکنی آکلامش ایدی.

غروب زمانی یاقلاشمقده ایدی . قول اردولر هنوز اردو قرارکاهنی کندی
رارکاهلرینه تل تمدید ایله ربط ایده‌مدیلر . بو سببله شیمدی‌یه قدر جریان ایدن
سابرات عمومیتله امر ضابطلری واسطه‌سیله وقوعبولمش ایدی. ٣ نجی ، ٢ نجی
١ نجی قول اردولرك وضعیتلری حقده ورود ایدن راپورلردن خیلی تنور ایدلدیکی
ی ایلك ایکی قول اردونك حرکاتی قسماً دوربین ایله‌ده تعقیب ایدلمش ایدی .
برنجی قول اردونك وضعیت اخیره‌سی بیلنمدیکی کبی استدلالاته نظراً اولدقجه
دتلی محاربه‌لره کیریشمش اولان ٤ نجی قول اردو ایله موقع مستحکم خروج قول
دوسنك حرکاتی حقنده هیچ بر معلومات یوق ایدی. ٢ نجی قول اردو نزدنده
ضعیت و وظیفه معلوم اولدیغندن دیکر قول اردولرده وضعیت و وظیفهٔ آتیه‌لری
لدیرلمك اوزره اردو قرارکاهنك وضعیت عمومیه‌یه آکاه بولنمسنی اقتضا ایدییوردی.
سببدن قرارکاهك بو آقشام ایچون تعیین ایلدیکی یره بتون هیئتی ایله کیتمسی
وافق دکلدی . زیرا قول اردولرله برکونا ارتباط تأسیس ایدیله‌مامش ایدی .
رایه ایکی ارکان حرب ضابطی ایله ارکان حرب رئیس ثانیسی اعزام و رئیس

مومیالیه برنجی قول اردونك وضعیت اخیرەسی حقنده معلومات تدارك واعطا ایلمسی تبلیغ قلندقدنصکره ذوات سائرۀ متباقیه ایله احوالی مجهول قول اردولرله بالمخابره وضعیتی وضوح ایله میدانه چیقارمق اوزره هرجهتله ارتباط ومواصلەسی اولان « قرق کلیسا » یه حرکت اولندی.

« قرق کلیسا » یه حین مواصلتمزده بوکونکی حرکات حقنده صبرسزلقله معلومات ایستەین درسعادتده باش قوماندانلق وکالتنه آتیدەکی تلغرافنامه ایله قیصەجه معلوماتی ویرلدی:

درسعادتده باش قوماندانلق وکالتنه — قرق کلیسا

$\frac{۹}{۱۰}$ تشرین اول ۳۱۸

« اردومز بوصباح بتوفیقه‌تعالی هرطرفدن حرکات تعرضیه یه ابتدار و (اسکی - پولوز - سیمن) خطی ایله « طونجه » آرەسندەکی دشمن قوللرینه ومواضعنه تعرض ایتدی، اوکله‌دنصکره تماس حاصل اولدی. محاربه الآن دوام ایدییور. طرزجریانی شیمدیلك ایدز. »

شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

ساعت ۸ صوکرەده « قرق کلیسا » تلغرافخانەسنده ما کنه‌باشنده موقع مستحکم قوماندانلغندن و ٤ نجی قول اردو قوماندانلغندن آلنان معلومات عیناً تزبیر اولنور:

قواقلیده شرق اردوسی قوماندانلغنه

« ۱ — ۹ تشرین اول ۳۲۸ کونی (حضر اغا - بیوك دولك) خطنه ایلرولمش اولان تقریباً ۳ : ٤ آلای قوتندەکی دشمنه تعرضله (کوچك دولك - مراجیلر) خطی گیریلرینه قدر پوسکوردلمشدر .

۲ — ۱۲ نجی نظامیه فرقەسنك اوکله‌دنصکره ساعت ٤ ده « قره یوسف »ك تقریباً ۸ کیلو متره شرقنه واصل اولدیغی ساعت ٥،۳۰ ده خبر آلندی.

۳ — تفصیلات سائره بالآخره عرض ایدیله‌جکدر .

٤ — یارینکی حرکات ایچون اعطا ایدیله‌جك تعلیمات وظیفەمزی تسهیل ایده‌جکندن انتظار ایدلمکده اولدیغی معروضدر . »

ادرنه قول اردوسی قوماندانی
فریق
محمد شکری

قرق کلیساده شرق اردوسی قوماندانلغنه خاصکوی قرارکاهی

۹/۱۰ تشرین اول ۳۲۸ ساعت ۸،۳۰

« شیمدی اوکله‌دنصکره ساعت سکزده « ایذمیت » فرقه‌سی افرادینك کری‌یه چکلدیکی وطوپلرینك دشمن النه کچدیکی حقنده آلنان معلومات پك قاریشیق اولدیغندن وشو حالك اوچنجی فرقه قطعاتندن سرایت ایلدیکی آکلاشلدیغندن بالذات تحقیقات یاپه‌رق ایشاك اوکنی آلمق چاره‌سنه برای تشبث حرکت ایدییورم. کیجه اولمق دولاییسیله موفق اوله‌مازسه‌م « بابا اسکی » استقامتنه چکیله‌جکم . »

دردنجی قول اردو قوماندانی فریق

عبوق احمد

شو ایکی تلغرافنامه‌دن برنجیسی نه‌درجه شایان ممنونیت ایدیسه ایکنجیسی‌ده اودرجه بادئ تأسف ایدی. دردنجی قول اردو قوماندانی کندی قول اردوسندن بشقه برنجی قول اردونك‌ده وضعیتی‌ده اندیشه ناك کوستریوردی.

بوکون « یکیجه » غرب صرتلرنده‌کی مشاهدات واستطلاعاتمز برنجی قول اردونك صباحدن آقشامه قدر موفقیتله محاربه ایتدیکنه دلالت ایتمکده ایکن بوقول اردونك بر فرقه‌سنده پانیك [*] وقوعی خاطر وخیاله بیله کله‌مزدی. بناءً علیه دردنجی قول اردونك اوچنجی فرقه حقنده ویردیکی معلومات موجب حیرت اولمش وعادتا اینانلمامش ایدی.

دردنجی قول اردونك بویله براحتمال قارشوسنده اوکنی آرقه‌سنی دوشونمکسزین تا « بابا اسکی » استقامتنه چکلمك خصوصنده‌کی قراری ایسه غیرقابل تجویز ایدی. زیرا موقع مستحکم قول اردوسنك موفقیتله محاربه ایتمش اولمسی وایرتسی کونی ده عین‌صورتله دوامی امیدیله دردنجی قول اردونك مساعد بر وضعیته کتیرلمسی ممکن ایدی. بناءً علیه موقع مستحکم قوماندانی ایله دردنجی قول اردو قوماندانلغنه جواباً اوامر آتیه ویرلدی.

[*] قورقو و هیجانك تحت تأثیرنده اوله‌رق یکدیکرینی ایتوب ازه‌رك یالکز کندی جانی قورتارمغه چاپالایان برجم غفیرك حالنه دینور.

ادرنه‌ده موقع مستحکم قوماندانی شکری پاشایه قرق کلیسادن

$\frac{٩}{١٠}$ تشرین اول ۳۲۸

« ۳ نجی و ۲ نجی و ۱ نجی قول اردولر صاغجناحده کمال موفقیتله محاربه ایلمکده‌در . یارین طرفکزدن (قره یوسف ـ قره‌جه کوی) خطندن ایلرویه حرکتله ودشمنی موضعنده توقیف ایتمك مقصدیله ایدیله‌جك تعرضله ٤ نجی قول اردونك ایلرو حرکتی تأمین ودیکر قول اردولرك حرکتی تسهیل اولنه‌جقدر . »

خاصکویده دردنجی قول اردو قوماندانلغنه

« ادرنه » قلعه‌سندن چیقان فرقه‌لر دشمنی کوچك (دولك ـ مراجیلر) خطی کروسنه قدر طرد ایلمشدر. قارشوکزده بولنان دشمنك صاغجناحی « ادرنه » دن چیقان بو قوتك تحت تهدیدنده‌در . بناءً علیه دردنجی قول اردونك وظیفه‌سی زیاده‌سیله کسب سهولت ایلمشدر . کری چکلمك خاطره بیله کلەمز. صوك نفره‌قدر یا بولندیغکز خطده مدافعه ایدیکز ویاخود برنجی قول اردونك صول جناحی خذاسندن دون ویریلن هدفلر استقامتنده تعرض ایدیکز. اردونك صاغجناحنده‌کی محاربه‌لر موجب موفقیتدر . بن سزدن یا ایلرو کیتمکزی ویا بولندیغکز خطی صوك درجه‌یه قدر مدافعه ایتمکزی طلب ایدرم . « ایزمیت » فرقه‌سنك حرکاتی حقنده معلوماتکز اولمامسی‌ده شایان استغراب‌در . »

شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

« قرق کلیسا » دن « قواقلی » یه عزیمت :

اوچنجی قول اردو قرارکاهی هنوز « قرق کلیسا » ایله تلغراف ارتباطی وجوده کتیره‌مامش ایدی . قول اردو تلغراف مفرزه‌سی « راقلیجه » کوینه قدر خط تمدید ایدرك ایلروله‌مش ایسه‌ده بو کوی یانمقده اولدیغندن دولاشمق اوزره تارلالر ایچنه صاپمغه مجبوریت حاصل اولمش و بناءً علیه آغیر اولان تلغراف ارابه‌لری یموشاق طوپراق وچامورلره کومولوب قالمش ایدی . « قرق کلیسا » دن یاپیلان معاونتله انجق صباحه قارشو تأسیس مخابره میسر اولدیغندن بواقشام بزه هیچ بر ایش کوره‌مامشدر.

خیلی مدت انتظاره رغماً بوقول اردودن « قرق کلیسا » یه کندیسندن معلومات

آلینه‌بیله‌جك کیمسه‌وورود ایتمدیکندن راپورلرك « کره‌دەلی » اوزرندن «قواقلی»یه کلمش اوله‌جغنه احتمال ویرلدی .

ساعت اونبری بولمش ایدی . باخصوص دردنجی قول اردونك ویردیکی معلومات اردونك مرکزی حقنده وسوسه اویاندیرمش اولدیغندن برنجی قول اردونك صوك وضعیتنی اوکرنمك ارزوسی هرشیئه غلبه ایتمکده ایدی . بوجهتله دها زیاده وقت کچیرلمکسزین « قواقلی » یه عودت ودرت کوزله قول اردولردن معلومات ورودینه انتظار اولندی . بوراده آلنان معلومات شونلردر :

شرق اردوسی قوماندانلغنه

« قول اردو قسم کلیسی ایله « قره‌حصار » فرقه‌سی « دولان پیکار » صوینك (د) حرفنك تشکیل ایلدیکی چتال داخلنده‌کی صرتلرله « اسکی پولوز » و «اسکی» یازیسنك همان جنوبنده‌کی صرتلرده موضع آلمشدر . حسن عزت بك آنك صولنده « دولان پیکار » صوینك شرقنده احتیاطیله « اریکلر » جهتنده « قره‌حمزه » دن « اریکلر » ه ایلروله‌ین وهرحالده بر فرقه پیشداری بولنان قوته قارشو مدافعه ایدن یدنجی فرقه‌یه یاردیم ایتمك اوزره « اسکی پولوز » یازیسنك جنوب شرقیسنده‌کی تپه‌دن دشمنی یان آتشنه آلمقده‌در (طوپجیسیله) جبهه‌ده هنوز برشیٔ یوقدر . »

حقی [*]

شرق اردوسی قوماندانلغنه	اسکی پولوزك اوچ کیلومتره جنوبندن
	٩ تشرین اول ٣٢٨ س ٥ د ١٥

« ١ — اوچنجی قول اردو یدنجی فرقه‌سیله (قرق کلیسا ـ اریکلر) استقامتنده ودیکر فرقه‌لریله‌ده (قرق کلیسا ـ پترا ـ اسکی پولوز) استقامتنده ایلرولدی.

٢ — یدنجی فرقه ساعت اونبر بچقده « اریکلر » ك جنوبنده ، « صوات » دره‌سنك شمالنده‌کی صرتلرده (جبهه شمال غربی‌یه اولمق اوزره) دشمنه تصادف ایتدی .

٣ — دشمنك اون‌طابور پیاده وطوپجیدن عبارت قوتنك (قره حمزه ـ اریکلر) طریقیله ایلرولدیکی خبر ویرلمش ایدی . دشمنك « دولتلی آغاج » دن کلدیکنه دائر معلومات آلینه‌مامشدر . بناءً علیه یدنجی فرقه قارشوسنده‌کی قوت تخمین اولنه‌مامشدر. صول جناح قولی « اسکی پولوز » ك اوکندن پیاده آتشی (اغلب

[*] ارکان حرب بیکباشیسی حقی بکك راپوریدر .

احتمال یایا جنکه ایتمش ضعیف سواری) ایله و « قره‌حمزه » یازیسنك همان جنوبنده‌کی تپه‌لردن ایکی بطریه قدر طوپچی آتشی ایله قارشولانمشدر. اوچنجی قول اردو یدنجی فرقه قارشوسنده‌کی قوتك مقدارینه دائر معلومات آله‌مادیغندن « اسکی پولوز » ك اوچ کیلو متره قدر جنوبنده موضع آلدی. وبوموضعده یالکز طوپچی محاربه‌سی بعدالزوال ایکی بچقدن اعتباراً بدأ ایدرك دوام ایتمکده‌در. قول‌اردو بوکیجه‌یی « اسکی پولوز » ك جنوبندن کچیره‌جکدر. التی طابورپیاده‌ایله جبهه‌مز اشغال ایدلشدر. متباقیسی صول‌جناح کیرومزده بولنیور. یدنجی فرقه‌نك مع‌التأسف « اریکلر » ك درت‌بش کیلومتره جنوبنده بولنمسندن بالاستفاده دشمنك ایکیمزك آره‌سنه (اریکلر ــ پترا) یولی استقامتنده وادیدن بر آلایله بر بطریه سوق ایتدیکی کورولدی . او جهت تحت تأمینه آلندی . یارین یا ایکنجی قول اردونك صاغجناحنی تهدید ایتمك اوزره حرکت ایتمك ویاخود احوال فوق‌العاده ظهورنده یدنجی فرقه ایله حرب ایدن قوتك جناحی کیروسنه دوشمك اوزره حرکت ایده‌جکم . شوقدرکه حرکت قطعیه‌یی وضعیت حربیه‌نك تماميله انکشافنه تعلیق ایلیه‌جکم معروضدر .

ذیل : « افیون قره‌حصار » فرقه‌سی « اسکی پولوز » ه واصل اولمش ایکن مع‌التأسف کندیسنی طوپچیسی تعقیب ایده‌مامش اولدیغندن دشمنی کورونجه‌موقعنی محافظه ایده‌میه‌جکنی ظن ایدرك کیرو چکلمشدر . واقعا یدنجی فرقه‌نك کیروده‌کی وضعیته نظراً بوحرکت نابجا دکل ایدی . » اوچنجی قول اردو قوماندانی

محمود مختار

شرق اردوسی قوماندانلغنه دولان کوینده‌ن

$\frac{٩}{١٠}$ تشرین اول ٣٢٨ س ١٠ د ٥٠

« ١ ــ بوکون کوندوز ساعت التی‌یه قدر دردنجی‌فرقه آچیلرق « کیره‌میتلی » غرب صرتلرینی الده ایتمشدر.

٢ ــ دشمنك « کیره‌میتلی » جوارلرنده‌کی بر آلای‌سواریسی شمال‌طرفنه‌چکلمش و« سیمن »دن ایلرولدیکی اولجه باراپور بیلدیریلن برفرقه قوتنده‌کی برقول بالاخره کیرودونه‌رك « سیمن »ك شرق‌صرتلرنده غائب‌اولمشدر. « سیمن »ك جنوب شرقیسنده‌کی صرتلرده دشمنك التی قدر بطریه‌سی کورلمشدر . بوبطریه‌لر برنجی قول اردویه آتش آچمشلردی . دردنجی فرقه طوپچیلری‌ده بودشمن بطریه‌لرینه برقاچ مرمی

آتمشلرسه‌ده مسافه پك اوزاق اولدیندن آتش کسمش، قرا کلق حلول ایتمکده اولدیندن دها ایلری کیده‌مامشدر.

٣ — دردنجی فرقه‌قسم کلیسی «کیره‌میتلی» کوینده‌قرا کلق باصدقدن صکره توقیف ایدلدی. ایکی آلایه‌بو کویك غرب صرتلرنده امنیت ترتیباتی آلدیرلدی.

٤ — بشنجی فرقه (کیره‌میتلی) کوینك شرقنده‌کی صرتلرك خط بالالرنده توقیف ایدلمش و (دولان پیکار) صوییله (کیره‌میتلی) دن کچن وادی اره‌سنده شماله متوجه امنیت ترتیباتی آلدیرلمشدر. سواری بلوکلریمز ایکی فرقه اراسنده و (کیره‌میتلی) نك شمالنده‌در.

٥ — اوچنجی قول اردونك صول‌جناح قولی (اسکی پولوز)ده و غربنده اوکه‌دن اقشامه قدر محاربه ایتمش ویالکز طوپ صدالری دویلمش وطوپ مرمی دومانلری کورولمش اقشامه قدر شرابنلر (اسکی پولوز) قریه‌سنك ایکی بیك متره‌غربنده‌کی «قویو» یازیسی‌جوارنده پارلامقده ایدی. بو معلوماتدن‌بشقه اوچنجی قول اردو وضعیتندن برخبر آلنه‌مامشدر. برنجی‌قول اردونك «سولواوغلی»چفتلکك شرق‌صرتلرنده قاله‌رق‌محاربه ایتدیکی ویالکز قرا کلق باصمه‌دن بر آزاول برچاریك مدت‌پیاده آتشلری دخی اجرا ایدلدیکی آکلاشیلمشدر. بو قول اردونك وضعیتی حقنده‌ده تمام معلومات النه‌مامشدر.

٦ — قول اردو قرارکاهی ساعت یدی (بعدالزوال) ده (دولان) کوینه کلدی بوکوی (پتره — کیره‌میتلی) یولینك دولان پیکار صوینی قطع ایتدیکی نقطه‌نك برقاچ یوز متره جنوبنده‌در. صباحلین شفقله برابر قرارکاه کینه کیره‌میتلی کوینك همان شرقنده‌کی هیولکده بولنه‌جقدر. » ایکنجی قول اردو قوماندانی

[بوراپورلر عیناً کچیرلمشدر .] شوکت طورغود

وضعیت حقنده ملاحظات :

بو راپورلر مفادینه نظراً اوچنجی قول اردو متفوق قوتنه رغماً نسبتاً ضعیف دشمن قارشوسنده اویالانوب قالمش و (اریکر — اسکی پولوز) خطنی بیله الده ایتمکه‌موفق اوله‌مامشدی. دیکرجهتدن ایکنجی قول اردو نزدنده بو کون «سیمن» اوزرینه‌اردو طرفندن‌اجراسی طلب اوننان تعرض حرکتنك‌باشلامق ایله براقلدیغی، جناح قول اردولریله منحصراً کوزارتباطیله اکتفا اولوندیغی آکلاشیلمقده‌ایدی،

ایکنجی قول اردو قوماندانـنك بونلردن ماعدا دشـمنك حرکاتی نقطهٔ نظرندن اولان بیاناتی‌ده شایان دقت ایدی. بالخاصه « سیمن » اوزرینه اولجه ایلرولمش اولان بر فرقه قدر دشمن قوتنك موقع مذکور شرقنه دوغری ایلرولیوب غائب اولمسی حائز اهمیت کورلمشدی. بوقوتك یارین اوچنجی قول اردو قارشوسنده ظهوریله بو قول اردویی دهاغیر مساعد بر وضعیته قویمه‌سی ویاهیچ اولمازسه‌عاطل براقسی پك محتمل ایدی .

برنجی قول اردونك « سولو اوغلی » چفتلکی جوارنده‌کی اقسـامنك قرا کلق باصمه‌دن بر چاریك اول پیاده محـاربه‌سی اجرا ایلمش اولمسی حقنده‌کی معلومات ایسـه بو قول اردو نزدنده غروبه یقین زمانلره قدر محـاربه‌نك تمادی ایتدیکنه دلالت ایلدیکندن حائز اهمیتدر .

خلاصه بوراپورلر کرك اوچنجی وکرك ایکنجی قول اردولرك بوکون خیرلی بر ایش کوره‌مدیکنی وبناءً علیه اردو صاغجناحنك اجراایلدیکی حرکاتك مع‌التأسف موفقیتلی بر نتیجه‌یه اقتران ایده‌مدیکنی معلن بولنمشدی.

دهاصکره برنجی قول اردو قرارکاهندن کلن خبر ضابطلرمزله ارکان حربیه رئیس ثانیسنك ویردیکی معلوماته کوره برنجی قول اردونك تمامیـله پانیك حالنده بولندیغی وبرقسم‌مهمنك «یکیجه»یه قدر دوکیلوب کلدیکی وبوصورتله دردنجی قول اردوطرفـندن ویریلن معلوماتك تأییدیله اردو مرکزینك برحال اسـف انکیزده اولدیغی آکلاشلیور ایدی.

اوچنجی قول اردونك ضعیف دشـمن قوتلری قارشوسنده توقفی ، ایکنجی قول اردونك ویریلن تعرض امرینه دشمنله تماسـدن توقی ایدرجه‌سـنه متـأنیانه حرکتله اتبـاعی، برنجی ودردنجی قول اردولرك پانیـك حالنده‌وقسماً طوپلرینی براقه‌رق فرار صـورتنده چکلمکده اولمسی ایله‌شرق اردوسی ایچون تحدث ایدن وضعیت‌وحال بواردونك تعرضه‌عدم قابلیتی‌حقنده‌کی مطالعه‌یی پك‌خزین برصورتده اثبات ایلمکده ایدی. آرتق ، اول امرده دشمنی حاضرلانمش برموضع مدافعه‌ده قارشولایوب خیرپالادقدن وعسـکرك معنویاتنی تقویه ایدوب‌اعتماد نفسی بردرجه تأمین ایلدکدنصکره مقابل تعرضه قیام ، خصوصنده منفرد قالدیغ فکرمك درجهٔ اصابتی بونکله‌ده پك بارز برصورتده تظاهر ایتمش اولیور ایدی .

اردونك تعرضه دوامنده‌کی امکانسزلق شویله طورسون بولونیلان وضعیتده

قالمسی بیله مخاطره ایدی. بوجهتله هرشیئدن اول تأملی ایجاب کیفیت اردویی بولندیغی حطرناك وضعیتدن قورتارمق مسئله‌سی ایدی. بونده ایسه عدم امکان یوق ایدی. بنـاءً علیه یاپیله‌جق ایش محـاربه‌یی قطع ایله اردونك تحکیم ایلمش اولدیغی (قرق کلیسا ـ بوستانلی) خطنده تکرار طوپلانمسنی تأمین ایلمك ایدی. واقعا شوکیری حرکتك قوۀ معنویه اوزرینه سؤ تأثیرات ایقـاع ایلمسی غیر منکر ایدی ایسـه‌ده محقق بر فلاکتك اوکنی آلمق ایچون ضروری الاجرا ایدی. اردو بر دفعه بوخطده طوپلاندقدنصکره مدافعه اقتدارینی کوسـتردیکی تقدیرده دشـمنك ایلك تعرضلرینی دفع ایتمکله ینه قوۀ معنویه سنی اکتسـاب ایده‌بیلیر و التحاق ایده‌جك قوتلرك انضمامیله بر مقابل تعرض اجراسنه انجق اوزمان قادر اوله‌بیلیر ایدی.

ملاحظات مسروده نتیجه‌سی اردویی (قرق کلیسا ـ بوستانلی) خطنده تکرار طوپلامغه قرار ویردم. وقت کچیرمکسزین او امر لازمه‌نك تسـطیرینی امر ایلدم. اردوم کرینك حال اسف اشتمالی ودشمنك شدتله تعقیب ایلمسی حالنده صاغجناحك اوغرایه‌جغی مغلوبیت بتون اردویی مشکل بر وضعیته القا ایده‌بیله‌جکندن صاغجناح قول اردولرینك خط مدافعه‌یه کلمك خصوصنده استعجال کوسترماملری وهرایکی قول اردونك حرکاتنی توحید ویکدیکرینه نظراً اداره وایکنجی قول اردونك عین زمانده برنجی قول اردویی حمایه ایلمسی اقتضـا ایلمکده ایدی. واقعـا « قرق کلیسا » ده بولنان میرلوا حقی پاشایه (قرق کلیسا ـ قواقلی) اره‌سنده بولنان مختلف ردیف فرقه‌لرینه منسوب بش طابور پیاده، « قرق کلیسـا » یه کلن برنجی طوپجی آلاییله « یکیجه » شرق صرتلرینه حرکتله اوراده بر حمایه موضعی آله‌رق برنجی قول اردونك طوپلانمسنی قسـماً تأمین ایلمسی امر ایدلمش ایدی ایسـه‌ده « تکه » صـوینك شمالندن « یکیجه » یه قدر بوقول اردونك حرکاتی هر احتماله قارشـو مطلقا ایکنجی قول اردو طرفندن تأمین ایدلمك لازم ایدی. بو لازمه ایکنجی قول اردو قوماندانلغنه بالواسطه تفهیم اولندی.

بوندن‌بشقه ایکنجی قول اردویه عائد امر، مذکورقول اردودن راپور کتیروب کلن اردو قرارکاهنده بولنان امرضابطنه توديع ایدلدی. مومی‌الیه اولا « پترا » ده بولنـان اوچنجی قول اردو قرارکاهنه عزیمتله کندی قول اردوسـنك وضعیتنی مذکور قول اردویه آکلاتمسی واوچنجی قول اردودن‌اخذ معلومات ایدوب بعده امری ایصال ایلمسی تنبیه اولنمش ایدی.

نتیجه : ٩/١٠ تشرین اول کیجه‌سی ساعت ایکیده ویریلن اوامرله قول اردولر (قرق کلیسا ـ بوستانلی) خط مدافعه‌سنه کله‌رك خط مذکور اوزرنده‌کی وضعیت سابقهٔ تدافعیه‌لرینی آلاجقلردی .

١٠ تشرین اولده جریان ایدن احوال

بوکون علی الصباح قرارگاه « یکیجه » یه‌متوجهاً « قواقلی » دن حرکت ایتدی. اوچنجی ، ایکنجی وبرنجی قول اردولرك (قرق کلیسا ـ یکیجه) خطنده اجتماعلری حقنده کیجه ویریلن امرك اجراسی خصوصنده بالذات تدقیقاتده بولنمق وبالخاصه برنجی قول اردونك نه حالده بولندیغنی یقیندن کورمك لازم ایدی .

دون جریان ایدن محاربه کیچ وقت باشلامش اولدیغی کبی قول اردولرك اکثریسی تکمیل قطعاتیله محاربه‌یه کیرمامش، خصوصیله ایکنجی قول اردو یالکز قول باشیسیله دشمنه تماس ایتمش بولوندیغندن ایکنجی واوچنجی فرقه‌لر ایله « ایذمیت » فرقه‌سنك کیجه‌لین محاربه خطنی ترك ایدرك طاغلملرینه رغماً اردونك سالف الذکر (قرق کلیسا ـ یکیجه) خطنده بوکون اجتماعی هرحالده امکان داخلنده ایدی. ذاتاً بوخطده قول اردولر اولجه اخذ موقع ایدرك منطقه‌لرینی قسماً تحکیم ایتمش بولوندقلرندن قطعات مدافعه موضعنك خصوصیت احوالیله دخی مألوف بولنیورلردی .

بوکون هوا یاغمورلی ویوللر چامورلی ایدی .

قرارگاهك ساعت اون راده‌لرنده « یکیجه » نك شرق صرتلرینه ورودنده (کره‌ده‌لی ـ یکیجه) یولنك اوزرنده بولنان صرتلردن بر چوق دوکوتی افراد ایله ایکنجی فرقه‌یه منسوب بر یورویش قولنك « یکیجه » کوینه ایتمکده بولوندیغی کورولیور ایدی. ذاتاً بوفرقه قطعاتنك قسم اعظمی کیجه‌یی « یکیجه » کوینده کچیرمش ایدی . برمدت صکره برنجی قول اردو قرارگاهنك تقربی دخی اوزاقدن مشاهده ایدلدی .

اردو قرارگاهی نزدینه مواصلات ایدن برنجی قول اردو قوماندانی فریق یاور پاشا، بربیوك یأس ونومیدی ایچنده بولنیوردی. بواثنامه بیتمسه اولدیغی، بوعسکرله حرب ایتمك امکاننك عدم موجودیتنی بیانه وایکنجی فرقه‌نك غیر منتظم وقاریشیق بر حالده کری چکیلمکده بولندیغنی واوچنجی فرقه‌یه دائر معلوماتی اولمدیغنی دخی علاوه ایلدی.

محافظهٔ متانت ایدلمسی لزومی جواباً مشارالیه افاده ایدلدی . بر مدت دها «یکیجه» صرتلرنده قالندی . برنجی قول اردو قرارکاهنك حرکات آتیه حقنده امیدسزلکنه باقلمیه‌رق هرحالده‌اردونك (قرق کلیسا ـ یکیجه) خطنده اجتماعنه انتظار ایدلمکده ایدی .

اوچنجی قول اردونك صباحدنبری (پترا ـ اریکلر) خطنده محاربه ایتدیکی ایشیدیلن طوپ سسلرندن وپاطلایان شراپنللردن اکلاشیلیور ایدی . محاربه‌نك طرز جریانیله ماهیتی حقنده هنوز معلومات یوق ایدی . صباحدنبری دوام ایدن بو محاربه‌نك بر دمدار محاربه‌سندن عبارت اولدیغی ظن ایدیلیور وبتون اوچنجی قول اردونك تعرض ویا مدافعه صورتلریله تکمیل قوتیله محاربه‌یه کیریشمش‌اولمسنه احتمال ویرلمیوردی. ساعت اونبر راده‌لرنده نزدمزه کلن بر سواری و یا ژاندرمه یوز باشیسی عاجلاً محمود مختار پاشا طرفندن کوندرلدیکنی‌وپاشانك « *پترایی غایب ایتدم کیری چکیلیورم « قرق کلیسا » یی طوتمیه چقم صول طرفده‌کی قول‌اردولر بر تهلکه‌یه معروض قالاموندر، انلرك‌ده کیری چکیلمری لازمدر .* » دییه خبر کوندردیکنی سویلدی . تحریری بر راپوری حامل اولوب اولمادیغی حقنده‌کی‌سؤاله جواباً « بنی عاجلاً کوندردی ، برشی یازوب ویره‌مدی » دیدی .

شو خبر اوزرینه اوچنجی‌قول اردو نزدنده‌کی احوالك کسب وخامت ایتدیکی اکلاشلدی . بر آز صوکره بوقول اردو نزدنده بولنان خبر ضابطی ارکان حرب بیکباشیسی حقی بکدن آتیده‌کی راپور کلدی :

شرق اردوسی قوماندانلغنه

« ۱ ـــ دشمن جبهه موضعندن‌بزی پوسکورتدی. هزیمت « پترا » اوزرینه‌فنا حالده اوراده دیکیش طوتدیرمق‌ممکن دکل. احتمال تکمیل بطریه‌لردشمنه کچه‌جك، حال پك‌مدهشدر . »

حقی

اشبو راپور مآلی اولجه اوچنجی قول‌اردودن کلن خبر ضابطنك شفاهاً ویردیکی معلوماتی تأیید ایلیور ایدی . بو قول اردو نزدنده‌کی احوالك مأمول خلافنده اوله‌رق شو صورتله وخیم بر صفحه‌یه داخل اولمسی اردونك صاغجناحنی وبالخاصه (قرق کلیسا ـ ویزه) جاده‌سی « اسکی پولوز » و « اریکلر » جهتندن‌ایلرولیان

دشمن قوتنه قارشو اچیق بر حالده براقدیغندن شرق اردوسی ایچون ده بوندن بویله (قرق کلیسا ـ یکیجه) خطنده اجتماع امکانی قالمامش بولنیور ایدی . بوجهتدن کلن دشمنك بوکون « قرق کلیسا » یی دخی ضبط ایتمسنه ارتق بر مانع قالمامش اولدیغندن هرشیدن اول بردنبره وضعیتده حصوله کلن تهلکه و وخامتك اوکنی آلمق واوچنجی قول اردونك منتظماً رجعتنی تأمین ایدرك اردونك تجمع خطنی دها کرولره نقل ایلك اقتضا ایدییوردی . فی‌الحقیقه بووضعیته رغماً (قرق‌کلیسا ـ بوستانلی) خطنده قالمقده اصرار وتجمع خطنی کیری آلمقده تردد ایتمك اردونك صاغجناحندن چویرلسنه وبونك نتیجه‌سی اوله‌رق اردونك « مریچ » اوزرینه آتیله‌رق « استانبول » یولی‌نك دشمن النه کچمسنه باعث اوله‌جق ایدی .

وضعیتده‌کی شو بحراندن اردویی قورتارمق اوزره درحال مقررات آتیه اتخاذ اولندی :

مختلف ردیف فرقه‌لرینه منسوب اوله‌رق دوندنبری « قرق کلیسا » وجوارنده طوپلانان وکیجه‌دن برنجی قول‌اردونك چکیلوب طوپلانمسنی حمایه‌ایچون « یکیجه » صرتلرینه جلب ایدلمش اولان بش ردیف طابوریله برنجی طوپجی الایندن مرکب میرلوا حقی پاشا مفرزه‌سی الده بولنیوردی . برنجی وایکنجی قول اردولر قطعاتی دشمن طرفندن تعقیب اولنمقسزین خط مطلوبه قسماً واصل اولدقلری حالده معلومات اخیره اردو صاغجناحنك تهلکه‌لی بر وضعیت کسب ایتدیکنی کوستردیکندن بو قوت بو دفعه اوچنجی قول اردونك رجعتنی تأمین وظیفه‌سیله درحال « قرق‌کلیسا »نك شرقنده‌بولنان « یونده‌لا » صرتلرینه‌سوق‌وتوجیه اولندی. بعده « قواقلی » یه عودت اولنه‌رق **اردونك (پیکار حصار ـ لوله‌برغوس) خطنده تجمعی ایچون‌ه اردو امرلری** تحریر وارسال قلندی .

قواقلی اردوکاهندن　　　　اردو امری

۱۰ تشرین‌اول ۳۲۸ سا ۱ د ۳۰ صوکره

« ۱ — بوکون (قرق کلیسا ـ یکیجه) خطنه چکیله‌جك اولان اردویاریندن اعتباراً (پیکار حصار ـ لوله برغوس) اره‌سنده‌کی « قره اغاج » دره‌سی کیریسنه چکیله‌جکدر .

۲ — **اوچنجی قول اردو** « قرق کلیسا » اوزرندن « پیکار حصار » ه ،

ایکنجی قول اردو « قره خضر » اوزرندن ایجاب ایدن یوللری اولجه کشف واحضار ایله « قره اغاج » استقامت عمومیه‌سنه چکیله‌جکدر .

برنجی قول اردو (طوقوجق ـ ناجاق ـ قومبارلر) چفتلکی اوزرنده « تورك بك » ه ،

دردنجی قول اردو (قشله ـ بابا اسکی) جاده‌سندن « لوله برغوس » ه ،

سواری فرقه‌سی اردونك صولجناحنی تأمین ایده‌جك صورتده دشمنله تماسی محافظه ایده‌جك و (یکی کوی ـ خروشـلی) خطی اوزرنده صـولجناحه التحاق ایده‌جکدر .

۳ — **قول اردولر** قوتلی دمدارلر اعانه‌سـیله دشـمنی اوزاقده طوته‌رق قسم کلیلرینك کیری چکلمه‌لرینی تأمین ایده‌جکلردر .

٤ ـــ حق پاشا قولی « یونده‌لا » صرتلرنده بولنه‌رق اوچنجی قول‌اردونك « پیکار حصار » استقامتنده چکلمسنی تأمین ایده‌جکدر .

٥ ـــ اردو قرارکاهی یارین « بابا اسـکی » و اون ایکی تشرین اول اوچیوز یکرمی سکزده « لوله برغوس » ده‌در. »

شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

اردو امرینه اساس اولان فکر :

(قرق کلیسـا ـ یکیجه) خطنده اجتماعی امکانی ، احـوال و وقوعات حربیه‌نك تضییق آلتنده ، کلیاً زائل اولان اردونك بر آن اول « ارکنه » یه چکلمسـنی احضار مقصدیله « قره آغاج » دره‌سی کیریسـنده طوپلانمسـنی تأمیندن عبارت‌ایدی . « مانیقه » دره‌سی کیریسنده و(چرکس کویی ـ چورلی) ایلروسـنده بولنان بوخطده تجمع ایده‌جك اردونك کیروسـنده موضع مدافعه‌یه موازی بر شـمندوفر خطی موجود اوله‌رق « چرکس کویی » و « چورلی » استاسیونلری واسطه‌سیله اردونك هرایکی جناحنك کرك یکدیکریله اولان ارتباطی وکرك پایتخت‌ایله سرعت مواصله‌سی تحت‌امنیته‌بولندیغی کبی « ارکلی » و«سلوری» اوزرندن بحراً اولان ارتباط ونقلیات دخی آیروجه برفائده تشکیل‌ایدییور ایدی. اردو « ارکنه » خطنده طوپلانه‌بیلدیکی حالده قوای امدادیه‌نك التحاقی ، وارزاق وذخائر ومهماتك سرعت جلبی امکانی‌موجودایدی. دشمنك«ارکنه‌یه» کلنجیه قدر

صرف ایده‌جکی زمان ونقلیات وسوقیاتنك اجراسنده‌کی اقتحام ایده‌جکی مشکلات دخی آیروجه برفائده تأمین ایدییوردی . بناءً علیه بوراده قطعی و موفقیتلی بر میدان محاربه‌سی ویرمك قابل اوله‌جقدی . لکن هنوز (قرق کلیسا ـ بوستانلی) خطنه کلمکده بولنان اردوبی دوغریدن دوغری‌یه بوخطه جلب ونقل ایتمك قول اردولرك معلوم اولان حالی سببیله بسبتون پریشانلغی بادی اوله‌جغندن اول امرده بوحرکتك احضاری ایچون (پیکار حصار ـ لوله برغوس) خطی تجمع خطی اولمق اوزره انتخاب و تنسیب ایدلمشدر .

ساعت ایکی‌یی کچه‌رك «بابااسکی» یه متوجهاً «قواقلی» دن حرکت ایدلدی . آقشام «لوله برغوس» ه مواصلت اولونمق مقرر ایدی . لکن «بابااسکی» قطعات مختلفه‌یه منسوب عسکرلر ایله مالامال اولدیغی کبی بلغارلرك « قرق کلیسا » یه کلدکلری حقنده عسکر ایله اهالی آره‌سنده شیوع بولان حوادثلر قصبه داخلنده بیوك بر هیجانی تولید ایتمش بولوندیغندن عادتا قصبه داخلنده بر هرج ومرج حکمفرما ایدی . بوراده تأسیس انتظام و امنیت ایچون بعض تدابیر اتخاذ ایدلدی . لکن قرارکاهك کرك بوراده وکرك عین احوال آلتنده بولونان « لوله برغوس » ده تأثیرات مختلفه‌دن آزاده اوله‌رق سکونت ذهنله ایفای وظیفه ایتمسی امکان داخلنده دکل ایدی . « ارکنه » خطی اوزرنده ومواقع مختلفه ایله تلغراف رابطه‌سی امین بولنان « چورلی » یه قرارکاهك نقلی مقصدیله صباح ساعت بردن صکره‌ده ترنله « بابا اسکی » دن حرکت اولونارق آیك اونبرنجی پنجشنبه کونی قبل الزوال ساعت طقوزده دوغری « چورلی » یه مواصلت اولندی . مواصلتك فرداسندن اعتباراً اردونك « ارکنه » خطنده صورت اجتماعی ایله اشغال ایدیله‌جك مدافعه خطنه عائد استحضاراته واستکشافاتك اجراسنه توسل ایدلدی . « ارکنه » خطنك استکشافنه ابتدار اولوندی .

وضعیت حقنده آلنان معلومات ومطالعات

قرارکاهك « چورلی » یه مواصلتنده :

١٠ تشرین اولده صاغ جناحده وقوعبولان محاربه‌لر حقنده « قرق کلیسا » اوزرندن کیری‌یه چکیلن اوچنجی قول اردو طرفندن کوندریلن راپورلر وارد اولدی . مذکور راپورلر بوقول اردو نزدنده احوالك جریان حقیقیسنی تصویر ایتمکده بولوندیغندن عیناً بروجه آتی نقل اولونور :

« سـا ١٠ تشرین اول سـنه ٣٢٨ تاریخیله قبل‌الزوال اونبرده ارسـال قلنان راپورمله [*] عرض ایتدیکم وجهله اولا صول جناح قطعاتی کاملاً رجعته باشلادی. طقوزنجی فرقه‌نك بعض طابورلریله بتون طوپچیمز رجعتی حمایه ایتدی. بعدالزوال ساعت ایکی‌یه دوغری او جبهه‌دن دخی اتش کسیله‌رك قطعات کاملاً حال رجعتده بولنمشدی . صاغ جناحمزده یدنجی فرقه بزه دوغری بر مفرزه آیره‌رق ارتباطی محافظه‌یه چالیشمش واون درت طابور دشمن پیاده‌سی قارشوسنده حرب ایدرك اقشامه دوغری « قرق کلیسا » استحکاماتنه قدر چکلمشدی . سـاعت بش بچقده « طاش طابیه » یه واصل اولدم وقطعاتمزی، آغرلقلریمزی کاملاً عودت ایتمش بولدم. « پترا » او کنده‌کی دشمن تقریباً درت طابورله ایکی بطریه قوتندن زیاده اولسه کرکدر . تلفات حقنده هنوز راپور یوقسه‌ده طوپچی محاربه‌سـنك وقوعبولدیغی سـا ٩ تشرین اول سنه ٣٢٨ اقشامی سکز شهید ، بر اوقدرده مجروحمز اولمشدر. ایرتسی صباح قطعاتمزینه دشمنك پیاده آتشی خارجنده ایدی . انجق بر بطریه‌مزه قارشی دشمن طوپچیسی مؤثرجه آتش ایده‌بیلدی. اوکونکی مجروح وتلفاتمز حقنده هنوز معلومات صحیحه الده ایدلمدیسه‌ده یوللرده‌کی مشـاهداتمزه نظراً مجروحینك عددی یکرمی‌یی، اوتوزی متجاوز اولمسه کرکدر . شهدا مقداری معلوم دکلدر . شو حالده بلا حرب بر رجعت وپانیك قارشـوسنده بولندق. مکر بوخصـوصده « افیون قره‌حصار » طابورلری ذاتاً مشهور ایمش ! یدنجی فرقه قطعاتنده حرب جدیجه اولدیغندن تلفاتی بالنسبه دها زیاده اولدیغی اکلاشلمقده‌در . « قرق کلیسا » نك شمال وشرق منطقه‌لری ایکی‌یه تفریق ایدیلرك یدنجی و طقوزنجی فرقه‌لره توديع و آره‌لرینه نمونه طابوری بالذات سـوق ایدلدیسه‌ده بعدالغروب صاغجناحده بولنان یدنجی فرقه پیاده‌سی کاملاً مواضعنی ترك ایدرك « زیزه » استقامتنده فراره باشـلادقلری وبتون ردیف قطعاتنك بونلره التحاق ایلدیکی و قسـماً ترنله دخی فرار ایتدکلری وشمال غربی جبهه‌سـنده‌کی طوپلرك کاملاً محافظسز قالدیغی خبر آلندی . اشـبو حرکت فراریه‌نك شهرده‌کی خریستیانلر واسطه‌سـیله بلغارلره بیلدیریله‌جکنی ظن وتخمین ایدن یدنجی فرقه قوماندانیله ازکان حربی قول اردو قرارکاهنك ستر ومحافظه‌سی ایچون عسـکر بولونمدیغنی بیان ایله مسـارعته

---

[*] بوراپور ورود ایتمامشدر .

چكلمكده اصرار ايتديلر . « پيكار حصار » يولنه ذاتاً بيوك آغرلقلرى ، نقليه قافله‌لرينى دها اول چيقارتديرمشدم. فرارى عسكرله برابر بونلرك كنديلكلرندن حركت ايتمكده اولدقلرينى كوردك . امر قوماندانيلرينه امتثالاً ذاتاً (لوله برغوس ـ ويزه) خطنه [*] چكلمك مقتضى اولديغندن طقوزنجى فرقه‌دن ايكى طابورله « طاش طابيه » ده قالان حسن عزت بكه دخى رجعتى حمايه ايدرك چكلمسى امرى كوندرلدى . دون كيجه ($\frac{١٠}{١١}$ تشرين اول) « پيكار حصار » ده قالدم. يوللرك شدتلى ياغمورلرده بطاق حالنه كلمش اولمسندن ناشى طوپلرك و آرابه‌لرك برقسم كليسنك صاپلانوب قالديغى كورلدى. بعد النصف الليل ايكى بچقده عسكرى طورديرمق ايچون چاليشان «قونيه» فرقه‌سى قوماندانى جمال بكه تصادف ايدلدى . « پيكار حصار » ده « ويزه » دن كلن برطابور وبربلوك بولندى . فقط پانيك اودرجه‌ده ايديكه كرك بوطابور وكرك جمال بكك توقيف ايده‌بيلديكى عسكر شفقله برابر فراره دوام ايتمشدى . « پيكار حصار » ده ايركندن دشمن سواريسى كلديكنه دائر بر خبر شايع اولمسندن ناشى شهر ايچنده كيمسه قالمامش وتلغراف مأمورلرى فرار ايتديكندن مخابره قابل اولمه‌مدى. اوكله‌يه دوغرى « ويزه » يه متوجهاً حركت ايتدم . زيرا دها اول دوكوتى‌يى طورديرمق قابل اولميه‌جغى آكلاشلمشدى . اون آلتنجى قول اردونك اوچ طابور پياده ، اوچ طابور طوپچيله « اسكوب » جوارنده بولونديغى خبر آلنمقله رجعتمزى دشمنه قارشو ياندن حمايه ايتمسى وحسن عزت بكه‌ده انك قوماندانسنه التحاق ايتمسى يازلدى . مع التأسف حقى پاشا بولنه‌مديغندن كاغد اعاده ايدلدى. حسن عزت بكك دمدار تشكيل ايتديكى قطعه‌ده ضبط وربط كاملاً مختل اوله‌رق داغلمش اولديغندن مومى اليه حسن عزت بكده نا اميد اوله‌رق منفرداً « ويزه » ده قرارگاهه التحاق ايتدى . بويولده اون آلتنجى قول اردو اركان حربيه‌سنه تصادف اولندى واونلرك طوپچيلرينك دخى چامورلره باته‌رق چيقاريله‌مديغى ودشمن النه كچمسى محتمل اولديغى وپياده‌لرينك‌ده اوچنجى قول اردو قطعاتيله هم حال بولنديغى آكلاشلدى . »

---

[*] اردو امرنده اوچنجى قول اردونك « پيكار حصار » ه چكلمسى امر اولنمشدى . بالآخره قول اردودن كلن راپورده « پيكار حصار » ده اجتماعك عدم امكانى قارشوسنده « ويزه » يه رجعت ايدلديكى افاده ايدلمشدر.

مشارالیهك بوندن صكره وارد اولان دیكر بر راپوری بروجه آتیدر :

« هر شیدن اول بزم بطریه‌لرمزك یوللرده چامورلره باته‌رق الیوم تحت تهلكه‌ده بولوندیغنی عرض ایده‌یم. اون آلتنجی قول اردونك دخی طقوز بطریه‌سنك « یانو » نك غربنده باتوب قالدیغی استخبار اولنمقده‌در. بزم پیاده‌لرمز رجعت اثناسنده كاملاً ضبط وربطدن چیقمش سوروحالنده بولوندیغندن قارمه قاریشیق اولوب ضابطلری دخی بولنمدیغندن هیچ بروجهله قابل استخدام دكلدر. بناءً علیه بونلری قورتارمق ایچون اردوجه قابل ایسه ایفای مقتضاسنه توسل اولنملیدر. اوچنجی قول اردو قرارگاهی بو اقشام ($\frac{11}{12}$ تشرین اول) « ویزه » یه واصل اولمش وپرا كنده كلمكده اولان قطعاتی طوپلامقله مشغول بولنمشدر . صول جناحمز كاملاً دشمنه معروض ویوللر مسدود بولندیغندن دشمن فعالیت كوسترسه تهلكه‌ده‌یز. « ویزه » یه وصولمده « بولی » ردیف آلاینی اوراده بولدم. نصف الیلدن صكره طوپلری تحت امنیته آلمق ایچون مذكور آلایی سوق ایده‌جكم .»

اوچنجی قول اردو قوماندانی

محمود مختار

اوچنجی قول اردونك رجعتك ستروتأمینی وظیفه‌سیله « یوندالا » و « اسكوب » جهتنه سوق اولونان حقی پاشا قوتنك (بش طابور پیاده ، طقوز بطریه طوپجی) عاقبتی حقنده وقوعبولان استیضاح اوزرینه اوچنجی قول اردو قوماندانندن آتی الذكر تلغرافنامه وزود ایتمشدر :

« ج صاغ جناحمزك ستری ایچون « اسكوب » جوارنده اخذ موضع ایتمسی ضمننده حقی پاشایه بو صباح كوندریلان كاغد كندیسی بولونه‌مدیغندن كیرو كلدی . فقط اركان حربیه‌سنه راست كلدم؛ پیاده‌نك باشی بوزوق حالنده طاغلدیغی وطوپجیلرینك دخی چامورلره صاپلانوب قالدیغنی ، بناءً علیه اوقوتك الیوم موجود اولمدیغنی سویلدیلر. $\frac{11}{12}$ تشرین اول سنه ۳۲۸ »

اوچنجی قول اردونك راپورلری حقنده مطالعات :

اشبو راپورلر مألندن اوچنجی قول اردونك بتون قطعاتیله طارمه طاغنیق بر سورو ایله « ویزه » استقامتنه فرار ایتدیكی ، كرك بو قول اردویه و كرك حقی پاشا قولنه منسوب طوپلرك دخی یوللرده قالدیغی ، بناءً علیه اوچنجی قول اردو ایله حقی پاشا قولنك قابلیت حربیه‌سنك تماميله محو اولدیغی

اكلاشيليور ايدى . بلغـارلرك (قرق كليسـا ـ ويزه) يولنده اردونك صاغجناحى استقامتده تعقيباته قيام ايلملرى احتمالى تأمل ايدلديكى حالده اردو مركز وصول جناحنك يعنى ايكنجى ، برنجى ودردنجى قول اردولرك پك غير مسـاعد احوال التده محاربه‌يه كيرشمكه مجبوريتلرى دركار بولنديغندن وضعيت حربيه تهلكه‌لى ايدى . شـو احوال التده اردو صاغجناحنك تازه عسـكر ايله تقويه‌سى وجوب قطعى تحتده بولنديغندن اليوم « لوله برغوس » ده بولونه‌رق « قرق كليسا » محاربه‌سـنه اشـتراك ايتمامش اولان **اوده برنجى قول اردو قوماندانه** آتى الذكر **امر تلغرافى** ويرلدى :

غايتله مستعجلدر .

« اوچنجى قول اردو قطعاتى بوكيجه طاغنيق برحالده « ويزه » يه كلمشلردر . پايتختك سترى ايچون موجود بتون قوتكـزله على السحر « چورلى » يه حركتكز مطلوبدر . حركت استقامتنك صوك زمانه قدر كيزلى طوتلمسى وعسكرك طاغلمسنه ميدان ويرلمامسى متمنادر . »

برنجى قول اردو نزدنده جريانه ايدن احوال :

ايديلن استيضاح اوزرينه « لوله برغوس » ده بولونان قول اردو قوماندانندن آتى الذكر تلغرافنامه كلدى .

« عثمان پاشا » دن (اوچنجى فرقه قوماندانى) آلديغم تلغرافى يازييورم :

[فرقه‌يى كوچ حال ايله بوصباح (١١ صباحى) « يكيجه » نك شرقنده اجتماع ايتديرمك اوزره ايكن « قواقلى » ده‌كى تلاش ورجعت عمومى اوزرينه « بابااسكى » يه كلملرى امرينى ويردم . ايكنجى فرقه « بابا اسكى » جوارنده عسكرينى طوپلايور . اوچنجى فرقه‌نك ورودنده نه ياپيله‌جغى مستأذندر . عسكر صوك درجه يورغون وبيتابدر . دشمنله دمدارمز شـدتلى مصادمات ايدرك قوللرك حركاتنى بر چوق فداكارلقله تأمين ايتمشدر . تلغرافخانه‌ده شمدى امريكزه منتظرم . »

اوچنجى فرقه بورايه كلمك اوزره يوله‌چيقمش فرقه قوماندانى دخى عسكرى بوراده طوپلامق اوزره يوله‌چيقمق اوزره‌در . ايكنجى فرقه الآن « باباسكى » ده‌در . بنـده‌كز اورايى ترك ايتمك فكرنده دكل ايدم . چونكه بر آز اون وآرپه وار ظن ايدرم . آندن استـفاده ايتمك ، برده بلغارلرك اورالرده الآن كورولمامرلندن بالاستفاده بن اوخطى طوتمق غيرتنده بولنمليدر ، فكرنده‌يم . اعاشه مسئله‌سى پك مهمدر . درسعادتدن‌ا كمك اون كوندرمليدر .

« لوله‌برغوس » دن آلنان ایکنجی تلغرافنامه دخی بروجه آتیدر :

« برنجی قول اردونك « بابااسکی » ده بولونان قطعاتی پك یورغون اولدیغندن یارین (۱۲ تشرین اول) هم استراحت وهمده تأمین اعاشه‌لری ایچون « باباسکی » ده قالمق مجبوریتنده‌درلر. بن ده اورایه کیدییورم. قطعاتك «تورك بك» ه جلبندن ماعدا بر امرکز وارسه ما کنه باشنده اشعاری معروضدر . »

برنجی قول اردونك راپورلری حقنده مطالعات :

بو ایکی تلغرافنامه‌ده جریان احوال حقنده معلومات مهمه‌یه دسترس اولنیوردی .

ایکنجی واوچنجی فرقه‌لرك ۹ تشرین اول صالی کونی اقشامی محاربه‌دن صکره طاغلمش بولوندقلری اولجه آلنان خبرلرله اکلاشلمش اولوب هرحالده قول اردونك ۱۰ تشرین اول کونی « یکیجه » جوارنده اجتماع خصوصنك ویریلان امر موجبنجه تحت امکانه آلنمش بولنه‌جغی تصور ایدلمکده ایکن نه ایکنجی ونه اوچنجی فرقه قومندانلرینك بوخصوصده قدر تیاب اوله‌میه‌رق او ایکی طاغنیق فرقه‌نك نقطهٔ اجتماعنك « باباسکی » یه نقل ایدلمش بولندیغی وقول اردو قوماندانلرینك ویردیکی معلوماته نظراً فرقه‌لرك بو اقشام محل مذکورده طوپلانه‌رق یارین دخی عسکره استراحت ویریله‌جکی اکلاشلمشدی. حالبوکه ۱۰ تشرین اول سنه ۳۲۸ ده ویریلان اردو امرنده برنجی قول اردونك (طوقوجاق ـ ناجاق ـ قومبارلر) اوزرندن « تورك بك » ه متوجهاً یورومسی موضحاً بیان ایدلدیکی حالده ایکنجی واوچنجی فرقه‌لرك « باباسکی » یه تبدیل استقامت ایتملری اسبابی حیرتی موجب اولدی .

قول اردو قرارکاهی ۱۰ تشرین اول وقت ظهره دوغری « قواقلی » یه مواصلتله ۱۱ تشرین اول صباحی شمندوفرله « لوله‌برغوسه » حرکت ایتمشدی . ایرتسی کون تکرار قول اردویه ملاقی اولمق اوزره قرارکاهك « باباسکی » یه حرکت نیتنده بولندیغی ایکنجی تلغرافی مألندن تظاهر ایتمکده ایدی .

جواباً یازیلان امر تلغرافده دخی بالضروره برنجی قول اردونك « بابا اسکی » وجوارنده طوپلانه‌رق انتظام وضبط وربطلرینك تأمینی بیلدیرلمشدی . شوقدرکه ۱۰ تشرین اول چهارشنبه کونی قطعات کری چکلدکدنصکره « سول اوغلی » چفتلکنك غرب وشمالنده‌کی صرتلردن دشمن پیاده قوللرینك شماله دوغری کیری چکلدیکی و« کره‌ده‌لی » کوینك دشمندن خالی بولندیغی خبر ضابطی ارکان

حربیه میرالایی احسان بکك راپورندن اکلاشلمش واوچنجی فرقه‌نك کیجه‌یی کچیردیکی «کوکیلر»ده دخی دشمندن اثر بولنمدیغی دردنجی قول اردونك کوندوز آلنان راپورنده افاده ایدلمش، بناءً علیه ایکنجی واوچنجی فرقه‌لرك ۱۰ تشرین اولده دشمن طرفندن تعقیب ایدلمکسزین کری چکلدکلری جریان حالدن نمایان اولمقده بولنمش ایکن اوچنجی فرقه‌نك راپورنده بیان اولنان دمدار محارباتنك طرز جریانی حقنده بر فکر حاصل ایدیله‌مامشدر.

دردنجی قول اردونك راپوری : بابا اسکی‌دن

$\frac{11}{12}$ تشرین اول ۳۲۸ اقشام سا ٦ د ۳۰

«بو کون اوکله‌دنصکره ساعت درده قدر «قرق کلیسا» نك جنوبنده‌کی «قواقلی»، «یکیجه» مواقعنك دشمندن خالی اولدیغی کشف قولی واسطه‌سیله اکلاشلمشدر. عینی زمانده بزه منسوب اوزون بر قولك «باباسکی» یه دوغری چکلمکده اولدیغی کورلمشدر. اوچنجی فرقه‌نك‌ده «قوجه حضر» اوزرندن «یکیجه» یه کلسی ایچون امر آلدیغی فرقهٔ مذکوره قوماندانلغندن اون ایکنجی فرقه قوماندانلغنه اشعار اولنمشدر. دردنجی قول اردو بو کون «ایزمیت» فرقه‌سیله افرادینی طوپلاتدیروب تشکیلاتنی اعاده واکمال ایتمك اوزره «خزینه‌دار» ده، اون ایکنجی فرقه «قوجه‌حضر» ایله خاصکوی ارەسنده بولنمقده‌در. «ایزمیت» فرقه‌سنك افرادی غیر منتظم برحالده بر چوق کویلره طاغلمش اولدقلرندن جلب وجمعلری متعسر اولوب الیوم طابورلر ۵۰ : ٦۰ وتکمیل فرقه تقریباً ۷۰۰ نفر موجودنده‌در. اوچنجی قول اردویه مأمور ارکان حربیه یوزباشیسی علی رضا افندینك افاده‌سنجه اردو ارکان حربیه رئیسی جواد بك اردونك شمدیلك (پیکارحصار ـ لوله‌برغوس) خطنه چکیله‌جکنی ودردنجی قول‌اردونك» لوله‌برغوس»ه چکلمسی لازم‌کلدیکنی شفاهاً امر ایتمشدر[*] بوکا بناءً ۱۲ نجی فرقه‌بو کون«قورایه» جوارینه چکیله‌جکدر. دردنجی‌قول‌اردو قرارکاهی بواقشام «قوفالجه» ده اولوب یارین «آلاپه» یه نقل ایده‌جکدر. بو حاله نظراً وضعیتك تنویریله برابر اوامر لازمه اعطاسی»

---

[*] اردو امری، قواقلی تلغراف مرکزینك وقتندن‌اول قالدیرلمسندن دردنجی قول اردویه کشیده ایدلمدیکی بالاخره اکلاشلمشدر.

نتیجهٔ ملاحظه :

« ایزمیت » فرقه‌سنك ـ ۹ تشرین اول صالی کونی محاربه‌دن صکره بعد الغروب طاغلدیغی قول اردو قوماندانلغنك $\frac{۹}{۱۰}$ تشرین اول کیجه‌سی آلنان تلغرافنامه‌سندن آکلاشلمش ایدی. دشمن طرفندن بر تجزیه‌دو چار اولمقسزین طابورلر موجودینك ۵۰ الی ۶۰ و عموم فرقه موجودینك ۷۰۰ نفره تنزل ایدر درجه‌سنده بو فرقه‌نك تارومار اولمسی، کذلك عین حالده برنجی قول اردو فرقه‌لرینه، ٤٥ طابور پیاده‌ایله درت آلای صحراء بر طابور اوبوس، ایکی بطریه جبل که جمعاً اوتوز ایکی بطریه یعنی یوز یکرمی سکز طوپدن ترکب ایدن اوچنجی قول اردو قطعاتنده دخی تظاهر ایتمسی او نجه تصوری غیر ممکن وقایعدن و تاریخ حربده دخی امثالی نامسبوق بولنان احوال مؤلمه‌دن اولدیغندن استقبالده دخی بك اسف انکیز محافذن بریی اشغال ایاسه کرکدر.

ایکنجی قول اردو $\frac{۱۰}{۱۱}$ تشرین اول اقشامی « قره‌خضر » ده قاله‌رق بوکون رجعته بالدوام $\frac{۱۱}{۱۲}$ کیجه‌سنی « اصلی بکلی » نك شرقنده‌کی صرتلرده کچیرمشدی. سواری فرقه‌سی بوکون « اولو پاشا » ده بولنیورایدی.

قرق کلیسا محاربه‌سندن صوکره جریان احوال

« قرق کلیسا » محاربه‌سنك نتیجه و عاقبتی حقنده درسعادتده بولنان بیوك قرارکاه عمومی‌یه وقوعبولان اشعاره جواباً مقام مشارالیهادن آتی الذکر تلغراف ورود ایتمشدر:

شرق اردوسی قوماندانلغنه ۱۰ تشرین اول ۳۲۸

« قرق کلیسانك سقوط ایتدیکنه نظراً قول اردولرك حرکاتنی توحید ایله تشدید مقاومت ایدلمسی اهمیتله توصیه اولنور. »

باش قوماندان وکیلی
برنجی فریق ناظم

ینه بوکون ورود ایدن ایکنجی بر تلغرافنامه ایسه وضعیتك تقدیر اولندیغنی افهام ایدییوردی. بو تلغرافنامه‌ده بروجه آتیدر :

چورلیده شرق اردوسی قوماندانلغنه

« قول اردولرك آره‌لرنده‌کی ارتباطی محافظه ایتمك شرطیله (پیکار حصار ـ لوله‌برغوس) خط عمومیسنده منتظماً طوپلانمسنه چالیشیکز. بورادن « تکفور طاغی » ده موجود اون بش بیکی متجاوز قوت و پیدرپی مواصلت ایدن قطعات بعده ایجاب حاله کوره استخدام اولنمق اوزره بوکوندن اعتباراً « ارکنه » خطنده

تحشید اولنه‌جق وخط مذکور بورادن اعزام ایدیلن قومیسیون واسطه‌سیله تحکیم ایتدیریله‌جکدر . بیوك قرارگاه عمومی ایله یارین « چورلی » یه کلیورم . »

عموم باش قوماندان وکیلی
وحربیه ناظری ناظم

بوامر ، شرق اردوسـنجه (پیکار حصار ـ لوله برغوس) خطنده اردویی طوپلامق خصوصنده متخذ قرارك بیوك قرارگاه عمومینك مظهر تصویبی اولدیغنی وبورادن اعتباراً اجرا اولنه‌جق حرکاتده دخی تماميله هم فکر بولوندیغنی کوسترمکده‌در .

مدافعه‌سـنه قرار ویردیکمز « ارکنه » خطنده قوای احتیاطیه تحشیدی وتحکیمات اجراسی کبی باش قوماندانلق وکالتجه متخذ تدابیرك خط مذکورك قیمت تدافعیه‌سنی آرتیره‌رق شرق اردوسنك وظیفه‌سنی تسهیل ایده‌جکی درکارایدی. بو سـببله « ارکنه » ده قطعی برمیدان محاربه‌سـنك موفقیتله قبولی امکانی ارتمش اولدی. فقط مع التأسف آتیده کوریله‌جکی اوزره حقیقت بشقه شکلده تجلی ایتدی.

بیوك قرارگاهك « چورلی » ده اسـتقبال و اقامتی ایچـون اسـتحضارات یاپلمشسه‌ده بالآخره « چرکس کویی » ده قالـه‌جغی آکلاشلمشدر .

١٢ تشرین اولده جریان ایدن احوال

اردونك حال ووضعیتی :

اوچنجی قول اردونك اثنای رجعتده دوچار اولدیغی بوزغونلغك درجه‌سی بوکون قول اردو قوماندانلغندن مورود تلغرافنـامه‌ده دخی بروجه‌آتی تصویر ایدیلیوردی :

غایتله مستعجل ومحرمدر .

« افراد پرا کنده حالده الآن چکلمك ایستیورلر . اقشام فراریلرك اورلمسی ایچون ویریلن امر اوزرینـه برآز طوردیلر. الده بولنان قوت: « بولی » آلایی (اوچ طابور) [فقط بز محـاربه ایتمیز ایلرویه کیتمیز دیورلر و« ویزه » اوکنه تکرار کلمشلردر.] پرا کنده‌لردن یاپیلان جعفر طیار بك قوماندانسنده ایکی طابور قدرمجتمع عسکر[بونلرایلری قره‌غولده‌ایدی. فقطاوراده‌بولندقلرندن شبهه‌لی یم .]، ایکی طوپ بر جبخانه آرابه‌سی ناقص برجبل بطریه‌سندن عبارتدر. افرادچانطه‌لرینی حتی

بعضیلری تفنكلرینی آتمشلردر. احوال پریشاندر. ایكی تفنك سسی اوزرینه هر كس كیرو كیدییور. طوپلر قسماً « قرق كلیسا » ده قسماً « مناستر دره » ترقده كی بایرده قالمشلردر . احتمال طوپلرك بعضلری « بابا اسكی » استقامتده چكمشلردر. حق پاشا مفرزه‌سندن بعض طوپلر تك تولك كلمكده‌در . جبخانه صندقلری یوللرده قالمشلردر. افراد اوزرنده‌كی جبخانه پك جزئیدر. اعاشه مسئله‌سی‌ده مشكلات پیدا ایده‌جك بوبابده « چركس كوی » ده تدابیر آنانذی وقوللر تشكیلی لازمدر . افرادك خانه‌لری یغما ایتمكده اولدقلرینی شمدی اوكرندم . الحاصل قوهٔ معنویه صفردن آشاغیدر . هركس برطرفده‌در . ضابطان « حلمی بك » وازكان حربی‌ده یوق ؛ **نتیجه اولەرق اشبو دوكونتی بر طابور پیاده‌نك كوردیكی ایشی كورمكدن عاجزدر** . اردونك صاغ جناحی چوق عدااولنور . « سرای » مركزینك بورا قائممقامنه ویردیكی تلغرافده بر دشمن قوتنك « قرق كلیسا » دن « پیكار حصار » اوزرینه یورومكده اولدیغی بیلدیرلمشدی . »

اوچنجی قول اردودن « ویزه » ده طوپلانان افراد وطوپ مقداری حقنده وقوعبولان استیضاحه دخی آتی‌الذكر جواب ورود ایتمشدر :

« طوپچی برنجی آلای دون « پیكار حصار » ایله « چورلی » آره‌سنده بولنوب قسماً چامورلرده قالمش اولدیغی حسن عزت بكك افاده‌سندن آكلاشلمشدر . بورایه دون آقشام دردنجی جبلدن بربلوك ، بوصباح یدنجی صحرانك ایكنجی طابورندن ایكی بطاریه وسكزنجی نشانجی طابوری‌كلدی . بیك قدرده پراكنده افراد طوپلانمشدر . یدنجی وسكزنجی فرقه قوماندانلرندن هیچ معلومات یوق . بوصباح «بولی» آلاینك كندیلرینی قیطعلر قیطعر كسدیرمیه‌جكلرندن ایلروله‌میه‌جكلرینی بیلدیردكلری یوزباشی نجاتی افندینك وآلای قوماندانینك افاده‌سندن اكلاشلدی. كرچه بونلر مترالیوزدن كچیریله‌بیلورسه‌ده چه فائده .. »

برنجی قول اردو قطعاتی بواقشام « بابا اسكی » یه كلمشدی . دردنجی قول‌اردو « ایزمیت » واون ایكنجی فرقه‌لریله بو كیجه‌یی « آلپوللی »ده كچیره‌رك قول‌اردو قرارگاهی « لوله برغوس »ده بولنمقده ایدی . ایكنجی قول اردو ایسه « لفه‌جه » جوارینه مواصلت ایتمشدی .

دشمنه دائر ورود ایدن معلوماتده بلغارلرك ایكنجی ، برنجی ، ودردنجی قول اردولرك جبهه‌لری ایلریسنده الآن بر اثر فعالیت كوسترمدیكی ثابت اولمش

واوچنجی قول‌اردو قوماندانلغندن دخی بوکون « قرق‌کلیسا » استقامتنه کوندریلن کشف قولنك راپورنده « پیکار حصار » قریه‌سنده بو کیجه والیوم دشمندن اثر اولمادیغی و استخبارات موثوقه‌یه نظراً دون‌دخی زواله قدر « قرق‌کلیسا » شهرینك دشمن طرفندن اشغال ایدلمامش اولدیغی بیلدیرلمشدر .

ایکی کوندنبری بلغارلر طرفندن تعقیباته قیام ایدلمامش ایسه‌ده بونك یارین‌وقوع وظهوری احتمال داخلنده بولوندیغندن اردونك معروض بولوندیغی تهلکه دخی الآن زائل اولمامشدی. بو اقشام‌ساعت‌سکزده بیوك قرارکاه عمومی « استانبول »دن « چرکس کوی » نه مواصلت ایتدی . اردونك وضعیت عمومیه‌سی حقنده طلب اولونان ایضاحاتی عرض ایتمك اوزره اردو ارکان حربیه رئیسی «چرکس کویی»نه اعزام اولوندی .

١٣ تشرین اولده جریان ایدن احوال

برنجی قول اردونك وضعیتی :

برنجی قول اردویه منسوب قطعاتك وضعیتیله فرقه‌لرده انتظام وضبط وربطك درجهٔ تأسیسی حقنده وقوعبولان استیضاحه جواباً النان تلغرافنامه بروجه آتی بیان اولنور :

« ایکنجی فرقه «لوله برغوس » ك شمال مخرجنده ، اوچنجی فرقه غرب مخرجنده ، مرتب فرقه استاسیون جوارنده « عشاق » فرقه‌سی « تورك بك » شرقنده‌كی صرتده .

اوچنجی فرقه‌نك كجیكمه‌سنه سبب محاربه ایتدیكی نقطه‌یه نظراً مسافه‌سنك چوقلغی ومحاربه ایله سوء اعاشه یوزندن واقع اولان فضله طاغنقلقدر. قول اردو طوپ وجبخانه ارابه‌سی وسائره قورتارمق خصوصنده غیرت ایتمكده ایسه‌ده عسكر یورغوندر . « اسكوب‌دره » و « قرق كلیسا » یولی اوزرنده ترك ایدیلن ارابه‌لره وارنجه‌یه قدر صاچلمش بولنان قافله‌لری طوپلاتمق ممكنسز كبی‌در .

فرقه‌لر وقول اردو اره‌سنده سریع بر مواصله ممكن اوله‌میور . اوله‌مدیغی ایچون لازم كلن معلومات تعاطی ایدیله‌میور. تلغراف مفرزه‌مزده یوللرده صاپلانوب قالمشدر . « بابا اسكی » ایله « لوله‌برغوس » اره‌سنده یوللرده قالان طاقمك قورتارلمسی محتملدر. استحكام بلوكمزدن وموادانفلاقیه ارابه‌لرندن هیچ‌خبر یوقدر. اوچنجی فرقه طوپلانمق اوزره‌در. یارین ارقه‌سی الینه‌بیلمسی مأمولدر . ایكنجی

فرقه کاملاً طوپلانمشدر . « سیماو » آلایی ایله اوچنجی آلایدن مرکب مرتب فرقه طوپلانمق اوزره‌در. قول اردویه مربوط « عشاق » فرقه‌سنك‌درت طابوری الده حاضردر . **قوهٔ عمومیه‌نك یکرمی بیکه بالغ اولمسی محتملدر** . قول‌اردوقرارگاهی شمدیلك «لوله بورغاز» ده‌در . عمومیتله اوچنجی قطعاتندن بر خیلی جبخانه‌ارابه‌سی هنوز یوللرده چامورلرده صاپلانمش بر حالده‌در. قورتارلمسی اسبابنه توسل‌ایدلمشدر. بوکون « عشاق » فرقه‌سنی « تورك بك » ده‌کی خطه سوره‌رك تحکیماته باشلاتمق ویارین دیگر فرقه‌لری ده خط مذکوره سوق ایتمك ایستیورز . « اوزون‌کوپری » قائمقاملغنك اشعارینه نظراً دشمنك درت طابور قدر پیاده‌سی « مریچ » نهرینك غربنده « اورلو » استاسیونه‌گلمش وبو صباح شفقله‌برابر « حوصه » نك دخی قوتی مجهول بردشمن طرفندن اشغال ایدلدیکی اورادن‌کلن ژاندرمه وسائره‌دن‌اوکرنلمشدر . »

ایکنجی قول اردونك وضعیتی :

بو قول اردودن ورود ایدن راپور دخی بروجه آتی نقل ایدیلور :

« بشنجی فرقه بوکون « قره‌آغاج » جوارنده قالمشدر . یاکش یوله صاپمش اولان دردنجی فرقه بوکون « لوله‌برغوس » لك بر ساعت شمالنه واصل اولمش واوراده توقیف ایدلمشدر . افراد پك یورغون اولدیغندن یارین « قره‌آغاج » ه کوندریله‌جکدر . ایکنجی استحکام طابوری بشنجی فرقه نزدنده‌در . تلغراف مفرزه‌سنك پراکنده‌لری بوکون « لوله‌برغوس » ه گلمشدر . فرقه‌لردن هنوز راپورلر کلمدیکندن موجودلرینه وحاللرینه دائر قطعی معلومات یوقدر وطلب ایدلمش اولان کشف نتایجی‌ده هنوز خبر ویرلمامشدر . **قول اردو افرادندن « خیره‌بولی » یه کیدنلرك مقداری تقریباً اوچ بیك و « لوله‌برغوس » جوارلرینه دوننلرك بیکی متجاوز و « بابااسکی » ده دوننلر تخمیناً بیك قدر اولدیغی اکلاشلمه وشمدی‌یه‌قدر عمومی جمع و اعاشه قلنمشدر . یالکز « خیره‌بولی » جهتنده‌کیلر آنجق بوکیجه یورایه واصل اوله‌بیله‌جکدر** . ایکنجی قول اردو « قره حضر » دن « قره پیکار » ه و قرارگاه « لوله برغوس » ه حرکت ومواصلت ایدنجه‌یه قدرکچن ایکی کون وبوراده کچن بربچق کون‌مدت ظرفنده‌درت مختلف قول اردویه منسوب ییکارجه افرادی‌بالذات و بالواسطه دردست وقطعه‌لرینه سوقایتش وبو مقصدله‌ده عاجلاً «لوله‌برغوس» ه یتشیله‌رك (باباسکی- الپوللی- مرادلی- خیره‌بولی- تکفور- طاغی) منطقه‌لرینه تلغرافلر کشیده وضابطلر اعزام اولنه‌رق بالعموم فراری و پراکنده‌لرك دردست و جمع وسوقی امر وطلب اولنمشدر .

ایکنجی قول اردودن دخی برچوق اوکوز ارابه‌لرینك اوتاده بریده چامورلر
ایچنده قیریلدرق ویا صاپلانه‌رق ویا حیوانلری اوله‌رك براقلدیغی واقع اولدی ایسه‌ده
بالآخره برقسمنك تخلیص وجلب ایدلدیکی اکلاشیلمش وضایعات (حقیقیه) هنوز
تحقق ایتامشدر . « لفاجه » قریه‌سی جوارنده براقیلان اون بش اوکوز ارابه‌سی
طوپجی جبخانه‌سنك بهمه‌حال اخذ وجلبی ایجاب ایدنلره امر اولنمشدر. طوپجی
دردنجی آلایدن یالکز بر طوپك « قواقلی » جوارنده براقلدیغی ، بر طوپك بر
ارابه‌ننده ترك ایدلدیکندن عسکره باشنده براقیلان ضابطان وافرادك حیواناتی چیقاراراق
« خیره بولی » استقامتنه کتوردیکی اکلاشیلمش و برطوپ بورایه حرکت ایتدیرلمشدر ،
طوپجی حیواناتنك همان قسم اعظمی بیتمش ، یاره‌لنمش بیتاب برحالده‌درلر . ایکنجی
قول اردو ایچون منزل نقطه‌سی « لوله برغوس » کوسترلدیسه‌ده بوراده قول اردو
اداره‌سنه‌کی یم غیر موجود ومنزل مأمورلریده یوقدر.حالبوکه قول اردو قطعاتی
التی کوندر بولندقلری منطقه‌ده پك پریشان بر صورتده یشامقده‌در . وسائط نقلیه
نك نقصانیت وقلتی ومنزل خدماتنك مفقودیتی جداً جلب اهتمامه بولونان قول
اردونك پریشانه ایدن سببلردن برنجیسیدر .

اوچنجی قول اردودن مورود وعیناً نقل اولنان راپور دخی قول اردونك
قوای موجوده‌سی حقنده معلومات مهمه‌یی احتوا ایتمکده‌در :

غایت مستعجلدر

« ج ـ ۱۳ تشرین اول سنه ۳۲۸ ۱ ـ « ویزه » ده: قول اردویه منسوب
پیاده‌لرده سکسان بش ضابط ، اوچبیك اوچیوز قرق نفر ، ایکیوز آلتمش آلتی
ماوزری ، یکرمی ایکی صندوق جبخانه ، ایکیوز طقسان ایکی محارب افراد ، اوتوز بر آرابه
یکرمی یدی بیگلك حیوانی وافراد وحیواناتیله یکرمی بش سریع آتشلی طوپ ، اوتوز
بش جبخانه آرابه‌سی درت جبل طوپلی ، آفیون قره‌حصاری ، قونیه وآنقره فرقه‌لرنده
اوچ بیك درت یوز ایکی نفر ۲ ـ « سرای » ده قطعات مختلفه‌دن اوچیوز آلتی
نفر . ۳ ـ « لوله برغوس » ده تخمینا اوچبیك نفر بر صحرا و برجبل طابوری
جمع ایدلمه ، ایکی بیك بشیوز موجودلی « بولی » ردیف آلاینه ده یولده قالان طوپ
وجبخانه‌لی طوپلامق مقصدیله « قره کلیسا » استقامتنده ایلرولمك اوزره « پیکار
حصار » ده بوکیجه‌یی کچیرمکده‌در. ٤ ـ صورت عمومیه‌ده جبخانه غیر کافی وازذخیره
هیچ یوقدر . »

دردنجی قول اردو وسواری فرقەسنك وضعیتی :

دردنجی قول اردو بوکون «ایزمیت» واون ایکنجی فرقەلری ایلە «آلپوللی»دن «لولە برغوس»ە متهیٔ حرکت بولنمشدر .

سواری فرقەسنە دائردردنجی قول اردو قرارکاهی واسطەسیلە النان معلوماتدە قرارکاهنك «اولو پاشا»دە بولوندیغی وخفیف لوادن بر سواری بلوکنك ١٢ - تشرین اول ٣٢٨ صباحی «اورتە کوی»ە سوق ایدلدیکی وخفیف لوانك متباقی قوتنك «خاصکوی»ە سوق ایدیلەرك کندیسنە «تکە» صویی ایلە «دیسلیا» صویی آرەسندەکی منطقەنك ستر وترصدی وظیفەسی ویرلدیکی وبو لوانك برنجی مزراقلی آلاییلە تقویە ایدلدیکی،درت سواری آلاییلە ایکی بطریە واوچ مترالیوز بلوکندن عبارت اولان فرقەنك قوهٔ متباقیەسیلە شمدیلك «اولو پاشا»دە قالەرق «دیسلیا» صویی ایلە «پراوادی» صویی آرەسندەکی منطقەیی ستر و ترصدە دوام ایلیەجکی بیلدیرلمشدر .

اونه یدنجی قول اردوده :

اون یدنجی قول اردو بوکون «لولە برغوس»دن حرکت ایتمشدر . قرارکاهی بو اقشام «قاریشدیران»دە بولنەجقدر .

بو قول اردودن آتی الذکر راپورلر ورود ایتمشدر :

«اوچ کوندنبری مختلف استقامتلرە سوق ایدیلن مفرزەلر وحیوانات واسطەسیلە طقوزنجی آلایەعائدایکی اوچ بطریە برقاچ مهمات آرابەلریلە برلکدە طوپلاتدیرلدیغی کبی «بابا اسکی»دن کیجە حرکتلە یولدە قالان صحرا و اوبوس طوپلرندن بر قاچ بطریە طوپلاتدیرلمشدر . تحریاتە دوام ایدلمکدەدر . «عثمانجق»دە قالان طوپلردن ایکیسیلە طقوز جبخانە آرابەسیدە جلب ایدلمش و ایکی پارچەسی قالمشدر . اونلرلە برنجی آلاك ایکنجی طابوریلەاوچنجی آلایك اوچنجی طابورینك «یەنو» جوارندە «مناستر درەسی» یماجلرندە قالدیغی بوکون خبرالنان طوپلرینك جلبنە چالیشیلەجقدر .»

مستعجلدر

«دونن» «پیکارحصار» و«قواق درە»استقاملرندەایکی ضابط کشف قولی کوندرلمش ایدی . نصف اللیلدەعودت ایتدیلر . برنومرولو کشف قولی «پیکارحصار» یقیننە قدر صوقیلەرق اورادەدشمنك بولنمدیغنی آکلامش وعسکرك ترك ایتدیکی اشیانی طوپلامقدە

اولان اوچنجی نشانجی آلایی البسه‌سنی لابس بلغار ملتندن برنفری دردست ایدرکن « پیکار حصار » ده کویلیلر طرفندن کندیلرینه آتش ایدلمش و مقابله ایدیلنجه آتش کسلمشدر. پراکنده افراد عسکریه‌دن قطعیاً اثر کورولمامکده‌در . یوللرده تصادف ایدیلن عسکرک کافه‌سی آجلقدن شکایت ایدییور. هرطرفده یوللر اوزرنده ترك ایدلمش جبخانه و اشیا کورلمکده‌در. ایکی نومرولو کشف قولی « قواقلی » دره‌یه قدر کیتمش ودشمنه تصادف ایتمامشدر . کیجه‌لین « قرق کلیسا » ده یانغین علوی کورمشدر. عودتنده « قواقلی » دره‌نك ایکی کیلومتره جنوبنده‌کی صرتلرده بش صحرا طوپی ومهمات ارابه‌لری کورمشدر. بشنجی فرقه‌یه تصادفنده اسیرایدیلن درت بلغار عسکرینك برابرنده بولندیغنی اوکرندیکی معروضدر. » —

ملاحظات

دشمن طرفندن هیچ برصورتله تعقیب یاپلادیغی حالده اجرا ایدلمکده بولنان کری یورویشك قطعات نزدنده بادی اولدیغی انحلال وپریشانلق عیناً نقل اولونان راپورلر مألندن اکلاشیلمقده اولوب اردونك قیمت حربیه‌سنك بر دیکر نمونه‌سنی تشکیل ایلمکده‌در .

قطعاتده‌کی بوطاغنقلغك سبب یکانه‌سی اوله‌رق قوماندانلر سؤ اعاشه خصوصنی درمیان ایتمکده بولنیورسه‌ده هر حالده بوفکر و مطالعه‌نك بر سبب حقیقی تشکیل ایتمدیکی میدانده‌در.

« لوله بورغاز » و « بابا اسکی » مواقعنده اردو ایچون ایجاب ایدن ذخائر موجود ایدی. کیری کلمکده بولنان قطعات کون بکون بو ایکی مهم منزل نقطه‌لرینه تقرب ایتمکده بولندیغندن قطعات نزدنده بولنان مکاری حیواناتنك دخی مقدار کفایه‌ده بولندیغی نظر دقته النمدیغی حالده امر اعاشه‌نك اولقدر مشکلاتی داعی اولماسی لازم کله‌جکی تظاهر ایدر.

اساساً عسکرك طاغیلمسنی موجب اولان اسبابی امور اعاشه‌نك تنظیم ایدیله‌مامسی ایله برابر عین زمانده بشقه خصوصاتده آرامق لازم کلور. فی الحقیقه رجعت حرکتی قطعات عسکریه‌نك وقت حضرده اکتساب ایتدکلری تعلیم وتربیه واردوده تأسس ایتمش بولنان ضبط وربط ایله بالخاصه ضابطانك افراد اوزرنده صاحب اولدقلری حکم ونفوذك معروض بولندیغی الك آجی برامتحانیدر .

بشده درت قسمی افراد ردیفه‌دن مرکب بولنان اردونك درجهٔ تعلیم وتربیه‌سی وذاتاً نقصان اولان ضابطانك بالخاصه ردیف طابورلرینی ترکیب ایدن افراده قارشی موقعلری نظر دقت ومطالعه‌یه آلندیغی تقدیرده شو داغلمه کیفیتنك اسباب حقیقیه‌سنك نره‌لرده تحریسی ایجاب ایتدیکی میدانه چیقار .

بو کون دردنجی قول اردو « بابا اسکی » جوارنده ، برنجی قول اردو ایله ایکنجی قول اردونك دردنجی فرقه‌سی « لوله‌برغوس » جوارنده ، بشنجی فرقه « قره اغاج » ده ، « عشاق » فرقه‌سی ایسه « ترکبك » ده ، اون یدنجی قول اردو « قاریشدیران » جوارنده بولنیوردی .

دشمن ایسه (قرق کلیسا ـ یکیجه ـ اولو پاشا ـ ادرنه) خطندن جنوبه دوغری بر یورویشه قیام ایتمامش بولندیغندن شرق اردوسیله دشمن آره‌سنده‌کی آچیقلق ایکی کونلك یورویش مسافه‌سندن زیاده ایدی .

« اولو پاشا » ده بولنان سواری فرقه‌سنك شمدی‌یه قدر طرز حرکتی قطعیاً مقصده موافق دکل ایدی . قرارکاهك بوخصوصده‌کی فکر ومقصدی مع التأسف قوه‌دن فعله چیقامامشدی .

۱۰ تشرین اولده ویریلن امرده سواری فرقه‌سنك (یکی کوی ـ خوروشلی) خطی اوزرندن چکلمسی امر ایدلمش ایدی . بو صورتله سواری فرقه‌سنك هم (خاصکوی ـ حوصه) وهم ده (یکیجه ـ قرق کلیسا) استقامتلرندن کلمسی مأمول بولنان دشمنك یورویش قوللریله بر آن اول تماس حاصل ایتمسی وبالخاصه اردونك صاغجناحی استقامتنده کشفیات اجرا ایلمسی دائرهٔ امکانه آلنمش بوله‌جقدی . ۱۰ تشرین اولده اردو کیری چکیلیرکن « قواقلی » تلغراف مرکزینك علی العجله قالدیرلمش بولنمسندن دولایی اوکونی ویریلن امرك تلغراف مأموری طرفندن کشیده ایدلمامش اولدیغی بالاخره اکلاشلمش وسواری فرقه‌سی بوصورتله دردنجی قول اردویه مربوط قاله‌رق قرارکاهنی « اولو پاشا » ده تأسیس ایله وضعیت حربیه‌یه نظراً قطعیاً حائز اهمیت بولنمیان « پراوادی » صویی ایله « دیسلیا » صویی اره‌سنده‌کی منطقه‌ده کشفیات وترصده دوام ایلمشدر . بو کون « لوله بورغاز » مرکزی واسطه‌سیله کوندریلن امرده « لوله‌بورغاز » استقامتنه یورویه‌رك بالخاصه (قرق کلیسا ـ یکیجه) استقامتلرینی کشف ایتدیرمسی بیلدیرلمشدر .

بوندن بشقه اوچنجی قول اردویه « قرق کلیسا » ، ایکنجی قول اردویه (اصل بکلی ـ ناجاق) ؛ برنجی قول اردویه « یکی کوی » ، دردنجی قول اردویه (بابا اسکی ـ آلاپیه) استقامتلرینك کشف ایتدیرلمسی اردو امریله بیلدیرلمشدی .

لوله برغوس محاربه‌سنك مقدماتی

۱۳ تشرین اول اقشامی اردونك وضعیتی :

بو اقشام شرق اردوسی قسم کلیسیله « لوله برغوس » جوارنده اجتماع ایدرك قطعات نقاط آتیه‌ده بولنیورلر ایدی :

دردنجی قول اردو : لوله بورغاز » اطرافنده

برنجی قول اردودن : ایکنجی فرقه « لوله برغوس » ك شمال مخرجنده

اوچنجی « « « غرب «

مرتب « « « استاسیون جوارنده

« عشاق » فرقه‌سی « تورك بك » نك شرقنده‌کی صرتلرده

ایکنجی قول اردودن : بشنجی فرقه « قره اغاج » موقعنك شرقنده

دردنجی فرقه « لوله برغوس » لك درت کیلومتره شمال غربیسنده

اوچنجی قول اردو : « ویزه » حوالیسنده حال تجمعده

اون یدنجی قول اردو : « قاریشدیران » جوارنده

سواری فرقه‌سی : ایکی لواسیله « اولو پاشا » ده

خفیف لوا ایله « خاصکوی » ده

اردونك قسم اعظمیله « لوله برغوس » ك اطرافنده شو صورتله طوپلانه‌رق ازدحام حصوله کلسی هرحالده قرارکاهك فکر ومقصدی خلافنده‌وقوعه کلمشدی. اساساً برنجی قول اردونك (طوقوجق ـ ناجاق ـ قومبارلر چفتلکی) اوزرندن « تورك بك » ه یورومسی ۱۰ تشرین اول سنه ۳۲۸ اردو امرنده مصرح ایکن هرنه‌دنسه بوقول اردو تبدیل استقامت ایدرك « لوله برغوس » ه دوشمشدی . عین وجهله ایکنجی قول اردونك دردنجی فرقه‌سی دخی یولنی شاشیره‌رق کذلك « لوله برغوس » استقامتنه یورومشدی. ورودایدن راپورلردن قول اردولرك بوکون اقشام حرکته مهیا بر حالده بولنه‌جق درجه‌ده اکمال نواقص ایلدکلری اکلاشلمش بولوندیغی کبی بوخصوص بوکون کوندوز ویریلن اردوامرنده دخی تأکید ایدیله‌رك

قول اردولرك وضعيتك جديتنى كوز اوكنه آلوب اسباب اعاشه و نقليه‌يه عائد
بتون نقصانلرينى عاجلاً اكمال ايله حركته حاضرلانملرى خصوصى بيلديرلمشدى .

بو كيجه قرارگاه عموميدن‌ده ورود ايدن تلغرافنامه شرق اردوسنك «اركنه»
خطنه رجعتى حقنده مقرراتى محتوى بولنديغندن بروجه آتى عيناً درج اولنور :

شرق اردوسى قوماندانلغنه — چركس كويندن

فوق‌العاده مستعجلدر — $\frac{١٣}{١٤}$ تشرين‌اول ٣٢٨

«شيمدى محمود پاشادن آلنان تلغرافنامه‌ده دشمنك « پيكارحصار » جهتلرندن
ايلريله‌مك ايستديكى حس اولونديغندن « قره آغاچ » جوارنده‌كى ايكنجى قول
اردو « ويزه » جوارنده اوچنجى قول اردونك صول جناحنه ياقلاشديرلمشدر .
« ويزه » جوارنده توحيد حركات ايده‌جك اولان بو ايكى قول اردونك تحت حمايه‌سنده
ديكر قول اردولرك تدريجاً « اركنه » خطنه طوغرى چكلمكه باشلامسى ومستقل
سوارى فرقه‌سنك خفيف سوارى لواسندن ماعدا اولان قوتنك اردو صاغ
جناحنه آلنمسنه چاليشلمسى وچورليه‌ده‌كى جبخانه‌نك برآن اول تخليه‌سنه باشلانه‌رق بر قسمنك
« چركس كويى » نه وديكر قسمنك « خادم كويى » نه نقل ايدلمسى و شمديدن
اوچنجى قول اردويه پياده وطوپچى جبخانه‌سى يتشديرلمسى وطوپلرك يوللرده
صاپلانوب براقلملرينه ميدان ويرلمامك ايچون حين حاجتده پياده افراديله نقلنه
غيرت ايدلمسى كمال اهميتله توصيه اولنور.» — باش قوماندان وكيلى

برنجى فريق ناظم

اشبو امرنامه مؤداسنه نظراً اردونك « اركنه » خطنده اجتماعنى احضار
ايچون برنجى ودردنجى قول اردولره اوامر آتيه ارسال قلنمش وايكنجى قول
اردو قوماندانلرينه دخى اوامر مقتضيه‌يى بيوك قرارگاه عموميدن تلقى ايلمسى آيريجه
بيلديرلمشدر . — لوله‌برغوس‌ده برنجى قول اردو قوماندانلغنه

چورلى

$\frac{١٣}{١٤}$ تشرين‌اول ٣٢٨ صباح $\frac{دقيقه}{١٤}$ $\frac{ساعت}{٥}$

« بلغارلرك « پيكارحصار » استقامتده ايلريلمك ايسته‌ملرى اوزرينه ايكنجى
قول اردو اوچنجى قول اردونك صول جناحنه تقرب ايتمشدر. «اركنه» كيريسنده
توحداً اجراى حركت اولونمق اوزره منتظماً و مسارعةً (تورك بك — ساقز

بوندن بشقه اوچنجی قول اردویه « قرق کلیسا » ، ایکنجی قول اردویه (اصل بکلی ـ ناجاق) ؛ برنجی قول‌اردویه « یکی کوی »، دردنجی قول اردویه (بابا اسکی ـ آلاپیه) استقامتلرینك کشف‌ایتدیرلمسی اردو امریله بیلدیرلمشدی .

لوله برغوس محاربه‌سنك مقدماتی

۱۳ تشرین اول اقشامی اردونك وضعیتی :

بو اقشام شرق اردوسی قسم کلیسیله « لوله برغوس » جوارنده اجتماع ایدرك قطعات نقاط آتیه‌ده بولنیورلر ایدی :

دردنجی قول اردو : لوله بورغاز » اطرافنده

برنجی قول اردودن : ایکنجی فرقه « لوله برغوس » ك شمال مخرجنده

اوچنجی « « « غرب «

مرتب « « « استاسیون جوارنده

« عشاق » فرقه‌سی «تورك‌بك»نك شرقنده‌کی صرتلرده

ایکنجی‌قول اردودن : بشنجی فرقه « قره اغاج » موقعنك شرقنده

دردنجی فرقه «لوله‌برغوس» ك‌درت کیلومتره شمال‌غربیسنده

اوچنجی قول اردو : «ویزه» حوالیسنده حال تجمعده

اون یدنجی‌قول اردو: « قاریشدیران » جوارنده

سواری فرقه‌سی : ایکی لواسیله « اولو پاشا » ده

خفیف لوا ایله « خاصکوی »ده

اردونك قسم اعظمیله « لوله‌برغوس » ك اطرافنده شو صورتله طوپلانه‌رق ازدحام حصوله کلمسی هرحالده قرارکاهك فکر ومقصدی خلافنده‌وقوعه کلمشدی. اساساً برنجی قول اردونك (طوقوجق ـ ناجاق ـ قومبارلر چفتلکی) اوزرندن « تورك بك » نه یورومسی ۱۰ تشرین اول سنه ۳۲۸ اردو امرنده مصرح ایکن هرنه‌دنسه بوقول اردو تبدیل استقامت ایدرك « لوله برغوس » ه دوشمشدی . عین وجهله ایکنجی قول اردونك دردنجی‌فرقه‌سی دخی یولنی شاشیره‌رق کذلك « لوله برغوس » استقامتنه‌یورومشدی. ورودایدن راپورلردن قول‌اردولرك بوکون اقشام حرکته مهیا بر حالده بولنه‌جق درجه‌ده اکمال نواقص ایلدکلری اکلاشلمش بولوندیغی کبی بوخصوص‌بوکون کوندوز ویریلن اردوامرنده دخی تأکیدایدیله‌رك

قول اردولرك وضعيتك جديتى كوز اوكنه آلوب اسباب اعاشه و نقليه‌يه عائد
بتون نقصانلرينى عاجلاً اكمال ايله حركته حاضرلانملرى خصوصى بيلديرلمشدى .
بو كيجه قرارگاه عموميدن‌ده ورود ايدن تلغرافنامه شرق اردوسنك «اركنه»
خطنه رجعتى حقنده مقرراتى محتوى بولنديغندن بروجه آتى عيناً درج اولنور :

شرق اردوسى قوماندانلغنه — چركس كويندن

فوق‌العاده مستعجلدر — $\frac{١٣}{١٤}$ تشرين اول ٣٢٨

«شيمدى محمود پاشادن آلنان تلغرافنامه‌ده دشمنك « پيكارحصار » جهتلرندن
ايلريله‌مك ايستديكى حس اولونديغندن « قره آغاج » جوارنده‌كى ايكنجى قول
اردو « ويزه » جوارنده اوچنجى قول اردونك صول جناحنه ياقلاشديرلمشدر .
« ويزه » جوارنده توحيد حركات ايده‌جك اولان بو ايكى قول اردونك تحت حمايه‌سنده
ديكر قول اردولرك تدريجاً « اركنه » خطنه طوغرى چكلمكه باشلامسى ومستقل
سوارى فرقه‌سنك خفيف سوارى لواسندن ماعدا اولان قوتنك اردو صاغ
جناحنه آلنمسنه چاليشلمسى و چورليده‌كى جبخانه‌نك برآده اول تخليه‌سنه باشلانه‌رق بر قسمنك
« چركس كويى » نه وديكر قسمنك « خادم كويى » نه نقل ايدلمسى و شمديدن
اوچنجى قول اردويه پياده وطوپجى جبخانه‌سى يتشديرلمسى وطوپلرك يوللرده
قاپلانوب براقلملرينه ميدان ويرلمامك ايچون حين حاجتده پياده افراديله نقلنه
غيرت ايدلمسى كمال اهميتله توصيه اولنور.» — باش قوماندان وكيلى

برنجى فريق ناظم

اشبو امرنامه مؤداسنه نظراً اردونك « اركنه » خطنده اجتماعنى احضار
ايچون برنجى ودردنجى قول اردولره اوامر آتيه ارسال قلنمش وايكنجى قول
اردو قوماندانلغنه دخى اوامر مقتضيه‌يى بيوك قرارگاه عموميدن تلقى ايلمسى آيريجه
بيلديرلمشدر . — لوله‌برغوس‌ده برنجى قول اردو قوماندانلغنه

چورلى

$\frac{١٣}{١٤}$ تشرين اول ٣٢٨ صباح $\frac{\text{دقيقه}}{١٤}$ $\frac{\text{ساعت}}{٥}$

« بلغارلرك « پيكارحصار » استقامتنده ايلريلك ايسته‌ملرى اوزرينه ايكنجى
قول اردو اوچنجى قول اردونك صول جناحنه تقرب ايتمشدر. «اركنه» كيريسنده
متحداً اجراى حركت اولونمق اوزره منتظماً و مسارعةً (تورك بك ـ ساقز

کوی ـ احمد بك ـ پاشا کوی ـ آخیر کوی ـ اوخلاص چفتلکی) اوزرندن حرکـ
ابتدار ایدلمسی توصیه اولنور .»

لوله برغوسده دردنجی قول اردو قوماندانلغنه

« بلغارلرك « پیکار حصار » استقامتنده ایلریلك ایستهملری اوزرینه ایکنجـ
قول اردو اوچنجی قول اردونك صول جناحنه تقرب ایتمشدر. « ارکنه » کیریسنـ
متحداً اجرای حرکت اولنمق اوزره منتظماً ومسارعةً (لوله برغوس ـ قاریشدیران
چورلی) شوسهسیله « ارکنه » کیریسنه حرکت اولنمسی توصیه اولنور . »

« چرکس کوی »ده بولونان بیوك قرارکاه عمومی طرفندن درمیـان اولنا
لزوم اوزرینه صاغجناحك تقویهسی مقصدیله اوچنجی قول اردویه یاقلاشـدیریلا
ایکنجی قول اردونك موجودی تأمین مقصده کافی اولهمیهجق درجهده نقصـا
بولوندیغی کبی فرقهلری دخی (بری قره آغاج دیکری لوله برغوسـده) مفر
برحالده بولنوب بوقول اردونك وقت وزمانیله صاغ جناحه تقریبیله مقصدك حصو
متعسر کورولدیکندن صاغ جناحك اون یدنجی قول اردو ایلهده تقویهسی تنسیـ
ایدیلهرك بو قول اردویه بروجه آتی امر ویرلدی :

قاریشدیرانده اون یدنجی قول اردو قوماندانلغنه چورلی

١٤ تشرین اول سنه ٣٢٨ د ٣٠ سا

« چورلی » شوسهسنك « ارکنه » یه ملاقی اولدیغی نقطهدن اعتباراً « اوزو
حاجی » اوزرینه محافظهٔ انتظام شرطیله سریعاً حرکت وموقع مزبوره بو اقشـ
مواصلته غیرت ایدیکز . »

جریان حالدن بیوك قرارکاه عمومییه دخی عرض معلومات ایتمك مقصـد
اتیالذکر تلغرافنامه کشیده ایدلمشدر :

چرکس کوینده باش قوماندانلق وکالتنه چورلی

١٤ تشرین اول ٣٢٨

« وقت وزمانیله صاغ جناحی تقویه ایلیهجکندن امین اولمدیغم ایکنجی قول ارد
یرینه بو آقشـام « اوزون حاجی » یه مواصلت ایدهجك اولان اون یدنجی قو
اردونك «مسلم کویی» اعزامی بالتنسیب قوماندانلغنه تبلیغات ایفا قلندیغی وایکنجـ

قول اردونك‌ده خط‌مقررده بوقول اردویه مخصوص محلی آله‌جغی برای معلومات معروضدر.»

سواری فرقه‌سنه دخی بروجه آتی امر تلغرافی تبلیغ قلنمشدر:

لوله برغوسده سواری فرقه‌سی قوماندانلغنه ۱٤تشرین‌اول ۳۲۸

«دشمنك بوكون «پیكار حصار»ه ایلرله‌مسی محتملدر.

ایكنجی و اوچنجی قول‌اردولر «ویزه» جوارنده‌طوپلانیور. برنجی‌ودردنجی قول اردولر تدریجاً «ارکنه» کیریسنه یورومك امرینی آلمشدر. مستقل سواری فرقه‌سی اردونك بوحركتنی ستر ایده‌جكدر. خفیف سواری لواسی «ویزه» یه كیده‌رك اردونك صاغجناحنده قالاجق و اوچنجی قول اردو قوماندانلغنك امری آلنده بولنه‌جقدر.»

بوكون قبل‌الزوال «چركس كوی»ده بولنان بیوك‌قرارگاه عمومی‌دن آتی‌الذكر امر تلغرافی ورود ایتدی:

شرق اردوسی قوماندانلغنه چركس كویندن

۱٤ تشرین‌اول ۳۲۸ دقیقه ٤٠ ساعت ۹

۱ — شرق اردوسی «ارکنه» خطنه دوغری چكیلمكه باشلایه‌جقدر.

۲ — قول اردولر یكدیگرینه استناد مشترك حاصل ایتمك و ارتباطی بهمه‌حال محافظه ایلمك اوزره بدایتده صاغه ایلری طاشقین قدمه‌لی اوله‌رق آتیده‌كی وجهله تنظیم حركات ایده‌جكلردر.

۳ — اوچنجی قول اردو «ویزه»ده قاله‌جق و «ویزه» شمالنده‌كی طاغلق اراضیدن ایلروله‌مسی محتمل دشمن قطعاتنه قارشو اردونك صاغ جناحنی تأمین ایده‌جكدر.

٤ — «قره آغاج» وجنوب غربیسنده‌كی ایكنجی قول اردو «چونغره» و «طوپجی كوی» اوزرلرندن «آزباغ» و «مسلم» جوارینه‌چكیله‌جكدر. «ویزه» وجنوبنده توحید حركات ایده‌جك اولان بو ایكی قول اردونك تحت حمایه‌سنده دیگر قول اردولر بروجه‌آتی حركت ایده‌جكلردر.

٥ — «لوله‌برغوس» جوارنده‌كی برنجی قول‌اردو «ساقز كوی» و «احمدبك» اوزرندن (یووه‌لی ـ سنانلی) خط عمومیسنه چكیله‌جكدر.

٦ — « قاریشدیران » اوزرندن « چرکس کویی » نه دوغری یورویشده بولوندیغ
خبر ویریلن اون یدنجی قول اردو عمومیتله « تکچرلر » شرقنده کی صرتلر
چکیله جکدر .

٧ — حال ووضعیتی ومقدار قوتی حقنده بوراجه معلومات آلنه میان اون آلتنج
قول اردونك حرکتی شرق اردوسی قوماندانلغنجه تنظیم ایدیله جکدر

٨ — اردونك صول جناحنده بولنه جق اولان دردنجی قول اردو عمومیت
جاده یی تعقیباً « قاریشدیران » خرابه سی اوزرینه ، « عثمانلی چفتلکی » ای
« قره حسن » کویی جنوب شرقیسنده کی صرتلره توجه ایده جکدر .

٩ — قول اردولر بو حرکاتی قوتلی سواری کشف قوللریله دشمنه قارشو س
وتأمین ایلیه جکلردر .

١٠ — « چرکس کوی » ده احضار ایدلمکده اولان مرتب اون سکزنجی قو
اردو پیدرپی « سرای » وشمالنده طوپلانمقده در .

١١ — اردونك صاغ جناحنده کی اراضی عارضه لی اولدیغندن او جناحه یالکز خفیف
سواری لواسی تخصیص ایدیله جك وسواری فرقه سنك قسم کلیسی اردونك
صول جناحنی ستر وتأمین وظیفه سیله مکلف اوله جقدر .»

قوماندان وکیلی پاشا حضرتلرینك امریله
ارکان حربیه رئیس ثانیسی
میرلوا پرتو

باش قوماندانلق امرینه جواب وبالمقابله آلنان جواب :

ورود ایدن اشبو امرك محتویاتی ، دون اقشام « ارکنه » خطنه متوجهاً اجر
ایدیله جك یورویش حقنده شرق اردوسی طرفندن ویریلن امرلر مآله صورت
عمومیه ده توافق ایتمکده اولوب آره ده کی بعض اختلافلر حقنده آتی الذکر تلغرافنا
باش قوماندانلق وکالتنه کشیده قلنمشدی :

چرکس کوینده باش قوماندانلق وکالتنه ١٤ تشرین اول سنه ٣٢٨ د ٣٠ سا ١

« بو کیجه ویریلن معلومات اوزرینه ایکنجی قول اردودن غیریسنه « ارکنه
اوزرینه چکلمك امری ویرلمشدر . استقامت حرکتلری قرارگاه عمومینك تنسیب
موافقدر . یالکز برنجی قول اردونك یارینکی حرکتی فرقلیدر . اون آلتنج
قول اردو موجود دکلدر . بر قسمی اوچنجی یه التحاق ایتدی . برقسمی ده بوراد

اولوب « چرکس کوی » نه کیده‌جکدر . سواری فرقه‌سنك صاغ جناحه آلنمسی
نزجه‌مناسب کورلمیوب مستقل لوانك صاغه آلنمسی وفرقه‌نك صولده قالمسی
امری ویرلمش ایدی. شمدی تعدیلاً طرفکزدن‌ده بویله یاپیلمسی امر اولنمشدر.
ایکنجی‌قول اردویه کلنجه « ویزه‌یه یاقلاشدیرلمشدر. » تعبیرندن قرارکاه عمومیدن
امر آلمش اولدیغنه ذاهب اولدم . آیریجه امر ویرمیوب قرارکاه عمومی امرینه
تابع اولدیغنی بیلدیردم. انجق مذکور قول اردونك « قره آغاچ » دن « جونغره »
طریقیله « مسلم » ه‌کیتمك وظیفه‌سنی یاپامیه‌جغنه قناعتم واردر .

طورغود پاشانك شو ارالق بر فرقه‌سیله « لوله برغوس »ده بولنمسی وبوبابده
ویردیکم متعدد تلغرافلر مسئله‌یی سزه ایضاح ایدر .

اردونك حرکاتنه‌دائر اردویه امرویرلمك واردو قرارکاهندن‌ده قول اردولره
بیلدیرلمك‌تمام برکونلك‌وقتك ضیاعنه بادی‌اولیور. قرارکاه عمومیجه‌حرکات حربیه
بالذات اداره ایدیله‌جکسه اوامرك دوغریدن دوغری‌یه اردولره ویرلمسی ویزه
معلومات ویرلمکله اکتفا ایدلمسی دها معقول اولور . »

شرق اردوسی باش قوماندانی

بو تلغرافنامه‌یه آتیده‌کی جواب کلدی : عبداﷲ

چورلیده شرق اردوسی قوماندانلغنه

«ایکنجی قول اردو حقنده دون کیجه یازیلان تلغرافنامه‌ده‌کی «یاقلاشدیرلمسی»
کلمه‌سی «یاقلاشدیرلمش» صورتنده تلغرافه چکیلمسندن دولایی برسوء تلقی اولدیغی
اکلاشیلیور. شمدیکی‌وضعیته‌نظراً ایکنجی‌قول‌اردونك اوچنجینك صولنده بولنمسی
موافق‌کورولمکده‌درانجق ذات عالیلرنجه‌دهاسهولتله اجرااولنه‌جغی ظن‌اولنیورسه
ایکنجی قول اردونك یرینه دیکری ومثلا برنجی قول اردو آلینه‌بیلور. هرحالده
مقصداً اردونك صاغ‌جناح جهتنی قوتلی بولندرمقدر. بویولده یاپیله‌جق تعدیلاتدن
همان معلومات ویرملری متمنادر . شرق اردوسنك حرکات حربیه‌سی کمافی‌السابق
ذات دولتلری طرفندن اداره ایدیله‌جکدر . **باشه قوماندانلقدن ویریلن بوکونکی**
امر شرق اردوسنك تنظیم حرکاتی ایچوندر . بر موجه مقابلنده تلقی اولنمیدر.

دشمن حقنده صحیح معلومات آلمغه‌غیرت ایتمکز وبو معلوماتی بلا تأخیربورایه
بیلدیرمکز اهمیتله توصیه اولنور. » ١٤ تشرین اول ٣٢٨

باش قوماندان وکیلی

برنجی فریق ناظم

قول اردو قوماندانلرینك « ارکنه » خطنه چکلمك امرینه مخالفتلری :

بوکون قبل‌الزوال ساعت اونبرده برنجی ، ایکنجی ودردنجی قول اردو قوماندانلری طرفندن مشترکاً امضا ایدیلان اتی‌الذکر تلغرافنامه ورود ایتدی :

چورلیده‌شرق اردوسی قوماندانلغنه

لوله برغوس

۱٤ تشرین اول ۳۲۸ دقیقه ۳۰ ساعت ۲

« ۱،۲،٤نجی قول اردولرقطعاتی (لوله‌برغوس ـ تورك‌بك ـ قره اغاج)خطنده طوپلانمقده‌در. پراکنده‌لرك جلب وجمعی وکریده براقیلان برچوق طوپ، مالزمه وسائره‌نك‌قورتاریله‌رق کتورلمسی هنوزختام بوله‌مامش ودهابرایکی کونه محتاجدر. بوسببله‌قطعاتك موجودی پك‌نقصان برحالده‌در. بش کوندنبری دوام‌ایدن غیرمنتظم وعادتا بوزغون برحالده کری یورویشك ویرـیکی‌مشاق وقوهٔ‌معنویه‌ده‌کی بوزوقلغك تخفیفی وعسکرك دیکلندیرلمسی وکونلرجه آچ‌قالمش اولان قطعاتك اعاشه‌سی ایچون ینه بر ایکی کون استراحته اشد احتیاج واردر. بوندن بشقه یواش یواش سکونته کلمش اولان افرادك بر دها کری یورویش باشلانجه الده قالانلرك دخی کاملاً فرار ایده‌جکلری عادتا محقق وقول اردولرده نه‌انسان و نه‌ده مالزمه قالمیه‌جغی مسلمدر. بوحاللره مقابل دها بوکونه قدر (بابا اسکی ـ قرق کلیسا) خطنك شرقنده دشمنك پیاده‌سنه دائر هیچ بر اثر کوروله‌مدیکی وخبر آلنه‌مدیغی وکرچه تك توك سواریلری کورولمش دینیورسه‌ده بونك دخی موثوقیتنه تمام اعتماد حاصل اوله‌مدیغندن ملکك دها فضله بر قسمنی دشمنه ترکله داخلی وخارجی تأثیرات حاضره آلتنده قالمق وبلاسبب مجبر قول اردولری عادتا پریشان ومحو ایلك موافق کوریله‌میور . بناءً علیه دشمن ایلرولمدکجه والیوم بولندیغمز خطده بارینمق امکانی قالمدیغی بالفعل آکلاشیلمدقجه قول اردولرك سریعاً کری چکلمسی حقنده‌کی امرك تأخیر اجراسی لازم کله‌جکی تأمل ایدلمکده‌در. بوکون ویریلان امرك ایکنجی قول‌اردویه عدم ورودی دخی فکره بعض شبهات اعطا ایلمکده‌در. مع‌هذا اردوجه کری‌چکلمنك اسباب مجبره وقطعیه سی‌وارسه صراحةً ایضاح بیورلمسنه مساعده وعکسی تقدیرده بولندیغمز خطده قالمسنه موافقت بیورلمسی مشترکاً استرحام اولنور. »

۱٤تشرین اول ۳۲۸

شوکت طورغود　　　عمریاور　　　عبوق احمد

اشبو تلغرافنامه ماکنه باشنده آلنمقده ایکن جریان مخابره‌دن وسلسلهٔ مطالعه‌تدن اوچ قول اردو قوماندانلرینك متحداً اردو امری خلافنده « ارکنه » اوزرینه یورویشدن صرفنظرله « قره آغاج » خطنده قالمغه قرار ویردکاری آکلاشیلیور ایدی .

اردونك « ارکنه » یه رجعتی وبوراده بلغارلرك هجومنه مقابله ایدلمك اوزره محاربه‌نك قبولی مجبوریتی مستلزم اولان اسباب ومطالعات بیوك قرارکاه عمومیده دخی حکمفرما بولندیغندن وضعیت حربیه‌نك ایجابات قطعیه‌سندن اولان برقرارك قوه‌دن فعله اخراجی حقنده قول اردو قوماندانلری طرفندن درمیان اولونان مخالفت اساساً بیوك قرارکاه عمومی‌یه دخی تعلق ایتمکده ایدی بناءً علیه مشارالیهما ماکنه باشنده :

« شرق اردوسی اردوامرینی ویرمشدر. اجراسنی قطعیاً طلب ایدر. بیوك قرارگاه عمومینك ده عین فکرده اولدیغنی بیلمکز لازمدر. » طرزنده جواب ویره‌رك مخابره قطع ایدلمشدر.

شرق اردوسنی ترکیب ایدن برنجی ، ایکنجی ، دردنجی و اون یدنجی قول اردولرك قوای مجموعه‌سی التمش بیکی تجاوز ایتمیور ایدی . قارمه‌قاریشیق برحالده طوپلانه‌رق اوچنجی و اون آلتنجی قول اردولرك افرادندن ترکب ایدن « ویزه » ده‌کی قوتك قابلیت حربیه‌سی اساساً شایان اعتماد بولونمادیغندن محارب اوله‌رق الده اللی بیك‌دن فضله بر قوت موجود دکل ایدی . حالبوکه بوکون ، یارین ایلری تعرضنه احتمال ویریلن بلغار اردوسنك لااقل بش فرقه‌سی یعنی تخمیناً یوزبیك موجودنده بولنمسی محتمل ایکن ایکی‌مثلی برتفوقه قارشو «قره آغاج» خطی کریسنده و اوجه حاضرلانمامش بر موضعده علی العجله میدان محاربه‌سنك قبولی هیچ بر وقتده تأمل وتفکر ایدلمش بولنمدیغندن اردو امرینه قول اردو قوماندانلری طرفندن درمیان اولونان مخالفت بالطبع مسموع اوله‌مز ایدی . اساساً مشارالیهم طرفندن بوبابده درمیان اولونان سببلردن بریسی : پراکنده‌لرك جلبی وکریده براقیلان بر چوق طوپ ، ماکنه وسائره‌نك قورتارلمسی کیفیتندن عبارت ایسه‌ده برنجی،ایکنجی‌ودردنجی قول‌اردولرك یوللر اوزرنده شمدی‌یه دکین طوپلانه‌میه‌جق قدر کلیتلی طوپ ومهمات ترك ایتدکلری حقنده معلومات ورود ایتمدیکی کبی دیکر قطعاتك ١٣ تشرین‌اول آقشامی « لوله برغوس » جوارنده طوپلاندقلری

آلنان راپورلر مآلندن منفهم اولمش وبو بابده وضعيتك جديت ووخامتی نظر دقته آلنه‌رق قول اردولرك يورويشــه حاضرلانملری باتلغراف بيلديرلمش‌ايدی. يوللرده قالديغی بيان اولنان طوپ و مهماتك اك بيوك قســمی اوچنجی قول اردويه عائد اولوب بوده (قرق كليسا ـ قواقلی ـ بابا اسكی) جاده‌سی اوزرنده اون يدنجی قول اردو طرفندن چيقاريلان مفرزه‌لرطرفندن طوپلاتديرلديغی اولجه نقل‌ايديلن اون يدنجی قول اردونك تلغرافنامه‌لرندن منفهم اولمقده ايدی .

درميان اولونان اسبابدن بری دخی :

بش كوندنبری دوام ايدن كيری يورويشك ويرديكی يورغونلق طولاييسيله عسكرك استراحته محتاج بولنمسی خصوصی‌ايدی .

اساساً قطعات ١٠ تشرين‌اول ٣٢٨ چهارشــنبه كوندنبری ٦٠ الی ٦٥ كيلو متره راده‌سنده مسافه قطع ايدرك اوقدر چوق فضله يورومامشلردر. بوندن باشقه قول‌اردولرك قسم‌اعظمی ١٢ تشرين‌اول ٣٢٨ نجی كونی اســتراحته‌كيرمشلردی. بناءً عليه يوميه قطع اولنان مسافه اون بش، يكرمی كيلومتره‌يی تجاوز ايتمديكی حالده بوعسكرك يورويشــه قدرتسزلكی امرنده درميان اولونان فكر ومطالعه‌نك وارد اولمديغی شبهه‌دن وارسته ايدی.

كونلرجه آچ قالمش اولان قطعاتك اعاشه‌سی مسئله‌سنه كلنجه :

«لوله برغوس» اطرافنده‌برنجی، ايكنجی ودردنجی‌قول اردولرك طوپلانمسندن حصــوله كلن ازدحام طولاييسيله اعاشــه كيفيتك بوندن بويله معروض بولنه‌جغی مشــكلات نظر دقت وتأمله النديغی حالده شــو ازدحامك بر آن اول بر طرف ايدلمسی لزومی آشكار ايدی. ذاتاً درت كوندنبری كری يوروين قطعات‌كون‌بكون « باباسكی » و « لوله‌برغوس » منزل نقطه‌لرينه تقرب ايتمكده وبوصــورتله اردو اقسامنك ايكی منزل نقطه‌سندن اعاشه‌سی ايچون اك مساعد وضعيت تظاهر ايتمكده ايكن احوالك شو مساعده‌سندن استفاده ممكن اوله‌مديغی مفروض اولسه‌بيله‌بوندن بويله يكانه « لوله‌برغوس » منزل نقطه‌سنه منحصر قالان اوچ قول‌اردونك‌اعاشه‌سی امكانی بالطبع پك متعسر اولورايدی. ذاتاً ويريلن تلغرافده قول اردو قوماندانلری طرفندن ، اردوجه كری چكلمك‌اسباب مجبره وقطعيه‌سی وارايسه‌صراحةً ايضاحی خصوصنده درميان اولونان قيدوشرطه نظراً « قره آغاج » خطنده قول اردولرك تأمين اعاشه‌لری‌خصوصنده‌ارائه اولونان سببك‌اردو امرينه مخالفتی‌موجب اوله‌جق درجه‌ده مهم ومجبر بولنمديغی آكلاشلمقده‌ايدی .

الحاصل يواش يواش سكونته كلمش اولان افرادك بر دها كرى يورويش باشلانجه فرار ايتملرى محقق اولمسى ودشمن پياده‌سى كورلمديكندن ملكك دها فضله برقسمنك دشمنه تركى ايله داخلى وخارجى تأثيرات النده قالمامسى كبى اسبابه كلنجه :

دشمن طرفندن تعقيب ايدلمكسزين اجرا ايديله‌جك بريورويشده عسكرك فرار ايتمسى ويا ايده‌جكى كبى احتمالاتك درجهٔ اهميتى اكلاشيله‌مامش بولونديغى كبى ملكك فضله بر قسمنك دشمنه ترك ايدلمامسى ملاحظه‌سى قارشوسنده ايسه بالاخره هيچ بروجهله احضار وحتى مطالعه‌بيله اولنمامش « قره اغاج » خطى كبى اردونك قوتيله غير متناسب، غايت كنيش جبهه‌لى بر موضعده محاربهٔ قطعيه قبولى مجبوريتى حاصل اوله‌جق ايدى. بويله بر محاربه‌نك اميدبخش اولمسى منتظر دكلدى. بناءً عليه مطالعهٔ اخيره دخى وضعيت الجاآتنه قطعياً غيرموافق اولوب ملاحظات سياسيه هيچ بر وقتده حركات عسكريه‌يه اجراى تأثير ايده‌مزدى .

شرق اردوسنى تركيب ايدن قول اردولرك « قره آغاج » خطندن بر آن اول « اركنه » يه متوجهاً يورويشه باشلامالرى حقنده مؤثر اولان اسباب سوق‌الجيشيه دها اولجه شرح و ايضاح قيلنمش ايدى. وضعيتك شو وخامت و مشكلاتى نظر دقته آلنديغى حالده اردو امرينك اجراسنده قول اردوقومانلرى طرفندن درميان اولونان مخالفت وضعيت حربيه‌ده‌كى تهلكه‌يى برقات دها تزييد ايلمش بولونديغندن شو احوال مصوره آلتنده بوندن بويله اردونك قومانداسنى درعهده ايده‌رك ظهورى امكان و احتمالدن بعيد بولونميان بر فلاكتك مسببى اولمق جهتى التزام ايدلمديكندن اطاعتدن انحراف ايدن وويريلن اردو امرينك اجراسنه مخالفت ايدن قول اردو قوماندانلرينه قارشو اردو قوماندانلغى وظائفنك عدم امكانندن دولايى امر وقوماندانك بعدما بيوك قرارگاه عمومى طرفندن درعهده ايدلمسى خصوصنده معروضاتده بولنمق اوزره شرق اردوسى قرارگاهندن اركان حربيه ميرالايى فيضى بك بعدالزوال « چركس كوى » نه اعزام قلنمشدر .

بوكون دردنجى قول اردو نزدنده خبر ضابطى بولنان اركان حربيه قائمقامى ذكى بكدن آتيده نقل اولنان تلغراف ورود ايتمشدر :

چورليده شرق اردوسى اركان حربيه رياستنه　　　لوله برغوس

١٤ تشرين اول ٣٢٨ صباح $\frac{\text{دقيقه}}{٠٠}$ $\frac{\text{ساعت}}{١١}$

غایت مهم ومستعجل

« مختلف استقامتلره کوندریلن کشف قوللرندن وشمدی بورایه مواصلت ایتمك اوزره بولنان سواری فرقه‌سی کشف قولی ضابطندن آلنان معلوماتدن‌دون (۱۳ تشرین اول) اقشامه قدر (پیکار حصار ـ قرق کلیسا ـ یکیجه)خطنك جنوبنده‌کی منطقه‌ده دشمنك برکشف قول بیله بولنمدیغی قطعیاً تحقق ایتمشدر آرتق آکلاشیلیورکه دشمن یا بزم حالیمزه مشابه برحالده بولنیور ویاخودکه بشقه طرفلره توجه ایدییور . دشمنك بزم شو وضعیتمزدن لایقیله خبردار اولمامسی احتمالی‌ده واردر. چونکه ویریلن محاربه‌ده دشمن صاغجناحندن رجعت وصول جناحندن ایسه پك‌چوق مشکلاتله حرکت ایتمشدر . حتی « قرق کلیسا » ده عسکرمزك بولنوب بولنمدیغندن‌تماماً امین اولمق ایچـون‌شهر مذکوری بتون کیجه طوپه طوتدقدنصکره یورویه بیلمشدر. بوراده بولنان قول اردولرك کرك قطعات مضبوطه‌سی وکرکسه پراکنده افرادی صوك درجه محتاج استراحتدر.قطعات حرکت‌ایتدکجه بو احتیاج غیر قابل تعمیر برحال آله‌جق و بوراده کمال سهولت وموفقیتله طوپلاتدیرلمقده اولان پراکنده‌افرادوسائره‌نك آخرمحلده‌طوپلاتدیرلمسی فوق‌العاده کسب‌مشکلات‌ایده‌جك وبلکه‌ده بونلرك مقداری وبلااسباب حاصل اولان هیجان‌عمومی برقات‌دهاوحتی اوکی آلنه‌میه‌جق درجه‌ره تزاید ایده‌جکدر. «ایزمیت» فرقه‌سی طابورلری موجودینك دوندنبری بردنبره بشرالی یدیشر یوزه بالغ اولدیغی ودون آقشامدن اعتباراًاون ایکنجی فرقه‌ده دخی تك توك فرار ایدنلربولندیغی وبوراده قول‌اردولر حرکته‌صوك درجه‌ده مانع اولان مشکلات عظیمه‌نك ازاله‌سنه کیجه‌دنبری‌سعی وغیرت‌ایلکده ایسه‌لرده موفقیت امیدی اولمدیغی احوال‌معروضه‌یه نظراًاجرای ایجابی منوط رأی عالیلریدر . »

نزدنده بولندیغی قول اردوده او قول اردو قوماندانك دکل بالعکس اردو قوماندانك نقطهٔ‌نظرینی تأمینه مجبوراولدیغی‌اونودان بوخبر ضابطی ۱۳ تشرین‌اول ۳۲۸ تاریخلی راپورنده‌ده دردنجی قول اردو حقنده :

« قول اردونك قطعاتی منتظماً « الپوللی » دن « لوله برغوس » ه یورییور . بورایه مواصلتی قریبدر. حتی « ایزمیت » فرقه‌سی کلمشدر. قول اردونك طوپ و جبخانه ارابه‌لری تمامدر . پراکنده‌سی یوق کبیدر . قطعات « لوله‌برغوس » قصبه‌سنك خارجندن «.قره اغاج » دره‌سنك کیریسنه النه‌جقدر. قطعاتك یورویشی

اولدقجه منتظمدر . یورویش اثناسنده افرادیمزده هیچ برکونا سؤ احوال کورولمامشدر .... » دییوردی .

بر کون اول دردنجی قول اردونك احوالی شوصورتله تصویر ایدلدیکی حالده بوکون هم قول اردو قوماندانندن وهم ذکی بکدن کلن راپورلرده پراکنده‌لرك طوپلانلمسندن طوپ وسائره‌نك قورتارلمسندن بحث ایدلمکده بولنیور ایدی. هرحالده اردو نزدنده‌کی احوالك ماهیت حقیقیه‌سنی تصویر امرنده نقطهٔ نظرلر مخالف ؛ وراپورلر دخی متناقض بولنیور ایدی .

خبر ضابطی قائممقام ذکی بکك بالایه نقل اولنان راپوری دشمنه عائدمعلوماتی محتوی بولوندیغندن نتیجهٔ مآلنك بیوك قرارکاه عمومی‌یه اشعاری صیره‌سنده هرنصلسه قول اردولر قطعاتنك حرکته قادر اولمدقلری دخی علاوةً بیلدیرلمش وبوصورتله راپورمآلی بروجه آتی نقل اولنان تلغراف صورتنده کشیده ایدلمشدر :

باش قوماندانلق وکالتنه

« دردنجی قول اردویه کوندلمش اولان خبر ضابطنك ویردیکی معلوماته نظراً ۱۳ تشرین اول سنه ۳۲۸ اقشامنه قدر (پیکار ـ حصار ـ قرق کلیسا ـ یلیجه) خطنك جنوبنده‌کی منطقه‌ده دشمندن اثر اولمادیغی وقول اردو قطعاتنك حرکته قادر اولمدقلری معروضدر . »

اشبو تلغرافنامه‌یی متعاقب آتی‌الذکر جواب ورود ایتمشدر :

چورلیده شرق اردوسی قوماندانلغنه

ج « اشعار دولتلری نظر دقته النه‌رق قول اردولرك حرکته قادر اولمدقلری اکلاشلدیغندن بولندقلری محللرده قالملری ودشمن تعرض ایدرسه اوراده صوك درجه‌یه قدر مدافعه ایتملری توصیه اولنور ــ ۱٤ تشرین اول سنه ۳۲۹ »

باش قوماندان وکیلی برنجی فریق
ناظم

بناءً علیه قول اردولرك « قره اغاج » دره‌سی کیریسنده قالملری خصوصنك شرق اردوسی قرارکاهنك اشعارینه عطفاً تقرر ایتدیکی برمعنا جریان مخابره‌دن اکلاشلمقده ایدی .

بوندن‌دها اول قول اردو قوماندانلرینك مضبطهٔ مشترکه ایله مراجعتلرینه موافقت ایدیله‌رك « قره اغاج » ده قالملری ایچون بیوك قرارکاه عمومی طرفندن

امر ویردیکی وبو شکلده بر راپورك ورودندن بالاستفاده بر تدبیر تراکت اولنمو
اوزره بزه‌ده بویله یازلدیغی بالآخره آکلاشلمشدر .
حالبوکه شرق اردوسنی ترکیب ایدن قول اردولرك دقیقه فوت ایتمه‌یه‌رك همار
«قره آغاج» خطی ترك ایله «ارکنه» یه متوجهاً یورویشه باشلامالری خصوصنده‌ك
افکار ومطالعاتمز اولجه‌ایضاح ایدلمش بولندیغی کبی ذاتاً عین فکر وقراره طرفدار
بولنان قرارکاه عمومیدن، بو بابده $\frac{١٣}{١٤}$ تشرین اول تاریخنده ورودایدن امرتلغرافی
مفادی‌موجبنجه « چورلی »ده بولنان جبخادن اون‌بیك صندوغی متجاوز مقداری
دخی «چرکس کوی » و « خادم کوی » ه‌نقل ایدلمش وبوصورتله اردونك رجعتی
احضارو « ارکنه » خطنده تحکیماته، اردویه التحاق‌ایتمك اوزره کریدن کلن ٥ :
ردیف طابوریله، حقی پاشا مأمور ایدلمش ایدی .
بویله نازك برزمانده«ارکنه»خطنه‌چکلمك‌خصوصنده اردوامرینك انفاذایتدیریله
مامسندن دولایی امروقوماندانده حاصل‌اولان تشتت‌سببیله قطعیاً عفومی طلب ایچون
کوندردیکم میرآلای فیضی بکك‌هنوز بیوك قرارکاهده بولندیغی صره‌ده کویا اشعار
عاجزه‌ی‌یه‌استناداً قول اردولرك بولندقلری محللرده قالملری حقنده ورود ایدن امر
نفس‌الامره‌موافق اولمادیغندن قول اردولره بوبابده برکونا تبلیغات ایفا ایدلمامشدر
ذکی بکدن مورود راپور مألنك طرز تبلغی استنلدیکی کبی تفسیره مساعد
برشکلده اولمسندن دولایی فی‌الحقیقه بر سؤ تفسیر وارسه بونك ازاله‌سی امرند
میر الای فیضی بکك « چرکس کویی » دن عودتنه انتظار ایجاب ایتمشدی .

١٥ تشرین اولده جریان ایدن احوال

قرارکاه عمومیدن انتظار اولنان جواب ورود ایتمدی . لکن ١٥ تشرین‌اول
سنه ٣٢٨ صباحلین بیوك قرارکاه عمومی ارکان حربیه‌سی برنجی رئیس ثانیسی
میرلوا ضیا پاشا « چرکس کوی »دن « چورلی » یه مواصلت ایتدی . وضعیت
حاضره‌نك اکتساب ایتدیکی شکل وخیم طولاییسیله شرق اردوسی قوماندانلغندن
کف‌ید ایلیه‌جکم حقنده معروضاتمك باش قوماندان وکیلی پاشاحضرتلری طرفندن
قبول‌ایدلمیه‌رك شرق اردوسنه کماکان‌طرف عاجزانه‌مدن قوماندا‌ایدلمسی خصوصنده
مشارالیهك ارزولری ومطالعه‌لری ضیا پاشا طرفندن افاده ایدلدی .
پاشای مومی‌الیه شرق‌اردوسی قرارکاهی ایله‌قول اردولر ارەسنده ظهور ایدن
اختلاف طولاییسیله « لوله برغوس » جوارنده‌کی قول اردولری نظر تفتیشدن

کچیرمك وقول اردو قوماندانلریله تماس‌ده بولنمق اوزره شرق اردوسی قرارکاهندن ارکان حرب بیکباشیسی صلاح‌الدین بك ایله برابر « لوله برغوس » ه متوجهاً « چورلی » دن حرکت ایتدی .

حالبوکه ماهیت مسئله الآن حل وتسویه ایدلمامش بولنیورایدی. چونکه اوله‌جه‌ده ایضاح اولندیغی وجهله شرق اردوسنك موجود حاضریله « قره اغاج » خطنده محاربه‌یی قبول ایتمك ، نتیجه اعتباریله خطرناك بولندیغندن بر آن اول خط مذکوردن « ارکنه » یه دوغری تباعد ایلمك ضروری ایکن لیت لعل ایله وقت کچیرلمکده وبویوزدن اردونك وضعیتی آن بآن کسب وخامت ایلمکده ایدی. اره‌ده‌کی اختلاف وسوء تفهمك ازاله‌سی امرنده بالذات باش قوماندان وکیلی پاشا ایله مداولهٔ افکار ایتمکدن بشقه چاره قالمدیغندن « چورلی » دن حرکت اولنه‌رق « چرکس کوبی » ده بولنان مشارالیه حضرتلرینه ملاقی اولوندی .

شرق اردوسنك بولوندیغی وضعیت حربیه ایله بوبابده ویریلن اردو امرینه قول اردو قوماندانلری طرفندن وقوعبولان مخالفت حقنده تعاطی افکار ایدلدی. قول اردو قوماندانلری طرفندن درمیان اولونان اسباب ومطالعات مشارالیه طرفندن نظردقت واهمیته آلنمش بولوندیغندن اردونك برایکی کون دها «قره‌اغاج» خطنده قاله‌رق استراحت ایلسنده بر محذور کورمدکلرینی وکیفیتی قول اردو قوماندانلرینه دخی تبلیغ ایلمش بولوندقلرینی بیان بیوردیلر .

بناءً علیه بلغارلرك بوکون ، یارین محتمل اولان ایلری حرکتی بر امر واقع بولندیغی تقدیرده اردو غیر مستحضر بر موضع کیریسنده ودشمنه نظراً خیلیجه دون بر قوت ایله محاربه‌یه مجبور اوله‌جق وبو صورتله اوته‌دنبری نظر تأملدن دور طوتلیان تهلکه ووخامت دخی ناقابل ازاله بولونه‌جقدی .

فی‌الحقیقه بوکون (۱۵ تشرین اول) بعدالزوال « لوله برغوس » جوارنده‌کی قول اردولردن آلنان راپورلر «قره‌آغاچ» جوارنده ایکنجی قول اردو ایله دشمن اره‌سنده وقوعه کلن تماس دولاییسیله باشلایان بر محاربه‌نك طرز جریاننده بحث ایدییورلرایدی. بوبابده دردنجی قول اردونزدنده بولنان ضبط ضابطی ارکان حرب قائمقامی ذکی بکدن النان راپور بروجه آتی نقل ایدلمشدر:

شرق اردوسی ارکان حربیه ریاستنه　　　　لوله برغوس

١٥ تشرین اول ٣٢٨ $\frac{دقیقه}{٤٠}$ $\frac{ساعت}{١}$

غایت مهم ومستعجلدر .

« ساعت اونبر راده‌لرنده « قره آغاچ » جهتلرندن شدتلی تفنك آتشی باشلادی، ساعت اون ایکیده طوپ سسلری ایشیدلدی. بورادن ایدیلن ترصددن ایکنجی قول اردویه منسوب اولوب « قره آغاچ »ك جنوب غربیسنده‌کی صرتلرده اخذ موضع ایتمش اولان بر بطریه‌مزك « قره آغاچ » ك غربنده‌کی اورمانجق اوزرینه آتش ایتمکده اولدیغی مشاهده ایدلدی . دشمنك طوپجی موضعی کورلمیور ، آره‌صره انداخت ایتدیکی شرابنللرك بزم بطریه‌مز ایلریسنده پاطلادیغی کوریلیوردی. ساعت اون ایکی دقیقه اوتوزده طوپ سسلری سیرکلشدی و دها زیاده شمالدن کلمکه باشلادی. شمدی نره‌لره طوپ آتشی یاپلقده اولدیغی آکلاشیله‌میور . پیاده آتشی اولانجه شدتیله دوام ایدییور . برنجی قول اردو هنوز حربه اشتراك ایتدی . وضعیت هنوز تعین ایتمدی. برنجی قول اردو قارشوسنده شمدیلك برقوت کورلمیور ودردنجی قول اردونك مقابلنده اولجه بیلدیریلن سواری آلایندن بشقه بر قوت یوقدر. دردنجی قول اردو قطعاتی « لوله برغوس » شرقنده طوپلودر . ١٢ نجی فرقه صول جناحمزك تأمیننه مأمور ایدلمشدر . دیکر قطعات احوالك تعین ایتمسنه و برنجی قول اردونك حرکت ایلسنه انتظارده بولنیور . »

بونی متعاقب دردنجی قول اردو قوماندانلغندن دخی آتی الذکر تلغرافنامه کلدی:

شرق اردوسی باش قوماندانلغنه　　　　لوله برغوسدن

١٥ تشرین اول ٣٢٨ $\frac{دقیقه}{}$ $\frac{ساعت}{٢}$

غایت مهم ومستعجلدر

« قره اغاج » اطرافنده بولنان ایکنجی قول اردو قطعاتی اوکله‌ین ساعت اون ایکی دنبری « دولان » و« کلبه » استقامتندن ایلرولین دشمن قوتلریله حربه طوتشدی. طوپ مصادماتی شدتلیدر . وضعیت عمومیه هنوز تقرر ایتمامشدر. « تورك بك » جوارنده بولنان برنجی قول اردو ایکنجی یه یاقلاشمقده‌در . »

شو محاربه‌نك ماهیتی هنوز تعین ایتمامش ایسه‌ده هرحالده بلغارلرك قوای کلیه ایله « قره اغاج » دره‌سنه طوغری ایلرولمکده بولنملری احتمالدن بعید اولمیه‌رق

شرق اردوسنك دخی بوندن بویله دشمنك نظری اوكنده « قره اغاج » خطنی ترك ایدرك « اركنه » یه طوغری چكیلمسی امكانی كسب مشكلات ایتمكده بولوندیغندن وضعیت حربیه‌ده وقوعه كلن تبدل طولاییسیله جریان حال « چركس كوئی » ده بولنان قرارگاه عمومی‌یه بالتلغراف عرض ایدلدی. بونك اوزرینه صورتی آتیده نقل اولونان تلغرافنامهٔ جوابی باش قوماندانلق وكالتندن ورود ایلدی :

چورلده شرق اردوسی قوماندانلغنه — چركس كوینندن

١٥ تشرین اول $\frac{\text{دقیقه}}{٢٥}$ $\frac{\text{ساعت}}{٤}$

« ایكنجی قول اردونك محاربه‌یه طوتوشمسنه نظراً جدیت كسب ایتمسی محتمل اولان محاربه‌نك شمدی یولونیلان خطده قبول ایدلمسی ایجاب ایدر . بویله برحالده برنجی ودردنجی قول اردولرك ایكنجی قول اردو ایله توحید حركت ایتملری و اوچنجی واونیدنجی قول اردولرك دخی ایكنجی قول اردونك صاغنده بومحاربه‌یه اشتراك ایتملری اقتضا ایلر . بوكا نظراً طرف عالیلرندن تكمیل قول اردولرك توحید حركاتنه همت ایدلمسی توصیه اولنور . »

باش قوماندان وكیلی برنجی فریق
ناظم

ایكنجی قول اردودن بوكونكی محاربه‌نك جریانی حقنده آتی الذكر تلغراف كلدی :

شرق اردوسی قوماندانلغنه

غایت مستعجلدر . — لوله برغوسدن

١٥ تشرین اول $\frac{\text{دقیقه}}{٠٠}$ $\frac{\text{ساعت}}{٤}$ آقشام

« بوكون قبل الزوال ساعت اونبرده « قره آغاج » كوینك غربنده بولنان دردنجی فرقه دمداری دشمنله مصادمه‌یه باشلامشدر . ایلروله‌مش اولان دشمن ، دمدارده بولنان اونبرنجی آلای طرفندن كری‌یه پوسكورتلمشدر. شمدیلك دشمنك ایكی بطریه‌سی ایله برآلای قدر پیاده‌سی مصادمه ایتمكده‌در . برآلای وبربطریه ایله بودمدار تقویه اولنمشدر. « پیكارحصار » جهتندن هنوز برشی كوروئیور . كشف قوللرندن‌ده هنوز خبر آلنه‌مدیغی معروضدر . »

ایكنجی قول اردو قطعاتیله دشمن آره‌سنده وقوعه كلن محاربه حقنده ورود ایدن بالایه منقول راپورلردن بشقه سواری فرقه‌سندن ورود ایدن خبرلر دخی دشمن حقنده معلومات آتیه‌یی احتوا ایدییوردی :

« دشمن پیادەسی غرباً « تەلان » دن ؛ شمالاً ایسە « یووان » کویند
و « قواق درە » کوینك بولوندیغی اورمانلغك جنوب کنارندە « و « یکی کوی
شرق صیرتلرندە کورولمشدر .

بو کون بعدالظهر ساعت درتدە « تاتارلی چفتلکی » جوارندە بر آلای قوتند
پیادەسی کورولمشدر و ساعت بشدە « صارانلی چفتلکی » نە دوغری ایکی دشمن
سواری آلایی کلمشدر . »

بو کون آقشامە قدر ورود ایدن معلوماتدن « آلاپیە » ایلە « یووان کویی
آرەسندە دشمن قطعاتیلە تماس حاصل اولدیغی سواری فرقەسی طرفندن وقوعبولان
اخباراتدن آکلاشلدیغی کبی « قرەآغاج » کوینك غربندە وقوعبولان محارب
دولاییسیلە یارین تکمیل جبهە امتدادنجە محاربەنك تکرار باشلامسی احتمالی نظر
دقتدن دور طوتیلەمیەجغندن آتی‌الذکر اردو امری ویرلدی :

١٦ تشرین اول ایچون اردو امری چورلیدەشرق اردوسی قرارکاهی

$\frac{١٥}{١٦}$ تشرین‌اول ٣٢٨

« ١ — دون « قرەآغاج » ك غرب صیرتلرندە بر آلای پیادە قوتندە بر دشمن
مفرزەسیلەایکنجی قول اردو قطعاتی آرەسندە محاربە اولمش و«تورك‌بك
غربندە دخی دشمنك ایکی آلای پیادە وایکی بطریە قوتندە دیکر بر
مفرزەسی کورلمشدر . « ایوالی » جوارندە دخی دشمنك بعض سواری
بلوکلری ظهور ایدرك طرد ایدلمشدر .

٢ — دشمنك تعرضی حالندەاردو بولندیغی « قرەآغاج » درەسی شرقندەکی
موضعدە دشمنە مقابلە ایدەجکدر .

٣ — ایکنجی قول‌اردو: « قرەآغاج »ك شرق صرتلرندەبرموضع‌طوتەجقدر
(پیکار حصار ـ عثمانجق) خطنی کشف ایتدیرەجکدر .

برنجی قول اردو : ایکنجی‌قول‌اردونك‌صول‌جناحندن‌اعتباراً« تورك بك »ك
طرفیندە اخذ موضع ایدەجك، بر فرقەسنی ایکنجی
قول اردونك صاغ جناح کیریسندە احتیاطدە
بولندیرەجقدر . (عثمانجق ـ یکی کوی) خطنی
کشف ایتدیرەجکدر .

دردنجی قول اردو : برنجی قول اردونك صول جناحندن اعتباراً (لوله برغوس-قاریشدیران) یولنك طرفینده کی صرتلری اشغال ایده جکدر . (یکی محله-باباإسکی) استقامتلرینی کشف ایتدیره جکدر . بر فرقه سنی احتیاط عمومی اولمق اوزره « ساقز کوی » ده اردو قوماندانك امرینه حاضر بولندیره جقدر . صول جناحنی براحتیاطله دائما ستر ایده جکدر .

٤ — مستقل سواری فرقه سی : (پیکارحصار - بابا اسکی) منطقه سنی کشف ایده جك و دشمنك صاغجناح منتهاسنك هانکی استقامتدن کلدیکنی بهمه حال اوکره نه جکدر .

٥ — اونیدنجی قول اردو : یارین صباح ساعت سکزده « اوزون حاجی »دن حرکتله (مستانلی - تاتارلی) اوزرندن « تاتارلی »نك درت کیلو متره شمال غربیسنه کله جکدر .

٦ — اوچنجی قول اردو : (ویزه - پیکار حصار) جاده سنی ستر ایده جکدر . (ویزه - قرق کلیسا) و (ویزه - ایواجی کوی) استقامتلرینی کشف ایتدیره جکدر .

٧ — اردو قرارکاهی یارین صباح ساعت التیده « ساقزکوی » ده بولنه جقدر .

شرق اردوسی قوماندانی

عبداه

صورت تبلیغ :

برنجی ، ایکنجی ، اوچنجی ، دردنجی قول اردولر ایله سواری فرقه سنه تلغرافله واون یدنجی قول اردویه ژاندرمه ایله .

اشبو اردوامرینك تحریرنده نظردقته طوتیلان اساس جبهه نك ایکنجی ، برنجی ودردنجی قول اردولره منسوب فرقه لر طرفندن مدافعه ایدیله رك دشمنك احاطه سنه معروض والكزیاده ضعیف بولنان « قره اغاج » جوارنده کی اردو صاغ جناحنك دخی برنجی قول اردودن افراز اولنه جق اوچنجی فرقه ایله اون یدنجی قول اردو طرفندن ستر وتأمیندن عبارت ایدی . جبهه ایسه اساساً امتدادینه نظراً بالمجبوریه ضعیف بر

صورتده اشغال ایدلمش بولوندیغندن محاربه‌نك جریانی اثناسنده تقویه‌سی لزومی تظاهر ایده‌جك نقاطه امداد ومعاونتده بولونمق اوزره « ساقز کوی » جوارنده بر فرقه قدر آیریجه بر احتیاط دخی افراز ایدلمشدر .

اون یدنجی قول اردونك بوتون عسکره استراحت ویره‌رك یارین « اوزون حاجی » دن حرکتی مقرر بولندیغی مذکور قول اردو قوماندانلغندن الان بر راپورده افاده ایدلمش اولدیغندن یارین ظهوری محتمل اولان بر محاربه‌یه دخی بوقول اردونك اشتراکی ممکن اوله‌میور ایدی .

بناءً علیه یارین ظهوری ملحوظ اولان محاربه‌ده اردوصاغ جناحنك ستروتأمینی یالکز برفرقه‌یه محول قالیور ایدی . هر نه‌قدر «ویزه» جهتنده اوچنجی‌قول‌اردویه منسوب اوله‌رق طوپلانان قوتك (ویزه‌ـ‌پیکار حصار) یولنی‌ستر ایدرك طولاییسیله اردوصاغ جناحنك بردرجه‌یه قدرامنیتنه‌خادم اولمسی تأمل ایدلمش وکیفیت‌اوچنجی قول‌اردویه بیلدیرلمك اوزره بیوك‌قرارکاه عمومی‌یه‌ده اشعارایدلمش ایسه‌ده‌اوچنجی قول اردو قوماندانندن الان آتیده‌کی تلغرافنامه بو خصوصده‌کی امیدی دوچار ضعف ایلمشدر .

ویزه‌دن — شرق اردوسی قوماندانلغنه

١٥/١٦ تشرین اول ٢٣٨ دقیقه ٣٠ ساعت ١٠

« قره آغاچ » جوارنده بوکون ایکنجی قول اردونك حربه باشلامش‌اولمسنه نظراً اردونك صاغ جناحنی تأمیناً یارین حربه اشتراك ایچون باش قوماندانلق وکالتندن تلقی اولنان امر تلغرافی اوزرینه اوچنجی قول اردو سکز طابوردن مرتب برفرقه حالنده یارین علی‌الصباح ایکی قول اوزرینه « پیکار حصار » و« چونغره »استقامتنده‌حرکت‌ایده‌جك‌ایسه‌ده‌هنوزاعادهٔ قوت‌وانتظام‌ایلمدن‌تجهیزات و وسائط نقلیه‌نك ناتمام اولدیغی و اعاشه‌نك تحت تأمینه آلنمدیغی بر هنکامده حربه کریشمك پك‌موجب تأنی اولدیغی کبی دشمنك هرطرفدن طوپ سسنه قوشه‌جق قوتنه قارشو قول اردونك پراکنده برحالده بولنان قوای سائره‌سندن استفاده‌سی ممکن اوله‌میه‌جغندن نتیجه موجب اندیشه کورونمکده‌در . »

اوچنجی قول اردو قوماندانی
محمود مختار

۱۵ تشرین اول آقشامی اردونك وضعیتی :

اوچنجی قول اردو : سکز طابورقوتنده اولدیغی حالده « ویزه » ده	موجودی ۸۰۰۰ نفر
ایکنجی « « دن : بشنجی فرقه « قره آغاچ » شمالنده ، دردنجی فرقه « قره آغاچ » جنوبنده کی تپه‌ده ، بش طابورلی قسطمونی فرقه‌سی صاغی کریسنده احتیاطده	موجودی ۶۰۰۰ نفر
برنجی قول اردودن : ایکنجی مرتب و « عشاق » فرقه‌لری (تورك بك ـ ساقز کوی) یولنك جنوبنه‌قدر ، اوچنجی فرقه صاغ جناح کیریسنده احتیاطده	موجودی ۲۰۰۰۰ نفر
دردنجی قول اردودن : « ایزمیت » فرقه‌سی « قواق » شرقنده ، ۱۲ نجی فرقه لوله‌برغوس شرقنده‌چناق‌قلعه‌فرقه‌سی‌احتیاط اوله‌رق بوفرقه‌نك شرقنده	موجودی ۲۰۰۰۰ نفر

اون یدنجی قول اردو : « اوزون حاجی » یه یورویشده ، موجودی ۷۰۰۰ نفر

شرق اردوسنك قوهٔ عمومیه‌سی تخمیناً (۶۱۰۰۰ نفر) .

« قره‌اغاج » دن « لوله‌برغوس » ه قدر امتدادایدن جبهه ۳۵۰۰۰ نفررادەسنده برقوت طرفندن مدافعه ایدلمکده ، بناءً علیه بهر خطوه‌یه تقریباً ایکی نفر اصابت ایتمکده ایدی. نسبةً ضعیف برصورتده اشغالی مجبوریتی حاصل اولان بو خطك صاغ جناحی ایسه یدی بیك نفر قوتنده‌بولونان اون یدنجی قول اردو ایله التی‌بیك نفر قوتنده بولنان اوچنجی فرقه ودرت بیك نفر قوتنده اوله‌رق « چونغره » یه سوق اولنان‌اوچنجی‌قول اردو قوتی‌طرفندن تحت‌تأمینه‌المنمقده ایدی . « سرای » ده اجتماع ایتدیکی مسموع اولان اون سکزنجی قول اردونك نه‌قدر قوتله بوجهتدن محاربه‌یه اشتراك ایده‌جکی شرق اردوسی قرارکاهنجه معلوم دکل ایدی .

اون یدنجی قول اردونك یارین محاربه‌یه عدم اشتراکی نظردقته آلندیغی‌حالده صاغ جناحك محافظه‌سی امرنده شرق اردوسنك قوهٔ عمومیه‌سندن آنجق اون‌بیك نفر راده‌سنده برقوت تخصیص اولنه‌بیله‌جك ایدی .

دشمنك وضعيت وقوتی :

بلغارلرك اوچر لوادن مركب اولان طقوز فرقه قوتندن بر فرقه‌سنك « صوفيه » جنوبنده ترك ايدلمش بولنديغی معلوم اولوب « قيرجه علی » يه تعرض ايدن فرقه‌سنك بالاخره « ادرنه »يه توجه‌ايدرك « مريچ » و « اردا » منطقه‌سنك، « ادرنه » نك غرب وجنوب غربی جبهه‌سنی ستر ايتمكله موظف بولنه‌جغی محتمل اولديغی كبی « ادرنه » موقعنك شرق و شمال جبهه‌لرينه دخی بربچق فرقه قدر بر قوت تركی مجبوريتی تصور ايدلديكی حالده تخميناً درت فرقه‌لق بر قوتله يعنی ١٠٠,٠٠٠ راده‌سنده بر قوتله تعرضلری ممكن ومحتمل ايدی. بناءً عليه بوخطده وقوعبوله‌جق محاربه‌ده ايكی دشمن فرقه‌سنك (كلبه ـ سلطان چفتلكی ـ صارانلی چفتلكی) خطنده ياپيله‌رق جبهه‌يی اشغال ايلمسی دوشونلديكی حالده ديكر ايكی فرقه‌نك « قره‌آغاج » و « پيكار حصار » آره‌سندن تعرض ايدرك صاغ جناحی احاطه‌يه قيام ايلمسی محتمل‌ايدی.

هرحالده دشمن طرفندن ممكن‌الاجرابولنان شوحركاتك قوه‌دن فعله چيقمسی نظر دقته آلنيرايسه اردونك نه درجه غير مساعد احوال آلتنده « قره‌آغاج » خطنده محاربه‌يه مجبور اولديغی ميدانه چيقار .

اردوده امرسز كری كيتمكی منع ايتمك اوزره ويريلن امر :

« قرق كليسا » محاربتنده بالجمله قوماندانلرله افرادك حالت روحيه و احوال معنويه‌سنده تظاهرايدن بعض مخصوصات ضعيفه‌نك بالاخره‌طاغلمق‌وكری قاچمق‌كبی حالاتك تأثيرات‌اليمه‌سی آلتنده‌كسب‌قوت ايدرك بتون اردونك‌روحنده‌تكاثف‌ايتمش‌بر اعتيادسقيم رنكنی اله‌جغی‌احتساسات عموميه‌دن‌اكلاشيلورايدی. بناءً عليه «قره‌اغاج» خطنده قريب‌الظهور اولان ميدان محاربه‌سنده بالخاصه اردونك هيئت ضابطانه وبالجمله قوماندانلره خطاباً آتيده‌كی بياننامه قلمه‌النه‌رق باتلغراف تبليغ ايدلمشدر :

لوله برغوسده برنجی ، ايكنجی ، دردنجی قول اردولر قوماندانلقلرينه

چورليدن

---

١٥ تشرين‌اول ٤٢٨

حربده استحصال ظفر نفردن باش قوماندانه قدر هرشخصك مظفر اوله‌جغنه قناعت وبو قناعتی دائره‌سنده تكميل قوتی استحصال مقصد اغورنده صرف

ایلسیله ممکندر . بالجمله اصحاب مراتبك نقطهٔ نظری دائما ایلری کیتمك اولملیدر . هیچ بر قطعه قوماندانی مافوقندن امر آلمقسزین موضعنی ترك ایده‌مز . کیرویه کیدلمك ویاخود بولندیغی موضعی ترك ایتمك ایچون بهمه‌حال قول اردو قوماندانندن وقول اردو قوماندانیده باش قوماندانندن امر المق مجبوریت قطعیه‌سنده‌در . بونك خلافنده اوله‌رق رجعت امری ویرن قوماندان هرهانکی رتبه‌ده اولورسه اولسون اك آغیر جزا ایله مجازات ایدیله‌جك وموضعنی ترك ایدن ، فرار ایدن افرادهمان قورشونه دیزیله‌جکدر . آمرلر بولندقلری موقعی ترك ایله فرار ایدن افراداوزرینه انداخت اجراسنه مأذوندرلر . بونك بالجمله قطعاته تبلیغ وتفهیمی متمنادر . »

شرق اردوسی قوماندانی

عبداه

١٦ تشرین اول ٣٢٨ « لوله برغوس » محاربه‌سی

بوصباح ساعت آلتیده قرارکاهك « چورلی » دن « لوله برغوس » ه حرکتی مقرر ایدی . وقوع بولان تأخرات طولاییسیله ترن انجق سکزده حرکتله ساعت اونی کچه‌رك « لوله برغوس » ه مواصلت اولندی . حیوانلرك واغونلردن چیقارلماسنه انتظاراً اون بچقده استاسیوندن حرکت ایدیله‌رك اون بربچقده دوغری « لوله برغوس » ك شمال شرقیسنده « چیفته هویوکلر » جوارنده بولنان دردنجی قول اردونك قرارکاهنه ملاقی اولوندی .

دردنجی قول اردونك « ایزمیت » فرقه‌سی جبهه‌ده ، اون ایکنجی فرقه‌سی صول جناح کیریسنده حاضرلق موضعنده بولنیوردی . « لوله برغوس » قصبه‌سی اشغال ایدلمش بولوندیغی کبی « لوله برغوس » ك شمال غربی صرتلری دخی ایکی طابور قدر بر قوت طرفندن اشغال ایدلمش ایدی . بو اثناده دشمن طوپچیلری « لوله برغوس » ك غرب صرتلرنده « چفته هویوك » جوارینه شراپنل انداخته باشلادیلر . بوصره‌ده مذکور صرتلرده پیاده آتشی دخی ایشیدلمکه باشلادی . قرارکاه بورادن مفارقتله ساعت بر راده‌لرنده « صاقز کویی » نك غربنده‌کی « هویوك » ه مواصلت ایتدی . بو اثناده تکمیل خط امتدادنجه محاربه کمال شدتله باشلادی . طوپ تفنك ومترالیوز آتشلری اولانجه شدتیله هرایکی طرف

آره‌سنده تعاطی اولنمقده ایدی . بو آره‌لق باش قوماندانلق وکالتنك آتی‌الذکر تلغرافنامه‌سی ورود ایتدی .

چورلیده شرق اردوسی قوماندانلغنه ١٦ تشرین اول ٣٣٨

« ویزه » دن « پیکار حصار » استقامت عمومیه‌سنده ایلروپله‌رك اردونك صاغجناحنده حربه اشتراك ایتمسی اوچنجی قول اردو قوماندانلغنه امر ایدلمشدر . اون یدنجی قول اردو صباح ساعت یدیده « اوزون حاجی » دن « آزباغ » استقامتنده یوله چیقمشدر . « سرای » دن طقوز طابور ایله طوپلانان اون سکزنجی قول اردو « ویزه » استقامتنده حرکت امرینی آلمشدر . محاربه‌نك اداره‌سنی تسهیل ایتمك اوزره اوچنجی، اون یدنجی واون سکزنجی قول اردولرك حرکاتی اون سکزنجی قول اردو قوماندانی فریق حمدی پاشا طرفندن وبرنجی ، ایکنجی ، دردنجی قول اردولرك حرکاتی‌ده دردنجی قول اردو قوماندانی عبوق احمد پاشا طرفندن توجیه واداره ایدیله‌جکدر . » باش قوماندان وکیلی

ناظم

اشبو امرنامهٔ تلغرافی قوهٔ عمومیه‌نك ایکی اردویه تقسیمیله بو ایکی اردونك شرق اردوسی قوماندانلغی طرفندن اداره‌سنی مبین بولنیور ایدی . فی‌الحقیقه اردونك هیئت عمومیه‌سی صاغ جناحده اوچنجی ، اون سکزنجی قول اردولر ایله صول جناحده ایکنجی ، برنجی ودردنجی قول اردولردن یعنی آلتی قول اردودن متشکل بولنه‌رق « پیکار حصار » دن اعتباراً اوتوز بش کیلو متره‌یی متجاوز بر جبهه اوزرنده یاییلمش بولنیور ایدی . بوقدر قوتك سواری فرقه‌سیله برابر بر قرارکاه طرفندن اداره‌سنده‌کی مشکلات مستغنیٔ ایضاح بولوندیغندن ایکی اردویه تقسیمی ضرورت احوال مقتضیاتندن ایدی . شوقدرکه بو ایکی اردونك علی‌العجله اثنای محاربه‌ده تشکیلی ایله هر بر اردویه قرارکاه تشکیلاتندن محروم ایکی قوماندانك اسماً تعیینی وبو ایکی قوماندانك شخصلرینك شرق اردوسی قرارکاهنه ربطی، خصوصیله دردنجی قول اردو قوماندانك اردو صول جناحنك امر قوماندا‌سیله توظیفی غیر ممکن ایدی. محاربه میداننده علی‌العجله قرارکاه تشکیلاتنك تنظیمی عدم امکانندن طولایی تشکل ایتمش اردو قرارکاهلری طرفندن بو ایکی اردو غروبنك اداره‌سی‌ اك بسیط واك زیاده موافق حال ومصلحت بولوندیغندن کما فی السابق ایکنجی، برنجی

وردنجی قول اردولرك شرق اردوسی قرارگاهی طرفندن اداره‌سیله صاغ جناحده بولنان اون یدنجی ، اون سکزنجی و اوچنجی قول اردولرك دخی بیوك قرارگاه عمومی طرفندن اداره‌سی مقتضی ایدی. ذاتاً وسائط مخابرهٔ فنیه‌نك فقدانی دخی قوهٔ عمومیه‌نك ایکی‌یه انقسامیله‌اشبو قسملرك بر قوماندان طرفندن‌اداره‌سنی غیرممکن قیلیور ایدی .

ساعت اونبرده اوچنجی قول اردو قوماندانی طرفندن بروجه آتی تلغرافنامه کشیده قلنمشدر :

برغوسده شرق اردوسی قوماندانلغنه ویزه‌دن

۱۶ تشرین اول ۳۲۸ ساعت ۱۱

غایت مستعجلدر

« بوصباح ساعت بش بچقده طقوز طابور پیاده وبش بطریه طوپدن مرکب مرتب بر فرقه جمال بك قومانداسیله (ویزه ـ پیكار حصار) استقامتنه وسکز طابورله اوچ جبل بطریه‌سندن مرکب دیکر بر فرقه‌حسن عزت بك قومانداسیله (ویزه ـ چونغره) استقامتنه سوق اولنمش وساعت بر بچقده فؤاد ضیا بك قوماندا‌سنده اوله‌رق سوق‌ایدلمش ، طقوز طابور والتی‌بطریه طوپدن مرکب بر فرقه‌ده صاغ قولی تعقیب ایتمك اوزره سوق اولونه‌جقدر. متباقی قوت ایله « ویزه » ده بر احتیاط فرقه‌سی‌تشکیل‌اولنوب شکری‌بك‌قوماندا‌سنه‌تودیع ایدیله‌جك‌در. طابورلریمزك موجودی ضعیف، انجق بر کونلك جبخانه‌مز واردر. طوپ جبخانه‌سنك املاسی ایچون ادوات املائیه اولمدیغندن مطلق مملو اوله‌رق کوندرلمسی لازمدر. « پیكار حصار » دن ایلرولیان ضعیف‌دشمن قوتنه قارشو « پازار » قره‌غولنك ایلروسنده آتش آچیلمشدر .»

اوچنجی قول اردو قوماندانی
محمود مختار

صاغ جناح منتهاسنده بولنان اوچنجی قول اردو قوتنك اون سکزنجی قول اردویه منسوب‌طابورلرله تقویه‌ایدیله‌رك هیئت عمومیه‌نك یکرمی‌التی طابور پیاده‌ایله اونبر صحرا واوچ جبل بطریه‌سندن عبارت بر قوته بالغ اولدیغی اکلاشیلیور ایدی. موضعك صاغ جناحنك ضعفیتی اوته‌دنبری نظر دقتدن دور طوتلامقده ایکن اوچنجی قول‌اردو قطعاتنك‌تقویه‌سی یوزندن بوضعف برطرف ایدلمش وبوجناحك تأمینی امرنده اولدقجه مهم بر قوت جمع واحضار ایدلمش بولنمسی شرق اردوسی

قرارکاهنه دها زیاده امنیت بخش اولمشدی . یالکز اون یدنجی قول اردونك بوکون محاربه‌یه اشتراك ایده‌مامسی مسئله‌سی بالطبع موجب تأثر اولیور ایدی .

ساعت بر بچقه طوغری محاربه بالخاصه ایکنجی قول اردونك جبهه‌سی ایلریسنده شدت کسب ایتمکه باشلادی . برنجی قول اردونك جبهه‌سی ایلروسنده ایسه وضعیت موجب ممنونیت برحالده دوام ایتمکده ایدی . یالکز دردنجی قول اردونك جبهه‌سنده‌کی آتشلرك خفت وبطائتندن دشمنك بو جهتده‌کی قوتنك پك جزئی مقدارده اولدیغی اکلاشیلیور ایدی .

محاربه‌نك « قره آغاج » جوارنده واردونك جناحی خذاسنده کسب شدت ایده‌رك صول جناحده و « لوله برغوس » طرفنده دشمنك ایلریله‌میه‌رك دردنجی قول اردونك قوای جزئیه طرفندن اشغال و دشمن قوای کلیه‌سنك « تورك بك » و « قره آغاج » جهتلرینه سوق و تحریك ایدلدیکنی اشراب ایلمکده بولونیوردی. دردنجی قول اردونك صول جناحده‌نسبةً سربست بولونمسنه نظراً محاربه‌نك طرز جریانه کوره قوتیله یا « صارانلی چفتلکی » نه طوغری برقسم عسکریله ایلری تعرضی ویاخود قول اردو قسم کلیسنك اردو صاغ جناحنده استعمال ایدلمك اوزره « ساقیز کویی » نه جلبی مقتضی ایدی . بو ایکنجی صورت حل (لوله‌برغوس — چورلی) جاده‌سنی بلغارلره قارشو آچیق براقمغی موجب اوله‌جغندن بو صورتله دردنجی قول اردو قسم کلیسنك اشغال ایتدیکی موقعدن « ساقیز کویی » نه جلبی تنسیب ایدلمیه‌رك یالکز دشمن قوتلرینی « لوله برغوس » طرفنه جلب ایدرك طولاییسیله برنجی وایکنجی قول اردولره سهولت بخش اولمق اوزره « صارانلی چفتلکی » نه دوغری تعرض مسئله‌سنه قرار ویرلمش وکیفیت اولوجهله دردنجی قول اردو قوماندانلغنه تبلیغ ایدلمش ایدی .

بو اثنالرده ورود ایدن خبرلر ایکنجی قول اردو جبهه‌سنده‌کی محاربه‌نك صوك درجه کسب شدت ایده‌رك دردنجی و بشنجی فرقه‌لرك پك زیاده تضییق آلتنده بولوندقلرینی وسرعت ممکنه ایله قوای امدادیه اعزامی لزومنی مبین بولنیورلر ایدی. اردو احتیاطی اوله‌رق ینه « ساقیز کویی » نه سوقی اردو امریله بیلدیریلن « چناق قلعه » فرقه‌سنك « قره آغاج » استقامتنده سوقی مجبوریتی تظاهر ایتمکه باشلادی . مع التأسف الآن « چناق قلعه » فرقه‌سی « ساقیز کویی » جوارینه

مواصلت ایتمامش بولوندیغندن بو فرقه‌نك درحال ایکنجی قول اردو جبهه‌سنه سوقی ممکن دکل ایدی . هرحالده ایکنجی قول اردونك کندی صاغ جناحی کیریسنده افراز ایتدیکی بش طابور قوتنده‌کی احتیاطنی صرف ایتمك مجبوریتنده بولوندیغی آکلاشلیور ایدی . بر جهتدن « چناق قلعه » فرقه‌سی قوماندانه « قره آغاج » استقامتنده تسریع حرکتی ایچون امر ضابطی واسطه‌سیله تبلیغاتده بولوندیغی کبی برنجی قول اردو قوماندانه‌ده آتی الذکر امر کوندرلدی :

برنجی قول اردو قوماندانلغنه ساقز کویندن

١٦ تشرین اول ٣٢٨ $\frac{\text{دقیقه}}{١٠}$ $\frac{\text{ساعت}}{٢}$

« ایکنجی قول اردونك صول جناحنده بولونان دردنجی فرقه دشمن طرفندن شدتلی تضییق التنده‌در . « چناق قلعه » فرقه‌سی « قره اغاج »ه سوق ایدلمشدر . ورودینه قدر برنجی قول اردو قطعاتی طرفندن امکان داخلنده معاونت ایدلمسی . »

شرق اردوسی قوماندانی
عبداله

جریان حالدن ایکنجی قول اردو قوماندانلغنه دخی معلومات ویریله‌رك « چناق قلعه » فرقه‌سنك « قره اغاج » استقامتنده سوق اولوندیغندن لکن بعدیت مسافه جهتیله برنجق ساعتدن اول بو فرقه‌نك وصولی ممکن اوله‌میه‌جغندن معاونت ایچون برنجی قول اردویه دخی تبلیغ کیفیت ایدلمش اولدیغی بیلدیرلدی . بو اثناده « چناق قلعه » فرقه‌سندن آتیده‌کی راپور ورود ایتدی :

صاتی کویك شرق مخرجندن

١٦ تشرین اول اوکله‌دنصکره $\frac{\text{دقیقه}}{١٠}$ $\frac{\text{ساعت}}{٣}$

« قلعهٔ سلطانیه » فرقه‌سی « صاتی کویی » نك (ساقز کوی) شرقندن « صاتی کوی » نه [الدیغی امر اوزرینه اردو احتیاطی اوله‌رق] یاقلاشدی . اون بش دقیقه‌یه قدر « صاتی کوی » نه واصل اوله‌جقدر . »

قلعه فرقه‌سی ارکان حربی
محمد حسنی

تأخیر حرکتك موفقیتله دوام ایدن حربك نتیجه‌سنه سوء تأثیر ایده‌بیله‌جکی بناءً علیه تسریع حرکت ایدلمسی لزومی جواباً بیلدیرلدی . ساعت اوچی قرق کچیور ایدی .

محاربه خطنك هيئت عموميه‌سنده برايلك مشاهده‌اولنمغه باشلادى . صورتى آتى‌يه نقل ايديلن اردو امرى قلمه النه‌رق قول اردو قوماندانلرينه كوندرلدى :

برنجى ، ايكنجى ، درديجى قول اردو قوماندانلقلرينه

ساقز كويندن

١٦ تشرين‌اول ٣٢٨ $\frac{\text{دقيقه}}{٤٠}$ $\frac{\text{ساعت}}{٣}$

« ١ — بوكون‌اجرا ايدلمكده‌اولان‌محاربه ان‌شاءالله‌تعالى‌بوآقشامه قدر موفقيتله‌ختامه ايريشه‌جكدر . محاربه آقشامى على‌الاكثر ساخته كيجه‌هجوملريله عثمانلى اردوسنك صفلرى آراسنده پانيك توليدايده‌رك القاى دهشت ايتمك‌اوته‌دنبرى اسلاو قوملرينه مخصوص برعادتدر. « كره‌ده‌لى » محاربه‌سنده ظهوره كلن آجى حادثه‌نك تكررينه ميدان‌ويرمه‌مك ايچون كيجه بالجمله قطعه قوماندانلرينك ايلك خطده افراد آراسنده بولنملرى وافرادك دخى سونكو طاقيلى اوله‌رق صوك درجه متيقظ بولنمسى‌لازمدر. هرقنغى قطعه‌ده پانيك ظهـور ايدر ويا كيجـه‌لين افراد محـاربه خطنى ترك ايده‌رك كيرى كليرسـه او قطعه‌يه منسـوب اولان قوماندانلر متسلسلاً مسـئول اوله‌جقلردر .

٢ — قول‌اردولر موجود تلفون مالزمه‌لريله بو آقشام « ساقيز كويى » ده‌قرارگاه ايله رابطه حاصل ايده‌جكلردر.

٣ — محـاربه‌نك ختامنده‌كى وضعيتى وجريان ايدن احوالى قول اردولر بر امر ضابطى ايله « ساقيز كوى » ده‌كى اردو قرارگاهنه بيلديره‌جكلردر . »

شرق اردوسى قوماندانى
عبداه

درديجى فرقه نزدنده‌كى محاربه‌يه عائد آتى‌الذكر راپور ممنونيت بخش معلوماتى محتوى ايدى :

شرق اردوسى قوماندانلغنه — قره آغاج شرق صرتندن

١٦ تشرين اول $\frac{\text{ساعت}}{٢}$ اوكله‌دنصكره

« قره‌آغاج »ك شرق‌صرتلرنده‌كى‌موضع مدافعه‌سنده‌درديجى فرقه‌دون وبوكون كمال‌متانتله ثبات‌ايديور. آنجق ودقيقه‌ده طوپجى‌يه‌وپياده‌يه فقدان‌وسائط دولاييسيله وقتيله جبخانه يتشديرلمك امكانى بولنه‌ميور . على‌الخصوص شمدى مواصلت ايدن

طوپجی جبخانه‌سنده قاپسولی بوزوق مرمیلر ظهور ایتمکده اولدیغنی طوپجیلر خبر ویرمشدر. بو دقیقه‌ده صول جناحمده‌کی اون ایکنجی آلایدن آلنان خبر دشمنك رجعتنی مبشرایدی. طوپجی جبخانه‌مزی بطریه‌لرمزه یتشدیره‌بیلیرسه‌ك امدادباری، موفقیت قوماندانیلریله ظفر بزده‌در.»

دردنجی فرقه قوماندانی
میرآلای نجیب

ایکنجی قول اردو قوماندانندن ورود ایدن راپور دخی بروجه‌آتی نقل ایدیلور:

شرق اردوسی قوماندانلغنه — قره آغاجك شرقنده‌کی قورینك شمالندن

١٦ تشرین اول ٣٢٨

«١ — دردنجی وبشنجی فرقه‌لر کمال شدتله محاربه‌یه دوام ایتمکده‌در. بر آرالق دردنجی وبشنجی فرقه‌لر امدادایستدی. مرکز کیروسنده بولنان استحکام طابوریله «قسطمونی» فرقه‌سندن برطابور دردنجی فرقه‌یه، کذا «قسطمونی» فرقه‌سندن ایکی‌طابور بشنجی فرقه‌یه کوندرلدی. (٤٠٠) راقملی تپه‌نك جنوبنده بولنان اوچنجی فرقه‌یه‌ده بشنجی فرقه‌نك صاغ جناحندن ایلرولمسی تبلیغ ایدلدی. شمدی بشنجی فرقه ارکان حربندن کلن خبرده امداد اوله‌رق کلن طابورلردن بریسنك خط حربه کیرمسیله‌وضعیتك دوزلدیکی ودیکر طابورك کیروده بکله‌مسی لازم‌کلدیکی بیلدیریلیور.

٢ — «صغوجق» جهتلرنده طوپ سسلری دوام ایدییور.

٣ — جبخانه آرابه‌لرمز کلدی. برنجی ودردنجی قول‌اردولر جبخانه‌خصوصنده یاردم ایتدی. فقط طوپجی مرمیسی پك آزدر. «لوله برغوس» ه سوق‌ایدیلن آرابه‌لر بوکیجه دونه‌میه‌جکدر. طوپجی جبخانه‌سی‌کوندرلمسی استرحام اولنور.

٤ — بشنجی فرقه ایله اوچنجی فرقه آره‌سنده‌کی مسافه پك زیاده اولدیغندن «قسطمونی» فرقه‌سندن اوچ طابورله بر بطریه مرکز کیریسنده احتیاطده‌در.

اساساً «قسطمونی» فرقه‌سنك آلتی طابوری بوحوالیده‌در.»

ایکنجی قول اردو قوماندانی
شوکت طورغود

بونی متعاقب ورود ایدن‌دیکر بر راپور صورتی دخی آتیده نقل ایدلمشدر :

شرق اردوسی قوماندانلغنه   تورك بکنك شمال کنارندن

١٦ تشرین اول ٣٢٨ $\frac{\text{دقیقه}}{١٥}$ $\frac{\text{ساعت}}{٣}$

« ١ — وضعیتده بیوك بر تبدل یوقدر . عون حقله موفق اوله‌جغمزی امید ایدرز .

٢ — جبخانه‌یه وبالخاصه طوپجی جبخانه‌سنه اشد احتیاجمز واردر .

٣ — اوچنجی فرقه قارشومزده‌کی دشمنك صولنه ایلرولمکه باشلامشدر .

٤ — « صغوجق » جهتده‌کی محاربه یارم ساعتدن بری پك شدت پیدا ایتمشدر . »

ایکنجی قول اردو قوماندانی

شوکت طورغود

ساعت دردی کچیور ایدی « قره اغاچ » طرفینده‌کی طوپ وتفنك آتشلری تکرار اشتداد ایتمکده ایدی . ارکان حربیه رئیسی وبر قاچ ارکان حرب ضابطی ایله برابر بوجهتده‌کی محاربه‌حقنده بالذات مشاهداتده بولونمق اوزره « قره آغاچ » ه حرکت اولوندی . بوصره‌ده ایدی‌که دردنجی قول اردونك آتیده‌کی راپوری « ساقز کویی » جوارنده‌کی « هیوك » ه ورود ایتمشدر :

شرق اردوسی باش قوماندانلغنه   ١٦ تشرین اول ٣٢٨

« صول جناحمز کیتدکجه صیقیشدیریلیور . غروبه قدر ان شاء الرحمن مقاومته چالیشیورز. سرعتله « قلعهٔ سلطانیه » فرقه‌سنی یتشدیرمکز مسترحمدر . »

مرتب دردنجی قول اردو قوماندانی

عبوق احمد

بوراپوره جواباً ، ایکنجی قول اردونك جبهه‌سنده وصول جناحنده محاربه‌نك پك زیاده کسب شدت ایتمش بولنمسندن طولایی « چناق قلعه » فرقه‌سنك وجهتدن محاربه خطنه سوق ایدلدیکی ، بناءً علیه بوفرقه‌نك دردنجی قول اردویه اعاده‌سنك عدیم الامکان بولوندیغی ، قرارکاهده بولنان ارکان حربیه امراسندن بری طرفندن قلمه آلنه‌رق کوندرلمشدر . چونکه بن دردنجی وبشنجی فرقه‌لر نزدینه کیتمش ایدم .

ساعت درت بچق راده‌لرنده « قره آغاج » ده بولنان دردنجی وبشنجی فرقه‌لرك محاربه خطنك کیریسنه مواصلت اولندقده بوایکی فرقه‌یه منسوب قطعاتك

محاربه خطنی ترك ايدرك هيئت عموميه‌سيله كيری‌يه طوغری فرار ايتمكده بولندقلری، برچوق طوپارلاقلردن مركب اوزون برآرابه قولنك دخی كيرو كيتمكده اولديغی كورلدی. بو اثناده دردنجی فرقه قومانداني ميرالای نجيب بك وقائممقام محی‌الدين بك عسكری يوز ايلری ايتديرمك ايچون چاليشيورلر ايدی. بشنجی فرقه‌نك باشنده ايسه كيمسه يوق ايدی. معيتمده بولنان اركان حربيه ضابطانيله برابر صرف ايديلن مساعی نتيجه‌سنده عسكرك برقسمنی كيری چويره‌رك تكرار محاربه خطنه طوغری سوق ايتمك ممكن اولدی. لكن اوصره‌ده تقرب ايتمكده بولنان ظلمتدن بالاستفاده قوشارق فرار ايدن افرادك قسم اعظمنی كيری چويرمك ممكن اوله‌ميور ايدی. بو اثناده «چناق قلعه» فرقه‌سی قول باشيسيله «قره آغاچ» ه تقرب ايتمكده ايدی. دردنجی وبشنجی فرقه عسكرينك فراری يوزندن محاربه خطنده حصوله كلن بوشلق دولاييسيله باش كوسترن تهلكه و وخامتك برآن اول ازاله‌سی مقصديله درحال «چناق قلعه» فرقه‌سی قومندانه كيجه‌لين محاربه خطنده ارائه اولنان محللرك همان اشغالی امر اولندی. ساعت بشی كچيور ايدی. بو آنده قرق بش آرابه‌لق طوپجی جبخانه‌سی ورودايتمش بولونديغندن يكرمی بش آرابه‌سی ايكنجی قول اردويه ويكرمی آرابه‌سی دخی برنجی قول اردويه كوندرلدی. بوندن صكره محاربه خطندن تباعد اولنه‌رق آقشام آلتی راده‌لرنده «ساقز كوی» ده بولنان اردو قراركاهنه عودت ايدلدی.

١٦/١٧ تشرين اول وقوعاتی

برساعت صكره كويه كلن دردنجی فرقه قومانداني نجيب بك دردنجی فرقه‌نك طاغيله‌رق افرادك فرار ايتديكنی وبيك قدر افرادك محاربه خطنك كيريسنده طوپلاتديرلديغنی وضابطانك اثنای ليلده عسكری طوپلامقله مشغول بولندقلرينی افاده ايلدی.

بشنجی فرقه قوماندانندن برخبر النه‌ميور ايدی. ايكنجی قول اردو قوماندانك موقعی مجهول اولديغی كبی كنديسنه محاربه ميدانده دخی تصادف ايديله‌مامش ايدی.

هرحالده يارينكی محاربه‌ده دردنجی و بشنجی فرقه قطعاتی تماماً معدوم ويالكز تازه عسكر اوله‌رق محاربه خطنه سوق ايديلان «چناق قلعه» فرقه‌سی وار ايدی. حالبوكه بوفرقه‌نك ده يارينكی محاربه‌ايچون نه‌درجه‌يه قدر امنيت بخش اوله‌بيله‌جكی مجهول ايدی.

نصف‌اللیله‌یقین ایکنجی‌قول‌اردو قوماندانك اتی‌الذکر راپوری‌ورود ایتدی:

ساقیز کویده‌شرق‌اردوسی قوماندانلغنه — قره‌آغاجك‌درت‌کیلومتره شرقندن

۱۶/۱۷ تشرین‌اول ۳۲۸ بعدالزوال ساعت ۱۰

«۱ — اقشام ساعت درده قدر محاربه‌مز هر طرفده غایت ایی، تاریخ حربه‌اك پارلاق برصحیفه علاوه ایلیه‌جك صورتده دوام‌ایتمش ودشمن دفعاتله منهزماً رجعت وعودت ایلمشدی.

۲ — ساعت اوچ‌بچغه‌قدرجبهه‌مزده دردنجی، بشنجی فرقه‌لر کاملاً و «قسطونی» فرقه‌سندن اوچ طابور برنجی خطده ینه اوچنجی نظامیه فرقه‌سی بزم صاغمزدن دشمنك صولنی احاطه‌یه یکی باشلامش و برنجی قول اردودن برایکی‌طابور بزه‌تقربله دشمنی‌کاملاً طرده اشتراکه تشبث‌ایلمش، «قسطمونی» فرقه‌سندن اوچ طابورله بربطریه مرکز کیریسنده احتیاط عمومیده قالمش ایدی.

۳ — ساعت اوچ بچقه قدر فرقه قوماندانلرندن، دشمن رجعته باشلایور دیه ایکی دفعه راپور آلمشدم.

۴ — *ساعت دردی اوله بچه اك امین اولدیغمز برزمانده حقیقتی آکلاشیلمیانه معهود یانیلك وجوده کتیریلرك بتون خط محاربه‌مزك یوزکری ایتمه اوله‌رق‌قارشیق ویریشانه‌وقسماً‌ده طوپلو برحالده رجعت‌ایتدکلری کورلدی. هرایکی فرقه عادتا بتونه‌قوتیله کری چکلمکه وبتونه طوپلریمزی خط‌حربده ترك ایله ضابطانه و افراد قاچمغه باشلادی.*

۵ — بوحالی کورونجه‌قرارکاه مأمورینی‌وسواریسنی‌قوشدیره‌رق‌فراریلری‌چویرمکه ودونمیانلری وورمغه، اولدیرمکه مأمور ایتدم. کورونمیان‌نقاطدن‌صاوشمش اولان‌برقاچ یوز کشیدن ویاره‌لیلردن‌ماعدا جمله‌سی چورلدی. تکرار خط حربك کیروسنده‌کی وادی‌یه سوق ایدلدی. فرقه قوماندانلرینه‌ده شو امر ویرلدی:

[کافهٔ قوتلرینی جلب وجمع ایدوب مطلقا اسکی خط محاربه‌یی طوتاجقلر وطوپلری الده‌ایده‌جکلر وشایددشمن موضعه‌چیقمش ایسه بتون‌موجودله اوزرینه آتیلوب طرد ایده‌جکلردر. یا قول اردو کاملاً محو اوله‌جق ویا بولندیغی موضعدن بر قاریش کیری چکلمیه‌جکدر.]

بو امر کوندرلدیکی زمان قرا کلق باصمش ایدی. *احتیاطمده برطابوری‌ده مدافعه موضعنه کوندردم* دیکر برطابورله بطریه‌یی حمایه موضعنه تعیین ایله فراریلرك قاچماسنه ممانعته مأمور ایتدم .

٦ — عموم ضابطان وافرادی خط مدافعه‌یه طوغری چویرمش وسورمش اولدیغمه امین ایسه‌مده نره‌یه‌قدر کیتدکلرینه وخط مدافعه‌یی تمام طوتوب طوتمه‌دقلرینه ودشمنك موضعمزه چیقوب چیقمدیغنه دائر حالا فرقه‌لردن هیچ برخبر کلمدی .

٧ — بتون بطریه‌لرمزك جبخانه‌سی عادتا بتمش وبعضیسنده پك آز قالمش اولدیغی و اوکارنده پیاده‌لر قاچینجه طوپجی افرادینك‌ده طاغلدیغی و بناءً علیه پك نقصان افراد وهیچ درجه‌سنده جبخانه ایله یارین بو طوپجیلرك محاربه ایده بیلمسی پك‌مشکل بولندیغی معروضدر. امکان‌بوله بیلورسه‌م‌بتون ایکی الایك افراد وجبخانه‌سی ایله بر ایکی بطریه تشکیلنه چالیشه‌جغم .

٨ — الده اوچنجی فرقه ، « قسطمونی » فرقه‌سندن ایکی طابورله بر بطریه، و نره‌یه کلدیکنی بیله‌مدیکم « چناق قلعه » فرقه‌سی موجوددر . یارین عین‌حال دوام ایتمز وعمومه سکونت کلمش بولنورسه بوکونکی موفقیتی ادامه و اکمال ایلمك ممکن اولدیغنی امید ایلرم .

٩ — صباحه قدر طوپجی جبخانه‌سی یتشدیرلمسی مسترحمدر . »

ایکنجی قول‌اردو قوماندانی

شوکت طورغود

ایکنجی قول اردونك راپوری حقنده مطالعه :

دردنجی وبشنجی فرقه‌لرك‌محاربه خطنی‌ترك‌ایدرك طاغلدقلری أثناده قرارکاهك برقسم‌ضابطانیله بالذات اوراده بولنلیورایدی. قطعه قوماندانلرندن یالکز دردنجی فرقه قوماندانی میرالای نجیب بکه راست کلنمش ومومی‌الیهك اوقاریشقلق‌أثناسنده عسکری کری‌چویرمکله مشغول اولدیغی کورولمش ایدی. مومی‌الیهدن‌غیری نه‌بشنجی فرقه قوماندانی نه‌ده قول اردو قوماندانی‌اوراده کورلمامش ایدی. « چناق قلعه » فرقه‌سی‌طرفمدن بالذات محاربه خطنه سوق ایدلدیکی‌حالده قول‌اردو قوماندانی اشبو راپورنده مذکور فرقه‌نك نره‌یه‌کلدیکنی بیله‌مدیکنی‌سویلیورایدی. جبخانه‌سزلکدن وجبخانه ارسالندن بحث ایدلدیکی حالده محاربه خطنه ورود ایدن قرق بش ارابه جبخانه‌دن یکرمی بش آرابه‌سنك بالذات ایکنجی قول اردویه تخصیص و ارسال

ایدلمش اولمسندن قول اردونك بی خبر بولندیغی اکلاشیلیور ایدی. بناءً علیه اشبو راپورك مشهودات اوزرینه‌می یوقسه مسموعات اوزرینه‌می قلمه النديغی تعیینده تردد حاصل اولدی.

برنجی قول اردودن ورود ایدن راپور دخی بروجه آتی نقل ایدیلور:

شرق اردوسی قوماندانلغنه | تورك بك شرقنده‌کی صرتدن

۱۶/۱۷ تشرین اول ۳۲۸ دقیقه ساعت ۴۵ ۸

« ۱ — بعدالزوال ساعت ایکیدن درت بچغه‌قدر برنجی قول اردو جبهه‌سیله قسماً « قره اغاچ » اوکنده دشمن قارمه قاریشیق برحالده رجعت ایتمشکن ساعت بش وبشدن صوکره یکی تقویه قطعاتیله بسلنه‌رك برقسمی اولدقلری یرده قالدی. جبخانه‌نك توکنمك اوزره بولنمه‌سندن طوپچیلرمزك آتشلرینی تصرفه باشلامه‌لری وبر قسمنك صوصمسی تکرار دشمنك ایلروله‌سنه یاردم ایتدی. دشمنك ایلری حرکتنه رغماً تلفاتی چوق وقوهٔ معنویه‌لری هرحالده فنا حالده صارصلمشدر.

ایکنجی طوپچی الایمزله « عشاق » فرقه‌سنه مربوط برنجی طوپچی آلاینك ایکنجی طابورینك جبخانه‌لری همان توکنمش کبیدر. قول‌اردونك جبخانه وارزاق قوللری هنوز ورود ایتمدی. « چورلی » یه‌واصل اولملری مأمولدر. نقصان‌اولان جبخانه‌نك «لوله برغوس » استاسیوننده‌ن اکالی ایچون تشبث ایدلمش ایسه‌ده استاسیونك نه‌درجه‌یه‌قدر امنیت التده اولدیغی معلوم دکلدر. ممکن ایسه دردنجی قول اردو طوپچی جبخانه قوللرندن امداد ایدیلیرسه هرحالده‌چوق ایی‌اوله‌جقدر.

۲ — اقشام ساعت التی‌یه دوغری « قره اغاچ » جهتنده محاربه ایتمکده اولان دردنجی فرقه‌نك صیقشدیغی خبری اوزرینه ایکنجی فرقه‌مزدن بر آلای ایله امداد ایدلش وبالاخره صیقیشقلغك آرتمش اولدیغی خبری اوزرینه « سیماو » ردیف طابوری دخی سوق ایدلمشدر.

۳ — لله‌الحمد وضعیت ایپدر. صولمزدن تعرضه کچن دردنجی قول اردونك شدتله ایلری حرکتی وضعیتی دها زیاده تصحیح ایدر امیدنده‌یم.

٤ — هرحالده پك مهم اولان جبخانه مسئله‌سنك نظر دقته النمسی خصوصنی استرحام ایدرم.

٥ — بن « تورك بك » شرقنده‌کی صرتده و« صاتی کوی » یولی قربنده‌یم»

برنجی قول اردو قوماندانی فریق: عمر یاور

اشبو راپور مآلندن برنجی قول اردونك جبهه‌سی اوكنده‌كی احوالك پك مساعد اولدیغی اكلاشیلیور ایدی. جبخانه فقدانی معلوم اولدیغندن غروبه یقین ورود ایدن جبخانه‌دن یكرمی ارابه بوقول اردویه كوندرلمش ایدی.

بوكیجه «چركس كوی» ده بولنان باش قوماندانلق وكالتندن آتی الذكر تلغرافنامه‌لر ورود ایتدی:

شرق اردوسی قوماندانلغنه — چركس كویندن

$\frac{١٦}{١٧}$ تشرین اول ۳۲۸

«صاغجناحده‌كی قول اردولرمزك «ویزه» و «آزباغ» خطندن ایلروليه‌رك دشمنه تعرض ایتدكلری وصباحدنبری بتون قوتلریله محاربه‌یه كیریشه‌رك قارشولرنده‌كی دشمن قوتلرینی پوسكورتمكده اولدقلری خبر آلندی. اشبو تعرضه كمال شدتله دوام اولنمسی ومظفریت قطعیه احرازینه چالیشلمسی مذكور قول اردولره امر اولنمشدر. صول جناحده‌كی قول اردولرك دخی صوك درجه‌یه‌قدر ثبات ومقاومت كوسترملری ملتزمدر.»

باش قوماندان وكیلی
ناظم

شرق اردوسی قوماندانلغنه — چركس كویندن

۱۶ ـ تشرین اول ـ ۳۲۸

«ادرنه» ده اون یدی ساعت دوام ایدن محاربه‌ده دشمن پوسكوردلدی. یارین اردومزك صاغ جناحنده اوچنجی، اون یدنجی واون سكزنجی قول اردولر متحداً بوكون مغلوب ایدیلن دشمنه تعرضه دوام ایدرك اونی قطعیاً پریشان ایده‌جكلر. بویله بر حالده صول جناحك ثبات ایتمسی قطعیاً الزمدر.»

باش قوماندان وكیلی
ناظم

سواری فرقه‌سندن طلب اولنان كشفیات حقنده دخی بیوك قرارگاه عمومیدن آلنان تلغرافنامه آتی الذكردر:

شرق اردوسی قوماندانلغنه — چركس كویندن

$\frac{١٦}{١٧}$ تشرین اول ۳۲۸

«دشمنك قوهٔ كلیه‌سیله «ادرنه» جهته‌می توجه ایتدیكنی ویاخود شرق اردوسی قارشوسنده‌می بولندیغنی اكلامق اوزره (قرق كلیسا، یكیجه، ادرنه، دیمتوقه)

استقامتلرینه کشف بلوکلری کوندرمسنك ونتیجهٔ کشفیاتی بیوك قرارکاه عمومی‌یه بیلدیرمسنك مستقل سواری فرقه‌سی قوماندانلغنه امر بیورلمسی متمنادر . »

باش قوماندان وکیلی

ناظم

مطالعه ومعلومات متممه :

« قره اغاج » خطنده سفرك نتیجهٔ قطعیه‌سی‌اوزرینه اجرای تأثیرایده‌بیله‌جك برمیدان محاربه‌سی‌جریان ایتمکده بولندیغی برصره‌ده‌بلغـار اردوسی قسم کلیسنك عثمانلی اردوسی‌قارشوسنده بولنه‌جغی و بولنمقده اولدیغی ظاهر وعیان ایدی .

نصف‌اللیدن اوچ سـاعت صکره ایکنجی فرقه قوماندانی پرنس عزیز پاشـا اردو قرارکاهنه کله‌رك بلغارلرك کلیاً فرار ایلدکلرینی وجبهه‌سنده دشمن عسکرندن بر اثر قالمدیغنی افاده ایلدی . محـاربه خطندن کلدیکنی سویلیان مومی الیه عزیز پاشـانك فرقه‌سنك قارشوسنده بولنان دشمن عسکرینك رجعتی حقنده ویردیکی شو معلومات بلغـار اردوسنك کیری چکلمسی احتمالنك نظر دقته آلنمسنه وسـیله اوله‌رق وضعیت حربیه‌نك هردرلو ایجاباتنه قارشو تدبیر اتخاذی امرنده بلغارلرك دخی کیری کیتملری فرضیاتنه کوره اتخاذی لازم کلن ترتیبات قلمه آلنه‌رق قول اردولره کوندرلمشدر .

١٧ تشرین اولده جریان ایدن احوال

دون‌اقشام دردنجی وبشنجی فرقه‌یه منسوب پیاده وطوپجی افرادینك فراری یوزندن محاربه خطی بوش قالدیغی کبی بو ایکی فرقه‌نك طوپجی الایلری دخی یاپ یالکز آتش خطنده ترك ایدلمش ایدی . اوصره‌ده قول باشیسیله محـاربه میدانته ورود ایدن « چنـاق قلعه » فرقه‌سی قوماندانته مذکور ایکی فرقه آتش خطنك اشغالی امر ایدلمش ایدی. غروب زمانتك حلولندن‌دولایی فرقه قوماندانی‌طرفندن اتخاذ اولنان ترتیبات حقنده معلومات آلمق‌وایجابنده دردنجی فرقه‌نك اشغال‌ایلدیکی خطه دائر ایضاحات ویرمك اوزره بو فرقه‌نك ارکان حربیه ضابطی قول آغاسی علاءالدین افندی علی‌الصباح « چناق قلعه » فرقه‌سی نزدینه اعزام قلنمشدر .

بوتون اردو قرارکاهی ساعت یدی‌بچقدن اعتباراً « ساقیز کوی » نك غربنده کائن « هویوك » ده اخذ موقع ایلدی . محـاربه صاغ جناحدن صول جناحه قدر بتون خط امتدادنجه باشلامشدی. دشمنك رجعتی حقنده ایکنجی فرقه قوماندانی عزیز پاشا طرفنده ویریلن معلوماتك عدم صحتی تظـاهر ایتدی . محـاربه کیتدکجه

ایکنجی قول اردو جبهه‌سیله برنجی قول اردو جبهه‌سی ایلریسنده کسب شدت ایتمکه باشلادی . محاربه‌نك جریاننه کوره اهمیت قطعیه‌یی حائز اولان جبهه « قره آغاج » ده بولنیور ایدی .

دون بو جهتی مدافعه ایدن ایکی فرقه عسکرك طاغیله‌رق فراری طولاییسیله بو ایکی فرقه‌نك وظیفه‌سی « چناق قلعه » ردیف فرقه‌سنه محول قالمش ایدی . حالبوکه بو فرقه کاملاً معینسز افراددن مرکب اولوب قابلیت حربیه‌سی پك دون برمرتبه‌ده بولندیغندن محاربه خطنده کندیسندن بیوك بر ایش بکلنه‌میه‌جك ایدی. ایجابنده بوجهتده‌کی محاربه جبهه‌سنك تقویه‌سی ایچون الده هیچ بر احتیاط یوق ایدی . امداد اوله‌رق سوق اولنه بیله‌جك قطعه برنجی قول اردونك محاربه‌یه کیرمیان احتیاطیله احوالك مساعده‌سنه کوره دردنجی قول اردویه منسوب فرقه‌لردن بریسی اوله بیله‌جك ایدی .

فی الحقیقه برنجی ودردنجی قول اردونك جبهه‌سنده‌کی محاربه بوصباح پك خفیف صورتده جریان ایتمکده ایکن صاغ جناحده بالخاصه « پیکارحصار » و « چونغره » طرفنده کیتدکجه شدت کسب ایتمکده ایدی .

وقت ظهردن اول صورتی آتی‌یه نقل اولنان امر دردنجی قول اردو قوماندانلغنه کوندرلدی :

دردنجی قول اردو قوماندانلغنه　　　　ساقیز کوینندن

١٧ تشرین اول ٣٢٨

« ١ — (پیکا حصار ـ اورن‌خرابه) طرفلرنده بوصباح باشلایان محاربه کیتدکجه کسب شدت ایدییور. آکلاشیلیورکه دشمن کیجه‌دن بالاستفاده قوتلرینی بوطرفه طوپلایه‌رق اردونك صاغ جناحنه قارشو احاطه حرکتی اجراسنه تشبث ایلمشدر.

٢ — برنجی ودردنجی قول اردولرك جبهه لرنده جریان ایتمکده بولنان آتش محاربه‌سنك ضعفندن دشمنك بورالرده ضعیف قوتلر ایله برنجی ودردنجی قول اردولری محللرنده اشغال محاربه‌سیله تثبیت ایتمك ایستدیکی آکلاشیلیور.

٣ — وضعیتك شوخصوصیتنه نظراً دردنجی قول اردونك بهمه‌حال برفرقه‌سیله «لوله برغوس» استاسیونی محافظه ایلسی ودیکر فرقه‌سنك بهمه‌حال اردو احتیاطی اولمق اوزره « قره آغاج » ك شرق صرتلرینه سوقی مقتضیدر . »

شرق اردوسی قوماندانی : عبداه

عین زمانده برنجی قول اردو قوماندانه دخی خبر کوندریله‌رك مؤخراً قول اردونك صاغ جناحنده احتیاط اوله‌رق طوپلی بولنـان نشـانجی الاینك دخی هر احتماله قارشو احتیاط عمومی مقامنده « ساقیز کویی »نه سوقی امر ایدلدی .

برمدت‌صکره برنجی ودردنجی قول اردولرك جبهه‌سنده‌کی محاربه دخی شدت کسب ایتمکه باشلادی . دردنجی قول اردو فرقه‌لرندن برینك « قره‌آغاج »ه جلبی خصوصنك پك‌ده ممکن اوله‌میه‌جغی الجـاآت احوال ایله آکلاشـیلمقده ایدی. فی‌الحقیقه بو اثناده دردنجی قول‌اردودن کلن خبرلر بو جهتده‌کی احوالك اولدقجه کسب اهمیت ایتدیکنی بیلدیرییور ایدی .

ساعت بری کچه‌رك اتی‌الذکر راپور ورود ایتدی :

شرق اردوسی قوماندانلغنه — لوله‌برغوسك‌شرقنده‌کی‌قرارکاهدن

۱۷ تشرین اول ۳۲۸ $\frac{\text{دقیقه}}{۳۰}$ $\frac{\text{ساعت}}{۱۲}$

« ایزمیت » فرقه‌سی قارشوسنده اولجه بولنان بر آلایدن بشقه دیکر برآلای دها ظهور ایتدیکی و « ایزمیت » فرقه‌سندن ایکی آلایك طاغیلدیغی فرقهٔ مذکوره قوماندانلغندن بیلدیریلیور . موجود طوپلره نظراً اون ایکنجی فرقه قارشوسنده لااقل برلوا والتی بطریه دشمن قوتی تخمین ایدیلیور. بوقوت اون ایکنجی فرقه‌یی قسماً جبهه‌دن اشغال ایتمش وبرقسمیله‌ده «لوله‌برغوس» استاسیونه‌قدر ایلرولمشدر. استاسیون ، « لوله برغوس » اسـتاسیون یولی دشمن النده‌در . الیمزه کچیردیکمز قوتلرله بوجناحك تأمینه موفق اوله‌بیله‌جکی‌ده شبهه‌لیدر. بوحاله‌نظراً قول‌اردومز معاونته مقتدر دکل محتاجدر . »

مرتب دردنجی قول اردو قوماندانی
احمد عبوق

بوندن صکره دردنجی قول اردونك وضعیتی کیتدکجه کسب نزاکت ایتمکه باشلادی . برمدت‌صکره آتیده‌کی راپور ورود ایتدی :

قول اردو قوماندانلغنه — لوله‌برغوس‌شرق‌جنوبی‌صرتلرندن

۱۷ تشرین‌اول $\frac{\text{دقیقه}}{۱٤}$ $\frac{\text{ساعت}}{۱۱}$ اوکله‌دن اول

« فرقه‌مزك صول جناحنده « ارکنه »نك جنوبنده‌کی « صوسزمسلم » کوینك دشمن آوجیلری طرفندن اشـغال ایدلدیکی « کرماستی » طابوری قوماندانلغنك راپورندن آکلاشلدیغی معروضدر . »

اون ایکنجی فرقه قوماندانی
میرآلای عمر فوزی

اشبو راپور لفاً تقدیم قالندی. تمامیله‌چویرلمك‌اوزه‌ریز. چكلمك‌ایچون‌امریكزه شدتله انتظار ایدییورم. ۱۷ تشرین‌اول ۳۲۸ دردنجی قول اردو قوماندانی
عبوق احمد

بو راپور اوزرینه مطالعات واتخاذ اولنان ترتیبات :

« صوسز مسلم » كوینه قدر دشمن آوجیلرینك صارقمسی خبری اوزرینه قول اردو قوماندانك كیری چكلمكه قرار ویرمش اولدیغی اشبو راپور زیرنده‌كی حاشیه‌دن آكلاشیلیورایدی . دردنجی قول اردونك كیری چكلمسی محاربه خطی، خصوصیله برنجی قول اردویی تهلكه‌لی بر وضعیته القا ایده‌جكندن بو خصوص قطعیاً تجویز اولنه‌مز ایدی. باخصوص بو جناحك اهمیتی ایكنجی درجه‌ده بولنوب اصل نتیجهٔ قطعیه‌یی تأمین ایدن طرف صاغ جناح بولوندیغندن صول جناحده دشمنك یاپمقده اولدیغی احاطه حركتنه اولقدر عطف اهمیت ایدلمیه‌رك هر حالده دردنجی قول اردونك موضعنی ترك ایتمامسی، یالكز صول جناحنی طوپلی نظامده بولنان احتیاط قطعه‌لری وطوپجیلریله تقویه ایدرك اولدیغی یرده مقاومت ایتمسی ضروری ایدی . اساساً بلغارلرك « لوله برغوس » طرفندن و « اركنه » نهرینك جنوبندن اجرا ایتمكده اولدقلری بو حركته مهم قوتلر تخصیص ایلمش اولمسنه دخی احتمال ویرلمیورایدی . بناءً علیه جریان حال دردنجی قول اردو قوماندانلغنه بیلدیریله‌رك بهمه‌حال موضعنده ثبات ایدرك كیری چكلمامسی امر ایدلدی .

بو صره‌ده صاغ جناحده و « قره‌آغاج » جهتنده‌كی محاربه اسكی شدتله دوام ایدییورایدی . دون آقشامدنبری ایكنجی قول اردو نزدنده جریان احوال‌حقنده قول اردو قوماندانلغندن هیچ برخبر آلنه‌مدیغندن بالذات مداولهٔ افكارده‌بولونمق اوزره اردو اركان حربیه رئیسی میرآلای جواد بك « قره آغاج » ه حركت ایتدی .

بوندن‌صكره آقشام غروبه قدر الك بیوك بحران دردنجی قول اردو نزدنده جریان ایتدی. بوقول اردویی كیری‌كیتمك فكرندن واز كچیرمك ایچون‌یكدیكرینی متعاقب اركان حربیه ضابطانی قول اردو قرارگاهنه اعزام قلندی . آقشام اوچ راده‌لرنده عودت ایدن اركان حربیه رئیس ثانیسی علی رضا بك قول اردونك كیری چكلمكه باشلادیغنی و « ایزمیت » فرقه‌سنك دخی طاغلدیغنی بیلدیردی .

بونك اوزرینه اردو احتیاطی بولنان نشانجی آلایی قوماندانه آتی‌الذكر امر ویرلدی :

نشانجی آلایی قوماندانلغنه ساقزکوی

۱۷ تشرین اول $\frac{\text{دقیقه}}{۱۵}$ $\frac{\text{ساعت}}{۳}$

« دردنجی قول اردونك کیری‌یه طوغری چکلمکه باشلادیغی شمدی خبر آلندی. عسکرك سریعاً یکی یدیرتیله‌رك طوغری مع بطریه « یورك تپه » شرقندن «۱۹۸» راقملی تپه‌یه واریله‌رق موضع آلنمسی ودردنجی قول اردو قوماندانلغنه همان بر ضابط کوندریله‌رك ویریله‌جك تعلیماتك اخذی توصیه اولنور . »

شرق اردوسی باش قوماندانی

عبداه

« ساقزکویی » نك بر کیلومتره قدر جنوب غربیسنده بولونان نشانجی آلایی قوماندانی قائمقام عثمان بك بالذات اردو قرارکاهی نزدینه جلب ایدیله‌رك وضعیت حقنده تفصیلات لازمه ویرلدیکی کبی وظیفه‌سیله اشغال ایده‌جکی محل (دردنجی قول اردو قرارکاهنك بولوندیغی چفته هویوکاره قارشی بولنان صرتلر) ارائه ایدیله‌رك دشمنك « چفته هویوکلر » ی اشغالی وقوعنده برنجی قول اردو صول جناحنك محافظه‌سی لزومی برتفصیل اکلاتلدی .

ساعت درده یاقلاشیور ایدی . « قره اغاج » طرفندن « چناق‌قلعه » فرقه‌سنك هیئت عمومیه‌سیله محاربه خطنی ترك ایدرك طاغنیق بر حالده کیری‌یه فرار ایتمکده اولدیغی کورولدی . بوزمانده قرارکاهك بولندیغی « هویوك » ه دوغری تقرب ایتمکده اولان برنجی قول اردویه منسوب بر سواری بلوکنه درحال قلیج چکدیریله‌رك فرار ایدن افرادی کیری چویرتمك ایچون ارقه‌لرندن هجوم ایتدیرلدیکی کبی نشانجی الایندن برطابوردخی سوق ایدلمش وقرارکاه معیتنده بولنان سواریلرك بر قسمی سواری یوز باشیسی نورالدین افندی قوماندا‌سنده اوله‌رق کوندرلمش وقرارکاهده‌کی ارکان حربیه ضابطانك دخی مساعیسیله « چناق قلعه » فرقه‌سنك تکرار محاربه خطنه سوقی میسر اولمشدر . برمدت صوکره ایکنجی قول اردو قوماندانلغندن آتیده‌کی راپور ورود ایتمشدر .

شرق اردوسی قوماندانلغنه قورینك شمال کنارندن

۱۷ تشرین اول ۳۲۸ $\frac{\text{دقیقه}}{۳۵}$ $\frac{\text{ساعت}}{۳}$

« ۱ ـــ صاغدن اعتباراً اوچنجی ، « قسطمونی » ، « چناق قلعه » ومرتب

برنجی فرقه‌لر بتون جبهه‌ده دشمنله مشغول ویالکز اوچنجی فرقه خصمی تپه‌لمشدر. دیکرلرینك‌ده عون حقله موفق اولمسی امید ایدلمکده‌در.

۲ — ردیف فرقه‌لری قطعاتی دفعاتله رجعت ایتمش وکیری چویرلمش اولدیغندن و الده احتیاط دخی قالمدیغندن بونلرك ایلری آتیلمسی وحتی یرلرنده ثباتی ایچون احتیاط اولملق اوزره برآز قوته اشد احتیاج واردر.

۳ — صاغده‌کی اوچنجی فرقه‌دن بر قوتلی مفرزه رجعت ایدن دشمن صول جناح قولنك کیریسنه حرکت ایتمك اوزره‌در.

٤ — بالعموم قطعاته اتمك وجبخانه دخی یتشدیرلمسی آیروجه استرحام اولنور. قطعاتك الده وسائط نقلیه‌سی قالمدیغندن کندولرینك نقل ایتمکه اقتدارلری یوقدر.»

ایکنجی قول اردو قوماندانی

شوکت طورغود

وضعیت حقنده مطالعات :

بو راپور ایکنجی قول اردو قرارکاهنده قلمه الندیغی وقتده «چناق قلعه» فرقه‌سنك فراری هنوز واقع اولمدیغی اکلاشیلیوردی. مع مافیه بوندن صکره ایکنجی قول اردویه امداد اوله‌رق قوت کوندرمك امکان داخلنده دکل ایدی. هرحالده ایکنجی قول اردونك قوای موجوده‌سنك یرنده ثبات ایتمسی ضروری ایدی. آقشام تقرب ایتدی. «چناق قلعه» فرقه‌سنك محاربه خطنه سوقی سایه‌سنده ایکنجی قول اردو جبهه‌سنك تهلکه‌لی بر صفحه‌یه کیرمسنك اوکی النمش ایدی. مع مافیه ایکنجی ودردنجی قول اردولرك وضعیتی بوکونکی محاربه ایله پك کرکین بولنیور ایدی. یالکز برنجی قول اردونك محاربه‌سی پك خفیف صورتده جریان ایتمش ایدی. ایکی کوندنبری صرف ایدیلن فداکارلق طولاییسیله یارین قول اردولرك بهمه‌حال موضعلرینی محافظه ایتمسی صورت قطعیه‌ده ملتزم بولندیغندن کیفیت بالذات ایضاح ایدلمك اوزره قول اردو قوماندانلرینه بو اقشام «ساقز کوئی»ده قرارکاهه کلملری ایچون خبر کوندرلدی.

کوندریلن امر ضابطانی برنجی ودردنجی قول اردو قوماندانلرینی بوله‌مدقلرینی سویلدیلر. ایکنجی قول اردو قوماندانینك اقشام کله‌جکی خبر الندی. بو صرده‌ده غروب باشلامش ایدی. محاربه خطنده عمومیتله برسکونت حاصل اولدی. یالکز «قره اغاج» طرفنده طوپ تفنك سسلری حالا کسلمامش ایدی. برنجی قول اردو قوماندانی یاور پاشانك بتون قرارکاه هیئتی ومعیت سواری بلوکی ایله برابر اردو قرارکاهنك بولندیغی «هویوك»ه طوغری تقرب ایتمکده اولدیغی کورلدی.

مشارالیهی چاغیرتمق ایچون کوندریلن امر ضابطی اولجه کندیسنی بولهمامش ایدی. بناءً علیه یاور پاشانك قول اردو قرارکاهنك بولندیغی « تورك بك »نك شرقنده‌کی موقع سابقنی ترك ایدرك بتون قرارکاهیله « ساقز کویی » نه طوغری کلمکده اولمسنه بر معنا ویریله‌مدی. مشارالیهك تقربنده کندیسنه : « پاشام غزا کزی تبریك ایدرم ... بو کونی ده قزاندق . » طرزنده ایدیلان خطابه بر یأس ونومیدیله قاریشیق برطور ایله : « اویله اما افندم وضعیتمز فنادر، طورمق ممکن دکل . دردنجی قول اردونك کیری چکلمسیله آچیق قالان صول جناحمزه دشمن مترالیوز یرلشدیردی . عشاق فرقه‌سنی بك صیقیشدیرییور . » طرزنده جواب ویرییوردی. یاور پاشا ایضاحاتنه دوام ایله : « آرتق موضعده قالمق ممکن دکلدر، « عشاق » فرقه‌سنك صول جناحی دشمنك مترالیوزلرینك آتشی التنده‌در . ذاتاً عسکر تك توك صاووشمغه باشلادی. بو اقشام موضعلرنده قالملری شبهه‌لیدر .. ایکنجی فرقه‌دن بر آلای محاربه خطنی ترك ایدرك اورمان ایچنده طوپلانوب قالمشدر . . . الیمزده احتیاطمز قالمدی. ناصر پاشانك قوتنی کوندردك ... نشانجی آلاینی سز الدیکز ... جبخانه‌مزده بیتدی. نه یاپالم .. احوال بویله وخیمدر .. » دییه دوام ایتدی . بو صره‌ده برنجی قول اردو ارکان حربیه رئیسی میرالای شوقی بك دخی : « طورمق ممکن دکلدر . فرقه‌لره ، ایجاب ایدرسه « ساقز کوی » استقامتلرینه ، چکیلملرینی سویلدك . » دییور ایدی .

جواباً طرفمزدن : « برنجی قول اردویه منسوب اولان اوچنجی فرقه‌نك بالمجبوریه « قره آغاج » طرفنه کوندرلدیکی و « چناق قلعه » فرقه‌سی شایان اعتماد بولنمدیغندن برنجی قول اردونك صاغجناحنی محافظه مقصدیله برنجی مرتب فرقه‌نك ایکنجی قول اردونك صول جناحنه کوندرلدیکی ودردنجی قول اردونك کیری چکیلمسی اوزرینه ینه برنجی قول اردونك صول جناحنی محافظه ایچون نشانجی آلاینك دخی اردو احتیاطی اولمق اوزره « امورجه » چفتلکنه جلب ایدلمش اولدیغی معلومدر . مع مافیه برنجی قول اردونك محاربه‌سی بوکون پك خفیف ایدی ، وخامتدن اثر یوق ایدی . بوبابده وقتیله معلومات ویرلسه ایدی ، نشانجی آلایله دخی معاونت ایتمك ممکن ایدی. » طرزنده مقابله ایدیله‌رك دیکر قول اردو قوماندانلرینك‌ده « ساقز کویی » نه کلمسی بکلندیکندن « هویوك » دن حرکتله ساعت یدی‌یی کچه‌رك « ساقز کویی » نه عودت ایدلدی .

بر مدت صکره ایکنجی قول اردو قوماندانی شوکت طورغود پاشا مواصلت ایتدی . مشارالیه : « بو کونکی حربك ایکنجی قول اردو نزدنده پك شدتلی برصورتده جریان ایتدیکنی واوچنجی فرقه‌نك تعرضیله بلغارلرك بو جهتده خیلی ضایعاته دوچار اولدقلرینی وجهه‌دن « چناق قلعه » فرقه‌سنك آقشامه دوغری فرارینه رغماً تکرار ایلری سوریله‌رك محاربه خطنك محافظه ایدلدیکنی » برتفصیل آکلاتدی. مع مافیه هم ایکنجی وهم ده برنجی قول اردو نزدنده طوپجی جبخانه‌سنك کلیاً مفقودیتی یارین محاربه‌نك دوامنه بر مانع قوی تشکیل ایلیورایدی . واقعا بوکون جبخانه تدارکی حقنده ترتیبات لازمه اتخاذ ایدلمش ایسه‌ده هنوز ورود ایتمدیکندن محاربه خطنده بولنان قول اردولرك وضعیتنده‌کی مشکلات غیر قابل انکار بولنیور ایدی .

دشمن ایکی کوندنبری دوام ایدن محاربه‌ده شدتله صارصلمش و بالخاصه « قره آغاج » ك شمال جهتلرنده رجعت اماره‌لری اظهار ایلمش بولوندیغندن بو آقشام بلغارلرك دخی محاربه میدانی ترك ایدرك کیری چکلملری احتمالدن بعید بولنمیور ایدی . لکن دشمن کیری چکلمیه‌جك اولورسه بوکونکی خطده محاربه‌یی ادامه ایده‌بیلمك ایچون طوپجی جبخانه‌سی هنوز ورود ایتمدیکندن اتخاذی لازم کلن تدابیر حقنده اعمال فکر ایدلمکده ایکن برضابط بولندیغمز اوطه‌نك قپوسندن ایچرویه باقه‌رق ایکنجی فرقه قوماندانی عزیز پاشانك بولنوب بولنمادیغنی صوردی و : « بنده‌کز ایکنجی نشانجی طابوری قوماندانی‌یم ، طابورمله « ساقز کویی » نه کلمه‌می امر ایتمشلر ، بن‌ده کلدم . » دیدی. ایکنجی نشانجی طابورینك نه‌مناسبتله محاربه خطنی ترك ایدرك « ساقز کویی » نه کلدیکی برنجی قول اردو قوماندانی یاور پاشادن استیضاح ایدلدی ۰ مشارالیه بوینی بوکه‌رك بوسؤالی جوابسز براقدی. بو صره‌ده « عشاق » فرقه‌سی قوماندانی جانب پاشا ایچری‌یه کیره‌رك : فرقه‌سنك صول جناحنده بولنان دردنجی قول اردونك چکیلمسی اوزرینه صول جناحنك آچیق قاله‌رق دشمنك شدتلی مترالیوز آتشنه معروض قالدیغنی ونهایت دشمنك بوکونکو هجومی اوزرینه بتون فرقه‌سیله موضعی ترکه مجبور قاله‌رق کیری‌یه چکلدیکنی افاده ایلدی .

برنجی قول اردو قطعاتنك محاربه‌یی قطع ایدرك بر ، ایکیشر کیری چکلمکده اولدقلری اکلاشیلیور ایدی . بوحال حاضرونی درین بر یأس وتأسفه مستغرق

قیلمش ایدی. بوصره‌ده نقلیه طابوری بیکباشیسی غیور عثمان افندی ایچری‌یه کیره‌رك اللی ارابه طوپچی جبخانه‌سی والتی ارابه اکمك کتیردیکنی افاده ایلدی. بوخبر بشارت اوزرینه قرارکاه اعضاسنك کوزلرنده بر لمعهٔ امید پارلادی؛ ارتق محاربه خطنی ترك ایتمك خاطره کله‌میه‌جکندن موجود طوپچی جبخانه‌سی قول اردولره بالتوزیع آتی‌الذکر امر دخی قلمه آلندی:

اردو امری

ساتی کوی
۱۷/۱۸ تشرین اول ۳۲۸

« ۱ — دشمنك « پیکارحصار » جهتنده‌کی صاغ جناح غروبمزه قارشی اولان صول جناح قولی بوزولمش وکری‌یه پوسکوردلمشدر.

۲ — اردو یارین بولندیغی موضعده بهمه‌حال دشمنه مقاومت وثبات ایده‌جکدر.

۳ — اردو قرارکاهی « ساتی کوی » قربنده بوکون بولندیغی موقعده بولنه‌جقدر. »

شرق اردوسی قوماندانی
عبدالله

اشبو امرك برصورتی اوراده موجود بولنان برنجی قول اردو قوماندانی یاور پاشایه، دیکر برصورتی دخی ایکنجی قول اردو قوماندانی شوکت طورغود پاشایه ویرلدی.

طورغود پاشا امری آله‌رق وداع ایدوب قول اردوسنه عودت ایتمك اوزره طیشاری چیقدی. اون دقیقه صکره تکرار ایچری‌یه کیره‌رك: «قوماندان پاشا حضرتلری، ثبات ایچون امر ویردیکز اما تکمیل قول اردو طاغلمشدر. قطعات قوماندانلری کلمش، شمدی اونلردن خبر الدم؛ بوکونکی موضعك تکرار اشغالی ایچون یارین عسکری طوپلایه‌رق دشمنه تعرض ایتمك لازم کلیور. بونی ایسه قول اردو ایفا ایده‌مز.» دییه افاده‌ده بولوندی.

ایکنجی قول اردو قطعاتنك غروبدن صکره محاربه خطنی ترك ایدرك طاغلدقلری وبو زمانده محاربه خطنده همان کیمسه‌نك بولونمدیغی اکلاشیلیور ایدی.

برنجی قول اردو قوماندانی حتی دها اول قول اردوسنه کیری چکیلمسی ایچون امر ویرمش بولوندیغندن غروبدن صکره « چناق قلعه » فرقه‌سیله ایکنجی فرقه‌نك بر بر محاربه خطنی ترك ایدرك قسماً طاغینق وقسماً طوپلو بر حالده

کیری چکیلمش اولدقلری عیاناً تظاهر ایتدی. هرایکی قول اردو قوماندانی بالذات حاضر بولندقلری حالده یارین موضعلرینی محافظه ایده‌میه‌جکلرینی بیان ایدرك ویریلن امرك اجراسنده قطعیاً عدم امکان کوستریبورلر ایدی. هرشیدن اول یارین بوایکی قول اردو عسکرینك کیری طوپلانەرق صاغ جناحده محاربه ایتمکده اولان ایکنجی شرق اردوسنك وضعیتنه اجرای تأثیر ایتمیه‌جك وجهله «صغوجق» اووه‌سنك کیریسنده اخذموضع ایتدیرلمسی مجبوریتی حاصل اولدی. ذاتاً دردنجی قول اردونك بوکون آقشـام موضعنی تخلیه ایدرك «یوروك دره‌سی» نه چکیلدیکی دخی خبر ویرلمش ایدی. بناءً علیه شـو ضرورت احوال آلتنده آتی الذکر اردو امری اصدار اولوندی :

ساتی کوی   اردو امری

١٧/١٨ تشرین اول ٣٢٨

« ١ — دشمنك « پیکار حصار » جهتنده بولنان صول جناحی، صاغ جناح غربمز قارشیسنده پوسکوردلمشدر. فقط بعض قطعاتك خط مدافعه‌یی تخلیه ایتمش اولملرینه مبنی خط مدافعه « صغوجاق » دره‌سی کیریسـنه نقل اولنه‌جق و بوراده دشمنك ایلری حرکاتنه مقابله ایدیله‌جکدر .

٢ — ایکنجی قول اردو « قره‌آغاج » دن « طوپجی کویی » استقامتنه حرکت ایده‌جك، «طوپجی کویی» غربنده‌کی صرتلری تحکیم ایده‌جکدر. برنجی قول اردو (تورك بك ـ احمدبك ـ تاتارلی) استقامتنده حرکتله « تاتارلی » غربنده‌کی صرتلری تحکیم واشغال ایلیه‌جکدر. دردنجی قول اردو «اقچه کوی» استقامتنده چکیله‌جك (پاشا کوی ـ اقچه کوی) اره‌سنده برموضع اشغال ایلیه‌جکدر.

سواری فرقه‌سی صول جناحده بولنه‌جقدر .

٣ — اردو قرارکاهی یارندن اعتباراً « عثمانلی کویی » ده بولنه‌جقدر . »

شرق اردوسی قوماندانی

عبداه

بوامر، قول اردولره کوندرلدکدنصکره قرارکاه دخی ١٨ تشرین‌اولده « عثمانلی چفتلکی » نده بولنه بیلمك ایچون « ساقیز کویی » دن حرکت ایلدی. «ساقیز کوی» دن أثنای حرکتده اوراده حاضر بولنان برنجی قول‌اردو قوماندانی یاور پاشایه : «صغوجاق» دره‌سنك کیریسنده اردونك طوپلانمسی حقنده‌کی امر ویرلدی و بوراده طورمسی

عسکره نظام وانتظام ویرمسی، دمدار تشکیل ایده‌رك بوخطه‌قدر منتظماً چکلمسی، کویده بولنان یاره‌لیلری بو آقشام ارابه‌لره ارکاب ایدرك کیرویه کوندرمسی، نشانجی الاینی اونو تمامسی » شفاهاً امر ایدلدی . بوآلایك بر طابورینك « چیفته اویوکلر » ه قارشو ایلری قره‌غولده بولندیغی وقسم‌کلیسی‌نك « امورجه » چیفتلکی جوارنده اولدیغی آکلاشلدی . کیجه ساعت بردن صکره « احمد بك کویی » نه مواصلت ایدلدی . کیجه اوراده کچیریله‌رك ایرتسی کونی ساعت یدیده « عثمانلی چفتلکی » نه متوجهاً حرکت اولندی .

١٨ تشرین اولده جریان ایدن احوال

صباحلین « احمد بك » کویی برنجی و ایکنجی قول اردولره منسوب فراری افراد ایله خنجاخنج طولو ایدی . برطرفدن دخی پرا کنده افراد کلمکده ایدی . ساعت اونبر راده‌لرنده « عثمانلی چفتلکی » نه مواصلت اولوندی. برچاریك صکره برنجی قول اردو قرارکاهی یاور پاشا ایله برابر کلدی و طلب اولنان ایضاحاته جواباً : « کیجه ساقیز کویندن حرکت ایده‌رك احمد بك کوینه کلدیکنی وبوصباح احمدبك کویندن حرکت ایدرك شمدی عثمانلی چفتلکنه واصل اولدیغنی ودشمنك بوراره قدر کلدیکنی » سویلدی .

ایکنجی قول اردویه کلنجه : دردنجی و بشنجی فرقه‌لر محاربه‌نك ایلك کونی آقشامی ذاتاً طاغیلمش بولوندیغی کبی دون آقشام دخی « چناق قلعه » فرقه‌سنك طاغیله‌رق محاربه خطنی ترك ایتدیکنی قول اردو قوماندانی افاده ایلدی . بناءً علیه بو قول اردونك دخی طوپلانه بیلمسی پك‌ده مأمول دکل ایدی . الحاصل قول اردولر طرفندن « صغوجق » دره‌سی صرتلرینك اشغال ایدیله بیلمه‌سنه اعتماد ایدیله‌مدیکندن هراحتماله قارشو آتی‌الذکر اردو امری قلمه‌آلنه‌رق ارسال‌قلندی :

عثمانلی کویندن اردو امری

١٨ تشرین اول ٣٢٨ $\frac{\text{دقیقه}}{٤٠}$ $\frac{\text{ساعت}}{١١}$

« ١ — قول اردولر دون کیجه ($\frac{١٧}{١٨}$ تشرین اول) ویریلان اردو امری موجبنجه کوستریلن خط اوزرنده قاله‌جقدر .

٢ — دشمنك صول جناحمز علیهنه اجرا ایتمکده اولدیغی حرکته نظراً برنجی و دردنجی قول اردولرایله سواری فرقه‌سی ، دردنجی قول اردو قوماندانك

امری آلتنده بولنه‌جق و ایکنجی قول اردو دشمنك صاغ جناح قوللریتزه وقوع بوله‌جق تشبثاتنه قارشو مذکور قوللر ایله توحید حرکات ایتمك اوزره « چونغره » اوزرندن ارتباط پیدا ایده‌جکدر.

۳ — دشمنك قول اردولرمزی جدی صورتده تعقیب ایتمسی حالنده دشمن دمدارلر ایله طوتیله‌رق قسم کلیلر منتظماً و طوپلی حالده بروجه آتی استقامتلرده یوروتیله‌جکدر :

ایکنجی قول اردو ـ (چونغره ـ طوپجی کوی ـ یووالی) اوزرندن « اوزون حاجی »یه ؛

برنجی قول اردو ـ (تاتارلی ـ عثمانلی کوی ـ کچرلر ـ قره محمد)ه ؛

دردنجی قول اردو ـ (آقچه کوی ـ مشینلی) اوزرندن « اوخلاص چفتلکی »نه ؛

سواری فرقه‌سی (قاریشدیران ـ چورلی) جاده‌سی اوزرندن صول جناحه یورویه‌جك و اردونك صول جناحنی ستر و تأمین ایده‌جکدر .

٤ — اردو قرارکاهی بو آقشام « چورلی » یه نقل ایده‌جکدر . »

شرق اردوسی قوماندانی

عبداه

اشبو اردو امرینك تحریر وارسالندن صکره یاریمه طوغری «عثمانلی چفتلکی»ندن حرکت اولنه‌رق اقشام « چورلی »یه مواصلت اولندی . دردنجی قول اردودن بو آقشام آتیده‌کی راپور کلدی :

غایت مستعجلدر .

عثمانلیده شرق اردوسی قوماندانلغنه	ئه‌ورن‌سکز شرق‌صرتلرندن
	۱۸ تشرین اول ۳۲۸ — دقیقه ۳۰ ساعت ۱۲

« اردونك « صغوجق » دره‌سی کریسنه چکیله‌جکی حقنده‌کی امرلری ۱۸ ـ تشرین اول ۳۲۸ اوکله‌دن اول ساعت اون بچقده آلنه‌رق درحال « پاشا کوی » و « اقچه کوی » استقامتلرنده چکلمسی « ایزمیت » و اون ایکنجی فرقه‌لره امر اولندیغی کبی ایکی طابور پیاده‌دن عبارت صولجناح مفرزه‌سیله برابر بو کری چکلمه‌نك حمایه اولنمسی سواری فرقه‌سنه‌ده امر اولوندی. « سیدلر » دن بو صباح حرکت ایتدیکی استخبار قلنان طقوز طابوردن عبارت بر قوله دخی بو رجعتی حمایه ایلسی و آندن

صکره‌ده «کوچوك قاریشدیران» اوزرینه چکلمسی یازلمش بو صورتله صول جناحك چویرلمسی بر درجه‌یه قدر تأمین اولنمش ایسه‌ده دشمنك صاغ جناحده یعنی (ساقیز ـ ئه‌ورن‌سکز) جهتلرندن حرکتی حالنده بوکری چکلمه العیاذبالله بر رجعته منقلب اولمق محتمل ایدوکندن صاغجناحمزده بولنان قول‌اردولرك چکلمك ایچون حرکتلرینی تأخیر ایلمسی و بزمله توحید حرکات ایلملری ایچون امر بیورلمسی مسترحمدر.»

دردنجی قول اردو قوماندانی

عبوق احمد

راپور ووضعیت حقنده ملاحظات :

بوراپور دوست طرفه منسوب وفقط شمدی‌یه قدرشرق اردوسی قرارکاهنجه وجودی مجهول برقولك حرکتندن باحث بولنیور وبوسایه‌ده اردو صول جناحنك دشمن طرفندن چویرلمسی احتمالنك زائل اولدیغی بیلدیریوردی. بوقولك بیکباشی واصف بك قوماندا‌سنده اوله‌رق قرارکاه عمومی جانبندن «سیدلر» ه سوق وبوکون «سیدلر» دن «لوله برغوس» استقامت عمومیه‌سنده تحریك ایدلمش برقوت اولدیغی بالاخره آکلاشیلمش ایدی. بو طقوز طابورلق قوتك شرق اردوسی قوماندانلغی امرینه سوق واعزامی یرینه دوغری‌دن طوغری‌یه قرارکاه عمومیجه سوق واستخدامنه قالقیشلمسی و بوبابده وقت لازمنده بزه معلومات بیله ویرلمامسی وضعیت ایجاباتنه موافق صورتده استخدامنی ممتنع قیله‌رق برنجی شرق اردوسنك ١٧ تشرین اول اقشامی حادث اولان وضعیتی تصحیح واصلاح فرصت وامکاننك ضیاعنه باعث اولمشدر. بوندن بشقه راپورك شایان اهمیت اولان برماده‌سی‌ده دردنجی قول اردو صاغجناحنك چویرلمسی احتمالندن بحث اولنمسی ایدی .

١٧ تشرین اولده صول جناحنك چویرلمسندن احترازاً بو قول اردونك کری چکلمکه باشلادیغی و «ازمیت» فرقه‌سنك طاغیلدیغی معلوم ایدی. اردو قرارکاهندن اعزام قلنان متعدد ارکان حربیه ضابطانی قول اردوینی کیری کیتمك فکرندن واز کچیره‌مامشلردی . دردنجی قول اردونك دیکرلرندن دها اول و امر خلافنه چکلمکه باشلادیغی بیلندیکندن مؤخراً ویریلن امر اوزرینه بوقول اردونك صاغجناحی ایچون تهلکه‌دوشونمه‌سی وارد اوله‌مازدی. فی الحقیقه‌راپور «ئه‌ورن‌سکز» جوارندن یازلمش ایدی. بونکله‌برابر شونتیجه آنجق قول اردونك معلوم اولان وضعیتی حقنده شبهه حاصل ایتمامشدی . قول اردونك قوای امدادیه‌نك ورودیله وضعیتنك صلاح

بولسی اوزرینه اولجه اصرار ایلدیکی کری کیتمك حرکتندن صرفنظر ایتمش اولدیغی بالاخره آکلاشلدی . بو سبیله کیجه‌دن تسوید اولنان امر آتی ١٩ تشرین اول کونی علی الصباح ٤ نجی قول اردو قوماندانلغنه کوندرلدی :

ئه‌وره‌ن سکزده دردنجی قول ارو قوماندانلغنه — چورلی

١٩ تشرین اول ٣٢٨ ساعت ٦،٣٠ اوکله‌دن اول

« ١ — قول اردولر قوتلرینك قسم اعظمیله (طوپجیلر کویی ـ تاتارلی) خطنده و « صغوجاق » دره‌سی کیریسنده بولنیور .

٢ — ٤ نجی قول اردو ٧ طابور قوت آلمش وسواری فرقه‌سی (بطریه‌لریله معاً) امرینه تودیع ایدلمش اولدیغندن صولجناحنی ستر ومحافظه ایلمسی قطعیاً مطلوبدر .

٢ نجی قول اردو صاغجناحکزده وقرارکاهی « تاتارلی » ده اولدیغندن انکله تأسیس ارتباط ایلملیدر .

٣ — شمدی‌یه قدر اوککزده‌کی دشمنك یالکز طوپجیسی کورلمش وفائق ومتعرض پیاده قوتی قطعیاً مشاهده ایدلمامش اولدیغندن حالا :قول اردو تقویه ایدلمش اولان قطعاتی ایله وسواری فرقه‌سنك معاونتیله دشمنی طرده ، شمندوفر خطنی ستر واردونك صولجناحیله دشمنی تضییقه چالشملیدر. «قاریشدیران» جاده‌سی قول اردونك منزل خطیدر. احتیاجکزی بالمخابره « چورلی » دن تأمین ایدیکز.

متفرق قطعاتی تنظیم ایتمکز وهرنه‌بهایه‌اولورسه اولسون دشمنك ایلرو حرکتنی قطعیاً کرو آتمکز منتظردر .

٤ — طوپجی جبخانه‌سیله ارزاق یوله چیقارلدی .

٥ — اردو قرارکاهی شمدیلك « چورلی » ده‌در . »

شرق اردوسی قوماندانی : عبداه

١٩ تشرین اولده جریان ایدن احوال

قول اردولردن بوکون ورود ایدن راپورلر وضعیتی بردرجه‌دها ایضاح ایلمکده ایدی . ٤ نجی قول اردونك « یکیلر » کویندن یازلمش اولان راپوری اردو صول جناحنك وضعیتی نقطهٔ نظرندن بالخاصه حائز اهمیت بولنیوردی. بوراپوردن فی الحقیقه ٤ نجی قول اردونك ١٧ تشرین اولدن بری بردرلو وازکچه‌مدیکی کیری چکلمك حرکتندن او کون اقشامی صرفنظر ایدرك ١٨ صباحی ثباته قرار ویردیکی اکلاشیلیوردی.

بو قول اردونك بتون اردونك وضعيتنه وبالخاصه $\frac{۱۷}{۱۸}$ تشرين اول كيجه‌سی ويريلن قرارمزه پك زياده مؤثر اوله‌بيله‌جك اولان شو اجراآتندن مع التأسف وقتيله خبردار اولمق ميسر اولمادی . [*]

فقط وضعيتك تبدلنه مبنی ارتق بوندن استفاده ايديله‌ميه‌جكی‌ده دركاردر . مذكور راپور قول اردونك ۱۸ تشرين اولده‌كی اجرا آتی خاكی وينه بيوك قرارگاه عمومی جانبندن متخذ تدابيری حاوی اولمغله عيناً تزيير اولنور :

عثمانلی كوينده شرق اردوسی باش قوماندانلغنه — يكيلر كويندن

۱۸ تشرين اول ۳۲۸ $\frac{\text{ساعت}}{۱۰}$ $\frac{\text{دقيقه}}{۱۵}$ صوكره

« قول اردونك بوكونكی حركاتی بروجه آتيدر :

اردونك « صغوجق » دره‌سی كروسنه چكيله‌جكی حقنده‌كی امرينك محتوياتی اوكله‌دن اول ساعت اون بچقده اوكرندم . اوزمانه قدر « ايزميت » رديف فرقه‌سيله اون ايكنجی فرقه صوك درجه ثبات ايلسی حقنده ۱۷ تشرين اول آقشامی تلقی اولنان امر اوزرينه ، علی السحر دشمنله جدی برمصادمه‌يه كيريشمش واحتياطلرينی‌ده كاملاً برنجی خطه سوق ايلمش ايدی . بوحال ايله منتظم بركرو چكلمك حركتنك امكانسزلغی آكلاشيله‌رق سواری فرقه‌سنه تكميل قوتيله بوحركتی ستر وتأمين ايلسی امر اولنديغی كبی دون كوريلن احتياج فوق العاده اوزرينه قول اردونك صول جناحنه التحاق ايتديريلان « ازمير » و « بورنوه » طابورلری‌ده فرقهٔ مذكوره قوماندانلغنك موقةً امرينه توديع ايدلمشدر. دشمنك برپياده ، برسواری آلايندن عبارت برقوتنك « سيدلر » ه دوغری صارقق ايستديكی خبرويرلمكله بوكاقارشوده بوصباح « سيدلر » دن حركت ايدن اركان حرب بيكباشيسی واصف بك قوماندا سنده‌كی ۹ طابوردن عبارت برقوتده بوجهته سوق اوله‌رق دشمنك بوجهته‌ده‌كی قوتی « لوله برغوس » استاسيونه قدر طرد ايدلمش وبوصورتله قول اردو قطعاتی منتظماً

[*] دردنجی قول اردونك چكلمسی اوزرينه صول جناحی آچيقده قالان برنجی قول اردونك غير مساعد بر وضعيته كيرديكی واقشام اوستی بو قول اردونك صول جناحنی تشكيل ايدن « عشاق » فرقه‌سنك دشمن طرفندن يانی آلنديغی حقنده‌كی معلوماتك خط مدافعه‌يی « صغوجق » دره‌سی كريسنه نقل ايتمك ايچون $\frac{۱۷}{۱۸}$ تشرين اول كيجه‌سی ويرديكمز قراره اولان تأثيری بوراده حاطرنشان اولمليدر .

کرویه (آقچه‌کوی ـ پاشاکوی) خطنه چکلمشدر . بوکون ودون کیجه صباحه قدر اجرا ایلدیکمز قانلی مصادمه‌لر عنایت ربانیه ایله هپ موفقیتله نتیجه‌لنمشدر . کیجه صباحلین اجرا قلنان مقابل تعرضلرله دشمن « لوله‌برغوس » دن بر قاچ دفعه‌لر چیقارلمشدر . دون کیجه ردیف طابورلرمز اعتیادلری وجهله غروب شمس‌ایله برابر صاووشمغه‌باشلامشلرایسه‌ده بالذات ئیجه یاریلرینه قدر طوپلاتیلوب خط‌حربه سوق‌ایدلمش وتمامیله‌طاغلملرینه‌میدان ویرلمامشدر. شمدی « تاتارلی »ده باش قوماندانلق وکالتی‌نامنه ارکان حربیه ریاستندن آلنان امر اوزرینه قول اردو یارین شفقله برابر « تاتارلی » ده‌کی برنجی قول اردونك صولی کریسنده و (تاتارلی ـ سنانلی) یولی ایله « صوفیلی » آره‌سنده بولندیریله‌جقدر . اوچه اردو احتیاطی اوله‌رق « ساقز کوبی » نه جلب ایدیلن « چناق قلعه » ردیف فرقه‌سیله « ازمیر » و « بورنوه » طابورلرینك و بیکباشی واصف بك طرفندن سوق واداره ایدلمکده اولان‌طابورلرك وایکی‌طابورلی « ایواجق » آلاینك ضایعات وفرار مقابلی اوله‌رق قول اردویه الحاق ایدیلوب ایدلمیه‌جکنك اشعار بیورلمسی .»

مرتب دردنجی قول‌اردو قوماندانی

راپور وترتیبات حقنده مطالعات : عبوق احمد

بوراپورده شانلی وقانلی بر طاقم محارباتدن بحث ایدلمکده ایسه‌ده طاغلمش وپك بیوك همتلرله طوپلانمش اولدیغی آکلاشیلان فرقه‌لرله اشبو محارباتك نره‌لرده ونه طرزده وقوعه کلدیکی حقنده تفصیلات موجوداولمدیغندن کذران احواله دائر اساسلی برفکر آلمق وحقیقتی میدانه قویمق قابل دکلدر .

راپورك‌اك مهم ماده‌سی : قول‌اردونك ۱۹ صباحی شفقله برابر « تاتارلی »ده (تاتارلی ـ سنانلی) یولی ایله « صوفیلر » ه کلمسی ایچون باش قوماندانلق وکالتی نامنه بیوك قرارکاه عمومی ارکان حربیه ریاستی جانبندن امر ویرلمش اولمسیدر . شایان‌دقت‌درکه؛ بوبابده‌کی مقررات شرق‌اردوسی قرارکاهنه، قرارکاه عمومیدن ینه وقت وزمانیله بیلدیرلمامشدر .

٤ نجی قول اردویه شرق اردوسنجه تودیع اولنان وظائفه مغایر اولان شو قرار وبوبابده‌کی اجراآت « قاریشدیران » جاده‌سنی و « چورلی » منزل نقطه‌سنی دشمنه قارشو تمامیله‌آچیق براقه‌جغی کبی یوله چیقاریلان طوپجی جبخانه‌سی وارزاق قوللرینك‌ده دوغریجه دشمن النه کچمسی نتیجهٔ مؤسفه‌سنی حاصل ایلیه‌جکدی .

٤ نجی قول اردویه ۱۹ تشرین‌اولدن اعتباراً ایفاسنه مجبور اولدیغی وظائف حقنده طرفمزدن ویریلن امرك تاریخی مؤخر اولمقله برابر مع‌التأسف بو نتایج عینیله حادث اولدی .

۲ نجی قول اردودن مورود راپور دخی عیناً بروجه‌آتیدر :

شرق اردوسی قوماندانلغنه طوپجی کوی

۱۸/۱۹ تشرین‌اول ساعت/۹

« ۲ نجی قول اردو قرارکاهی ، بشنجی فرقه و « قسطمونی » فرقه‌سی بقیه‌لری بوکون اوکله‌دنصکره « طوپجی کویی » نه واصل اولدیلر . ۳ نجی فرقه‌ده غروبله برابر مواصلت ایلدی . دردنجی فرقه و « چناق قلعه » فرقه‌لری امر آلمش ایکن کلمدیلر ، نه طرفه کیتدکاری‌ده مجهولدر .

چناق‌قلعه فرقه‌سنك‌ده یالکز قوماندانی کلدی؛ فرقه‌سنی آرامق اوزره عودت ایتدیرلدی . بوکون آقشامه قدر شمال غربیدن کلن طوپ و تفنك صدالرندن بوجهتده پك شدید محاربه‌لر جریان ایتدیکی آکلاشیلیورایدی . کوندریلن برخبر ضابطی‌ده ۱۷ نجی قول اردونك « قره آغاج » وادیسنه قدر دشمنی طرد وحتی بو وادی‌یی غربه مرور ایلدیکی خبرینی‌ده کتیرمشدر. اوکله‌دنصکره ساعت‌اوچده ۱۷ نجی قول اردو طرفندن ۳ نجی فرقه‌دن طلب اولنان معاونت تکلیفنه قارشی تردد ایلمش اولدیغی وچونکه قول اردو کری حرکت امری آلمش بولندیغی مذکور فرقه قوماندانی بعدالغروب بیان ایتمشدی .

۳ نجی فرقه‌یه یاری کیجه « چونغره » استقامتنه حرکتله معاونت لازمه‌یی ایفا ایلمسی امری تبلیغ اولنمق اوزره ایکن ۱۷ نجی قول اردو قطعاتنك آقین آقین و فرار حالنده « طوپجی کویی » نه مواصلته باشلادقلری بعدالزوال ساعت ۸ ده کورلدی .

بو قول اردو افرادینك‌ده ، آرتق اعتیاد عمومی حالنی آلمش بولنان بر « پانیك » ه دوچار اولدقلرینه حکم ایدلدی .

افرادك دردست وجمعنه تشبث و معاملهٔ زجریه‌یه مباشرت ایدلمکله برابر ۳ نجی فرقه قوماندانلغنه ینه امر مطلوب تبلیغ ویاری کیجه‌دن‌صکره « چونغره » استقامتنه حرکتی بیان اولنمشدر .

۱۷ نجی قول اردودن کلن قطعات ضابطانی قول اردونك همان‌قسم اعظمنك طاغلدیغنی بیان ایلدیلر . بوقول اردونك دها صاغنده‌کی قطعاتمزدن خبر آله‌مه‌دم. هیچ کلامش بولنان و اصلا راپور ویرمیان ٤ نجی و « چناق قلعه » فرقه‌لرینك موجودلری حقنده معلومات یوقدر .

٥ نجی فرقه (۲۰۰۰) موجودنده و ایکی بطریه‌یه مالك ، « قسطمونی » فرقه‌سی (۱۰۰۰) موجودنده وبربطریه‌یه مالکدر . « قسطمونی » فرقه‌سی قوماندانی فرقه‌سنی طوپلایه‌جق برحال واقتدارده دکلدر . »

ایکنجی قول اردو قوماندانی
شوکت طورغود

ایکنجی قول اردونك راپوری ووضعیت حقنده مطالعات :

بو راپور ۱٦ تشرین اولدنبری ایکنجی شرق اردوسنك موفقیتکارانه دوام ایلدیکی فرض وقبول اولنان تعرضاتنك مثمر برنتیجه ویره‌مدیکنی بیلدیرمکده‌ایدی. ۱۷ نجی قول اردو قطعاتنده شرق اردوسی خط مدافعه‌سنك برضرورت مبرمه ایله صوبجناحیله « چونغره » دره‌سی کریسنه چرخ ایلدکده ایکن ، پانیك وقوعه کلدیکی بوراپوردن مستبان اولور .

شایان دقت اولان جهت ، یاپیلان بالجمله محارباتده عین بر حالت روحیه‌نك حکمفرما اولمسیدر . بوده عمومیتله کوندوز آقشامه قدر مدافعه ویاخود حدود معینه داخلنده ایلرو حرکت وکوندوزکی غیرت ایستر بر موفقیته اقتران ایتسون ، ایستر برمغلوبیته منجراولسون، قرا کاق باصنجه افرادك آجلق وصوسزلق احتیاجیله طاغیلوب فرارندن عبارتدر. حال بوکه قرارکاه عمومی معالتأسف بوحقیقتی بردرلو قبول ایتمیه‌رك ایکنجی شرق اردوسنك آنجق برقسمنك بوکونکی ویالکز برکونه مخصوص‌اولان حرکاتنی اعظام وبیوك برموفقیت صورتنده تصور ایلمش‌ومقرراتنه‌ده بوذهاب دائما حاکم اولمشدر .

راپورده دیکر برمهم نقطه‌ده‌ایکنجی قول اردو قوماندانلغنجه ۳ نجی فرقه‌نك یاری کیجه‌دن صکره « چونغره » استقامتنه تحریکی ایله ۱۷ نجی قول اردویه معاونت تشبثنده بولونماسیدر . بوبابده‌کی قرارك وضعیت ایجاباتیله توافق ایتمکده اولدیغنه شبهه یوقدر. لکن‌اجراآته کلنجه : $\frac{۱۷}{۱۸}$ تشرین‌اول کیجه‌سی برنجی شرق اردوسنك بولندیغی موضعده بهمه‌حال دشمنه مقاومت وثبات ایتمسی ایجون‌ویریلن

اردو امرینه مقابل بونك امكانسزلغنی او زمان بیان ایدن ۲ نجی قول اردو
قوماندانننك مطالعاتنه نظراً نه‌درجه‌لره قدر قابل اجرا اولنه‌جغی بزجه بیلنه‌مزدی.

قرارگاه عمومینك توبیخنامه‌سی :

برنجی شرق اردوسنك بالاخره سرد و تفصیل قلنان مؤثرات تحتنده ، صاغ
جناح اردوسنك موفقیات متصوره‌سنی خللدار ایتمامك اوزره صولجناحیله «چونغره»
دره‌سی کیریسنه چرخ ایده‌رك بودره کیروسنده طوپلانمق خصوصنده متخذ قرار
ضروری ومبرمنك تنقیدینی حاوی اولمق اوزره باش قوماندانلق وكالتندن آتیده‌کی
توبیخنامه کلدی :

عثمانلی کوینده شرق اردوسی قوماندانلغنه

« ارکان حرب بیکباشیسی واصف بك معیتنده‌کی یدی طابورلق بر قوتل
بو صباح « بدر » کوینك شمال شرقیسنده‌کی صرتلرده محاربه‌یه کیریشمشدر ،
بر نظامیه، بر ردیف طابوری بر صحرا بطریه‌سی‌ده بوصباح « سیدلر » دن عین
استقامتده حرکت ایلمشدر . بونلر اردونك صولجناحنده محاربه‌یه اشتراك امرینی
آلمشلردر . مستقل سواری فرقه‌سنك بوکون « قیابلی » دن « آلاجه اوغلی » نه
حرکتی خبر ویرلدی . صولجناحك بوصباح مذکور قوتلرله تقویه‌سندن صکره
او جهتده وضعیتك شرق اردوسنه دها مساعد برشکل آلمش اوله‌جغی طبیعیدر .
اردونك « ویزه » جهتنده‌کی صاغ جناحنده اوچ قول اردومز شمدی‌یه قدر
موفقیتله ایلرله‌دی . بوکون او جهتده نتیجهٔ قطعیه استحصالی ملحوظ ایدی .
صاغ جناحه بو ایلری حرکتنده بر آز زمان قازاندیرمق ایچون صول جناحك
ایجاب ایدرسه کندینی فدا و صوك نفسنه قدر ثبات ایتمسی اقتضا ایدر ایدی .
بو احوال وشرائط تحتنده هردرلو فداکارلق اختیاریله صول جناحك جبراً اسکی
موضعنده طوتیله‌مامسی وتکمیل اردونك «صغوجاق» دره‌سی کیریسنه چکلمسنه قرار
ویرلمسی صوك درجه موجب حیرت اولمشدر . اردونك درت کوندنبری بونجه فداکارلقله
ایتدیکی شدتلی بر محارنك تام نتیجهٔ قطعیه‌سنك، موفقیتك استحصال اوله‌جغی برصره‌ده
ضیاعنه سبب اوله‌جق برحرکته توسل ایدلمسی قطعیاً جائز دکلدر . صاغ جناحك
موفق اولمش وصول جناح تقویه ایدلمش ایکن اردونك رجعتنی قطعیاً قبول ایتمم
« قرق کلیسا » فلاکتندن حالا متنبه اولنمادیمی؟ رجعتك بزده قاچمق دیمك اولدیغی
اونودلمادیمی ؟ بومتمادی رجعتلرك وطنك فلاکتنی تعجیل ایده‌جکنده اشتباه
بیورلمسون » ۱۸ تشرین اول ۳۲۸ باش قوماندان وکیلی : ناظم

نوبخنامه حقنده مطالعه وجواب :

۱۸ تشرین اولده «چرکس کوی»دن یازیلان بوامرنامه‌ده قوای امدادیه سوقیاتی حقنده ویریلان معلوماتڭ (بعد خراب البصره) تبلیندن اولدیغنی ذکره لزوم یوقدر. صاغجناحڭ موفقیاتی حقنده‌کی مسروداتڭ ، اردونڭ معلوم اولان احوالنه نظراً حقیقته تمامیله توافقی وارد اوله‌مزدی .

اردونڭ درت کوندنبری (۳ کون اوله‌جق) فداکارلقله دوام ایتدیرلدیکی بیلدیریلن شدتلی محارباتی ایسه برنجی شرق اردوسی اوکنده وقوعه کلمشدی.

صاغ جناح اردوسی وقت لازمنده تأثیرینی کوسترمك ایچون بدایتده پك کروده بولندیغندن محاربه‌نڭ « لوله برغوس » خطنده قبولیله صول جناح اردوسی منفرداً دشمن قارشوسنده براقیلمش و بالنتیجه حائز اولدیغی قوتڭ فوقنده قوای مادیه ومعنویه‌سنی وبتون جبخانه‌سنی صرف ایله تلفات کلیه ویره‌رك طارمه طاغنیق بر حاله کلمش ایکن وضعیت عمومیه‌نڭ ایجاباتنه توفیق حرکت ایتمك اوزره « چونغره » کروسنده بالاجتماع ثبات قراری ویرلمسنڭ خطا تلقی ایدلمسی حقنده ویریله‌جك حکم آرتق ارباب حق و نصفته عائددر .

قرارکاه عمومینڭ برنجی شرق اردوسنڭ حال ووضعیتنی تقدیر ایتمکسزین ـ شمدی یه قدر اوله‌کلن اجراآتی مثللو ـ روا کوردیکی شو معامله نابجا ایکی قرارکاه بیننده پك حاد بر شکل آلان مناسبات وروابطی مع التأسف بسبتون کسر و اخلال ایتمك درجه‌لرینه قدر سوء تأثیر کوسترمشدی. بوتاریخدن صوکره هر ایکی قرارکاه بیننده جریان مخابرات شو نقطهٔ نظردن پك المناکدر .

بواخطارنامه‌یه ویریلن جوابلر بروجه آتیدر :

چرکس کوینده باش قوماندانلق وکالتنه

« تلغرافنامه‌کزی کمال حیرتله اوقودم . امکان داخلنده هرشیٔ یاپیلدی . قطعات اکثر ضابطانی غائب ایتدی. اردونڭ صاغ جناحی بر قاچ بیك یارالیسنی میدان حربدن قالدیره‌مدی. رجعته سببیت ویرنلرڭ جزاسنی قانون تعیین ایدر . رجعتی انتاج ایدن اسباب ، آچلق وطوپجی جبخانه‌سنڭ یتشدیریله‌میه‌رك دشمن طوپجیسنه تفوق قزاندیرلمش اولمسیدر . عموم قطعاتڭ خط حربی ترك ایتدکلری حقنده قول اردو قوماندانلقلرینڭ بیاناتی اوزرینه اردو صاغجناحنڭ ایلری حرکاتی دوچار

سكته ايدلامك اوزره آنجق « صغوجق » دره شرقنه قدر كله‌رك خط مدافعه تأسيس ايتلرى امر ايدلديكى حالده قول اردولر وقطعات برلكده « چورلى » يه قدر واصل اولمشلردر . بو جهتى تخطر بيورملرينى رجا ايدرم . بونكله برابر قرارگاه ينه رجعت امرى اعطا ايتمامشدر . اردونك صول جناحنك تقويه‌ايدلديكى حقنده‌كى امرلر كزى‌ده هنوز شيمدى تلقى ايديورم. شمديكى حالده دشمن قوللرى شدتله‌تعقيب‌ايديور. يارين بوتعقيباته‌دوام‌ايدرسه « اركنه » يه كلمرى‌ده ملحوظدر. ايكنجى‌قول‌اردو سكز بچق بطريه‌سنى ضايع ايتمشدر. بووضعيته قرارگاه عموميجه برتدبير عاجل اتخاذى تحت‌الزميته‌در . »

شرق اردوسى قوماندانى
عبداه

چركس كوينده باش قوماندانلق وكالتنه

« تشرين اولك ١٨ نجى كونى بلالزوم ويرلديكى ازبار بيوريلان وكنديلكندن طاغلمش اولان اردوىى طوپلامق مقصديله ويرلمش بولنـان امر ، مجبورى ايدى . اردونك‌اوغراديغى احوالك‌اسبابى‌عاجزلرنجه رجعت‌امرى ويرلمسندن‌دكل، اردو ايله متماديا تعرض حركاتنه تصدى‌دندن ظننده‌يم . بونكله برابر اردو « لوله برغوس » محاربه‌سنى اعطـايه مجبور براقيلمامش وياخود ايكى كون اول « اركنه » اوزرينه چكلمسى جهتى التزام بيورلمش اولسه ايدى ، شمديكى حالده بوكون مذكور « اركنه » خطنده ١٠٠ بيك كشيلك براردونك اجتماع‌ايتمش بولنه‌جغى‌بديهى ايدى بوصورتله بيوك قرارگاه عمومى ايله فكرلرمز تماماً بربرينه ضددر. شيمديكى حالده دشمنك حركاتنه نظراً مقصد اصلى اردومزى اشغال محارباتيله شمال شرقى يه آتمق و خط رجعت طبيعيسندن آيرمق و مختـار پاشا قول اردوسنى دخى اوفاق تفك موفقيتله ايلرى‌يه طوغرى چكه‌رك ديكر تلغرافنـامهٔ عاجزانه‌مده عرض ايتـديكم وجهله « قرق كليسا » دن شمندوفرله « آلپوللى » استاسيونه سوق ايتمكده اولديغى قواى كليه‌سيله «چورلى» اوزرندن درسعادته يورومك اولديغى‌و٤ نجى قول‌اردونك « قاريشديران » صرتلرينى ترك ايتمسى و « چورلى » يولنى آچيق براقسى دشمنك تعرضنى تسهيل ايلديكى ملاحظه‌سى حاصل اولمقده وبوملاحظه بر قناعت درجه‌سنى بولمقده‌در . بوحاله قارشو بوندن بويله اردونك « استـانبول » اوزرينه چكيله‌رك « چتالجه » خطنى اشغـالنه امكان قالمامش و عموم اردونك « استرانجه » يه آتلسى عاجزلرنجه محقق بولنمشـدر . بوكيجه قول اردولره ويريلن تعرض امرى و ياغان

شدتلی یاغمورك قول اردولرك اللرندهکی وسائط حربیهنك بتون بتون محو اولمسنی موجب اولهجغندن اندیشه ایدیلیور . بیوك قرارکاه عمومی ایله فکر عاجزانهمك بوصورتله تمامیله مخالفتی « لوله برغوس » محاربهسندن اول عاجزلرنجه تحقق ایدرك استعفامك قبولی رجا ایدلمش و بو صورتله قبول بیورلمامشدی . دون دخی بوبابده معروضاتده بولندم . شمدی‌یه قدر یاپیلان حرکات فکر ومقصد عاجزانهمه توافق ایتمامکده ایدوکندن عفومی بتکرار استرحام ایدرم . بونكده عدم قبولی حالنده قرارکاه عمومیدن تلقی ایدهجکم اوامری قول اردولره عیناً نقلدن غیری برخدمتده بولنهمیهجغمی و هر خصوص ایچون قرارکاه عمومینك امرلرینه انتظار ایلیهجکمی عرض ایلرم . »

شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

اشبو اشعاراته بیوك قرارکاه عمومیجه اهمیت بیله ویرلمدی. ینه ایکنجی شرق اردوسنك « پیکار حصار » استقامتنده تعرضه دوامی وبرنجی شرق اردوسنك (طوپچی کوی ـ صوفیلر) خطنده ثباتی آتیدهکی امر ایله بیلدیرلدی :

اردو امری

چرکس کوی

$\frac{18}{19}$ تشرین‌اول ٣٢٨

« ١ — اردونك صاغجناحنده ٣ نجی ، ١٧ نجی و ١٨ نجی قول اردولره برنجی قول اردونك اوچنجی فرقهسی مجتمعاً ومتحداً « پیکار حصار » جهتندهکی دشمن قوتلرینی کری پوسکورتمش اولوب الآن موفقیتله تعرضه دوام ایتمکدهدر.

٢ — اردو ایکنجی ، برنجی و دردنجی قول اردولره شمدی بولندیغی خطده توقف ایدهجکدر .

٣ — ایکنجی قول اردو عمومیتله « طوپچی کویی »نك غربندهکی صرتلرده توقف ایدهجکدر .

٤ — برنجی قول‌اردو عمومیتله « تاتارلی »غربندهکی صرتلرده توقف ایدهجکدر.

٥ — دردنجی قول اردو برنجی قول اردونك صولی کیریسنده بولنهجقدر.

٦ — هر قول اردو کندی ایلروسنی کشف و بالخاصه دشمنك اردومزك صاغ جناحی طرفنه توجه ایدوب ایتمدیکنی تحقیق ایلیهجکدر . قول اردولر یکدیکریله مطلقا ارتباط ومواصلهیی تأمین ایلیهجکدر .

٧ — ٢ نجی قول اردو بهمه‌حال اردونك صاغجناحندهکی قول اردولره

تأسيس ارتباط ايده‌جك ودها بوكوندن اوجهتك محاربه‌سنه اشتراك ايله موفقيتی تأمينه غيرت ايليه‌جكدر .

٨ — بوكون وطنك حيات ومماتی شرق‌اردوسنك الندەدر. رجعت موجوديت عثمانيه‌يی تهلكه‌يه قويوب مملكتی انقراضه سوروكليه‌جك ، مظفريت ايسه دولتك بقاسنی تأمين ايليه‌جكدر .

٩ — اشبو امر بوكون اركان حربيه رئيسی هادی پاشا حضرتلری طرفندن اوكله‌دنصكره $\frac{\text{ساعت}}{٣}\frac{\text{دقيقه}}{٣٠}$ ده برنجی ، ايكنجی ودردنجی قول‌اردولره تبليغ وارسال ايدلمشدر . طرف عاليلرندن‌ده تأكيد كيفيت ايدلمسی . »

باش قوماندان وكيلی
ناظم

اشبو امرك برصورتی دخی « ويزه » ده‌كی ٢ نجی شرق اردوسی قوماندانلغنه تبليغ ايدلمشدر .

قرارگاه عمومی امری ، ووضعيت حقنده مطالعات وقرارگاه عمومی ايله‌جريان ايدن مخابرات :

امرك برنجی ماده‌سی ٣ نجی ، ١٧ نجی و ١٨ نجی قول اردولره برنجی‌قول اردونك ٢ نجی فرقه‌سی طرفندن « پيكار حصار » جهتنده‌كی دشمن قوتلرينك كری پوسكوردلديكنی وموفقيتله تعرضك دوام ايتديكنی بيلديرييوردی . ٢ نجی قول اردونك بالايه نقل اولنان راپوری ايسه تشرين اولك ١٨ نجی كونی ١٧ نجی قول اردونك طاغلەرق بر خيلی دوكونتيسنك « طوپجی كويی » نه كلديكنی واستمداد واقع اوزرينه $\frac{١٧}{١٩}$ تشرين اول كيجه‌سی ٣ نجی فرقه‌نك « چونغره » استقامتنه سوقنه تشبث اولنديغنی بيلديريكندن ***باش قوماندانلق امرنده مبحوث موفقيتلی تعرضك ماهيتی آكلاشيله‌مادی . بو بابده‌كی بيانات ، تصورات ، قرارگاه عموميده حكمفرما اولان افكار مفرطه‌يه بناءً ، وضعيت حقيقيه‌نك نه صورتده تلقی ايدلديكنی كوستريكده‌در .***

امرك قول اردولره كشف وظيفه‌سی تحميل ايدن ماده‌سی ، دشمنك قوای كليه‌سيله برنجی شرق‌اردوسی قارشوسنده بولنديغنك قرارگاه عموميه‌ده عاقبت قبول ايدلديكنه بردليل كافی اولوب برنجی شرق‌اردوسنك ، « لوله برغوس » ده محاربه‌نك قبولی يوزوندن ايلك كونلرده تماميله يالكز براقلديغی حقنده‌كی مسرودات‌مزی

تأييد ايدر . والحاصل برنجی شرق اردوسنی ترکیب ایدن قول اردولره ویریلن وظائف ١٨ تشرین اولده قول اردولرك دشمن طرفندن تعقیب اولنمسی احتماله قارشو ضرورتله یاپلسی تجویز ایدلمش خصوصاتدن عبارت ایدی . یوقسه قرارگاه عمومینك بو اردویه‌ده تعرض امری ویرمسی بعیدالاحتمال دکل ایدی . برنجی شرق اردوسنك احوال معلومهٔ مؤلمه‌سنه نظراً بو اردودن طلب اولنان وظیفه‌نك موفقیتله ایفا اولنه‌جغنه انتظار ایتمك وایکنجی شرق اردوسنك بو اردویه استناداً یاپه‌جغی تعرض‌دن نتایج مفیده بکله‌مك تمنیٔ محال ایدی. احتیاجات مبرمه‌سی تأمین ایدلمیان، ارزاق وجبخانه‌سی یتشدیریله‌میان خسته و یاره‌لیسی قالدیریله‌میه‌رق محاربه میدانلرنده براقیلان عسکردن ثبات و مقاومت بکلمك طوغری اوله‌مازدی . یوقسزلقله محاربه خطنی ترك ایتمش و ایده‌جك ، طارمه طاغنیق بر حاله کلمش وکله‌جك اولان قطعاته ـ شرق اردوسی قرارگاهی ایچون اولدیغی کبی دها بیوك برمقامك متمادی ولایعد مداخلاتیله کسر ایدلمش برنفوذ آمریته مقابل ـ شدتله حرکت دخی تأثیرات نافعه کوستره‌مزدی . اردونك تا بدایتدن اعتباراً معنویاتنی کسره بادی اولان مؤثرات حقنده قرارگاه عمومی‌یه واقع اولان معروضات‌مکرره‌یه اهمیت وبرلمیه‌رك موفقیتك دائما عوامل نظریه‌ده آرانلسی فلاکتلرك توالی وتعاقبنی بادی اوله‌جغی بدیهی ایدی . ٣ کونلك محاربه‌نك موفقیتسزلکله ختامنی موجب اولان اسبابك مقام مشارالیهایه صراحةً ابلاغنی و اردونك شمدی‌یه قدر بردرلو اینانیلمق ایستنلمیان احوالنك برنده تدقیق وتفحص ایدیلرك آکا کوره نواقصنك اتمامنه چاره‌ساز اولنمسی واردویه ویریله‌جك وظائفك بالذات آلنه‌جق فکره کوره تقدیر وتعیینی ، باخصوص مداخلات متوالیه‌دن دولایی قومانداده حاصل اولان تشتتك ازاله‌سی ایله قول اردو قوماندانلری نزدنده‌اعمال نفوذاولنمسی وعندالایجاب حرکات حربیه‌نك بالفعل اداره‌سی کبی مقاصدك تأمینی ایچون باش قوماندان‌وکیلی پاشا حضرتلرینك اردو ایله یقیندن تماسده بولنملری الزم حکمنه کیرمشدی . بوبابده‌کی افکارمزی مبین اولمق اوزره شو تلغرافنامه کشیده اولندی :

چرکس کوینده باش قوماندانلق وکالتنه

« اردو امری آلندی. محتویاتی‌شرق اردوسنجه اولجه ویریلن واردونك صاغ جناح قطعاتنك حرکاتنه اشتراك مقصدینه معطوف اولان امرك عینی بولنمق حسبیله اوچنجی دفعه اوله‌رق و عیناً قول اردولره تبلیغ ایدلدی . انجق قول اردولرك

قطعاتی نره‌ده و نه درجه‌یه قدر طوپلایه بیلمش اولدقلری اردوجه هنوز معلوم دکلدر. برنجی قول اردو قوماندانی یاور پاشا « چورلی » ده بولنیور . کندیسی ما کنه باشنه جلب ایدیله‌رك اسبابی وقطعاتی حقنده معلومات آلینه‌بیلیر. دولتك حیاتی شرق اردوسنك ثباتنده اولدیغی بیان بیوریلیور . بونی آکلامامش برفردیوقدر. حربك دوام ایتدیکی صوك ایکی کون ظرفنده عاجزلری و قرارکاه هیئتی اللریمزده ره‌وولور اولدیغی حالده دشمنك شدتلی آتشی آلتنده استحقار حیات ایده‌رك ترك موضع ایدن قطعاتی ایلرویه سورمش وحربك دها ایلك کوننده ظهور ایده‌جك فلاکتی تأخیره موفق اولمشدق. دفعاتله بیلدیردیکم وجهله اردونك چکلمسنی موجب اولان حال اردونك آج وجبخانه‌سز قالمش اولمسی ایکن شمدی‌ده « چورلی » ده ایلروده‌کی قطعاته سوق ایدیله‌جك نه‌پکسماد ، ونه‌ده طوپجی جبخانه‌سی موجود دکلدر. قوهٔ معنویه‌سی تماماً بوزولمش وترك موضع ایتمسی الکزیاده آچلق وسفالتدن ایلری کلمش اولان و باشلرنده اکثریتله ضابطان بولنمیان قطعات عسکریه‌نك کاغد اوزرینه منقوش اوامر ایله اخذموضع وحرب ایتمسی امکانی استحصال ایدیله‌من .

اردونك فلاکتی آچلق وجبخانه‌سزلکدن منبعث اولدیغی کبی بوکونکی فلاکتده بوندن متنبه اولمیه‌رق ینه اردونك احتیاجنی تأمین ایتمیانلر سببیت ویرمشلردر. اوکا بناءً اولجه عرض ایتمش اولدیغم وجهله نفوذ طبیعیلرندن استفاده ایله او امر علیه‌لرینی فعلاً اجرایه موفق اوله‌بیلمك اوزره اردونك نزدینه کیده‌رك احوالی تدقیق ، نواقصی اتمام وافرادك قوهٔ معنویه‌لرینك تزییدی اسبابنی استکمال ایتملری لازمدر. شمدیکی حالده قطعاتك اکثر ضابطانی مجروح و یا شهید دوشه‌رك قطعات همان ضابطسز برحالده قالمش وافرادده تأمین معیشت قیدیله کویلره طاغلمشدر . منزل هیئتلری قطعیاً وظیفه‌لرینی ایفا ایده‌میورلر. آچلق اردوده هردرلو انتظامی استحصاله مانع اولیور . بوکا قارشی ایجاب ایدن وسائطه مراجعتله اردونك قابلیت حربیه‌سنی تزییدوتأمین قرارکاه عمومی‌یه ترتب ایدر . » برنجی شرق اردوسی قوماندانی

عبداه

اشعارات واقعه‌یه جواب آتی ورود ایتدی :

برنجی شرق اردوسی قوماندانلغنه

« شمدی آلدیغم تلغرافنامه‌کزده اوته‌دنبری اعتیاد بیوریلان ، تکرار ایدیلن اعاشه ومنزل خدماتندن بحث ایدیورسکز . باش قوماندانلق وظیفه‌سی منزل

مفتش عموميلکی دکلدر . شرق اردوسنك اعاشه و جبخانه خصوصنده بو قدر مشکلاته دوچار اولمسی بالذات اردو طرفندن لایق وجهله ووقت وزمانیله اعاشه وجبخانه قوللری تشکیلاتی یاپلمامش اولمسندن ، بو سائقه ایله درسعادتدن متمادیاً آقوب کلمکده اولان ارزاق و جبخانه‌نك « چرکس کویی » و « چورلی » استاسیونلرندن ایلرویه منتظماً آلنه‌رق قطعات عسکریه‌یه یتشدیریله‌مامسندن ایلری کلمکده‌در . باش قوماندانلق نفوذ طبیعیسندن استفاده ایله اوامرك فعلاً اجراسنه موفق اوله‌بیلمك اوزره اردو نزدینه کیتمکلك بحثنه کلنجه بو صورتله ایلری‌ده دوغریدن دوغری‌یه قطعات ایله تماسده بولنمق حرکاتك کریدن منتظم صورتده سوق واداره‌سنی مستحیل قیله‌جغی وبو حال بادیٔ فلاکت اوله‌بیله‌جکی جهتله ظن عالیلرینك خلافنه اوله‌رق اختیاری قابل اوله‌میه‌جق وقطعیاً تجویز ایدیله‌میه‌جك احوالدندر . بو بابده‌کی اشعاراتکزك تضمن ایتدیکی معنا هیئت عمومیه‌سیله ذات عالیلرینه عائددر. قوجه براردونك حرکات عمومیه‌سنی توحید ایتمك ایچون ایلریده آوجی خطلری یانده طولاشمق دکل بلکه کریده هریره تلغرافله مربوط مرکزی بر نقطه‌ده بولنمق الزمدر . اردونك نزدینه کیده‌رك احوالی تدقیق ونواقصنی اتمام وافرادك قوهٔ معنویه‌لرینی تزیید خصوصلرنده‌کی اشعاراتکزدن مقصدنه اولدیغنی بردرلو اکلایه‌مادم. بحث ایتدیککز افرادك قوهٔ معنویه‌لرینك تزییدی مسئله‌سی اونلره متمادیاً رجعت امری ویره‌رك غیرت ومتانتلرینی کسله کتیرمه‌مکله قابل اوله‌بیلیردی . بوکون باش قوماندانلق نامنه « تاتارلی » ده ارکان حربیه رئیسی هادی پاشا طرفندن ویرلمش اولان امرك احکامنی بهمه‌حال انفاذ ایله صاغجناحده حمدی پاشا قوماندانسنده ایکنجی شرق اردوسنك یارین دخی شدتله دوام ایده‌جك اولان حرکات تعرضیه‌سنی تسهیل وبو صورتله اردونك دشمنه قارشو مطلقا موفق اولمسنی تأمین ایلمکزی تأکیداً وکمال اهمیتله توصیه ایدرم.» باش قوماندان وکیلی

ناظم

مطالعات وجواب :-

باش قوماندانلق وظیفه‌سنك منزل مفتش عموميلکی اولمدیغی هرکسجه درکاردر. فقط بوصکره‌کی مقامك ، شرق اردوسنك تشکیلات اخیره‌سی حسبیله دوغریدن دوغری‌یه باش قوماندانلق وکالتنك تحت امرینه کیرمش اولدیغی‌ده غیر قابل رد وانکاردر بوارتباط ومناسبتك قرارکاه عمومیجه مجهول اولدیغنه نظراً منزل اموری حقنده اساساً امر ونهی اصدار ایدلمدیکی مقام مشارالیهانك شو بیاناتندن مستبان

بوندن بشقه حربیه نظارتنك دخی باش قوماندانلق وكالتیله عینی زمانده عینی بر ذاتك عهده‌سنده بولنمسندن دولایی مقامك عادتا توام اولدیغنك اونوتلماسی شایان دقت بر اثر غفلتدر .

درسعادتدن آقوب كلدیكی بیلدیریلن ارزاق ایسه اون ، پرنج وسائره نوعندن اولوب منزل نقاطنده فرونلرك ایشله‌دیله‌مامسندن وبرنجی شرق اردوسنك اجرای حركات ایلدیكی منطقه‌ده لزومی درجه‌ده محروقات بولنه‌مامسندن ، خط حربده بولنان عسكر ایچون نقلنه امكان بولونسه بیله قابل استفاده اوله‌مامقده ایدی .

قطار وقافلهلرك تشكیلاتنه كلنجه: فی‌الحقیقه نقصان زیاده ایدی . تشكیلاتك لایق وجهله وقت وزماننده اجراسی كیفیتی اردویه متعلق اولمیوب اساساً قول اردولره عائد بولنیور ایدی. بوینه اولمقله برابر بوندن متولد مسؤلیت تمامیله قرارگاه عمومی‌یه راجعدر . زیرا سفربرلك ایلك كونلرنده سفربرلكاری تأخره اوغرایان قطعاتك نقلیاتی خصوصنده باش قوماندانلق وكالتنه مراجعت ایدلدیكی زمان مقام مشارالیهادن تأخرات مذكوره‌یه اهمیت ویرلیه‌رك مسببلری بالآخره مسؤل ایدلمك اوزره یورویش ونقلیات جدوللری احكامنك تطبیقنه چالیشلمسی امر اولنمشدی . بوندن بشقه تشكیلاتك تمامیٔ اجراسنه وقت براقیلیان، ثانیاً اردونك تجمع منطقه‌سنك « اركنه » خطنه آلنمسی تكلیف ایدلدیكی حالده بوكا موافقت ایتمیان‌واردونك (قرق كلیسا ــ خاصكوی) خطنده تحشیدنده اصرار ایدن قرارگاه عمومی اولدوغی كبی بوخطده دخی معروضات و استرحامات مكرره‌یه رغماً اردویی وقتدن اول تعرضه سوق صورتیله ترتیبات وتداركاتی اكماله براقیلیان ینه قرارگاه عمومی ایدی .

« قرق كلیسا » محاربه‌سندن صكره كذران اولان وقایع ومدته نظراً قول اردولرجه قطار وقافله تشكیلاتنك اتمامی ایسه مستحیل ایدی . شمندوفر خطندن استفاده ایدرك بو تشكیلاتك نقصانندن متولد محذوره چاره‌ساز اولمق اوزره انتخاب ایدیلن « اركنه » خطی كیریسنده محاربه‌نك قبولی فكر و امرینه مخالفت ایدن قول اردو قوماندانلرینك ارزوسنه مماشات ومطالبلرینی اسعاف ایله تلافیٔ مافاتی ممتنع قیلان ینه قرارگاه عمومی ایدی .

باش قوماندان وكیلی پاشا حضرتلرینك اردو نزدینه كلملری لزومنك صورت تفسیری ایسه حیرتمزی موجب اوله‌رق بو بابده سرد ایدیلن معما صورتنده‌كی مطالعات اساساً حل ایدیله‌مدی .

اك صكره‌كى فقره ايسه برنجى شرق اردوسنك اولا « صغوجق » دره‌سى كيريسنه آلنمسنده‌كى اسباب وضرورتك قرارگاه عموميجه مع التأسف حالا تقدير ايدلمديكنى ويا ايدلمك ايستنلمديكنى كوستريوردى. بو سببله يوقاريدنبرى ذكر اولنان مطالعاته ابتناءً و حال و وضعيتى ايضاحاً آتيده‌كى تلغرافنامه جوابى كشيده اولندى :

چركس كوينده باش قوماندانلق وكالتنه

« تلغرافنامه‌لرى مطالعه ايدلدى. هادى پاشا حضرتلرى طرفندن « تاتارلى »ده ويرلمش اولان اردو امرينك انفاذى قول اردو قوماندانلقلرينه تبليغ قلندى. طرف عاليلرينه وقوع بولان معروضات دخى سوء تفسيره اوغراديليور. اردو قوماندانلغنك موقعى نره‌سى اولمسى لازم كله‌جكنى تعيين ايده‌ميه‌جك بر حالده بولنديغمى ، ظن ايدرم، ايلك تصديق ايتمك لازم كلن ذات عاليلرى اولمق ايجاب ايدر. « چورلى » ، « چركس كوى » و « ويزه » ده تلغراف مركزى بولنيور . قول اردو تلغراف مفرزه‌لرى ايسه قول اردولرى قرارگاهه ربط ايده‌مديلر واحوال حربيه‌يه اك زياده تأثير ايدن خصوصاتك باشليجه‌سى قرارگاهك هر درلو مساعيسنه رغماً قول اردولرك بر رابطه تأسيسنه موفق اوله‌مامليريدر . ذات عاليلرندن اردو ايله تماسده بولنلمسى حقنده‌كى استرحام مطالعات عاليلرينى اوكا نظراً يوروده‌بيلمك اوزره اردونك يقيندن تدقيق ايدلمسى مقصدينه مبنى ايدى . قرارگاه عمومينك منزل مفتشلكى هيئتى اولمديغى عاجزلرنجه‌ده تماماً معلومدر. انجق منزل هيئتلرينك حسن ايفاى وظيفه ايده‌مامسى اردونك اعاشه‌سنى بر حال تذبذبده براقمشدر . درسعادتدن اقوب كلن ارزاقك سوق ايديله‌مديكندن وبوده اردونك وظيفه‌سنى ايفا ايده‌مامسندن منبعث بولنديغى درميان قيلنيورسه‌ده درسعادتدن كوندريلن وحالا كوندرلمكده اولان ارزاق باشليجه « اون » دن عبارت اولوب بوندن ايسه خط حربده بولنان قطعاتجه قطعياً استفاده ممكن اوله‌ميه‌جغى مكرراً عرض ايدلمشدر . اردو رجعت ايدرك قطعات كنديلكندن ترك موضع ايتمدكجه هيچ بر وقت قوماندانلقجه رجعت امرى ويرلمامشدر . صوك ويريلن تبديل موضع امرى قطعاتك تماميله خط حربى ترك ايلدكلرى وخط حربدن ايكى ساعت كريده اردو قرارگاهى اطرافنه طوپلاندقلرى قول اردو قوماندانلرى طرفندن بالذات افاده قلنمسى وباشقه بر چاره اولمديغى

بیلدیرلمسی اوزرینه اعطا قلنمش ومع التأسف بوامرك دخی قول اردو قوماندانلرنجه تطبیق ایدیلهمدیکی برنجی قول اردونك « تاتارلی »ده بولنمسی لازم کلن قرارکاهنك «چورلی» یه کلسی ایلهده ثابت اولمشدر. انجق حالك وخامته نظراً ایکی قرارکاهك بربرینه عطف قصوردن زیاده شمدیکی حالده تأمین موفقیت ایچون ال برلکیله صرف مساعی ایدلمسی منافع وطنیه اقتضاسندندر ظن ایدرم . »

برنجی شرق اردوسی قوماندانی

عبداه

۱۹ تشرین اولده جریان ایدن احوال

بوکون باش قوماندانلق وکالتندن امر آتی وارد اولدی :

چورلیده برنجی شرقاردوسی قوماندانلغنه

چرکس کویی

۱۹ تشرین اول ۳۲۸

« محمود مختار پاشا قوماندا سنده ایکنجی شرق اردوسی قوهٔ کلیه‌سی دونکی محاربه‌ده قارشوسنده‌کی دشمنه قارشو مهم برموفقیت قزانه‌رق بر خیلی طوپجی جبخانه‌سی وپیاده اسلحه‌سی ایله تجهیزات سائره اغتنام ایلدیکی کبی بوکون اوکله‌یه دوغری یکیدن شدتله حرکات تعرضیه‌یه دوام ایتمکده بولنمشدر. بناءً علیه دشمن اردوسنك همان تکمیل قوتی « پیکار حصار » جهتنه یورودەرك ایکنجی شرق اردوسی قارشوسنده پك فائق بر قوت طوپلامسنه مانع اولمق اوزره برنجی شرق اردوسنك همان بلا تأخیر ایلری‌یه دوغری حرکت ایدرك دشمن قوتلرینی کندی اوزرینه جلب وتوقیف ایتمك ایچون شدتله محاربه‌یه کیریشمسی وشمدیدن ایکنجی شرق اردوسیله توحید حرکت ایتمش اولان اوچنجی فرقه‌دن ماعدا ایکنجی قول اردو وممکنسه دها صولنده‌کی قطعات عسکریه ایله دخی طوپ سسنه دوغری یورویه‌رك ایکنجی شرق اردوسنك محاربه‌سنه شدتله وبیوك برعزمله اشتراك ایتمسی دون قزانیلان موفقیتك اتمامی ومملکتك سلامتی ایچون کمال اهمیتله توصیه اولنور. »

باش قوماندان وکیلی

ناظم

۱۸ تشرین اول آقشامندن اعتباراً ۲ نجی قول اردو ۲ نجی شرق اردوسیله

ارتباط تأسیسنه موفق اولمش‌ایدی . بوقول اردودن مورود وایکنجی شرق اردوسی نزدنده جریان احوالی مصور اولان راپور دخی بروجه‌آتیدر :

شرق اردوسی قوماندانلغنه — طوپجی کوینک غرب صرتلری

١٩ تشرین‌اول ٣٢٨ ساعت ١ بعدالزوال

« ١ — صباحدنبری « صغوجق » جهتلرندن سیرك طوپ صدالری کلیور.

٢ — ٣ نجی و ١٧ نجی قول اردولرله ارتباط ومخابره تأسیس اولندی. اوچنجی قول اردو تعرضه باشلایه‌جغنی و صولنده‌کیلرك یاردیمنی طلب ایلیور . ١٧ نجی قول اردوده تعرضه غیر مقتدر اولوب ثباته چالیشه‌جغنی بیان ایلدی .

٣ — نظامیه اوچنجی فرقه شفقله برابر ١٧ نجی قول اردونك صولنی تمدید ایتمك اوزره « چونغره » کوینك‌شرق وجنوب شرقیسنده کائن صرتلری اشغال ایلدی .

ساعت ١١ بچقدن بری محاربه باشلامشدر .

٤ — ٨ نجی فرقه الده‌کی قوتیله ٣ نجی فرقه‌نك صولی کریسنده حاضردر.

٥ — « قسطمونی » فرقه‌سی آنجق بیك نفر قوتنده اولوب « طوپجی کویی » نك غربنده‌در .

٦ — بزده ، هر قول اردوده پك چوق طوپجی جبخانه‌سنه محتاجز .

٧ — اوچ کوندر قطعات تمامیله آچدر . اتمك ، پکسماد یتشدیرلمسی متمنادر . »

ایکنجی قول اردو قوماندانی
شوکت طورغود

وضعیت حقنده مطالعات :

بو راپورله معطی معلومات باش قوماندانلق امرینك ایکنجی شرق اردوسی حرکاتنه دائر بیاناتی ایله متضاد ایدی .

ایکنجی قول اردونك ساعت برده یازیلان راپوری « صغوجق » جهتندن سیرك طوپ سسلری کلدیکنی بیلدیردیکی حالده امرده صاغجناحده شدتلی تعرضلر اجرا ایدلمکده اولدیغندن بحث اولنیوردی .

اوچنجی قول اردو هنوز تعرضه باشلامش و مجاور قول اردولردن معاونت طلب ایلمش ایدی. تعرضه قیام‌ایده‌جك اولان بتون ایکنجی‌شرق اردوسی‌اولمیوب

بلكه اون سكزنجی قول اردونك بعض قطعاتی ایله تقویت بولان و احوالی شمدی‌یه قدر دسترس اولنان معلومات ایله معین اولان اوچنجی قول اردو ایدی. آنجق موضعنده ثباتی کوزینه کسدیره‌بیلن ١٧ نجی قول‌اردوینی تقویه ایلك‌اوزره تحریك اولنان اوچنجی فرقه بوکون صباحلین « چونغره » شرق و جنوب صرتلرینی اشغال ایده‌بیلمش ایدی . بناءً علیه قرارکاه عمومیجه ٢ نجی شرق اردوسی طرفندن ١٨ و ١٩ تشرین اولده اجرا ایدلدیکی وایدلمکده اولدوغی بیان اولنان حرکات اولسه اولسه بو اردونك یالکز بر قول اردوسنه عائد و کوچك مقیاسده بر تشبث اولوب هیئت عمومیه‌یه راجع دکلدی . شو حالدن ، بیوك قرارکاهك احوال و وقایع حربیه‌یی نه صورتله احاطه وتصور ایلدیکی بر کره دها مستبان اولور .

باش قوماندانلق امرنده برنجی شرق اردوسنه تودیع ایدیلن وظیفه اردونك احوال معلومه‌سی دولاییسیله تماميله قابل اجرا دکلدی . مع‌مافیه علی‌قدرالاستطاعه ایفاسنه چالیشلمق طبیعی ایدی . بوبابده اتخاذ اولنان تدابیر ایله اردونك حالی باش قوماندانلق وکالت جلیله‌سنه متقدم راپورلرك مطالعه‌سندن منفهم اولور .

باش قوماندانلق وکالتنه

ج ١٩ تشرین اول ٣٢٨

« ٢ نجی قول اردونك موجود حاضری ٥ نجی فرقه‌دن متباقی ـ بیك موجودلی مرتب بر آلای ایله ٤ نجی فرقه‌دن ترکیب اولنه‌بیلن ٤٠٠ موجودلی بر طابوردن و « قسطمونی » فرقه‌سنك بقایاسندن مرتب دیکر بر طابوردن عبارتدر .

٣ نجی فرقه ایله توحید حرکات ایدرك خصمی اوزرلرینه جلب ایتملری ، ٢ نجی شرق اردوسنك تأمین مظفریتی ایچون طوپ سسنه مسارعت ایلملری ٢ نجی قول اردو قوماندانلغنه شمدی تبلیغ اولندی . یارین برنجی نشانجی آلاییله « ازمیر » طابوری، ی ٨ ط ٢ ایله‌دردنجی فرقه‌دن‌مرتب برطابوردن متشکل مرتب بر آلای و « قسطمونی » فرقه‌سیله ٥ نجی فرقه بقایاسندن مرتب دیکر بر آلای که جمعاً ٣ آلای تشکیل اوله‌رق نشانجی آلایی‌قوماندانی قائممقام عثمان بکك قوماندانسنده اوله‌رق ٢ نجی قول اردوینی تقویه ایتمك اوزره «طوپجی کوی» ده بولندیریله‌جقدر .

شبو مرتب فرقه ایله ٣ نجی فرقه‌دن متشکل قول اردونك طورغود پاشا قوماندا‌سنده بیوك بر عزم ایله حرکات تجاوزیه‌یه ابتداری امر اولونمشدر . »

برنجی شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

باش قوماندانلق وکالتنه

« ٢ نجی قول اردونك قوهٔ حاضره‌سی حقنده عرض معلومات ایتدم . برنجی قول اردونك نزدنده یالکز ٢ نجی فرقه‌سیله «عشاق» فرقه‌سندن بر طابور موجوددر. بو قوت انجق ٧ : ٨ بیك کشی‌یه بالغ اوله‌بیلیور. دردنجی قول اردونك «ازمیت» فرقه‌سی‌نك قسم اعظمی طاغلمش و١٢ نجی نظامیه فرقه‌سنك بعض طابورلری‌ده ردیف « بروسه » فرقه‌سندن ترکب ایتمش اولمسنه نظراً بو قول اردو قوهٔ عمومیه‌سنك دخی ١٥ بیکی تجاوز ایده‌میه‌جکی والیوم « چورلی » ده قسم اعظمی الینه سلاح آلمامش بر قاچ ردیف طابوری ایله برنجی شرق اردوسنك مجموع قوتی اوتوز ایله ٣٥ بیك ارەسنده بولندیغی جهتله بو اردویه اکا کوره وظیفه تودیعی لزومی معروضدر. »

شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

شرق اردوسنك تشکیلات اخیره‌سی :

١٧ تشرین اول تاریخنده قرارکاه عمومیده تسطیر اولنوب شرق اردوسنك ایکی‌یه انقسامنی و برنجی ، ایکنجی شرق اردولری نامی ویریلن اقسامك ترکیباتی حاوی امرله آتی‌یه مندرج نظام حرب انجق بو کون کله‌بیلمش ایدی .

چرکس کویی
١٧ تشرین اول ٣٢٨

شرق اردوسی قوماندانلغنه

« حربك صوك کونلرده‌کی طرز جریانی شرق اردوسنی یکدیکرندن آیری ایکی اردو قسمنه تفریق ایتمش اولدیغندن و بونلرك ایکیسنك بر الدن اداره و قوماندا ایدلمسی متعسر اوله‌جغندن و احتیاط اردوسنه منسوب فرقه‌لرده پیدرپی « میدیه » جهتندن اردویه التحاق ایتمکده بولندیغندن باش قوماندانلق وکالتنه مربوط اولمق اوزره ٢ اردو تشکیلی مجبوریتی حس ایدلمش و بونلردن « ویزه » حوالیسنده بولنوب ٣ نجی ، ١٧ نجی ، ١٨ نجی قول اردولرله خفیف سواری

لواسندن مركب اولان صاغ جناح قسمنه (ایكنجی شرق اردوسی) و « قره آغاج
« لوله برغوس » حوالیسنده كی برنجی ، ایكنجی ، دردنجی قول اردولرله مستق
سواری فرقه سندن متشكل صول جناح قسمنه دخی (برنجی شرقی اردوسی
نامی ویرلمشدر .

برنجی شرق اردوسی كما كان ذات دولتلرینك قومانداسی آلتنده ابقا ایدیلەر
ایكنجی شرق اردوسی قوماندانلغنه فریق حمدی پاشا حضرتلری تعیین ایدلمش
واشبو اردولرك قرارگاه ونظام حربلری مربوط جدولده ارائه قلنمشدر .

ایكنجی شرق اردوسنه بورادن تعلیمات مقتضیه اعطا قلنمش اولمغله برنجی شر
اردوسنه منسوب قول اردولرەده طرف والالرندن تبلیغات لازمه ایفاسی واش
تعلیمات دائره سنده حركت اولنمسی متمنادر . » باش قوماندان وكیلی
ناظم

برنجی شرق اردوسنك نظام حربی

قوماندانی : برنجی فریق عبداه پاشا حضرتلری

اركان حربیه رئیسی : میرآلای جواد بك

برنجی قول اردو	ایكنجی قول اردو	دردنجی قول اردو
قوماندانی: فریق یاور پاشا	قوماندانی : فریق شوكت طورغود پاشا	قوماندانی: فریق احمدعبوق پا
مرتب فرقه	٤ نجی فرقه	۱۲ نجی فرقه
۲ نجی فرقه	٥ نجی فرقه	ایزمیت فرقه سی
۳ نجی فرقه	٦ نجی فرقه	قلعهٔ سلطانیه فرقه سی
عشاق فرقه سی	قسطمونی فرقه سی	واصف بك مفرزه سی (موقتا

مستقل سواری فرقه سی

قوماندانی : میرلوا صالح پاشا

ایکنجی شرق اردوسی نظام حربی

قوماندانی : فریق حمدی پاشا حضرتلری

ارکان حربیه رئیسی : میرالای علی رضا بك (شرق‌اردوسندن)

ارکان حربیه‌سی

میرالای ادهم بك (احتیاط اردوسندن)

قائممقام علی بك (صوفیه آتاشه میلیتری)

بیکباشی علی سیدی بك

یوز باشی بصری افندی

ممتاز یوزباشی عبدی افندی (احتیاط اردوسندن)

اوچنجی قول اردو

قوماندانی : محمود مختار پاشا

ارکان‌حربیه‌رئیسی میرالای رضا بك

فرقه ٧ }
فرقه ٨ } هپسی نقصاندر
فرقه ٩ }

قونیه فرقه‌سی (ایکی طابور نقصان)

اماسیه فرقه‌سی

انقره‌دن برقسم

تکمیل بو قوتدن ٤ مرتب فرقه یاپیله‌بیلیر

اون یدنجی قول اردو

قوماندانی : محمود پاشا

ارکان حربیه رئیسی میرالای صالح بك

ارکلی فرقه‌سی

صامسون فرقه‌سی

صکره‌دن وضعیت ایجاب ایدرسه طربزون فرقه‌سی دخی بو قول اردویه الحاق ایدیله‌جکدر

اون سکزنجی قول اردو

قوماندانی : اماسیه فرقه‌سی قوماندانی حقی پاشا

ارکان حربی میرالای

یوزغاد فرقه‌سی

انقره فرقه‌سندن ٨ ط

عشاق فرقه‌سندن ١ «

قونیه فرقه‌سندن ١ «

دکزلی فرقه‌سندن ٢ «

آیدین فرقه‌سندن ٥ «

خفیف سواری لواسی

نظام حرب حقنده مطالعه ومعروضات :

برنجی شرق اردوسی موجودی چوق زمانلرده تخمیناً ٣٥ بیك کشیدن عبارت ایدی. بوقدر قوتك باشـنده متعدد قرارکاهلر فائده یرینه مضرت تولیدندن خالی قالمیوردی.

واقعا جبهه‌نك كنيش اولمسی قوتك ضعفنه رغماً بلكه مختلف قرارگاه هيئتلرين
استلزام ايده بيليردی . فقط اخيراً جبهه‌ده دارلمش بولونديغندن بويله بر مجبوريت
يوق ايدی. بناءً عليه فرصت ظهور ايدر ايتمز برنجی شرق اردوسنك بر قول
اردو حالنه افراغی لازم ايدی . بوندن بشقه قرارگاه عموميله شرق اردوسی
قرارگاهی بيننده اولجه جريان ايدن مخابراتدن اكلاشيله‌جغی اوزره هر ايكی قرارگا
بيننده متقابلاً امنيت مسئله‌سی تحدث ايتمش بولونيوردی. بو وجهله امر وقوماندانك
قرارگاه عمومينك اعتمادينی حائز ذواته توديعی‌ده حال ومصلحته توافق ايدردی

چركس كوينده باش قوماندانلق وكالتنه

« شرق اردوسنك ايكی‌يه انقسامنی وصورت تشكلنی متضمن نظام حربلر
كوندرلديكی حقنده شرفوارد اولان ١٧ تشرين اول ٣٢٨ تاريخلو امرنامه‌لری
مطالعه اولندی . بوكونكی تاريخلی ٢ قطعه تلغرافنامهٔ عاجزانه‌مله عرض ايدلديكی
اوزره برنجی شرق اردوسنك قوای موجودهٔ حاضره‌سی انجق ٣٥ بيك نفر
راده‌سنده اولوب بو قوتك ٣ قول اردويه تفريقی و بونلر ايچون آيری
قرارگاهلر بولندرلمسی بر چوق كلفتی وبونكله برابر امر وقوماندا واداره‌جه
صعوبتی مستلزم بولنديغندن برنجی شرق اردوسنك بر قوتلی قول اردويه قلبی ايد
امر وقوماندانك موجود قول‌اردو قوماندانلرندن تنسيب بيوريله‌جق برينه احاله‌سی
وحركات طولاييسيله محتاج استراحت بر حالده بولنمغله برابر بيوك قرارگاه عموميجه
متمادياً رجعت امری ويرمش اولمق كبی اتهامات التنده بولنديرلمق ايستنيلديكنه
نظراً بعدالحرب بالمحاكمه تبين ايده‌جك حاله كوره ايجابی ايفا قلنمق اوزره‌شمديد
درسعادته عودتمه مساعده بيورلمسنی رجا وامر عاليلرينه انتظار ايلرم. »

١٩ تشرين اول ٣٢٨ شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

بوكون ٤ نجی قول اردو قوماندانی « صوفيلر » دن كوندرديكی راپورده
« طرفمزدن اردونك صولجناحنك محافظه‌سی خصوصنده ويريلن وظائفی نظردق
آلميه‌رق عموم باش قوماندانلق اركان‌حربيه‌سنك امريله قول اردوسنی «صوفيلر»د
طوپلامقده اولديغنی و قرارگاهنی بوكويده تأسيس ايده‌جكنی » بيلديرييور ايدی
عين زمانده باش قوماندانلق وكالتندن‌ده آتيده‌كی امر وارد اولمش ايدی :

چورليده شرق اردوسى قوماندانلغنه ۱۹ تشرين اول ۳۲۸

۱ — بوكون ساعت اون ايكيده دشمنك برىسى (ساتى كوى ـ احمد بك) كوپرى طريقى اوزرنده، ديكر ايكيسى بونك طرفننده اولمق اوزره اوچ قول ايله يورومسى اوزرينه اردو امرى موجبنجه «تاتارلى» جوارنده مدافعهٔ شديده اجراسى كرارا امر ايدلديكى حالده ۲نجى فرقه قوماندانينك دشمنك چوقلغندن ومقابله ايدهميه جكندن بحث ايدرك وتكرار تكرار ويريلن امرلره اطاعت ايتميه رك فرقه سنى «سنالى» يه چكوب كتورديكى وبونى كورن «عشاق» فرقه سنك دخى قارمه قاريشيق بر حالده ۲نجى فرقه يه اتباع ايتديكى و «سنالى» يولنى طوتديغى برنجى قول اردو اركان حربيه رئيسى ميرآلاى شوقى بك طرفندن (تاتارلى ـ سنالى) يولندن ساعت اوچ بچقده يازيلوب شمدى بورايه كلن تقريردن مستبان اولمش وعسكرى «سنالى» ده طوپلامغه چاليشمق ايسته ديكى اكلاشلمشدر.

۲ — برنجى قول اردونك بو كيجه «سنالى» ده بهمه حال طوپلانوب ايلرولين دشمنه مقابله ايتمسى امر اولوندى.

۳ — ۲نجى و ٤نجى قول اردولرك بتون قوتلريله برنجى قول اردونك درشوسنده ايلرولين دشمنك صاغ وصول يانلرينه شدتله تعرض ايتملرى قطعياً الزمدر. مذكور قول اردولره بو يولده اوامر قطعيه وسريعه ويرلمسى،

٤ — ايكنجى شرق اردوسنك دخى برنجى شرق اردوسنك ياپه جغى بو تعرضده معاونت ايتمسى امر اولوندى.

٥ — ۲نجى فرقه قوماندانى عزيز پاشايه همان ايشدن ال چكديريلوب برينه برنجى قول اردو اركان حربيه رئيسى شوقى پاشانك تعيينيك برنجى قول اردو قوماندانلغنه يازلمسى،

٦ — برنجى قول اردو قوماندانى ياور پاشانك نره ده ايسه بولديريلوب بو كيجه دقيقه فوت ايتمكسزين قول اردوسنك باشنه الحاق ايتديرلمسى.» باش قوماندان وكيلى

ناظم

بو امر مطالعه ايدلديكى زمان باش قوماندانلق وكالتنجه اردونك حالت روحيه سنه بر درجه يه قدر اطلاع حاصل اولديغى محسوس اولور. بويله ايكن ينه اردويه غير قابل اجرا وظيفه لر تحميل ايدلمكده اولمسى شايان حيرتدر. هله دردنجى قول اردويه ويريلن وظيفه ايله بو قول اردونك ينه قرارگاه عمومى اركان حربيه سندن الديغى

امر موجبجه بو کون اجراسنه قالقشدیغی حرکت اره‌سنده موجود اولان مباینت امر وقومانداده حکمفرما اولان تشتت وکشمکشك بر دیکر نمونه‌سنی ارائه ایدر.

عین بر اردویه عین زمانده اوچ یردن بشقه بشقه فکر مدیرلرله قوماندا ایدلمسی تاریخ حربده امثالنه تصادف ایدلمیان وقایعدندر. مع مافیه مملکتك سلامتی دوشونجه‌سی اوکنده ملاحظات سائره ایله قرارکاه عمومینك « چرکس کویی » نه مواصلتندن اعتباراً قومانداده میدان آلان بوکشمکشك اندفاعی ایچون وقوعه کلن هردرلو تشبثات مثمر اوله‌میه‌رق بالعکس سؤتأثیر ایقاعندن خالی قالمدیغندن قرارکاه عمومیدن مورود اوامرینه قول اردولره تبلیغ وتفهیم قلندی. وضعیتك خلاصةً ایضاحی ضمننده دخی آتیده‌کی راپور تسطیر اولوندی :

چرکس کوینده باش قوماندانلق وکالتنه

« یاور پاشا شیمدی « تاتارلی » اردوکاهنه کوندرلدی. ایکنجی فرقه‌نك‌ده اوراده بولندیغی خبری کلدی . مرتب فرقه « حاجیلر »ك ایلریسنده بولنیوردی. « ساقز کویی » دن ساعت یدیدن صکره حرکت ایدن بریوز باشینك افاده‌سندن دشمنك برنجی قول اردویی تعقیب ایتمدیکی اکلاشیلیور. برنجی قول اردو، دردنجی قول اردونك محاربه‌سنی، کندی دمدارینك محاربه‌سی زعمیله حرکت ایتمش اولدیغی محتملدر. دردنجی قول اردونك‌ده اخیراً یدی طابورله تقویه‌سی حسبیله وضعیتی کسب صلاح ایده‌بیله‌جکندن « صغوجاق » دره‌سی‌نك کیروسنده اخذ موضع ممکن اوله‌جقدر .

۲نجی قول اردویی اول باول تقویه ایله صاغجناحه تقرب ایتمك املنده بولندیغمدن اکر الده فضله قوت وارایسه عاجلاً بو قول اردونك تقویه بیورلمسی لزومی عرض اولنور . »

شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

جواباً تلغرافنامهٔ آتی وارد اولدی :

چورلیده شرق اردوسی قوماندانلغنه ۱۹ تشرین اول ۳۲۸

« ج ۱۹ تشرین اول ۳۲۸ « چورلی » ده بولنان و« مرادلی »یه سوقی براز اول تبلیغ ایدیلن ۲ طابوردن بشقه بوکون بورادن ماشیا « چورلی » یه ایکی طابور دها سوق ایدیله‌جکندن بو طابورلردن مناسب کوریله‌جك بر قوتك ۲نجی قول اردویی تقویه ایتلك اوزره همان اوجهته سوقی اقتضا ایلر . »

باش قوماندان وکیلی : ناظم

امر ووضعيت حقنده مطالعات وآلنان راپورلر :

١٩ تشرين‌اولده « چرکس کویی » دن « چورلی » یه کوندریله‌جکی بیلدیریلن ٢ طابورك ٢٠ تشرين‌اولدن اعتباراً « طوپجی کویی » ده بولنان ٢ نجی قول‌اردویی تقویه ایتمك اوزره اعزامنك پك بی سود اولدیغی طبیعیدر. ایکنجی قول اردونك عاجلاً تقویه‌سی ایچون « چرکس کویی » دن یاپیله‌جق سوقیاتك « چورلی » اوزرندن دکل طوغریدن طوغری‌یه « طوپجی کویی » نه اجراسی مقتضی ایدی. تشرين‌اولك ١٧ نجی کونی واصف بك قوماندا‌سنده اردو صول جناحنی تقویه ایتمك اوزره یاپیلان سوقیاتده‌کی غفلتك بوراده تماميله عکسی مشهود اولمقده‌در.

برنجی ودردنجی قول اردولردن طلب اولنه‌بیله‌جك فدا کارلغك غایه‌سی بو قول اردولرك بولندقلری مواضعده ثبات و مقاومتلری اوله‌بیله‌جکی کبی آنجق پك ضعیف برحالده بولنان ایکنجی قول اردونك تقویه‌سی حالنده صاغ جناحه معاونته امکان بولنه‌جغی بوراده آتیان ایلمك لازمدر.

بوجهتله‌باش‌قوماندانلق وکالتندن موروداٌمرك نه‌درجه‌یه‌قدر ایفا اولنه‌بیله‌جکی بیلنه‌مزدی. بوخصوصده‌اشتباه اولندیغی برصره‌ده ٤ نجی قول اردو قوماندانلغنك بر دیکر راپوری کلدی. بوراپور « لجرلر » دن یازیلیور، بناءً علیه ٤ نجی قول اردو قوماندانی، آکلاشلدیغنه کوره قرارکاهنی « صوفیلر » دن بورایه نقل‌ایتمش بولنیوردی. کوریلیورکه دردنجی قول اردو هنوز باش قوماندانلق وکالتنجه ویریلن وظیفهٔ تعرضیه‌نی‌ایفایه قادراولمق شویله طورسون « صوفیلر » جوارنده‌کی موقعنی بیله محافظه ایده‌مامشدی. دردنجی قول اردو « عثمانلی کویی » نه قدر کرولمش و بو خصوصده‌کی مجبوریتی، کویا برنجی قول اردونك حرکاتی تولید ایتمش‌ایدی. بوکون ایکنجی قول‌اردونك کچ وقته‌قدر محاربه ایتدیکی ینه‌بوراپور مفادندن آکلاشیلیورایدی. مذکور راپور حاوی اولدیغی تفصیلات اعتباریله‌حائز اهمیت اولمقله عیناً درج اولنور :

چورلیده شرق اردوسی قوماندانلغنه　　　　لجرلردن

١٩ تشرين اول ٣٢٨

« ١٨ تشرين‌اول ٣٢٨ اوکله‌دنصکره ساعت‌اوچ بچقده باش قوماندانلق‌وکالتی ارکان حربیه ریاستندن آلنان امره توفیقاً، بوصباح قطعاتی « تاتارلی » جوارنده بولنه‌جق اولان برنجی.قول اردونك صولی کریسنه کتیرمك اوزره (آقچه‌کوی-

پاشا كوى) خطندن تحريك ايله « صوفيلر » جوارينه قطعاتم ايله مواصلات ايلديكم صره‌ده برنجى قول اردو قطعاتنك كرى يه چكلمكده اولديغى كورلدى . طوپچى قطعاتى منتظماً و پياده‌لر پراكنده برحالده دونيوردى. خبر كوندردم، عزيز پاشا قوتلى دشمن قوللرى قارشيسنده كرى يه چكلمكه مجبور قالديغى جوابنى ويردى . چاغرتدم ، « عشاق » فرقه‌سنك چكلديكنى ايكنجى قول اردونكده چكلمكه باشلاديغى وبناءً عليه كنديسنك‌ده چكلمكه مجبور اولدوغنى سويلدى . بنده بالمجبوريه قول اردونك « كچرلر » ه چكلمسى امرينى ويردم . بو صره‌ده كان ياور پاشا حضرتلرى فوق العاده اصرار ايلديكى حالده عزيز پاشا قطعاتنك « سنانلى » يه وارمش اولديغندن بحثله توقفدن امتناع ايلدى . فقط برمدت صكره ياور پاشا بالذات مداخله ايتدى . قطعاتى توقيف ايتديردى. آنجق غروب باشلامش اولديغندن ايكنجى قول اردونك طوتوشمش اولديغى حربه معاونت امكانى قالمامشدى . ياور پاشانك قول اردوسنى توقيف ايتمسى اوزرينه بنده قول اردوسى طورديردم . « عثمانلى » نك شرق صرتلرنده اقامت امرينى ويردم . ايكنجى قول اردو استقامتندن شمدى (اوكله‌دن صكره $\frac{\text{ساعت}}{٦}$) شدتلى طوپ سسلرى حالا ايشيدلمكده‌در . »

دردنجى قول اردو قوماندانى

احمد عبوق

باش قوماندانلق وكالتنده ايكنجى شرق اردوسنك موفقيتنى مبشر بر تلغرافنامه كلدرك قول اردولره تعميم اولندى . بو بابده‌كى تلغرافنامه ٣ نجى و ١٨ نجى قول اردولر قطعاتنك ١٩ تشرين اول آقشامى « پويرالى » كوينه قدر كيردكلرينى ومحاربه‌يه ١٧ نجى و ٢ نجى قول اردولركده اشتراك ايتمش اولديغى بيلديريوردى . عين زمانده برنجى وايكنجى شرق اردولرى آره‌سنده تأمين مواصله وظيفه‌سنك خفيف سوارى لواسنه ويرلمش اولديغى آكلاشيليورايدى . « مديه » ده قره‌يه عسكر اخراجى تشبثنده بولنيله‌رق ٢ طابورك چيقارلديغى وبونلرك «ويزه»يه بو آقشام ($\frac{١٩}{٢٠}$ تشرين اول) واصل اوله‌جقلرى ينه قرارگاه عموميدن بيلديريلوردى.

٢ نجى شرق اردوسنك موفقيتندن دولايى قرارگاه عمومى‌يه عرض تبريكات ايدلدى . ٤ نجى قول اردونك اولاركان حربيه رياستنجه « صوفيلر » ده طوپلانلمق ايستنمسى ، بعده باش قوماندانلقجه دشمن اوزرينه صالديرلمق آرزوسى كوسترلمسى وبو صره‌ده ايسه مذكور قول اردونك قرارگاهيله « كچرلر » ه ، قطعاتيله « عثمانلى

کوی » نه قدر چکلمسی تماميله شرق اردوسی قرارگاهنك امر وآرزوسی خلافنده وقوع بولديغندن بلکه بو حال بيوك قرارگاهك نيتنه نظراً موافق اوله بيليردی . بوجهتله کرك بوقول اردويه و کرك برنجی قول اردويه قرارگاه عموميجه بشقه‌جه وظيفه‌لر ويرلمسی‌ده محتمل ايدی . ايکنجی قول اردونك ۲ نجی شرق اردوسی حرکاتنه اشتراکی حقنده تبليغاتده بولونيلديغندن ٤ نجی وبرنجی قول اردولر ايچون متصور اولان ترتيبات هر نه ايسه ـ طرفمزدن مخالف امرلر اعطاسيله تشتتی آرتيرمامق ايچون ـ بيلديرلمسی قرارگاه عمومی‌يه عرض اولندی .

ينه بو آقشام مستقل سواری فرقه‌سندن‌ده شو راپور کلدی :

چورلی‌ده قرارگاه عمومی‌يه ۱۹ تشرين‌اول ۳۲۸

« سواری فرقه‌سی اوچ کوندنبری اردو امرندن خبردار اوله‌ماديغندن وضعيت عموميه وبتخصيص اردومزك جبهه‌سی وصاغ جناحی ايلروسنده بولنان دشمنه‌دائر معلوماته مالك دکلسه‌ده ۱۸ تشرين‌اول ۳۲۸ کونی « صوسز مسلم » ده بولنان و « بدر کوی » استقامتنده ايلريلمکه تشبث ايدن بر دشمن پياده آلاييله ايکی سواری آلايی وايکی بطريه طوپچيسی اولا « بدر کوی » خرابه‌سنده وبعده مذکور کويك جنوبنده کائن « ۱۲۸ » راقملی تپه‌ده طوپچی ومترالیوزلرمزك غايت مؤثر آتشيله آقشامه قدر توقيف ايدلمشدر . سواری فرقه‌سی اردومزك « صغوجق » دره‌سی کريسنه قدر عمومی رجعتندن خبردار اولمسيله « مشينلی » يه چکيلمش وکيجه‌يی ($\frac{۱۸}{۱۹}$ تشرين‌اول) بوراده کچيرمشدر .

بو کون (۱۹ تشرين‌اول ۳۲۸) فرقه‌مز دردنجی قول اردو نزدينه کوندريلن خبر ضابطندن‌ده بر معلومات آله‌مامقله برابر « مشينلی » نك جنوب صرتلرندن « نورن‌سکز » و « سيدلر » استقامتنده اجرای کشفيات ايتمکه و « چورلی » جاده‌سنده دشمنی تأخير ايتمکله اردومزك صول جناحنی حمايه‌يه قرار ويرمشدر . بعدالزوال اون‌ايکی‌ني يکرمی بش کچه « سيدلر » استاسيونی دشمنك اوچ سواری آلايی طرفندن اشغال اولنديغی مذکور استاسيونه کوندريلان کشف بلوکمزك تقريرندن آکلاشلديغی کبی ساعت ايکی راده‌لرنده مذکور سواری آلاي « چورلی » استقامتنده پراکنده بر حالده کری چکلمکده اولان اردومزك قافله‌سنه تعرض ايتمسی اوزرينه طوپچی آتشيله طرد ايدلمشدر . « کوچك قاريشديران » ه کوندريلان بر ديکر کشف بلوکی دشمنك اوچ طابوريله بر آلای سواريسنك واوچ بطاريه‌سنك

« قره‌مرسل » جهتنده وادی بوینجه « بیوك قاریشدیران » ه دوغری ایلریله‌دیکی وقول باشیسنك ایکی‌یه چاریك قاله « بیوك قاریشدیران » ك غرب صرتلرینه چیقدیغی بیلدیرلمشدر .

(کوچك قاریشدیران ـ قره‌مرسل) خطنه قارشی اردومزه منسوب هیچ برپیاده قوتی یوقدر . مع‌مافیه « سیدلر » استاسیوننده قالمش اولان خفیف برپیاده قطعه‌مز دشمن سواریسی قارشیسنده کری چکیلمشدر .

سواری فرقه‌سی موضعی یقیننده « یوزغاد » ردیف طابورینه منسوب ایکی بلوك پیاده موجوددر . فرقه بوکیجه‌یی قسماً « مشینلی » و قسماً ده « اوخلاس » چفتلکده کچیره‌جکدر . »

مستقل سواری فرقه‌سی قوماندانی

میرلوا صالح

سواری فرقه‌سی ٣ کون امرسز قالدیغنی بیلدیردیکی کبی دیکر قول اردولرده ویریلن اوامرك دائما تأخره اوغرادیغندن دولایی مشتکی بولنیورلردی . عمومیتله اوامرك امر ضابطلری وداعتیله کوندرلدیکنه نظراً اسبابی شایان تدقیقدر . سواری فرقه‌سی طرفندن دشمن حقنده ویریلن معلومات دردنجی قول اردو نزدینه اردو قرارکاهندن کوندرلمش اولان بیکباشی صلاح‌الدین بکك راپوریله‌ده تأیدایدییوردی .

بو راپور دردنجی قول اردو نزدنده جریان احوالی کوسترمکده اولدیغندن عیناً تزبیر اولنور .

بیاض کویندن

شرق اردوسی قوماندانلغنه — ١٩ تشرین‌اول ٣٢٨ $\frac{\text{ساعت}}{٩}$ صوکره

« ١ — دردنجی قول اردو قطعاتنك حال ووضعیتنه وتصادف اولنان قطعاته دائر مفصل راپور ملفوفدر .

٢ ـ مستقل سواری فرقه‌سنك شمدی بورایه کلن کشف بلوکی ضابطی پیاده وسواریدن وطوپچیدن عبارت بر دشمن مفرزه‌سنك « بیوك قاریشدیران » ه دخولنی بالذات کورمشدر .

اردونك صول جناحی اوزرنده‌کی بو وضعیت غایت وخیم اولدیغندن بودشمن قوتنك تماماً محو وابطالی و « چورلی » جاده‌سنك تأمینی لزومنی نظر آصفانه‌لرینه عرض ایدرم . »

اردو قرارکاهندن بیکباشی

صلاح‌الدین

صلاح الدین بکك ملفوف راپوری :

« ۱ — دردنجی قول اردو $\frac{۱۷}{۱۸}$ تشرین اول کیجه سنی « اخچه کوی » ده کچیرمشدر. ۱۲ نجی فرقه « یکیلر » ده ، « ایزمیت » فرقه سی « اخچه کوبی » ده در.

۲ — ۱۹ تشرین اول کونی ٤ نجی قول اردو جبهه سنده دشمندن اثر کورولمامشدر. بالعکس السان معلوماتدن وطوپ سسلرندن « تاتارلی » جهتنده دشمنك برنجی قول اردویه تعرضی آکلاشلمشدر .

۳ — بو اقشام ۱۲ نجی فرقه قول اردودن الدیغی امر اوزرینه « عثمانلی کوی » شرقنده کی صرتلره چکلمشدر .

٤ — قول اردو قرارکاهی کچ وقت « کچرلر » ه نقل اولونمشدر .

٥ — « بیاض کوی » ده « چناق قلعه » فرقه سندن :

۱۵۰ نفر چناق قلعه
۳۵۰ « قره بیغا } طابورلری ،
۳٤۰ « ایکنجی بیغا

« قونیه » فرقه سندن . . . . طابوری بولنمشدر .

بونلره عاجلاً ۱۲ نجی فرقه یه التحاقلری امر ایدلمشدر. بو کیجه « بیاض کوی » شمالنده در .

٦ — « لمنی » طابوری نك « ارکنه » کوپریسی شمالنده بولنان قول اردوسنه التحاقی امر ایدلمشدر ، یورویشده در .

۷ — « ایواجق » آلایی « اوخلاس » چفتلکی جهتنده کوریله رك قول اردوسنه التحاقی امر ایدلمشدر ، یورویه جکدر .

۸ — بر کون اول « مرادلی » دن « سیدلر » ه حرکت ایدن طوپجی ی۲ ط۳ دن بر بطریه یه حرکت امری ویرلمش وحیوان نقصانتی اکمال ایچون بیکباشی « چورلی » یه تذکره ایله کوندرلمشدر .

۹ — سواری فرقه سنك « مشینلی » ده اولدیغی خبر آلنه رق باش قوماندانلغك لزوم تأمینی واو جهتده دشمنه دائر معلوماتك اردویه اشعارینه دائر بعض معلومات یا راپور عرض ایدلمشدر .

۱۰ — (چورلی ـ قاریشدیران) یولی اوزرنده مختلف پرا کنده افراد ، قطعات ، اغرلقلر وسائره یه ده یوللری کوسترلمش ، بعضیلری سورولمش وقسماً عسکر ایله یورومکده بولنمشدر .

١١ — دردنجی قول اردو قوماندانی مختلف محللرده ارادم . کیج وقت « بچرلر » ه کیتدیکنی اوکرندك . « عثمانلی کوی » دن « بیاض کوی » ه دوندم.

« بچرلر » ه کیدن جاده‌ده برنجی وایکنجی قول اردولره عائد برچوق ارابه‌لر یوللری طیقامشدر . بو اغرقلر قول اردولرینی بیلمیور . کیده‌جکلری محلدن خبرلری یوقدر. بنابرین ماهتاب چیقنجه‌یه‌قدر « بیاض کوی » ده قالیورم. برنجی قول اردو قوماندانی نصف‌اللیدن صکره بولمق ممکن اوله‌جقدر .

١٢ — دشمنك « تارلی » جبهه‌سنده ٣ نجی فرقه‌یی رجعته مجبور ایتدیکی اکلاشلدی. تفصیلات مفقود ایسه‌ده صباحلین مفصلاً معلومات کوندره‌بیلیرم .

شایان‌دقت اولان شودرکه ٤ نجی قول‌اردونك بوکون جبهه‌سنده هیچ برحرب اولمدیغی حالده قول اردو چکلمش وبتون بتون آیقیری بر استقامته کیدرك بتون قول اردولر همان بر یوله باغلانمشدر .

١٢ نجی فرقه‌نك قوتی بروجه آتیدر

طوپجی ی ١٢ — ١ تمامدر. (١٨) طوپ ، جبخانه ارابه‌لری‌ده نقصانسزدر ، نظامیه‌الای ٧٠٠ ، نشانجی‌طابوری ٢٥٠ موجودنده ، «باندرمه» الایی معدوم حالنده‌براقلمش ، « بیرماستی » آلایی ٢٥٠ ، استحکام‌بولوکی ١٥٠ موجودنده‌در ، عسکر آجدر ، اکمکسزدر .

« ازمیر » آلاینده « ازمیر » و « بورنود » طابورلری تصادفاً بو قوتك یانه دوشه‌رك التحاق ایتمشلردر .

١٤ — « ازمیت » فرقه‌سی قوماندانی پاشا شمدی « بیاض کویی » نه حرکت ایتمشدر . فرقه حقنده‌کی معلومات بروجه زیردر :

طوپجی‌الای ١١ طابور ٢ طوپلرندن برشیٔ غائب ایتامشدر. یالکز برآرابه‌سی مرمی اصابتله یانمشدر .

فرقه‌نك ٦٥٠٠ موجودندن ضایعات مجروح وشهید خارج اوله‌رق (٢٠٠٠ : ٢٥٠٠) موجود تخمین اولنیور . بو قوتدن برمقداری عادیٔ حرکات حسبیله فرار ایتمش اولدیغندن بوکون الده ١٥٠٠ کشی قالمشدر .

بربطریه و « بیله‌جك » آلایی « صوفولر » ده ، « ازمیت » آلایی «بیاض کوی» غربنده ، « اسکیشهر » آلایی و ایکی بطریه « بچرلر » ده .

قول‌اردو قرارکاهی کندیسنه و « ازمیت » فرقه‌سنه خریطه‌ده موجود اولمسیله « صوفیلر » استقامتنی ویرمش وبعده « بچرلر » ه کیتمشدر .

قطعاتك متمادی تبدیل موضعی ، متمادی و متحول امرلرله موجود آلایلر یرلرینی دکیشدیره‌رك فرقه‌لرینی و فرقه‌لر قول اردویی غائب ایتمکده‌در.

فرقه قوماندانی قول اردو قوماندانتی کوره‌میوب آلایلر فرقه‌یی بولامیور.

٤ نجی قول اردو « قاریشدیران » جبهه‌سنی ستر ایده‌جکندن تا « کچرلر » ه قدر کیدوب احوال معروضه ایله موجود عسکرده الدن چیقیور. بناءً علیه قول اردولره ثابت بر منطقه تخصیصی قطعی‌الوجوبدر. بر ایکی کون ایچنده عسکری طوپلامق قابلدر.

١٥ — بو کون مستقل سواری فرقه‌سندن کشفه کوندریلن بر کشف بلوکی ضابطی، سواری فرقه‌سنی « مشینلی » ده بوله‌میه‌رق « بیاض کوبی » نه کیتمشدر. مشهوداتی بروجه آتیدر:

« کوچك قاریشدیران » صرتلرندن دشمنك قول باشیسیله اوکله‌دن صکره $\frac{\text{دقیقه}}{30}$ $\frac{\text{ساعت}}{2}$ ده « بیوك قاریشدیران » ه کیردیکی کورلمشدر. کوریلن قول، برسواری آلایی ، ٣ پیاده طابوری ، ٣ بطریه طوپدر.

دشمن « بیوك قاریشدیران » ك غرب صرتلرینه کلدی. بوراده بلکه بزم دیکر سواری کشف قوللریله آتش ایدلدی. دشمن مفرزه‌سی انتظار موضعنده قالدی.

تام غروبه یقین « بیوك قاریشدیران » دن طوغری ایلرولدیکی کورولمشدر. قولك قوتندن برطابور کورولمشدر. آرقه‌سی هوانك قارارمسندن کوریله‌مامشدر. برچوق کشف قوللری بوطابورك اوکنده ایدی.

« ئه‌وره‌ن‌سکز » وبونك غربنده « ١٩٨ » راقملی تپه‌ده دشمنك پیاده‌سی اولدیغی بیلدیریلیور.

پیاده ٧ نجی آلایك « ئه‌وره‌ن‌سکز » ده‌کی آغرلغی دشمنه قالمشدر.

١٦ — احوال معروضه‌دن دشمنك ٤ نجی قول اردویی صول جناحندن صقیشدیرمقده و اردونك کریسنه دوشمکده اولدیغی تحقق ایتمکده‌در. سواری فرقه‌سنك اوکا کوره استخدامی لزومی معروضدر. کشف بلوکی ضابطی « مشینلی » ده فرقه‌یی بوله‌مدیغندن بزه بیان حال ایتدی. راپورینی‌ده بر صورت اوله‌رق لف ایدییورم. کیجه « کچرلر » ه « ازمیت » فرقه‌سی‌قوماندانی ایله ممکن اولورسه قول اردویی بولمغه کیده‌جکز. »

صلاح‌الدین

معلومات متممه وباش قوماندانلق وكالتنه معروضات :

اوندن بشقه « خیره بولی » اوزرندن موروده محلی قائمقاملغنك وكشف قوللرینك راپورلری كلیتلی دشمن عسكرینك بر قاچ كوندر « الپوللی » ده تره‌نلردن اخراج اولندیغنی بیلدیرییوردی . ۱۸ تشرین اولده ویرلمش اولان اردو امریله ٤ نجی قول اردویه دشمنك تعقیبی حالنده « ئه‌ودن‌سكز » دن « الچه كوی » صرتلرینه كچمسی بیلدیرلمش ایكن بالآخره باش قوماندانلق اركان حربیه ریاستنك قرار وبر امری بو قول اردویی « صوفیلر » ه چكمش وبرنجی قول اردونك وضعیتی ایسه « عثمانلی كوی » نه قدرسوروكلمش اولدیغندن «چورلی» استقامتنك‌ودولاییسیله بتون اردونك خطوط ارتباطیه‌سنك واك مهم بر منزل نقطه‌سی اولان «چورلی» موقعنك دشمن النه دوشمسی تهلكه‌سی حاصل اولمشدی. معلومات وارده‌یه نظراً دشمنك صاغ جناح اردوسنی ایلری یه جلب فكریله تشبثاتده بولندیغی حقنده‌كی قناعتمز قوت بوله‌رق تهلكه‌نك عموم اردونك صول جناحنده بلیرمكه باشلادیغی استدلال اولنمغله معلوت ومطالعات وارده شویله‌جه باش قوماندانلق وكالتنه عرض ایلدی:

باش قوماندانلق وكالت علیه‌سنه چورلیدن

$\frac{۱۸}{۱۹}$ تشرین اول ۳۲۸

« دردنجی قول اردونك « ئه‌ورن‌سكز » اوزرندن « الچه كوی » صرتلرینه كلمسی امر ایدلمش ایدی. بوكون مذكور قول اردو قوماندانلغندن مورود برراپور باش قوماندانلقدن الدیغی امر اوزرینه « صوفیلر » ایله (تاتارلی ــ سنانلی) یولی اره‌سنده « تاتارلی » دره‌سی كریسنه كلمش اولدیغی بیلدیرییوردی . شوحالده (پاشا كوی ــ كچرلر ــ میشه چفتلكی) خطنك‌جنوبنده‌كی منطقه دشمن‌سواریسی ایله مفرزه‌لری حركاتنه تماماً معروض وآچیق قالمش و (قاریشدیران ــ الچه‌كوی) صرتلری‌دشمنك اشغالنه‌ترك ایدلمش‌اولدیغندن فی‌مابعد « چورلی »نك منزل‌نقطه‌سی اولمسی امكانی قالمدیغی كبی بوندن صكره (طوپجی كوی ــ پاشا كوی) خطنده بولنان قول اردولره ارزاق وجبخانه سوقنك تأمینی امكانی قالمامشدر . بناءً علیه «چورلی» ده‌كی ارزاق وجبخانه‌نك یارین همان « چركس كویی» نه نقلی ایچون منزل مفتشلكنه امر ویرلمشدر. دیكر جهتدن شمدی «خیره‌بولی »دن آلنان تلغرافنامه‌ده دشمنك (قرق كلیسا ــ بابا اسكی ــ سیدلر) خطی اوزرندن یومیه آلتمش واغونلی تره‌نله«آلپوللی» استاسیونه نقلیات‌عسكریه‌اجرا ایتمكده‌اولدیغی بیلدیرلمش ایدوكندن

شو حاله نظراً دشمن برقسم قوتی آز زمانده اردومزك صول جناحی اوزرنده جمع ایدرك تعرض اردومزی، « قرق كلیسا » اوزرینه یورومكده ایكن، خط رجعت طبیعیسندن آیروب « استرانجه » اوزرینه آتمغه چالشمقده اولدیغنی ارائه ایتمكده ایدوكی معروضدر. « چورلی » ده مدخر ارزاق جبخانه وسائره نكده دشمن یدینه دوشمسی تهلكه‌سی حاصل اولمشدر. دردنجی قول اردویه « قاریشدیران » و « آغچه كوی » صرتلرینی ترك ایله شو صورتله تبدیل موضع ایتدیرلمسی حقنده اردویه معلومات ویرلمامش اولمسندن طولایی بوصباح « چورلی » دن « قاریشدیران » استقامتنده سوق اولنان ارزاق قوللرینك مع التأسف دشمن الینه كچمش اولدیغی شمدی منزل مفتشلكندن بیلدیرلمشدر . »

برنجی شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

بوكا وارد اولان جواب بروجه آتیدر :

غایت مستعجلدر .

چورلیده برنجی شرق اردو قوماندانلغنه ٢٠ تشرین اول ٣٢٨

« ج ١٩ تشرین اول ٣٢٨ » تشرین اولك ١٨ نجی كونی بلالزوم اجرا ایدلمش وكمال موفقیتله ایدلولیان ٢ نجی شرق اردوسنی بیوك برتهلكه‌یه معروض براقش اولان رجعت حركتنی طوردیرمق ایچون اركان حربیه رئیسی هادی پاشا حضرتلری طرفندن محاربه میدانده بالمجبوریه ویریلان وصورتی آقشاملین ذات والالرینه‌ده تبلیغ قلنان امردن بشقه دردنجی قول اردویه دوغریدن دوغری‌یه هیچ بر امر ویرلمامشدر. مذكور امرده ده ٤ نجی قول اردونك « تاتارلی » غربنده‌كی صرتلرده بولنه‌جق اولان برنجی قول اردونك صولی كیریسنده بولنمسی علی الاطلاق ذكر ایدیلرك معین برموقع اسمی یادایدلمه‌مشدر. بوصورتله دردنجی قول اردویه دیكر قول اردولره نظراً خارجه دوغری قدمه‌لی بر وضعیت ویرلمسندن مقصد اردونك صول یاننه دشمن طرفندن اجراسی ملحوظ اولان برچویرمه‌یه قارشو ترتیبات اتخاذندن عبارت اولدیغی آشكاردر . بناءً علیه امر مذكور ایله مراد اولنان مقصد حقیقی نظر مطالعه‌یه آلنه‌رق ٤ نجی قول اردونك احوال اراضی‌یه كوره تعبیه‌سی و « چورلی » نك ستر وتأمینی مقتضیدر.

آیروجه سواری فرقه‌سی دخی اردونك صول یانی ستر وحمایه ایده‌جك وهر حالده اوجهتدن دشمنك حركاتنی استكشاف ایله‌سریعاً بورایه بیلدیره‌جكدر. »

باش قوماندان وكیلی : ناظم

دردنجی قول اردودن مورود راپورده قول اردو قوماندانی قول اردوسی « صوفیلر » ده طوپلامق ایچون امر آلدیغنی بیلدیردیکی وعلی‌الاطلاق اردونك صول جناحنك و (چورلی ـ قاریشدیران) منزل خطنك محافظه‌سی خصوصنده شرق اردوسی طرفندن ویریلن امره اهمیت بیله ویرمیه‌رك بو موقع جوارنده طوپلانمغه چالیشدیغی حالده بو دفعه باش قوماندانلق امرنده کیفیتدن عدم معلومات بیان ایدلمکده‌در .

١٧/١٨ تشرین اول اردو امریله دشمن طرفندن صیقشدیرلدیغی حالده آنجق « اقچه کوی » صرتلرینه چکلمسی بیلدیریلن دردنجی قول اردونك بووجهله « صوفیلر » ه قدر چکلمه‌سی عینی حالده «تاتارلی» ایلروسنده طوپلانه‌جق اولان برنجی قول اردونك‌ده چکلمسنی منتج اولمش وبرنجی قول اردونك « تاتارلی » یی ترکی ایسه ٤ نجی قول اردونك‌ده «عثمانلی کوینی» نه کلمسنی انتاج ایلمشدر . حالبوکه دشمن قوای کلیه‌سیله برکون اول (١٧ تشرین‌اولده) برنجی و ٢ نجی قول‌اردولر قارشیسنده بولندیغندن خط مدافعه‌نك « صغوجاق دره‌سی » کیریسنه نقلی حالنده دخی « آقچه کوی » صرتلرنده قاله‌جق اولان ٤ نجی قول اردو وضعیتك عموم اردونك وضعیتنه نظراً قدمه شکلنی حائز اولدیغی وضعیتك دقتله مطالعه‌سندن آکلاشیلیر . بناءً علیه قرارکاه عمومینك بوقول اردویی « صوفیلر » ه دوغری جلب ایلمسی نتیجه‌سی تکون ایدن محاذیرك تأویلنه چالیشلمسی بیهوده‌در . بالاخره ٤ نجی قول اردو « بکرلر » ه قدر کلدکدنصکره ارتق‌احوال اراضی‌یه کوره تعبیه‌سیله « چورلی » نك دوغریدن دوغری‌یه بو قول اردو ایله سترینه امکان اوله‌میه‌جغی درکاردر . ٢ نجی شرق اردوسنی تهلکه‌یه القا ایلدیکی بیان اولنان رجعت حرکتنك ماهیتی حقنده تمهید حقیقت صددنده لزومی قدر بیان مطالعه قلنمش اولمقله برابر بوحرکتك ٤ نجی قول اردویی « صوفیلر » ده طوپلانمق حرکتیله مقایسه‌سی حالنده نتیجه اعتباریله یکنظرده بر مشابهت نمایان اولور . « چونغره » ده بولنان ٢ نجی شرق اردوسی صولجناحنه نظراً برنجی شرق اردوسی صاغجناحنك ١٨ تشرین اولده‌کی وضعیتی هرنه ایسه ٤ نجی قول اردونك « صوفیلر » ه التمسیله بوقول اردو ایله برنجی قول اردو بیننده‌کی مناسبت‌همان بونك عینی کبی‌در . فقط برنجیسی طاغیلان اردو اقسامنی طوپلامق ایچون بشقه بر تدبیر بولمق امکانی اولمدیغی صره‌ده ضرورت مبرمه ایله تبعیت اولنمش بر قرار نتیجه‌سی اولدیغی حالده دیکرینك عوامل نظریه اوزرینه مؤسسی بولندیغی نظر ملاحظه‌یه آلنمق الزمدر .

۲۰ تشرین اولده جریان ایدن احوال

بو کون صباحلین برنجی قول اردو قوماندانلغندن و ٤ نجی قول اردو نزدینه کوندرلمش اولان ارکان حربیه ضابطاننده ورود ایدن راپورلرله الدان معلومات بروجه آتیدر :

شرق اردوسی قوماندانلغنه — عثمانلی کوبی غرب صرتلرندن

$\frac{۱۹}{۲۰}$ تشرین اول ۳۲۸ ساعت ٥ د ٤٠

« ۱ — « تاتارلی » غرب صرتلری اشغال اولنمقده ایکن دشمنك تعرضی اوزرینه ایکنجی فرقه ودیکر فرقه‌لر ، دردنجی قول اردو کری چکیلمشدر .

۲ — برنجی قول اردو (اوچنجی فرقه خارج) « عثمانلی کوبی » شمالنده اجتماع وکویك غرب شمالیسنده‌کی صرتلری اشغال ایده‌جکدر . دردنجی قول اردوده صول جناحمزدن اعتباراً اخذ موضع ایتمکده‌در .

۳ — قول اردو قرارکاهی « سینانلی » ده‌در . »

برنجی قول اردو قوماندانی

عمر یاور

« وصولمده عزیز پاشانك رجعت ایتمکده اولدیغنی کوردم . سببنی صوردم ، « احمدبك » کوینه قوتلی بردشمن قولی کلدیکنی خبر الدیغندن و ۲ نجی قول اردو ایله‌ده برلکده بولنان ۳ نجی فرقه طوپچیلرینك جبخانه‌سی قالمدیغندن آنلرکده رجعت ایتملری محتمل اولدیغندن وفرقه موجودی فراری نفرلردن طولایی بیك بشیوز راده‌سنده بولندیغندن رجعته مجبور اولدیغنی سویلدی . ٤ نجی قول اردو قوماندانی‌ده موقعده حاضر بولندیغندن بالاده‌کی مواقعی بو کیجه‌لك طوتدق . یارین بر امر ویرملیسکز ، کیج وقته قدر طوپ صدالری غرب جهتندن کلمکده ایدی . »

عمر یاور

شرق اردوسی باش قوماندانلغنه — چکرلردن

۲۰ تشرین اول ۳۲۸ ساعت ٤ صوکره

« ۱ — بو کون ٤ نجی قول اردو قرارکاهیله « چکرلر » ده‌در . « ازمیت » فرقه‌سی‌ده « چکرلر » ده بولنیور .

۲ — ۱۲ نجی فرقه‌نك دون « ۱۵۰۰ » مقدارینه واران موجودی دون

كيجه شدائد شتائيه‌يى آچيقده كچيرمك يوزوندن وبوكا منضم اولان بعض حالاتدن بوكون «٣٠٠» راده‌سنه اينمشدر. «بياض كوى» ده فرارى افراد اراشديرلمقده‌در. مع هذا بوعسكرك جمعى باشقه اللر، بشقه واسطه‌لر دها ايى تأمين ايده‌بيلير ظن ايدرم.

٣ — «ايزميت» فرقه‌سى موجودى اخيراً علاوه اولنان طابورلرله «٣٠٠٠» راده‌سنه وارمقده وحتى بر آز كچمكده‌در.

٤ — قول اردو بو ايكى فرقه‌يى ميرلوا فخرى پاشا قوماندا سنده برفرقه حالنه صوقمق طلبيله بر راپور تنظيم واردويه تقديم ايلمشدر.

٥ — شرق اردوسى تعرضى حركاتنك ايلريلسى و فرقه‌لرك انتظام كسب ايتمسى ايستنلديكى حالده اردونك وقتيله باشلرينه كلسنه احتياج مبرم واردر.

٦ — قرارگاهك تبديل موقع ايلسى حالنده اكا كوره اشعاراتده بولنلمق اوزره امر بيورلمسى مسترحمدر.»

شرق اردوسى قرارگاهندن بيكباشى
صلاح الدين

بونك اوزرينه باش قوماندانلق وكالتنه شو صورتله عرض حال ايدلدى :

چركس كوينده باش قوماندانلق وكالتنه

«قول اردولردن مورود راپورلرده عزيز پاشا فرقه‌سنك چكلمسى اوزرينه ٤ نجى قول اردونك «كچرلر» ه چكلديكى اكلاشلمش و عزيز پاشا فرقه‌سنك آغرلقلرينك و پراكنده افرادينك «چورلى» يه كيرمكده اولدقلرى بوكون كورولمشدر. قول اردولردن معلومات آله‌بيلمك، اوزره قرارگاهدن كوندريلن اركان حربيه ضابطانك ويردكلرى راپورلرده افرادك پريشانه برحالده بولندقلرى يولرده سوق ايديلن ارزاق قافله‌لرينك‌ده دشمن يدينه كچديكى، اردونك كاملا آچ برحالده بولنديغى آكلاشلمقده‌در. قول اردولر بو حاله قارشو نه يولده حركت ايده‌جكلرينه دائر امر بكليورلر. امرلرينه ماكنه باشنده انتظار اولنمقده‌در.

قول اردولرك يا ايلرى‌يه دشمن اوزرينه حركتلرى و يا كرويه چكلملرى شقلرندن هانكيسى تنسيب بيوريله‌جقسه اشعارى ومع مافيه ياغمقده اولان ياغمور

دولابيسيله حاصل اولان چامور وطوپجی حیواناتمزك كاملاً قوتدن دوشمش بر حالده بولندیغنك دخی نظر دقتدن دور طوتلماسی معروضدر . »

شرق اردوسی قوماندانی
عبداه

دها صكره قرارگاه عمومیدن ٢١ تشرین اولده اجرا اولنه‌جق حركاتی تنظیم ایدن امر آتی وارد اولدی :

برنجی شرق اردوسی قوماندانلغنه

« ١ — دشمنك « چورلی » ایله « قاریشدیران » آره‌سنده‌كی اراضی‌یه قدر ایلرولدیكی و (قرق‌كلیسا - بابا اسكی - سیدلر) خطیله « آلپوللی » استاسیونه نقلیات عسكریه اجرا ایتمكده اولدیغی وبوكانظراً دشمنك اردومزی خط رجعتندن آیروب « استرانجه » اوزرینه آتمق ایستدیكی برنجی شرق اردوسی قوماندانلغندن بیلدیرلمشدر .

٢ — اردو خط رجعتندن آیریله‌رق شماله دوغری آتلمامق ایچون ١ نجی و٢ نجی شرق اردولری « اركنه » صوینك كروسنه و« سرای » ایله « قره‌حسن » كویلری آره‌سنده‌كی صرتلری اشغال ایتمك اوزره خط مزبوره طوغری همان منتظماً یورویشه باشلایه‌جقلردر .

٣ — « ویزه » و « پیكار حصار » جهتلرنده‌كی ٢ نجی شرق اردوسی بوحركته دها اول باشلایه‌جق ومذكور اردونك قول نهایتی « تاتارلی » دره‌سنك كروسنه گچینجه‌یه قدر برنجی شرق اردوسی مواضعنی محافظه‌یه سعی ایده‌جكدر . بوراده بالخاصه صول جناحنی قوتلی بولندیره‌رق دشمنك چویرمه‌سنه میدان ویرمیه‌جكدر . سواری فرقه‌سی صول جناح ایلروسنده بولنه‌رق وایجاب ایدرسه كندینی فدا ایدرك اردونك رجعتنی تأمین ایده‌جكدر .

٤ — « اركنه » موضعنك اشغالنده « قره محمد » ، « میشه چفتلكی » یولی هر ایكی اردو بیننده خط فاصل اوله‌جق و طریق مزبور برنجی شرق اردوسنه عائد اوله‌جقدر .

٥ — برنجی شرق اردوسی « چورلی » استاسیونی محافظه ایده‌جك وبونقطه ایلروسنده‌كی شمندوفر كوپریلرینی تخریب ومالزمهٔ متحركه‌یی همان كری‌یه آله‌رق دشمنك خطدن استفاده‌سنه مانع اوله‌جقدر .

٦ — بحراً « مديه » يه چيقارلمقده اولان طابورلر ٢ نجی شرق اردوسنه التحاق ايتمك اوزره طوغريجه « سراى » ه حركت ايتديريله جكدر. ٢٠ تشرين اول ٣٢٨ »

باش قوماندان وكيلی
ناظم

بو امر موجه اساس اعتبار اولنه رق برنجی شرق اردوسنك تنظيم حركاتی و « اركنه » كيريسنه مواصلتنده اخذ ايده جكی ترتيبات ايچون شو اردو امری ويرلدی : [*]

٢٠ تشرين اول ايچون اردو امری ٢٠ تشرين اول ٣٢٨

« ١ — دشمنك « چورلی » ايله « قاريشديران » آره سنده كی اراضی يه ايلروليه رك (قرق كليسا — بابا اسكی — سيدلر) خطيله نقليات عسكريه اجرا ايتمكده اولديغی جهتله اردومزی خط رجعتندن آيروب « استرانجه » اوزرينه آتمق ايستديكی آكلاشيليور .

٢ — اردونك خط رجعتندن آيريله رق شماله دوغری آتيلماسی ايچون « اركنه » صوبی كيريسنه منتظماً يورومسی واشبو خط كيريسنده موضع مدافعه اشغال ايتمسی باش قوماندانلق وكالتندن امر اولنمشدر .

٢ نجی شرق اردوسی (سرای — قره محمد) خطنی اشغال ايده جكدر .

٣ — « ويزه » و « پيكار حصار » جهتلرنده كی ٢ نجی شرق اردوسی بو حركته دها اول باشلايه جق ومذكور اردونك قول نهايتی « تاتارلی » دره سنك كيروسنه كچينجه يه قدر برنجی شرق اردوسی مواضعنی محافظه يه سعی ايده جكدر .

٤ — ٢ نجی قول اردو (يووالی — قارلی كوی — اوزون حاجی) اوزرندن حركتله (قره محمد — ولی ميشه چفتلكی) (داخل) يولندن اعتباراً ٤ كيلو مترەلك بر خط مدافعه طوته جقدر .

---

[*] بو امرك قول اردولره بيوك بر تأخرله وارديغی ازان جمله ٢ نجی قول اردويه ٣٢ ساعت صكره كيتديكی بالاخره مورود راپورلردن آكلاشلشدر. بو صورتله بالخاصه ٢ نجی قول اردو ايچون مخاطره لی بر وضعيتك تحدث ايتمش اوله جغنه شبهه يوقدر ... اسباب تحری وتدقيق ايدلمك لازم كلير .

برنجی قول اردو : ۲ نجی قول اردونك قول نهایتی «یووه‌لی» یی کچدکدنصکره «سنانلی» دن و «قره‌محمد» اوزرندن حرکتله قروکیده کوسترلدیکی وجهله، ۲ نجی قول اردونك صول جناحندن اعتباراً «اوخلاس» چفتلکنك شرق وجنوبنده‌کی خطی اشغال ایده‌جکدر.

دردنجی قول اردو : «کچرلر» دن «عثمانلی» چفتلکی اوزرندن «چورلی» یه کله‌جك و «چورلی» اطرافنده قروکیده کوستریلن موضعی طوته‌جقدر.

مستقل سواری فرقه‌سی : «ارکنه» صوینك شمال جهتنده «قاریشدیران» یولنه قارشی اردونك اشبو حرکتنی ـ ایجاب ایدرسه کندیسنی کاملاً فدا ایدرك ـ ستر وحمایه ایلیه‌جکدر.

«چورلی» محافظه‌سنه مأمور مفرزه دردنجی قول اردویه التحاق ایده‌جکدر.

۶ — هر بطریه‌نك رفاقتنه بر پیاده طابوری ویریله‌رك طوپلر بهمه‌حال نقل وجر ایتدیریله‌جکدر.» برنجی شرق اردوسی قوماندانی : عبداه

بو امرك تعمیم و ارسالی صره‌لرنده ایکنجی قول اردو ایله مستقل سواری فرقه‌سندن آتیده‌کی راپورلر کلدی :

شرق اردوسی قوماندانلغنه	طوپجی کوی ۱۹/۲۰ تشرین اول ۳۲۸

«۱ — بر لوا قدر بر دشمن قوتنك «احمد بك» ك غرب صرتلرنده شماله یورودیکی سواری آلایی قوماندانی طرفندن خبر ویرلمشدر. اوچ قول حالنده و بر آلای طوپجی یه مالك بر دشمنك اوکله‌دن صکره ساعت برده «تاتارلی» نك غرب صرتلرینه مواصلت ایتدیکی برنجی قول اردو طرفندن بیلدیرلمشدر. عین زمانده «تاتارلی» جهتنده برقاچ طوپ صداسی ایشیدلمشدر. برنجی قول اردونك «تاتارلی» دن «سنانلی» یه طوغری چکلدیکنی برخبر ضابطی خبر ویرمشدر.

۲ — ۱۷ نجی قول اردو «چونغره» قارشیسنده، ۳ نجی فرقه بونك صولنده بوصباحدن اعتباراً یایله‌رق محاربه‌یه کیرمش واوکله‌دنصکره ساعت اوچده دشمنه تعرضه باشلامشلرسه‌ده قرا کلق باصدقدنصکره ایجه مدت دوام ایدن طوپ وتفنك صدالرینه نظراً محاربه‌نك نتیجه‌لنمه‌مش اولدیغنه حکم ایدلمشدر.

۳ — ۲ نجی قول اردوده یالکز ۳ نجی فرقه تعرضه اشتراك ایده‌بیلوب [۲۰۰۰] موجودنده قالان ۵ نجی فرقه تعرض عمومینك صول جناحنی و «تاتارلی» یه قارشی کیریسنی محافظه ایچون ۳ نجی فرقه‌نك ۲۰۰۰ متره کریسنده تعبیه ایدلمش

و ۱۰۰۰ موجودنده اولان « قسطمونی » فرقه‌سی خط مواصلهٔ عمومیه‌یی وقطعاتك آغرلقلرینی محافظه ایچون « طوپجی کویی » نك جنوب غربیسنده « تاتارلی » یه قارشی یرلشدیرلمشدر .

٤ — قاراکلق باصدقدنصکره « تاتارلی » جهتنده‌کی دشمنه دائر فضله معلومات النه‌مدیغندن اوچنجی واون یدنجی قول اردولرك تعرضی وایکنجی قول اردو ایله برابر یان وکریلری تمامیله تهلکه‌یه دوشمش بولندیغنه حکم اولنمقده‌در .

٥ — بوکونه قدر ٤ نجی فرقه قوماندانی ایله برابر نره‌یه کیتدیکنی بیلدیرمه‌مش وویریلن امره اطاعت ایدوب « طوپجی کویی » نه کلمه‌مش یالکز بوکون ۱٥۰ موجودلی اولان ۱۲ نجی الآی مواصلت ایتمشدر .

٦ — « ارکلی » فرقه‌سندن ۱۷ نجی قول اردویه کچمش بر راپور اوقونه‌رق بو فرقه‌نك پراکنده‌لرینی « طوپجی کویی » نده طوپلادقدنصکره « تاتارلی » ده دشمنك ظهورینی خبر آلنجه همان « آزباغ » اوزرینه چکلدیکی خبر النمشدر . »

ایکنجی قول اردو قوماندانی
شوکت طورغود

راپور حقنده مطالعات وقرارگاه عمومی ایله اولان مخابرات :

ایکنجی قول اردو قوماندانك اشعاراتی میانده اك زیاده جالب دقت اولان کیفیت برنجی شرق اردوسنك اصلا محافظهٔ موقع ایده‌میه‌رك بتون معناسیله پریشان برحالده کری‌یه کلمکده اولدیغی بر صرده « چونغره » ده محاربه‌نك متعرضانه بر صورتده حالا دوامنه چالیشلمسیدر .

سواری فرقه‌سندن‌ده ۲۱۳ نجی صحیفه‌ده‌کی راپورك عینی اولان دیکر بر راپور ورود ایدوب اولجه النان معلوماتی تأیید ایتدیکی کبی بالذات «عثمانلی چیفتلکی» جوارینه قدر چکلدیکنی بیلدیرییوردی . دشمن پیشدارلرینك تعقیب ایلمسی حالنده بو فرقه‌نك شو صورتله کری چکلمش اولمسی اردونك صول جناحنده وتخصیص دردنجی قول اردو نزدنده باش کوسترن تهلکه‌یی آرتیرییوردی .

« چورلی » نك اخیراً ورود ایدن درمه چاتمه بش طابور وبری قوشومسز ۲ بطریه‌دن مرکب بر مفرزه ایله محافظه‌سی ایجاب ایدییور ایدی . ٤ نجی قول اردونك معلوم اولان حالنه مبنی « چورلی » نك محافظه ویا ترکی مسئله‌سی شایان تأمل ایدی . کیفیت بالجمله اجراآتی تفصیلاتی ایله اداره ایتمکده بولنان قرارگاه عمومی‌یه عرض ایدلدی .

چورليدن

چركس كوينده باش قوماندانلق وكالتنه ۲۰ تشرين‌اول ۳۲۸

« دردنجى قول اردو ايله بوكون وقوعى ملحوظ محاربه‌نك نه شكل اله‌جغى معلوم اولمديغندن « چورلى » نك محافظه ويا تركى مسئله‌سنك دوشونلمسى اقتضا ايدر. «چورلى»ده اليوم بش پياده طابوريله ۲ بطريه موجوددر. بطريه‌نك برينك حيوانلرى كلمديكندن بوراده براقلمسى حالنده دشمن النه دوشه‌جكدر. موجود قوتله « چورلى » نك مدافعه‌سى امكانسز وبناءً عليه دشمنك اوفاق بر مفرزه‌سنك ورودیله « چورلى » ده بولنان پك چوق نقليه قول وقطارلرى وپراكنده افراد وچكيلن قطعات ارەسنده پك بيوك هيجان ظهور ايدرك وقايع اليمه‌يه ميدان ويره‌جكنه شبهه يوقدر. قرارگاه عموميجه بوبابده بر قرار قطعى اتخاذى الزمدر. «چورلى» دن بوكون برخيلى اشيا كوندريله‌جكندن خطك دائما آچيق بولنديرلمسى اقتضا ايدر. »

شرق اردوسى قوماندانى : عبداه

مقام مشاراليهادن بوجواب كلدى :

برنجى شرق اردوسى قوماندانلغنه ۲۰ تشرين‌اول ۳۲۸

« ج ـ ۲۰ تشرين اول سنه ۳۲۸ « چورلى » ده بولنان اسلحه ولوازمهٔ عسكريه ايله نقليه‌قول وقطارلرينك دشمن يدينه دوشمسنه ميدان ويرلمامك ايچون ممكن اوله‌بيلنلرينك يوروتيله‌رك اوله‌ميانلرينك ترنله بوكون ويريلن اردو امرينه توفيقاً همان كرى‌يه «چتالجه» استقامتنه سوق ايتديرلمسى وبونك ايچون (چورلى ـ سيلورى) يولندن‌ده حسن استفاده اوله‌بيله‌جكى بيان اولنور . »

باش قوماندان وكيلى : ناظم

چتالجه خطنه رجعت

باش قوماندانلقدن ينه بوكون ورود ايدن تعليماتلر هر ايكى اردونك حركات آتيه‌سى حقنده ديكربر قرارى محتوى بولنيوردى. ارتق « لوله برغوس » محاربه‌سنه صورت قطعيه‌ده ختام ويريليور و « اركنه » خطنك مدافعه‌سندن‌ده صرف‌نظر اولنه‌رق « چتالجه » خط مدافعه‌سنه رجعت ايدلمسى امر اولنيوردى .

۲۲ تشرين اول ايچون اردو امرى

« ۱ ــ اردو « اركنه » خطنه چكيلدكدنصكره دشمن طرفندن تعقيب اولنمديغى حالده بر كون استراحتله « چتالجه » خطنى اشغال ايتمك اوزره كرى يوروينشنه دوام ايده‌جكدر .

۲ — برنجی شرق اردوسی شمندوفر خطی (خارج) ایله «مرمره» ساحلی ارەسندەکی منطقەدن کری چکیلەجکدر .

آ) دردنجی‌قول اردو (چورلی-سیمن-سیلوری) جادەسنی تعقیب ایدەجکدر.

ب) برنجی قول اردو (اسـدجه ـ چانطه ـ سیلوری ـ سورکون کوی ـ قلادینا چیفتلکی ـ بیوك چکمجه) اوزرندن چکیلەجکدر .

د) ایکنجی قول اردو (اوکسوزجه کوی ـ ارمشەلی ـ بیـوك قلنجلی ـ قره سنان چفتلکی ـ چتالجه ـ عمرلی) یولنی تعقیب ایدەجکدر .

۳ — قول اردولر « ارکنه » کیریسندن حرکتلرینك ایلك کونی (سیمن ـ چرکس کوی) ، ایکنجی کونی (سـینکلی ـ بوسـنه کوی) ، اوچنجی کونی (قباقجه ـ بیغادوس) خطلرنده کیجەیی کچیرەجکدر .

هرقول اردو تعقیب ایتدیکی یولك شمالندەکی منطقەده کیجەیی کچیرەجکدر .

٤ — کری حرکتك برنجی کونی : برنجی ودردنجی قول اردولرله سواری فرقەسی « چورلی » دن ، ایکنجی قول اردو « چرکس کویی » دن ،

۲ نجی کونی : ایکنجی قول اردو ایله سواری فرقەسی «سینکلی» دن ، برنجی ودردنجی قول اردو « سیلوری » دن ،

۳ نجی کونی : سواری‌فرقەسی « قباقجه » دن ، ایکنجی قول‌اردو «چتالجه»دن برنجی ودردنجی قول اردودلر « بیغادوس » دن،

٤ نجی کونی : ایکنجی قول اردو وسـواری فرقەسی « خادم کویی » دن ، برنجی ودردنجی قول اردولر « اسپارطه قوله » دن اعاشه اولنەجقدر .

٥ — سورای فرقەسی بوتون بوکری‌حرکتی ستر ایدەجکدر. کشف قوللری دشمنله دائما تماسده بولنەجق وهر اقشـام قرارکاهه معلومات اعطا ایلیەجکدر . برنجی‌کونی « چورلی » نك ایلروسنده وایام آتیەده ۲ نجی قول اردونك کریسنده حرکت ایدەجکدر . لزوم حس ایتدیکی حالده « چورلی »ده بولنان ٦ نجی نشانجی طابوریله مترالیوز بلوکی بر کون اول امرینه مودوعدر .

٦ — قول اردو قرارکاهلری هراقشام بولنەجقلری محللری اردو قرارکاهنه بیلدیرەجکلردر .

۷ — قرارکاه تشرین اولك ۲۳ نجی کونی خادم کوی »ده بولنەجقدر . »

باش قوماندان وکیلی
ناظم

اردولره تعلیمات خصوصیه	چرکس کوی
٢٠ تشرین اول ٣٢٨ ٣٠ ١/٢ اوکله‌دن صوکره

٢٠ تشرین اول تاریخلو اردو امرینه ذیلدر :

« ١ — برنجی وایکنجی شرق اردولری اردو امریله تعین اولنان منطقه‌لری داخلنده قول اردولرینك تعقیب ایده‌جکی یوللری شیمدیدن کشف ایتدیره‌رك هانکی قول اردولرك هانکی یوللردن یورودلمسی مناسب اوله‌جغنی تعین وایجاب ایدن تعمیراتی وقتیله ایلرویه کوندره‌جکلری استحکام مفرزه‌لریله اولمدیغی تقدیرده قازمه کورکلی افراددن متشکل مفرزه‌لرله اجرا ایتدیره‌جکلردر .

هر قول اردو ایچون یوللری بحقٍ طانیر معتمد قلاغوزلر وقتیله تدارك واستخدام اولنه‌جقلردر .

٢ — قول اردولرك تأمین اعاشه‌سی ایچون « چرکس کوی » ، « سینکلی » ، « قباقجه » ، « خادم کوی » ، « سیلوری » موقعلرینه درسعادتدن سریعاً اکمك ، پکسماد وآرپه ادخارینه چالیشیله‌جقدر .

منزل مفتش عمومیسی بونی تأمین ایده‌جکدر . شمندوفر خطی اوزرنده‌کی انبارلردن هرایکی اردو استفاده ایده‌جکدر . قول اردولر کندی مکاری وارابه‌لریله و اطرافدن تدارك ایده‌جکلری وسائط نقلیه ایله مذکور انبارلردن ارزاق جلب ایله قطعاتك یدینه ایصاله چالیشه‌جقلردر .

٣ — آیروجه قول اردولر کندی یورویش منطقه‌لری داخلنده موجود مواشی ، حیوانات و ارزاقی تکالیف حربیه ایله جلب وجمع ایدرك و بالخاصه اطرافده طولاشان قویون سورولرینی برلکده الهرق عسکرك اعاشه‌سنی تأمینه غیرت ایده‌جکلردر .

بونك ایچون قول اردولر کندی اداره هیئتلرینه برقاچ ایشکذار وفعال ضابط ترفیق ایدرك و بونلره سواری و اولمدیغی تقدیرده پیاده مفرزه‌لری ویره‌رك شمدیدن قول اردولرك تعقیب ایده‌جکلری استقامتلرك مناسب نقطه‌لرینه تکالیف حربیه ایله ارزاق ومواشی ادخار ایده‌جکدر .

٤ — شمندوفر استقامتده چکیله جك قول اردولرك صوك قطعاتی چکدکدن صکره خط اوزرنده‌کی کوپریلر وسائر اعمالات صناعیه‌نك دها اولدن احضار ایتدیریله‌جك اولان تخریباتی همان اجرا ایدیله‌جك وبالجمله مالزمهٔ متحرکه کیری‌یه آلینه‌جقدر .

٥ — فضله قاله‌جق ارزاق و مواشی دشمن النه دوشمامك ایچون بوش

واغونلردن بالاستفاده کری یه النه‌جقدر و بالجمله نقل اولنه‌میان ارزاق وذخیره وسائره تخریب واحراق اولنوب دشمنك استفاده‌سنه براقلمیه‌جقدر.

٦ — رجعت حرکتنك کمال انتظام ایله اجراسی قطعیاً مطلوب اولدیغندن بیوك وکوچك بالجمله قوماندانلر کندی قطعه وجزء تاملریله برلکده بولنه‌رق حرکاتده‌کی انتظامی تأمین ایده‌جکلردر . » باش قوماندان‌وکیلی : ناظم

بوامر وتعلیماتی متعاقب آتیده‌کی امر آلندی :

برنجی وایکنجی شرق اردولری قوماندانلقلرینه

« ۱ — اردو بوندن‌اولکی امرده بیان‌ایدلدیکی‌وجهله « ارکنه »خطنه‌چکیلدکدن صکره «چتالجه» خطنی اشغال‌ایتمك‌اوزره کری‌یه‌طوغری یورویشنده دوام‌ایده‌جکدر.

۲ — اردو « ارکنه » خطنده تجمع ایتدکجه دها کری‌یه چکلمسی جائز اوله‌میه‌جغنه بناءً برنجی وایکنجی شرق اردولری کندی قول اردولرینك خط مزبور کریسنده اجتماعلرینی اکمال ایتدکلرینی باراپور بیلدیره‌جکلر و باش قوماندانلق وکالتندن اله‌جقلری امر مخصوص اوزرینه « ارکنه » خطندن کری‌یه حرکت ایده‌جکلردر .

۳ — باش قوماندانلق وکالتنك امریله « ارکنه » خطندن دخی چکلمك اقتضا ایدنجه برنجی شرق اردوسی‌شمندوفر خطیله (خارج) « مرمره » ساحلی اره‌سنده‌کی منطقه‌دن و ایکنجی شرق اردوسی مذکور شمندوفر خطیله (داخل) « بحر سیاه » ساحلی اره‌سنده‌کی منطقه‌دن چکیله‌جکلردر .

٤ — هر ایکی اردونك اشبو حرکتی بروجه‌آتی تنظیم اولنه‌جقدر .

برنجی شرق اردوسی :

« ارکنه » خطندن حرکتك ، برنجی کونی : (چرکس کوی ـ سیمن خطنی) ،
۲ نجی « (قباقجه ـ سیلوری) ،
۳ نجی « (خادم‌کوی(داخل)ـبیوك‌چکمجه)خطنی ،

ایکنجی شرق اردوسی :

«ارکنه»خطندن‌حرکتك برنجی کونی : (استرانجه ـ چرکس کوی (داخل) خطنی)
۲ نجی « (قره‌کوی ـ قباقجه خطنی)
۳ نجی « (ترقوس ـ خادم کوی (خارج) خطنی)

طوتمق اوزره یورویشلرینی تنظیم ایده‌جکلردر .

٥ — اردولر صورت دائمه‌ده ارتباطی محافظه ایدرك بری دیكرندن كیری قالمیه‌جق وایجابنده یكدیكرینه معاونت متقابله‌ده بولنه‌رق بربرینك رجعت حركتنی تسهیل وتأمین ایده‌جكلردر .

٦ — دونمای همایون « سیلوری » و « اركلی » اوكلرینه كله‌رك ساحل طریقنی تأمین وایجابنده رجعتی حمایه ایده‌جكدر . برنجی شرق اردوسی دونما ایله تأسیس ارتباطه سعی ایده‌جكدر . »　　　　باش قوماندان وكیلی : ناظم

اوامر وتعلیمات حقنده مطالعات :

برنجی شرق اردوسی امری اولمق لازم كلن ایلك امر وتعلیماته متعاقباً ورود ایدن باش قوماندانلق امری مقایسه ایدلدیكی حالده نقاط آتیه‌یه تصادف اولنور :

١ — برنجی امرده برنجی شرق اردوسی قول اردولرینه « اركنه » خطنده بركون استراحتدن صوكره «چتالجه» خطنی برای اشغال یورویشه دوام ایچون تبلیغات یاپلدیغی حالده ایكنجی امرده « اركنه » خطندن صوكره كری حركتك باش قوماندانلق امریله یاپیلمسی امر اولنیور .

٢ — برنجی امرده قول اردولره تعقیب ایده‌جكلری یوللر كوسترلدیكی حالده متعاقب تعلیماتده بویوللرك كشف وانتخابی وتعمیری وظیفه‌سی برنجی شرق اردوسنه ویریلیور .

٣ — كرك قول اردولر وكرك سواری فرقه‌سنك كندیلكندن یاپمسی لازم كلن مواده عائد تفصیلاته اوامر وتعلیمات اغلاق ایدلمش بولنیور .

اردو قرارگاهی « چورلی » ده برنجی امری آلدیغی زمان بو امرك قول اردولره‌ده تبلیغ ایدلمش اولدیغی استخبار ایتمسه‌ده احتیاطاً ینه قول اردولره‌ده كوندرمش و ٢١ تشرین اول ٣٢٨ ده « چركس كوی » نه نقل ایتمشدی .

رجعت حقنده‌كی ایلك ترتیباته كوره قول اردولرجه ایجاب ایدن تدابیره توسله چالیشلمش ایسه‌ده قطعات « اركنه » خطنده طورمقسزین ویریلن استقامتلره دوكولمشلردی . بوسببله ایكنجی امرله اتخاذی امر اولنان ترتیبات تمیندن عبارت قالمش ایدی .

قول اردولر نزدنده‌كی ارتباط ضابطلری واسطه‌سیله قول اردولرك دشمن طرفندن تعجیز اولنمقسزین چكلمكده اولدیغنه قناعت كتیرن اردو قرارگاهی ٢٢ تشرین اولده باش قوماندانلق امرینه توفیقاً «چركس كویی» دن «خادم كویی» نه حركت ایتدی . ٢٣ تشرین اولده موقع مزبوره كلمش ایدی . بوراده قرارگاه لغو اولندی .

باش قوماندان وکیلی ناظم پاشا حضرتلری تشریك مساعی ایچون بالواسطه ارزو کوستردیلر ایسه‌ده وقایعك تفصیلاتندن مستبان اوله‌جغی وجهله سفربرلك بدایتندن اعتباراً حکمران اولان نقاط نظر اختلافندن دولایی امر وقوماندادە دها زیاده تشتته سبیت ویرمامکی‌ده خدمت وطنیه ایجاباتندن عد ایتدیکم ایچون مشارالیهك تکلیفنی بالمجبوریه رد ایدرك امر وقوماندادن آیرلدم .

خاتمه

سفربرلك بدایتندن «چتالجه» خطنه رجعته‌قدر شرق اردوسی قوماندانلغنده‌کی اجرا آتم ایشته بوندن عبارتدر . ترتیبات وتدابیر ایله بونلره اساس اولان نقاط نظر واسباب موجبه‌نی اولدیغی کبی ومختلف احوال ووضعیتلر حقنده‌کی مطالعاتمی غرض وعوض، طرفکیرلك کبی هردرلو شائبه‌لردن آزاده برصورتده تفصیله چالیشدم. اثرمباشلانغچده‌کی نقاط نظری تأمین و ۳۲۸ سنه‌سی بالقان حربنده شرق اردوسی حرکاتنك تاریخ نقطهٔ نظرندن منسی قالان نقاطنی مهما امکن تنویر ایده‌بیلمش ایسه نه‌موطلو .. بوراده آرتق حکم قارئینه قالیر .

« باشلانغچ » ده موعود اوچ‌فصلی ، بر تاریخ حرب شکلنی آلان کتابمی اغلاق ایتمامك ومطالعه‌یه هوسکار ذواتی دها زیاده انتظارده براقمامق ایچون ، ایروجه نشر ایتمکی مناسب کوردم . ومن‌اه‌التوفیق

برنجی فریق

عبداه

